

STRATEGIA DE DEZVOLTARE
LOCALĂ A ORAȘULUI BOCȘA
PENTRU PERIOADA
2022-2027

Iunie 2023

Cuprins:

1.	Sumar introductiv	3
2.	Metodologia de realizare a strategiei	5
3.	Premizele strategiei de dezvoltare locală în contextul european și național	17
3.1	Context european	17
3.2	Context national.....	20
4.	Analiza socio-economica a orasului Bocsa.....	33
4.1	Localizare geografica.....	33
4.2	Cadrul natural	34
4.2.1	Geologia	34
4.2.2	Seismologia si alunecari de teren	34
4.2.3	Geomorfologia	35
4.2.4	Clima	37
4.2.5	Apele de suprafata si subterane	40
4.2.6	Mediu, natura si biodiversitate.....	40
4.3	Structura socio-demografică a populației.....	43
4.4	Infrastructura	60
4.4.1	Infrastructura de transport	60
4.4.2	Infrastructura de utilități.....	68
4.4.3	Infrastructura de sănătate	83
4.4.4	Infrastructura de telecomunicații	88
4.4.5	Infrastructura socială, incluziune socială și comunități defavorizate	92
4.4.6	Infrastructura de situații de urgență.....	95
4.4.7	Infrastructura de învățământ.....	97
4.4.8	Infrastructura de cercetare	111
4.4.9	Fondul de locuinte și spațiile verzi	112
4.5	Economie, turism si sport	120
4.5.1	Forța de munca	122
4.5.2	Agenti economici	125
4.5.3	Sector industrial si comert	130

4.5.4 Activitatea sportivă	134
4.5.5: Infrastructura și viața culturală.....	135
4.5.6: Infrastructura turistica	142
4.6 Capacitatea administrativa	145
5. Analiza SWOT	158
6. Viziunea si misiunea strategiei.....	167
7. Obiective	168
8. Monitorizarea si evaluare	194
8.1 Aspecte generale.....	194
8.2 Structura institutionala	195
8.3 Procesul de monitorizare si evaluare.....	199
9. Managementul riscului	206
10. Comunicarea in etapa de realizare si implementare a strategiei	224
11. Metodologia de prioritizare a proiectelor	227
12. LISTA DE PROIECTE 2021-2027	229
13. LISTA PROIECTE PRIORITARE.....	248
14. Lista cu proiecte implementate/ in curs de implementare (2014-2023/2025):.....	266

1. Sumar introductiv

Strategia de dezvoltare locală a orașului Bocșa 2022 -2027 este instrumentul esențial de planificare strategică al autorității publice locale prin care se urmărește dezvoltarea orașului pe baze solide și sustenabile, prin acțiuni concrete transpuse într-un portofoliu de proiecte, care să asigure continuitatea viziunii de dezvoltare pe termen mediu și lung. Elaborarea **Strategiei** oferă o viziune coerentă de dezvoltare, atât pentru autoritatea publică, cât și pentru partenerii sociali, economici, societatea civilă și populație, fiind strâns legată de necesitatea atragerii fondurilor europene și naționale.

Identificarea problemelor la nivel social, demografic sau economic cu care se confruntă orașul Bocșa și înțelegerea contextului național vor conduce la realizarea analizei diagnostic. Analiza diagnostic are în vedere îmbunătățirea nivelului de cunoaștere și înțelegere asupra problematicilor orașului Bocșa. Pentru atingerea unei economii competitive, durabile și incluzive la nivelul orașului, cu direcții de acțiune clare și un portofoliu de proiecte adaptat atât nevoilor existente cât și exercițiului financiar 2021-2027, vor fi stabilite obiective strategice pe termen mediu și lung. Planificarea strategică va fi realizată pornind de la avantajele administrativ teritoriale și în acord cu nevoile comunității.

Orașele sunt centre esențiale atât pentru implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă de la nivel global și european, cât și pentru implicarea cetățenilor în deciziile de politică publică.

Strategia a fost realizată ținând cont de faptul că planificarea orașelor este în mod esențial realizată pentru sănătatea și bunăstarea locuitorilor și urmărește orientarea orașului Bocșa spre o economie circulară, dezvoltarea unui spațiu incluziv, cu oferirea oportunităților de dezvoltare tuturor cetățenilor.

Abordarea metodologică a avut în vedere stabilirea unei viziuni clare pentru dezvoltarea urbană, aliniată la dimensiunea europeană și internațională. Strategia susține dezvoltarea orașului Bocșa pe trei direcții principale, economică, socială și de mediu, orientată către cetățean și centrată pe inovație, reziliența și acoperire de nevoi pentru orice persoană din comunitate, în mod echilibrat și integrat.

Strategia propune o abordare detaliată a acțiunilor pe termen scurt, mediu și lung și se bazează pe conceptele interconectate de planificare strategică, soluții integrate și investiții eficiente. Implementarea se va realiza printr-un set de acțiuni corelate, în baza unui plan de investiții și a unui sistem

de monitorizare-evaluare care are ca scop asigurarea progresului în ceea ce privește atingerea obiectivelor descrise în strategie.

Prin **Strategia de dezvoltare urbană a orașului Bocșa** ne propunem dezvoltarea urbană durabilă a orașului din punct de vedere atât funcțional cât și administrativ, pentru a putea face față în mod eficient provocărilor economice, sociale, climatice, demografice sau de mediu. Dezvoltarea orașului Bocșa reprezintă o prioritate strategică la nivel local în vederea îmbunătățirii calității vieții și pentru asigurarea standardelor de viață la un nivel calitativ superior, în conformitate cu politicile Uniunii Europene, dar și cu politicile naționale, în diferite domenii precum: mobilitate urbană, regenerare urbană, servicii publice de utilități, eficiența energetică, educație și sănătate.

Elaborarea strategiei este rezultatul unui proces participativ, care implică factorii de decizie, asociațiile și organizațiile neguvernamentale, sectorul privat și cetățenii.

2. Metodologia de realizare a strategiei

Elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Bocșa 2022 -2027 reprezintă un proces complex și multidimensional, cu parcurgerea unor etape în cadrul cărora participanți cheie au fost implicați cu succes. Cu o abordare bine structurată și o colaborare atent gestionată între multiple părți interesate, acest proces își are rădăcinile în înțelegerea profundă a comunității și a mediului înconjurător, fiind realizat cu scopul de a defini direcțiile și obiectivele care vor ghida dezvoltarea orașului Bocșa în următorii ani.

La nivelul participanților, o varietate de entități și grupuri din orașul Bocșa a fost implicată în realizarea Strategiei, fiecare aducând perspectiva sa unică asupra dezvoltării locale și furnizând o imagine clară asupra nevoilor, potențialului și vulnerabilităților comunității.

Autoritatea locală a inițiat realizarea Strategiei, având un rol deosebit mai ales în procesul de implementare, monitorizare și evaluare a acesteia. Autoritatea locală s-a asigurat că toate părțile interesate sunt implicate, că informațiile sunt colectate și analizate corespunzător și că strategia finală reflectă nevoile și aspirațiile comunității. Pe baza datelor colectate și a consultărilor publice, autoritatea locală a definit împreună cu consultantul prioritățile dezvoltării locale. Acest lucru a implicat identificarea obiectivelor cheie și a direcțiilor strategice care să servească bine comunitatea și să conducă la o dezvoltare sustenabilă. UAT Oraș Bocșa a alocat resurse financiare și umane necesare pentru elaborarea strategiei și s-a implicat în găsirea celor mai bune soluții bugetare pentru implementarea proiectelor. Autoritatea locală va asigura transparența pe parcursul procesului de elaborare și implementare a strategiei, va coordona implementarea proiectelor, va comunica eficient cu cetățenii și cu toate părțile interesate. Prin intermediul coordonării, planificării, mobilizării resurselor și promovării strategiei, autoritatea publică locală are un rol esențial în întregul proces de realizare a acesteia.

Cetățenii din orașul Bocșa au creat perspectiva de bază în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, asigurând astfel o strategie care să răspundă nevoilor și aspirațiilor lor. Cetățenii trăiesc și experimentează direct realitățile și provocările locale. Participarea lor în procesul de elaborare a strategiei a adus informații vitale cu privire la nevoile reale ale comunității, ajutând astfel la definirea obiectivelor strategice. Cetățenii vor juca un rol important și în monitorizarea progresului și evaluarea impactului strategiei. Prin feedback-ul lor, autoritățile locale vor identifica rapid problemele și pot face ajustări pentru a asigura eficiența și relevanța strategiei.

Consultarea cu agenții economici a condus la aflarea nevoilor din sfera afacerilor și a economiei. Întalnirile cu mediul de afaceri au contribuit la identificarea oportunităților de dezvoltare economică, a sectoarelor cu potențial de creștere și a strategiilor de diversificare a economiei locale. Agenții economici sunt parteneri cheie în implementarea proiectelor strategice, putând fi implicați în proiecte de infrastructură, dezvoltare a turismului, energie regenerabilă sau alte inițiative care aduc beneficii economice. Agenții economici pot contribui cu resurse materiale sau expertiză în dezvoltarea proiectelor.

Instituțiile de învățământ au un rol crucial în elaborarea strategiei de dezvoltare locală, oferind expertiză educațională. Colaborarea dintre educație și dezvoltare poate contribui la crearea unei comunități educate, angajate și pregătite să facă față provocărilor viitorului. În cadrul procesului de consultare instituțiile de învățământ au oferit detalii în legătură cu infrastructura educațională, cu nevoile și aspirațiile tinerilor în ceea ce privește educația, formarea și cariera.

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală presupune un efort colectiv și sinergic, în care diversitatea de cunoștințe, experiențe și puncte de vedere converg pentru a crea o cale sustenabilă spre viitor pentru orașul Bocșa. Abordarea colectivă și integratoare a fost esențială pentru a ne asigura că strategia reflectă cu fidelitate nevoile și aspirațiile comunității, conducând astfel la o dezvoltare autentică și prosperă. Abordare strategică nu s-a limitat doar la actul de planificare, ci încorporează o abordare comprehensivă ce explorează nevoile, dorințele și resursele comunității din orașul Bocșa în contextul unei dezvoltări durabile și armonioase.

Astfel, procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală se bazează pe o colaborare între diverse părți interesate, fiecare aducând perspectiva sa unică și expertiza pentru a crea un plan de dezvoltare coerent, sustenabil și adaptat nevoilor comunității.

Principalele etape prin care se vor furniza informații pentru

Principalele etape prin care se vor furniza informații pentru realizarea strategiei sunt:

- Etapa de analiză și diagnostic
- Etapa de consultare a comunității
- Etapa de prognoză strategică

Realizarea analizei socio-economice a orașului Bocșa

Prima fază a procesului de dezvoltare a **Strategiei** este reprezentată de analiza contextului socio-economic.

Colectare, analiza și prelucrare de date statistice și din alte surse

În această etapă va avea loc colectare, analiză și prelucrare de date statistice și din alte surse care vor avea ca rezultat o bază de date folosită la elaborarea unui studiu/analiză diagnostic. De asemenea, se vor culege informații din statistici oficiale, precum: anuare statistice, baze de date ale direcțiilor județene de statistică, alte surse și statistici oficiale. Acestea trebuie să fie cât mai realiste, motiv pentru care colectarea datelor din teritoriu va fi efectuată **în colaborare cu autoritățile și instituțiile locale** și vor cuprinde concluzii și recomandări.

Sfera de analiză va fi largă și cuprinzătoare pentru a surprinde toate aspectele relevante din orașul Bocșa. Etapa de culegere a datelor va fi urmată de o etapă de prelucrare a acestora și de analiză a legislației și documentelor programatice, care oferă o viziune asupra politicilor și direcțiilor de dezvoltare europene și naționale, regionale, județene și a tendințelor de evoluție a mediului rural/urban, pentru o dezvoltare durabilă și integrată a orașului.

Tipuri de documente care vor fi analizate:

✓ DOCUMENTE OFICIALE

În această categorie intră orice document emis de către o autoritate a statului. O primă categorie de documente este reprezentată de cele cu caracter normativ - Constituția, legile, ordonanțe, hotărârile de guvern, hotărârile consiliului local, regulamentul instituției. Pentru a face o analiză corectă a situației din orașul Bocșa, se vor studia reglementările care guvernează această administrație publică locală. De asemenea, se vor studia raportări ale diferitelor instituții ale statului, informații publice furnizate de către alte instituții - programe, strategii. În cazul în care aceste documente nu se regăsesc în mediul online, acestea vor fi solicitate și obținute ca informații de interes public.

✓ STATISTICILE

Cea mai importantă statistică este constituită de recensământ. Vor fi folosite și alte statistici economice, sociale, culturale, s.a. Statisticile sunt esențiale în documentarea și prezentarea situației actuale a orașului Bocșa. Cea mai importantă sursă de statistici este Institutul Național de Statistică care prezintă o variantă de statistici în buletine lunare și Anuare Statistice. Acestea sunt disponibile online la adresa www.insse.ro. În Anuarul statistic vom găsi

informații cu privire la: geografie, populație, piața forței de muncă, locuințe, utilități publice, asistența socială, sănătate, educație, cultură, sport, etc. permițând și studierea evoluției statisticilor - care este foarte utilă pentru realizarea Strategiei. Dintre sursele statistice oficiale ce vor fi utilizate în colectarea datelor amintim și: Comisia Națională de Strategie și Prognoză, Eurostat, Oficiul Național al Registrului Comerțului.

Principalele domenii de colectare a datelor

Lista cu principalele domenii, criteriile și indicatorii folosiți pentru analiza diagnostic este următoarea:

✓ Date demografice și geografice

- *Așezare și suprafață*
- *Structura demografică*
- *Unități administrativ-teritoriale*
- *Cadrul natural*
- *Resurse naturale*
- *Clima*

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: date despre aspecte ale dinamicii populației, al structurii, al mărimii, al distribuției, precum și studiul modului în care au loc modificări ale populației ca urmare a nașterilor, deceselor, migrației sau a îmbătrânirii, date despre nivel de educație, naționalitate sau religie. Majoritatea acestor date vor fi preluate din statistici oficiale - ultimul recensământ, studii și rapoarte la nivel de autorități și instituții publice, chestionare. Date despre formele de relief, așezarea geografică latitudine, altitudine, resursele naturale, tip de climă, fenomene meteorologice deosebite.

✓ Date economice

- *Sector secundar - industrie și construcții*
- *Sector terțiar - servicii*
- *Forța de muncă, ocupare și șomaj*
- *Mediul de afaceri*
- *Comerț*
- *Turism*
- *Energia*
- *Comunicațiile*
- *Investițiile străine*
- *Exporturile*

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: date pentru urmărirea indicatorilor macroeconomici, date pentru nivelul de trai al populației, date pentru ponderea veniturilor, date pentru nivelul investițiilor, date pentru studiul industriei, date pentru studiul construcțiilor, al comerțului, al turismului. Se va studia PIB-ul, energia, comunicațiile, rata șomajului, rata inflației, numărul de salariați, migrația forței de muncă, pensiile și evoluția numărului de pensionari, investițiile străine, serviciile.

✓ Date teritoriale

➤ Dezvoltare urbana

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: organizarea administrativă, aspecte legate de conducerea acestor administrații publice locale. Se vor studia și aspecte în legătură cu regiunea și NUTS în care se află orașul Bocșa și se va face o analiză în legătură cu raportarea la această regiune.

✓ Date capital uman, infrastructura sociala, educatie si sanatate

- Demografia
- Educația
- Aspecte sociale și culturale
- Asistența și incluziune socială
- Structura etnică și religioasă
- Sănătate
- Siguranța publică
- Sărăcia
- Sport
- Cultura

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: rata nivelului educațional, rata nivelului de trai, venitul pe cap de locuitor, nivelul de educație, sistemul de sănătate, infrastructura de sănătate, tehnologii din sănătate, stadiul de sănătate al populației, nivelul de sărăcie, discriminarea, structura etnică și religioasă, zone defavorizate, incluziunea socială, infrastructura socială, sistemul de urgență, sistemul de alertă, infraționalitatea, accidente rutiere, supraveghere video, protecția civilă, patrimoniu religios, muzee și expoziții, patrimoniu arhitectural, tradiții și obiceiuri, gastronomie, spații de relaxare, instituții culturale, săli de sport.

✓ Date Infrastructura și echiparea teritoriului

- Fondul de locuire

- *Infrastructura de comunicații și transport- infrastructura de transport rutier, feroviar, aerian, urban, rural.*
- *Infrastructura de utilități publice - gaze naturale, apă potabilă, sistem canalizare, energie electrică, termoficare, rețea de telecomunicații.*
- *Infrastructura pentru situații de urgență*

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: analiza fondului locativ, suprafața locuibilă pe cap de locuitor, analiza spațiului rural/urban, magistrale feroviare, număr de călători, infrastructura de transport aerian, infrastructura de transport urban, rural, transport public, număr de pasageri, rețele edilitare - infrastructura producție și transport energie electrică, Infrastructura privind asigurarea serviciilor de alimentare cu gaze naturale, alimentare cu apă potabilă și canalizare, infrastructura pentru situații de urgență. Rețelele de comunicații, rețeaua de termoficare.

✓ **Date Turism**

- *Potențial turistic al cadrului natural*
- *Potențial turistic antropic*
- *Tipuri și Forme de turism practicate*
- *Produse și servicii turistice, facilități pentru cura, agrement și divertisment*
- *Structuri de primire turistică*

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: analiza regiunilor geografice majore cu potențial turistic, cu potențial turistic hidrogeografic, potențial turistic al faunei, patrimoniul cultural construit, vestigii, obiective turistice religioase, Tipuri și Forme de turism practicate; Produse și servicii turistice, facilități pentru cura, agrement și divertisment; Structuri de primire turistică.

✓ **Date Mediu și infrastructura de mediu**

- *Biodiversitate*
- *Resursele de apă*
- *Ape uzate*
- *Calitatea aerului*
- *Calitatea solului*
- *Managementul deșeurilor*
- *Energii regenerabile*

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: analiza calității solurilor, a aerului, a apelor, analiza gestiunii deșeurilor, a siturilor

contaminate, a poluării, ariile naturale protejate, potențial eolian., potențial solar, potențial biomasa, inundațiile, seismicitate,

✓ Date Capacitate administrativă

- *Structura administrativă a orașului*
- *Asociații de dezvoltare intercomunitara*
- *Asociații microregionale și grupuri de acțiune locală*

Vor fi culese următoarele date, fără a se limita la acestea: analiza structurii administrative - orașe, comune; asociații de dezvoltare intercomunitara - rolul și structură; Asociații microregionale și grupuri de acțiune locală - rolul și structură.

În această etapă nu se emit idei. Datele sunt doar adunate. Va urma etapa a doua de **prelucrare a datelor**. Prelucrarea informațiilor disponibile relevante se bazează pe informațiilor colectate anterior, care permit realizarea unor statistici. Prelucrarea datelor va reprezenta pur și simplu conversia datelor brute în informații semnificative pentru procesul de realizare a **Strategie**. Datele vor fi prelucrate cu ajutorul computerului deoarece această metodă este foarte rapidă și precisă.

Analiza legislației și a documentelor programatice

Etapa de culegere a datelor va fi urmată de etapa de analiza legislației și documentelor programatice, care oferă o viziune asupra politicilor și direcțiilor de dezvoltare europene și naționale, regionale, județene și a tendințelor de evoluție a mediului rural/urban, pentru o dezvoltare orășenească durabilă și integrată. Pe cât va fi posibil, vor fi analizate documentele pentru nouă perioadă de programare 2021-2027 și strategiile europene și de țară pentru perioada 2021-2027

Elaborarea analizei diagnostic asupra situației actuale și analiza SWOT

În această etapă se va realiza analiza diagnostic asupra situației actuale și analiza SWOT. Acestea vor fi cât mai realiste, motiv pentru care colectarea datelor din teritoriu trebuie efectuată în corelare cu autoritățile și instituțiile locale și membrii comunităților locale și vor cuprinde concluzii și recomandări. Analiza va servi drept bază pentru formularea obiectivelor și acțiunilor strategice prin evaluarea situației existente, identificării tendințelor, evidențierea principalelor probleme și necesități, precum și oportunitățile nefolosite. Datele culese în etapele anterioare nu vor putea fi utilizate în Strategie în formă brută.

Analiza diagnostic

Analiza diagnostic va oferi informații referitoare la situația orașului Bocșa. Analiza se va realiza prin gruparea informațiilor adunate în etapa de colectare și prelucrare a datelor pe domenii. De o mare utilitate vor fi și datele prelucrate, datorită caracterului lor mai complet, a clarității înregistrării și prezentării. Analiza situației actuale va viza studierea mediului socio economic din aria de analiză și va urmări în primul rând să identifice aspectele pozitive și negative, interne și externe, evidențiind problemele și provocările și stabilind dimensiunea lor. Datele mapate pe domenii vor fi analizate pentru a identifica relații, proporții și tendințe.

În etapa de analiza, pe lângă text vor fi realizate diferite tipuri de grafice și tabele. În funcție de caracteristicile datelor, acestea vor fi sintetizate și analizate prin formula grafică sau prin tabele statistice. Unele date statistice vor fi însă prezentate și în formula text. Seriile statistice vor fi rezultatul grupării datelor după una sau mai multe caracteristici de grupare. Tabelele statistice vor juca un rol important, acestea ajutându-ne să observăm anumite aspecte. Alegerea tipului de grafic va depinde de tipologia datelor pe care ne dorim să le reprezenta.

Datele prelucrate prin variate metode cantitative/statistice sau pur calitative vor fi analizate dincolo de tabele, grafice, scheme, etc, pentru a se găsi semnificația acelor rezultate ale prelucrărilor. Prin analiza datelor se va trece dincolo de tabele, grafice, scheme, baza de date, pentru a găsi semnificația acelor rezultate ale prelucrării.

Instrumentele și metodele avute în vedere de consultant sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Metoda de analiza	Semnificatia
Analiza bazelor de date statistice	In cadrul acestei analize se vor analiza datele statistice existente.
Analiza documentelor	In aceasta etapa vor fi analizate documentele care au fost culese de la institutii abilitate - rapoarte, alte strategii, registre, etc. Trebuie sa tinem cont insa, ca aceste documente au fost realizate in perioade diferite de timp si sa le analizam ca atare. Acestea documente ne vor ajuta insa sa completam evaluarea

	facuta din date statistice sau din alte surse, fiind complementare acestora.
Abordari comparativa	Analiza comparativa va fi utila pentru a compara informatiile/datele obtinute de la diferite persoane sau din diverse documente. Acest tip de analiza va fi util pentru identificarea asemanarilor si diferentelor, oferind posibilitatea clasificarilor.
Analize de disparitati\analize de cauzalitate	Prin utilizarea acestui instrument vor fi evaluate dimensiunile disparitatii determinate de: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dimensiunea teritoriala la care se face raportarea (regional, subregional, national, supranational) ➤ Perioada de timp a analizei ➤ Disparitățile economice, sociale și teritoriale în termeni de nivel de performanță regională sunt obstacole majore în calea dezvoltării echilibrate și armonioase a regiunilor, dar, de asemenea, și la nivelul fiecărui stat. Disparitățile regionale reprezintă inegalități sau inechități. Cunoașterea dimensiunii și dinamicii inegalităților teritoriale într-un stat este importantă pentru definirea priorităților din strategiile de dezvoltare regională, ca bază solidă pentru conturarea politicilor în domeniul coeziunii economice, sociale și teritoriale.
Analiza PEST	Va fi utila pentru analiza mediului extern si a factorilor din mediul extern care vor avea un impact asupra dezvoltarii orasului Bocsa.

Analiza SWOT se va baza pe informațiile obținute în etapa de analiză și își propune să identifice:

- Punctele tari - care trebuie menținute și amplificate
- Punctele slabe - care trebuie luate în considerare și depășite
- Oportunități - care trebuie valorificate
- Amenințări - care trebuie reduse la minim

Cu ajutorul acestei analize, se va obține o imagine de ansamblu asupra situației orașului Bocșa. Analiza SWOT va reprezenta un punct bun de plecare

pentru discuțiile ulterioare cu Stakeholderii. Analiza SWOT va permite sintetizarea diferitelor tipuri de informații identificate în etapa de analiza. Maparea lor ne va ajuta ca în timpul elaborării strategiei să corelam factorii interni, punctele forte și punctele slabe cu factorii externi, amenințările și oportunitățile.

Etape ale analizei SWOT:

- **Pregătirea materialelor** _ pentru fiecare domeniu și subdomeniu din analiza diagnostic vor fi trase câteva concluzii clare. Concluziile vor fi mapate pe mediul intern și extern.
- **Analiza SWOT** - propriu zisa - concluziile vor fi mapate pe cele 4 termene ale unei analize SWOT - puncte tari/puncte slabe/opportunități și amenințări, pentru fiecare domeniu;

Realizarea strategiei și a portofoliului de proiecte

Realizată în urma unui proces de reflecție și introspecție, strategia pe care o propunem ne va permite să:

- Anticipăm schimbările;
- Identificăm amenințările și oportunitățile existente în jurul comunității
- Propunem proiecte care să folosească oportunitățile și să evite amenințările
- Identificăm resursele pe care le putem utiliza, acțiunile ce vor fi întreprinse și să determinăm impactul lor în comunitate;

Documentele elaborate vor fi tehnoredactate într-un format accesibil cititorilor, cu utilizarea diacriticelor, evidențierea unor titluri și subtitluri, paragrafe, numerotarea capitolelor și a subcapitolelor, menționarea sursei datelor pe baza cărora au fost generate tabele, grafice și/sau reprezentări cartografice, includerea unor note de subsol pentru clarificarea unor concepte, atașarea listei cu tabelele, graficele și/sau reprezentările grafice, precum și a acronimelor și/sau prescurtărilor utilizate.

După realizarea analizei se va trece la realizarea efectivă a Strategiei. În această etapă se vor fixa viziunea și misiunea.

- Viziunea va sintetiza aspirația pe termen lung reprezentând o condiție viitoare dorită pe care Consiliul local Bocșa o are pentru viitor. Construirea viziunii va ține cont de faptul că aceasta trebuie să fie concisa și să fie ușor înțeleasă de către cetățeni. Viziunea va fi suficient de ambițioasă

- Misiunea va exprima scopul pe care Consiliul local Bocșa își dorește să îl atingă prin implementarea prezentei strategii. Va exista o legătură clară între obiectivele Strategiei de dezvoltare a orașului Bocșa și obiectivele strategice europene

O strategie de succes necesita în primul rând un obiectiv bine stabilit. Numărul obiectivelor formulate va fi limitat, pentru a nu dispersa eforturile și resursele financiare, dar este important ca acestea să trateze dimensiunile cheie ale problemei formulate la secțiunea anterioară.

Această etapă de stabilire a obiectivelor este deosebit de importantă pentru că, în funcție de acestea, se vor identifica variantele posibile de acțiune pentru soluționarea problemei, evaluarea preliminară (ex-ante) a posibilelor efecte ale fiecărei variante/opțiuni, precum și analiză comparativă a costurilor și beneficiilor anticipate pentru fiecare dintre aceste variante, se va monitoriza progresul în implementarea strategiei, iar la finalul implementării strategiei se va evalua realizarea sau nu a efectelor scontate. În această etapă este necesară evitarea confuziei între mijloacele de implementare a strategiei și scopurile acestora.

Obiectivul general va reflecta o stare generală de lucruri care se așteaptă să fie îmbunătățită ca urmare a implementării strategiei. Obiectivul general va avea un caracter general și va oferi o orientare pentru toate activitățile prevăzute. Obiectivul general adresează principala cauză identificată în arborele problemelor.

Obiectivele strategice de dezvoltare și obiectivele specifice exprima ce se va realiza printr-o intervenție concretă și permit identificarea de rezultate directe ale acelei intervenții. Obiective strategice de dezvoltare vizează cauze secundare/specifice indentificate în arborele problemelor. Obiectivele strategice de dezvoltare și obiectivele specifice vor fi exprimate într-un limbaj clar, non-tehnic și accesibil, acoperind în mod obligatoriu aspectele cheie identificate în cursul analizei diagnostic. Obiectivele strategice și obiectivele specifice vor fi mapate pe domeniile pentru care s-a realizat analiza SWOT și diagnostic în etapa anterioară.

Se va utiliza modelul SMART în formularea obiectivelor. Astfel, acestea vor fi suficient de concrete încât să poată fi atinse prin acțiuni specifice, măsurabile, fezabile (accesibile) și realiste și vor include un orizont de timp aferent realizării lor.

Se va elabora lista de programe și proiecte care vor fi în acord cu strategiile și politicile europene și naționale. Această listă va fi mapata pe

domeniile menționate în caietul de sarcini pentru: economie locală; infrastructura, dezvoltare urbană și mediu; sănătate, educație, servicii sociale; agricultură și dezvoltare rurală; turism, cultura și sport.

Se va elabora lista de proiecte și idei ținând cont de faptul că proiectul reprezintă una sau mai multe activități sau o investiție pe o perioadă determinată menită să răspundă unei nevoi reale și să conducă la realizarea unui obiectiv precis.

În realizarea listei de programe și proiecte se va ține cont de domeniile finanțate prin fonduri europene în perioada 2021-2027 și de documentele noii perioade de programare. De asemenea, lista de proiecte va ține cont și de nevoile identificate de către cetățeni, mediul de afaceri, personal din autorități, identificate în etapa anterioară. Pentru elaborarea listei de programe și proiecte va avea loc o Consultare cu reprezentanți ai Autorității contractante.

Consultantul va organiza la final proiectele în funcție de domenii și direcții strategice, menționând totodată și surse de finanțare.

3. Premizele strategiei de dezvoltare locală în contextul european și național

3.1 Context european

Dezvoltarea urbană reprezintă o prioritate pentru Uniunea Europeană, oportunitățile și provocările oferite de orașe fiind esențiale pentru agenda de dezvoltare globală. Orașele europene oferă oportunități multiple de creștere economică dar se confruntă cu un număr considerabil de provocări, și anume: calitatea aerului și degradarea mediului, sărăcia, șomajul și marginalizarea, traficul intens. Contextul european este definit de Agenda teritorială 2030 propusă, de Agenda urbană a UE (Pactul de la Amsterdam, 2016), de Inițiativa urbană europeană (2021-2027), de programul URBACT IV (2021-2027) și de politica de coeziune a UE (2021-2027).

Agenda Urbană a UE se concentrează în mod specific pe trei piloni pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor UE:

- i. mai bună reglementare - Legislația UE ar trebui să fie concepută astfel încât să își atingă obiectivele la un cost minim și fără sarcini legislative inutile.
- ii. O mai bună finanțare - Acesta va contribui la identificarea, sprijinirea, validarea și îmbunătățirea resurselor tradiționale, inovatoare și ușor de utilizat pentru zonele urbane la nivelul instituțional relevant, inclusiv din fondurile structurale și de investiții europene (FSE) (în conformitate cu structurile juridice și instituționale existente), pentru a pune în aplicare în mod eficient intervențiile în zonele urbane.
- iii. Cunoștințe mai bune - să contribuie la îmbunătățirea bazei de cunoștințe privind problemele urbane și la schimbul de bune practici și de cunoștințe. Datele fiabile sunt importante pentru a ilustra diversitatea structurilor și a rolurilor autorităților urbane, pentru a informa elaborarea de politici urbane bazate pe dovezi și pentru a oferi soluții adaptate la provocările cheie.

Inițiativa Urbană Europeană urmărește să consolideze abordările integrate și participative în ceea ce privește dezvoltarea urbană durabilă și să asigure legături mai strânse cu politicile relevante ale UE, în special cu investițiile din cadrul politicii de coeziune, prin intermediul următoarelor trei direcții de acțiune:

- i. Sprijinirea consolidării capacității municipiilor de a concepe politici și practici urbane durabile pe o bază integrată și participativă și îmbunătățirea conceperii și punerii în aplicare a strategiilor urbane durabile și a planurilor de acțiune în municipiul;

- ii. Sprijinirea acțiunilor inovatoare prin dezvoltarea de soluții inovatoare transferabile și scalabile la provocările urbane;
- iii. sprijinirea cunoașterii, a dezvoltării politicilor și a comunicării.

Programul de cooperare URBACT IV (2021-2027) este un program de cooperare urbană interregională care vizează consolidarea eficienței politicii de coeziune, promovând astfel schimbul de experiență, creșterea capacității și identificarea, transferul și exploatarea practicilor urbane durabile și integrate. Viitorul program va urmări să sprijine acțiunile prevăzute în propunerea de regulament privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDER) și să completeze alte inițiative și alte elemente relevante pentru contextul urban european, în special Inițiativa urbană europeană, Agenda urbană a UE, Green Deal UE și revizuirea Cartei de la Leipzig.

Agenda teritorială 2030 a Uniunii Europene este un document strategic la nivel european care oferă un cadru de acțiune pentru coeziunea teritorială, aducând în același timp valoare adăugată printr-o abordare orientată spre implementare și o vizibilitate sporită. Agenda teritorială propune șase priorități pentru dezvoltarea în Europa, și anume:

- i. Europă echilibrată - o dezvoltare teritorială mai echilibrată, care să profite de diversitatea Europei
- ii. Regiuni funcționale - dezvoltare locală și regională și mai puține inegalități între teritorii
- iii. Integrare și dincolo de ea - traiul și munca dincolo de frontieră
- iv. Mediu sănătos - medii de viață mai ecologice și municipiul și regiuni neutre din punct de vedere climatic
- v. Economia circulară - economii locale puternice și durabile într-o lume globalizat
- vi. Conexiuni durabile - legături digitale și fizice durabile între teritorii

Politica de coeziune a UE 2021-2027 se bazează pe următoarele cinci priorități de investiții:

- i. Europă mai inteligentă prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii;
- ii. Europă mai ecologică și decarbonizată, care să pună în aplicare Acordul de la Paris și să investească în transformarea energiei, în energia regenerabilă și în combaterea schimbărilor climatice;
- iii. Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;
- iv. Europă mai socială, construind un pilon european al drepturilor sociale și promovând locuri de muncă de calitate, educație, competențe, incluziune socială și acces egal la asistență medicală;

- v. Europă mai aproape de cetățeni prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Politica de coeziune prevede, de asemenea, o abordare mai personalizată a dezvoltării regionale, printr-un set de norme simplificate, un cadru bugetar mai flexibil, eliminarea barierelor transfrontaliere și sprijin pentru proiectele de inovare interregionale, precum și înăsprirea normelor pentru cele mai performante investiții la nivelul UE.

Pactul Ecologic European (European Green Deal) - nouă strategie de creștere a UE - publicat de Comisia Europeană (COM) la 11 decembrie 2019, stabilește linia de orientare a diverselor politici europene pentru următorii 5 ani. Documentul este în conexiune cu o serie de inițiative legislative și non-legislative din domenii multiple, precum mediu, schimbări climatice, energie, industrie, transporturi, agricultură, digitalizare și sectorul financiar

Documentul reprezintă astfel o foaie de parcurs privind demersurile pe care Comisia Europeană le are în vedere în scopul facilitării atingerii obiectivului de neutralitate climatică. Tranziția spre acest obiectiv va genera oportunități importante, inclusiv din perspectiva potențialului pentru creștere economică, pentru noi modele de afaceri și noi piețe, pentru crearea de noi locuri de muncă și pentru dezvoltare tehnologică. Politicile orientate către viitor în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării vor avea un rol esențial.

Totodată, obiectivul de neutralitate climatică reprezintă și o provocare, implicând costuri substanțiale pentru toate statele membre. În acest sens, este necesară asigurarea unui cadru de implementare care să faciliteze un proces de tranziție just, atât din punct de vedere economic, cât și social, ținându-se cont de circumstanțele naționale diferite ale statelor membre. Un prim set de propuneri pentru punerea în aplicare a Pactului Ecologic European a fost lansat la 14 ianuarie 2020 prin Comunicarea Comisiei Europene privind Planul de Investiții pentru o Europă Durabilă și constituirea Mecanismului pentru o Tranziție Justă. Mecanismul se va concentra asupra regiunilor și a sectoarelor celor mai afectate de tranziție, deoarece acestea depind de combustibilii fosili sau de procese cu emisii ridicate de dioxid de carbon. Acesta va beneficia de finanțare atât din partea bugetului UE, cât și din partea grupului Băncii Europene de Investiții, pentru a mobiliza resursele private și publice necesare. Mecanismul vine în completarea contribuției substanțiale a bugetului UE, inclusiv prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European Plus.

La 4 martie 2020, Comisia Europeană a publicat propunerea de Regulament privind stabilirea cadrului pentru atingerea obiectivului de

neutralitate climatică și modificarea Regulamentului (UE) 2018/1999 - Climate Law. Regulamentul - element principal care derivă din Pactul Ecologic European - este actul legislativ european privind clima care consacră obiectivul atingerii neutralității climatice în 2050. Astfel, pentru prima dată, la nivelul UE, în domeniul schimbărilor climatice se propune adoptarea unui obiectiv pe termen lung prin act legislativ, care va constitui cadrul pentru măsurile care trebuie luate la nivel UE, respectiv național pentru îndeplinirea obiectivului de neutralitate climatică

3.2 Context national

În România, dezvoltarea durabilă a unei unități administrativ-teritoriale are loc într-un context în care trebuie să fie corelată pe verticală cu planurile strategice stabilite la nivel european, național, regional și județean. Astfel, un element cheie al procesului de elaborare a fost flexibilitatea viziunii strategice, legătura organică a acesteia cu obiectivele strategice formulate la niveluri superioare. Pentru a-și atinge obiectivele strategice pe termen mediu, autoritățile locale și regionale trebuie să identifice oportunitățile care le pot oferi o poziție competitivă pe piața globală și să se implice în formularea politici de dezvoltare orientate spre rezultate.

Strategiile de Dezvoltare Locală reprezintă un instrument de planificare care trebuie să răspundă nevoilor de dezvoltare locală și să asigure continuitatea pe termen lung a viziunii de dezvoltare. Strategiile ajută administrațiile locale să ia cunoștință de problemele/aspectele principale ale comunității, să formuleze priorități de viitor și, în special, să identifice investițiile pe care trebuie să le efectueze pentru accesarea finanțării externe și pentru dezvoltare.

Strategiile de Dezvoltare Locală sunt documente esențiale al căror scop este de a asigura o viziune coerentă a dezvoltării la nivelul orașelor, transpuse într-un portofoliu de proiecte prioritare, sprijinite în mod ideal de către comunitate și finanțate de către UE. Localitățile urbane care au propus o listă de proiecte coerentă, integrată, ierarhizată și asumată de diferite părți interesate din comunitate au avut un avantaj în concurența cu alte orașe pentru finanțarea diferitelor categorii de investiții.

Program Operational Regional

Programele Operaționale Regionale au fost create pentru a sprijini nevoile particulare ale fiecărei regiuni a României în parte, ținând cont, bineînțeles, și de potențialul regional, cu accent pe domenii cheie, convergente și complementare cu impact real pentru calitatea vieții și bunăstarea comunităților

locale. Printre beneficiarii POR se numără întreprinderile, universitățile, clusterelor, incubatoarele, acceleratoarele, instituțiile publice locale, unitățile administrativ-teritoriale (UAT), dar și organizații de cercetare dezvoltare și agenții de dezvoltare regională (ADR). Perioada 2021-2027 este primul exercițiu de descentralizare a Programului Operațional Regional (POR) în România, astfel încât acum există 8 Programe Operaționale Regionale, care se află sub managementul Agențiilor de Dezvoltare Regionale. POR-urile abordează în principiu aceleași axe de finanțare, corespunzătoare obiectivelor Noii Politici de Coeziune, cu mici diferențe. În principiu au fost identificate 8 priorități: Regiune competitivă, inovativă și digitalizată; Regiune digitalizată (SMART); Regiune durabilă; Mobilitate urbană durabilă; Regiune accesibilă; Regiune educată; Regiune atractivă și Asistență tehnică. 19 Conform alocărilor preliminare disponibile pe site-urile Agențiilor de Dezvoltare Regională, la nivel național, cea mai mare finanțare merge către prioritățile Regiune competitivă, inovativă și digitalizată și Regiune durabilă, cu peste 2 miliarde de euro fiecare, urmate de prioritățile Mobilitate urbană durabilă, Regiune accesibilă și Regiune atractivă cu peste 1 miliard de euro fiecare, în timp ce priorităților Regiune digitalizată și Regiune Educată li se alocă între 600 milioane de euro și 800 milioane de euro fiecare, la nivel național. Aici putem face mențiunea că investițiile din cadrul priorității Regiune digitalizată sunt incluse în cadrul priorității Regiune competitivă, inovativă și digitalizată în cadrul unor regiuni, de aici și alocarea mai mică. În ceea ce privește investițiile în educație, deși au o alocare mai mică în cadrul POR, acestea pot fi realizate și din Programul Operațional Educație și Ocupare dedicat în întregime acestui domeniu, precum și din Planul Național de Redresare și Reziliență.

Prioritate	Cine poate aplica?	Ce se finanteaza?
O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	<ul style="list-style-type: none"> ● Centre de cercetare dezvoltare inovare publice și private ● Centre de transfer tehnologic ● Universități ● UAT, Administrație publică ● Companii, IMM-uri, Start-up-uri, microîntreprinderi ● ONG-uri ● Clustere ● Entități administrator ale structurilor suport pentru afaceri ● Parteneriate între aceste entități 	<ul style="list-style-type: none"> ● parcuri științifice și tehnologice ● structuri de transfer tehnologic și cercetare-dezvoltare și inovare ● dezvoltare de prototipuri și acțiuni pilot ● programe de colaborare pentru participarea organizațiilor în cadrul acestor structuri ● clustere inovative ● susținerea întreprinderilor și a structurilor în procesul inovării ● tranziție industrială inteligentă ● investiții tehnologice în IMM (active corporale și necorporale) ● dezvoltarea de produse și servicii digitale ● certificare produse ● internaționalizare, implementare de noi modele de afaceri ● scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi ● instruire și formare competențe, inclusiv digitalizare ● creșterea capacității pentru valorificarea pe piață ● dezvoltarea domeniilor RIS (IoT, cyber security, AI, big data, blockchain, VR, AR, robotică, tranzacții electronice, etc.) ● rețele operaționale de descoperire antreprenorială ● crearea de incubatoare și alte facilități (ex. living labs, makerspace, centre de competență RIS, Agenții Regionale de Inovare) ● economie circulară ● sprijin financiar ● audit securitate cibernetică și protecția datelor

<p>O regiune digitala/Smart</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● UAT ● UAT din zona urbană funcțională ● parteneriate între UA, ● Parteneriate UAT - organizații private (antreprenori, ONG) ● Universități ● IMM-uri 	<ul style="list-style-type: none"> ● intervenții de tip smart-city și smart village ● digitalizării serviciilor publice la nivel local ● instruire personalului din administrație și companii ● facilități (ex. hub-uri de inovare digitală) ● digitalizarea colectării datelor, open data și transparență ● geocodare și hărți geospațiale ● guvernanță smart și infrastructură pentru interoperabilitate ● securitate cibernetică ● proiecte smart de importanță regională (ex. platforme regionale pe diferite domenii) ● transformarea digitală a IMM-urilor (inclusiv crearea de pagini de internet, cloud storage, e-comerț și e-facturare)
<p>O regiune cu comunitati prietenoase cu mediul</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● UAT ● UAT din zona urbană funcțională/metropolitană ● parteneriate între UAT ● Parteneriate UAT și organizații private (antreprenori, ONG) ● Parteneriate între UAT, inclusiv UAT județ și alte instituții publice centrale sai/sau locale ● ADI ● Universități ● IMM-uri 	<ul style="list-style-type: none"> ● eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și publice (inclusiv monumente istorie) ● consolidare structurală a clădirilor rezidențiale și publice cu risc seismic ● introducerea de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor rezidențiale și publice (ex. panouri fotovoltaice și solare) ● reabilitarea/modernizarea instalațiilor electrice, de alimentare cu apă, de ventilare și climatizare, lifturi și sisteme de iluminat ● sisteme inteligente de management energetic al clădirilor

		<ul style="list-style-type: none"> ● acoperișuri și fațade verzi ● dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică ● infrastructură verde în zonele urbane/ zonele urbane funcționale (reorganizarea tramei stradale, coridoare verzi și ecologice, revitalizarea spațiilor degradate, investiții ce vizează revitalizarea spațiilor) ● sisteme de irigații și iluminat smart ● Planuri pentru infrastructură verde albastră
<p>O regiune cu orase dezvoltand mobilitatea urbana durabila</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● UAT de tip urban ● UAT din zona urbană funcțională / zonă metropolitană, ● Parteneriate între UAT, inclusiv UAT județ ● ADI 	<ul style="list-style-type: none"> ● crearea de culoare de mobilitate urbană durabilă (ex. benzi separate pentru autobuze, aliniamente arbori) ● infrastructură pentru mersul cu bicicleta ● introducerea de sisteme de bike-sharing ● amenajarea de zone și trasee pietonale ● sisteme park & ride ● investiții în vehicule ecologice pentru transport public (electrice, CNG, hidrogen) și infrastructura de transport (ex. stații de transport în comun) ● infrastructuri pentru combustibil alternativ (ex. stații de încărcare vehicule electrice); ● sisteme de management a mobilității urbane (management trafic și parcări, aplicații de mobilitate, e-ticketing etc.)

		<ul style="list-style-type: none"> • Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă
O regiune accesibila	<ul style="list-style-type: none"> • UAT județ • UAT municipiu resedinta de județ • Parteneriate între UAT 	<ul style="list-style-type: none"> • modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T - drumuri județene • soluții pentru decongestionarea/ fluidizarea traficului (drumuri și variante de ocolire, artere de penetrație, by-pass-uri, pasaje, pasarele, sensuri giratorii, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță, perdele forestiere, alveole transport public, consolidări versanți, parapeti, refacere coridoare ecologice)
O regiune educata	<ul style="list-style-type: none"> • UAT • Parteneriate între UAT Universități • Instituții de învățământ superior 	<ul style="list-style-type: none"> • construirea, extinderea, consolidarea, reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ antepreșcolar (creșe), preșcolar, primar, secundar (inclusiv vocațional) și terțiar aferente învățământului obligatoriu și învățământ special, inclusiv săli și terenuri de sport, campusuri școlare și tabere școlare • dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport etc. • achiziționarea de microbuze pentru transportul elevilor • accesibilizarea instituțiilor de învățământ pentru persoanele cu

		<p>dizabilități</p> <ul style="list-style-type: none"> ● crearea și dezvoltarea de platforme digitale de comunicare și schimb de documente (inclusiv ●lecții digitalizate), baze de date și biblioteci virtuale pentru elevi și studenți, părinți și școală, live streaming, dotarea cu echipamente și infrastructura de proiectare și mapare video ● reabilitarea, modernizarea și dotarea a centrelor de educație incluzivă, a caselor de cultură pentru studenți a centrelor de formare profesională pentru adulți (eligibilitatea acestor intervenții diferă de la regiune la regiune)
<p>O regiune cu turism sustenabil</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● UAT ● Parteneriate între UAT ● ONG, autorități publice centrale, unități de cult ● Parteneriate între UAT și ONG, unități de cult, autorități centrale 	<ul style="list-style-type: none"> ● dezvoltarea turismului balnear, climateric și balneoclimateric și kineto-terapeutic (investiții în infrastructură inclusiv prin investiții în rețele de captare și transport, crearea, reabilitarea și modernizarea bazelor de tratament, amenajarea infrastructurii de agrement, crearea de facilități pentru practicarea sportului) ● restaurarea, protecția, conservarea și digitalizarea clădirilor monumente istorice, a patrimoniului industrial, cultural și imaterial ● promovarea turistică a patrimoniului, inclusiv crearea de platforme digitale și de marketing, trasee turistice ● dezvoltarea de planuri de conservare/ mentenanță a

		<p>obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare a planurilor de interpretare pentru public</p> <ul style="list-style-type: none"> • promovarea și dezvoltarea pistelor de biciclete pentru cicloturism • dezvoltarea de spații de agrement (inclusiv tabere școlare), a spațiilor de promenadă și a falezelor • îmbunătățirea accesului către obiective naturale turistice (amenajarea de trasee, amenajarea de puncte de observație și panoramă, amplasarea de panouri informative pe traseele turistice, amenajarea de adăposturi și refugii turistice dotate corespunzător pentru situații de urgență, amenajare via ferrata; promovarea unor nișe turistice inovative)
<p>O regiune atractiva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • UAT de tip urban • ZUF și Zone Metropolitane • Parteneriate între UAT, inclusiv UAT județ Parteneriate UAT cu ONG, unitati de cult, autoritati centrale • ADI 	<p>Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și zone istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective; • înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agrement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive, ca parte a proiectelor de

regenerare urbană;

- instalarea/ extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente, inclusiv a străzilor inteligente

Cultură și patrimoniu (NE)

- realizarea de parcuri tematice cultural-științifice

- realizarea de parcuri de aventură (inclusiv tiroliană, panouri de escaladă, roller-coaster, aquaparcuri)

- investiții în industrii culturale, susținerea meșteșugarilor și a antreprenorilor

- investiții în biblioteci, teatre, muzee, centre culturale și creative, galerii de artă, săli de spectacol, cinematografe și dezvoltarea de noi dotări și servicii culturale, inclusiv spații multifuncționale

- digitalizarea activității de promovare turistică și culturală;

- investiții în agrement nautic și acvatic (lacuri, râuri, mini-porturi turistice, debarcadere, pontoane

de agrement, promenade și piste de biciclete, plaje și faleze)

- asigurarea (construirea, reabilitarea sau modernizarea)

drumurilor / căilor de acces către infrastructura de agrement

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

Prin intermediul PODD vor fi finanțate nevoile de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului și decontaminarea siturilor poluate; managementul riscurilor. PODD va viza o serie de domenii investiționale prioritare la nivel european identificate de Comisie, axate pe promovarea măsurilor de eficiență energetică, având în vedere faptul că sărăcia energetică afectează o gospodărie din patru, iar intensitatea energetică la nivel național se menține peste media Uniunii, respectiv pe promovarea energiei din surse regenerabile. PODD va avea o alocare de 4,61 miliarde euro (3,05 miliarde euro - FEDR, 837 milioane euro - FC și 692 milioane euro - Bugetul de stat). Obiectivul general al României în domeniul energiei este conturat prin Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC) și în cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 (SNDDR). Unele priorități din cadrul PODD nu se adresează nivelului local și acestea nu au fost detaliate pe tipuri de acțiuni.

Programul Operațional Transport (POT)

Viziunea pentru anul 2030 propusă de POT este de a extinde/moderniza infrastructura de transport pe teritoriul României în vederea îmbunătățirii conectivității între regiunile țării dar și cu restul țărilor din Uniunea Europeană. Bugetul estimat al programului este de 8,37 mld Euro. Deși majoritatea priorităților programului se adresează administrațiilor publice centrale, există și o serie de acțiuni care pot fi finanțate direct către Primării, sau către agenți economici privați. POT are în vedere finalizarea proiectelor demarate în perioada 2014-2020 precum și a proiectelor prioritare pentru finalizarea rețelei primare a României situate pe rețeaua TEN-T CORE și TEN-T Comprehensive și conectivitatea secundară conform Planului investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030. Pentru infrastructura rutieră, rețeaua TEN-T centrală dezvoltată în România pe două dintre cele nouă coridoare, respectiv coridoarele Rin-Dunăre și Orient/Est-Mediteranean, potrivit Regulamentului nr. 1315/2013, vizează următoarele rute:

- Nădlac - Timișoara - Sibiu - București (centura București) - Constanța;
- Timișoara - Drobeta Turnu Severin - Calafat;
- București - Ploiești - Bacău - Suceava - granița cu Ucraina (Siret);
- Sebeș - Turda - Târgu Mureș - Târgu Neamț - Iași - granița cu Republica Moldova (Ungheni);
- București - Giurgiu.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) propune măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și în domeniul digitalizării, finanțate fie prin granturi, fie prin instrumente financiare cu respectarea regulilor de ajutor de stat, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național. Provocările abordate în POCIDIF vin în urma analizei și țăintelor stabilite în cadrul Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI) și a Strategiei Naționale de Competitivitate (SNC). Bugetul estimat al programului este de 1,97 miliarde. Unele priorități din cadrul POCIDIF nu se adresează nivelului local sau vizează doar anumite proiecte strategice și acestea nu au fost detaliate pe tipuri de acțiuni.

Programul Operațional Sănătate (POS)

POS vine cu o nouă abordare, este inovativ, multifond, banii fiind alocați atât din Fondul European de Dezvoltare Regională, cât și din Fondul Social European (FSE+), spre deosebire de cele două perioade de programare anterioare, când a fost nevoie ca beneficiarii să aplice cu mai multe proiecte pentru a-l putea realiza pe cel final. Viziunea strategică a programului operațional este de a avea o națiune cu oameni sănătoși și productivi prin acces la servicii preventive, de urgență, curative și reabilitare de calitate. POS 2021-2027 vine cu o nouă abordare, este inovativ, multifond, banii fiind alocați atât din Fondul European de Dezvoltare Regională, cât și din Fondul Social European (FSE+), spre deosebire de cele două perioade de programare anterioare, când a fost nevoie ca beneficiarii să aplice cu mai multe proiecte pentru a-l putea realiza pe cel final. Bugetul total de 4,068 miliarde euro alocat POS 2021-2027 și va finanța spitale regionale, investiții în infrastructură și servicii, asistență medicală primară, comunitară și în regim ambulatoriu, servicii paliative și de îngrijire pe termen lung, cercetarea și digitalizarea, utilizarea de metode inovatoare de investigație și tratament. În perioada 2021-2027 vor exista mai multe surse de finanțare în domeniul sănătății în afară de POS, și anume: Resc EU, Eu4Health, PNRR, React EU, Horizon Europe. Beneficiarii programului vor fi definiți o dată cu scrierea ghidurilor specifice.

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

Acest program operațional își propune să modernizeze instituțiile și serviciile oferite pieței muncii, să promoveze participarea echilibrată, după gen, pe piața muncii, să asigure echilibrul dintre viața profesională și cea personală, dar și să ducă la o mai bună adaptare a lucrătorilor la schimbările rapide de pe

piața muncii. Alocarea financiară a POEO este de 3,97 miliarde euro. POEO se bazează pe documentul programatic România Educată - viziune și strategie 2018-2030, pe Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2021-2027 și pe Strategia Națională privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități 2021-2027.

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

Acesta este un program cu totul nou, care nu are un corespondent în cadrul celorlalte două perioade de programare anterioare. POIDS are o alocare de 3,62 miliarde euro, dintre care 2,39 miliarde vor proveni din FSE+, 574 milioane euro din FEDR și restul va fi cofinanțare de la Bugetul de Stat. Programul are o importantă componentă socială, cu mai multe obiective, cum ar fi: creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, creșterea calității serviciilor sociale, reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile, creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile și creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ. POIDS are ca țintă o mare paletă de grupuri vulnerabile: persoane din mediul rural, familii monoparentale, persoane fără locuință, familii cu o situație materială precară, migranți, persoane cu dizabilități, vârstnici, victime ale violenței domestice, etc

Strategia Regionala pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest

Strategia pentru Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027 reprezintă principalul instrument care orientează dezvoltarea pe termen mediu și lung a Regiunii Vest și baza strategică pentru fundamentarea programelor cu finanțare din fonduri europene sau externe, naționale sau locale. În contextul în care, în perioada 2021-2027, pentru prima dată Regiunea Vest va avea propriul Programul Operațional Regional, elaborat la nivel regional de către ADR Vest în calitate de Autoritate de Management, Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest împreună cu Strategia Regională de Specializare Inteligentă RIS 3 Vest devin principalele instrumente care vor fundamenta accesul la fondurile europene alocate prin Politica de Coeziune la nivel regional. Strategia pentru Dezvoltare Regională 2021 - 2027 răspunde nevoilor de dezvoltare de la nivel regional, identificate prin analizele statistice sau consultările partenoriale, dar ține cont și de orientările și tendințele din documentele strategice elaborate la nivel european sau național.

Strategia Regionala de Specializare Inteligenta 2021-2027 Regiunea Vest

Documentul sta la baza politicii de inovare din Regiunea Vest pentru următorii ani și are un rol cheie în promovarea unei contribuții mai mari a cercetării și inovării la dezvoltarea economică a regiunii. Obiectivul principal RIS Vest este de a recupera decalajul privind productivitatea și competitivitatea economiei Regiunii Vest față de UE, prin focusul asupra:

- dezvoltării unui ecosistem regional care să stimuleze și să susțină activitatea de CDI,
- construirii pe avantajele competitive ale domeniilor de activitate cu cel mai mare potențial de dezvoltare din regiune și creșterii valorii adăugate a producției/serviciilor din aceste sectoare.

RIS Vest 2021-2027 construiește pe versiunea anterioară a RIS 2014-2020, care a avut la bază studiul Băncii Mondiale Creșterea Competitivității și Specializarea Inteligentă¹, unde au fost identificate principalele sectoare de specializare inteligentă regionale. În centrul Strategiei anterioare s-a aflat obiectivul de a consolida colaborarea între furnizorii de cunoștințe și cercetare și sectorul privat, cu scopul de a transfera și folosi rezultatele în economie și de a deplasa concentrarea masivă de pe latura de "cercetare" pe latura de "inovare". Obiectivul central a fost preluat și de actuala strategie, dar a fost completat și cu alte noi obiective strategice, adaptate nevoilor actuale. De asemenea, au fost identificate noi sectoare de specializare inteligentă, în funcție de tendințele economice sau provocările societale.

Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest 2021-2027

Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest 2021-2027 cuprinde analiza profilului socio-economic regional, analiza SWOT și Strategia Regională pentru Dezvoltare 2021-2027. Analiza profilului socio-economic regional fundamentează PDR Vest 2021-2027 și identifică nevoile și potențialul de dezvoltare al regiunii, oferind o diagnoză sectorială detaliată a regiunii. Analiza SWOT identifică, pentru fiecare sector analizat, punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările.

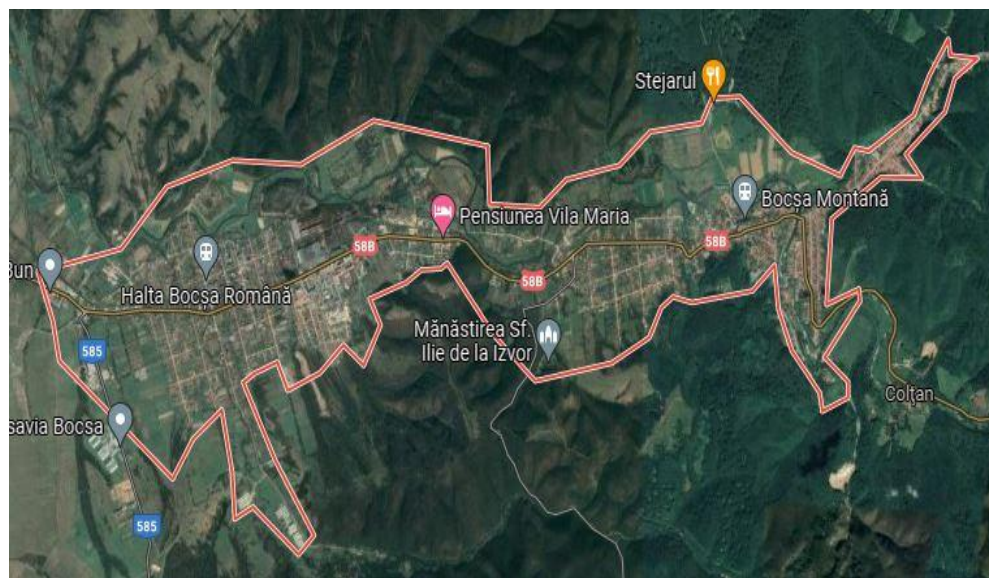

4. Analiza socio-economica a orasului Bocsa

4.1 Localizare geografica

Bocșa se află în partea de vest a țării, făcând parte din județul Caras Severin regiunea de dezvoltare Vest. Orașul Bocșa este așezat într-o zonă de colină, având o lungime de 20,2 km și o suprafață de aproximativ 675,9 ha reprezentând intravilanul localității, suprafața ocupată de locuințe din fondurile cetățenilor și de trei cartiere de blocuri. Bocșa este al treilea oraș ca mărime din județ, după Reșița și Caras Severin. Localitatea se află la 80 de km distanță de Timișoara și 18 km distanță de Reșița, fiind situată la nord de paralelă 45°. Coordonatele geografice ale acestei așezări sunt cuprinse între 21°45' longitudine estică și 45°22' latitudine nordică. Bocșa este încercuită la nord și sud de masive de dealuri subcarpatice. În partea de sud-vest, respectiv zona Biniș-Doclin, este reprezentată geografic prin dealuri domoale (cea mai cunoscută înălțime fiind Cracul de Aur) după care, spre vest, înălțimile se pierd în Câmpia Banatului. În perimetrul de la Cracul de Aur se pot vedea și acum minele.

Harta 1: Harta oraș Bocșa

Sursa: Primaria Orașului Bocșa¹

¹ <https://orasulbocsa.ro/scurt-istoric/>

4.2 Cadrul natural

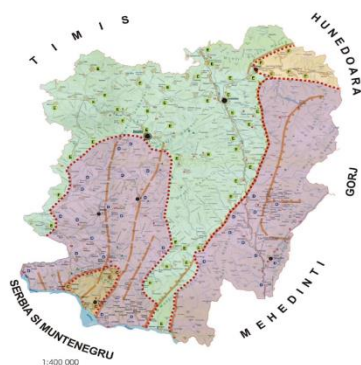
4.2.1 Geologia

Orașul Bocșa se afla într-un județ preponderant muntos, muntele ocupând 65% din suprafața județului, având importante zone depresionare de aproximativ 15%, dealuri de 11% și câmpii de 7%. Orașul Bocșa se afla în partea de nord - vest a județului Caraș-Severin, într-o mică depresiune din Nord a Munților Dognecea, la 170 m altitudine. Munții Dognecei fac parte din grupa Munților Banatului (Carpații Occidentali), aceștia întinzându-se pe teritoriul județului Caraș-Severin². Din punct de vedere geologic, zona montană (Munții Dognecea) este constituită preponderent din șisturi cristaline, alături de care apar însă și unele formațiuni sedimentare (calcare mezozoice, gresii, marne și microconglomerate). Formațiunile cristaline și cele sedimentare au fost străpunse de roci magmatice, rezultând punerea în loc de banatite³.

4.2.2 Seismologia si alunecari de teren

Conform *Planului de amenajare a teritoriului Caras Severin secțiunea a V a - Zone de risc*, orașul Bocșa nu este înscris în zona de risc seismic. Cu toate acestea, trebuie să ținem cont de faptul că Județul Caraș-Severin are un potențial seismic ridicat. Cauzele generatoare sunt de natura tectonică, acumulările energiei de deformare care conduc la generarea seismului fiind controlate de mișcările diferențiale, verticale și orizontale (decroșări) ale blocurilor tectonice delimitate de falii a căror activitate este relativ dovedită prin fenomene geologice.

Harta 2: Harta seismicității Județ Caraș Severin

² <https://banatulmontan.wordpress.com/2012/04/15/muntii-dognecei-caracterizare-fizico-geografica/>

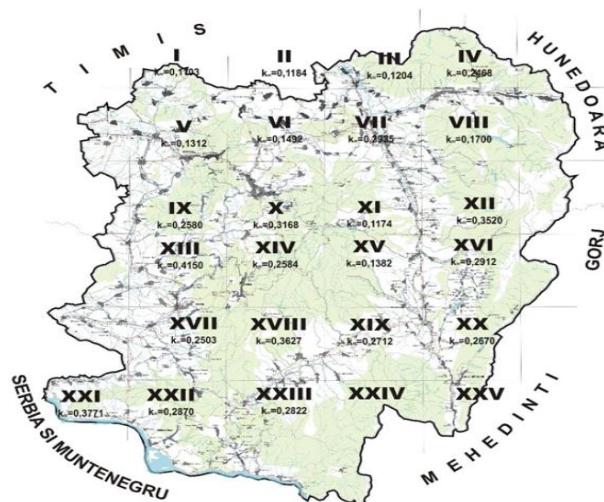
³ Sursa: <https://banatulmontan.wordpress.com/2012/04/15/muntii-dognecei-caracterizare-fizico-geografica/>

Sursa: Planul de amenajare a teritoriului Caraș Severin⁴

Conform *Planului de amenajare a teritoriului Caraș Severin* în Perimetrul V (Zona Bocșa - Berzovia - Șoșdea) probabilitatea producerii alunecărilor de teren este medie. Alunecările de teren reprezintă deplasări ale unor mase mari de roci care formează versanții de munți, dealuri. Printre cauze se pot număra defrișările, cutremurele și precipitațiile abundente din zonă. Trebuie să avem în vedere faptul că județul Caraș-Severin este o divizie administrativă situată într-o zonă cu potențial moderat/înalt de alunecare de teren.

Harta 3: Harta alunecărilor de teren Județ Caraș Severin

Sursa: Planul de amenajare a teritoriului Caraș Severin⁵

4.2.3 Geomorfologia

Orașul Bocșa - este alcătuit din două localități, odinioară distincte administrativ și teritorial : Bocșa Română și Bocșa Vasiovei (Bocșa Montană), atestată în secolul al XVI-lea. Depresiunea Bocșei este reprezentată de urme ale civilizației materiale încă din epoca neolitică, apoi în epoca bronzului și a fierului (Colțan, perimetrul dintre Bocșa Română și Ramna, Valea Godinovei etc.). La începutul Evului Mediu, Bocșa făcea parte din districtul Cuiești, cu centrul administrative la Cetatea de la „Buza Turcului”. Începutul atestării documentare a Bocșei este anul 1331, localitatea fiind amintită într-un document

4

5

de impozitare papală. Ocupația maghiară a districtului Cuiești s-a produs la sfârșitul secolului XIV și începutul secolului XV. Din secolul XVI, cetatea își schimbă numele, fiind menționată de aici înainte Bocșa. Prima atestare documentară a Vasiovei apare în anul 1437. Bocșa Română este atestată documentar pentru prima oară în anul 1595. Între 1552-1555, cetatea Bocșei s-a aflat sub ocupația otomană, fiind subordonată direct beglerbegului de Timișoara. După o stăpânire succesivă a cetății de către turci, austrieci și maghiarii din Transilvania, în 1695 cetatea Bocșei este distrusă definitiv de către austrieci. În anul 1850, din perspectiva administrării industriale imperiale, Bocșa cuprindea cinci comunități: Florian sau Hauptwerk, Nepomuk sau Neuwerk, Altwerk, Kohldorf (satul de cărbunari), Măgura. În 1931, printr-o decizie a Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Bocșa Montană este declarată Stațiune Balneoclimaterică.

Orașul Bocșa din județul Caraș-Severin se evidențiază prin peisajul său variat și aspectele geomorfologice remarcabile, care îi conferă o identitate distinctă în cadrul regiunii. Așezat într-o zonă montană pitorească, Bocșa se bucură de un cadru natural cu relieful său caracteristic, forma terenului și elementele geologice ce modelează frumos această comunitate. Unul dintre aspectele marcante ale acestei localități este relief montan și dealurile care împrejmuesc orașul. Această configurație oferă o priveliște spectaculoasă și conferă un farmec aparte mediului urban. Dealurile și văile, alături de vederile panoramice, au influențat și dezvoltarea urbanistică, contribuind la distribuția cartierelor și infrastructurii.

Râul Bârzava, un fluviu important care traversează teritoriul Bocșei, reprezintă un element central în aspectul geomorfologic. Malurile și văile acestui râu au adus contribuții semnificative la modelarea peisajului și potențialul recreativ al zonei. Totodată, în contextul resurselor de apă, orașul poate oferi și oportunități pentru activități legate de turism și agrement. Un alt factor demn de menționat este forma terenului, care poate varia de la zonele deluroase până la sectoarele plate. Această diversitate influențează modul în care orașul se dezvoltă, determinând așezarea cartierelor și a infrastructurii. În plus, aceste variante pot oferi zone de recreere, spații verzi și amenajări urbanistice inovatoare.

Unul dintre aspectele de interes din punct de vedere economic și geologic îl constituie resursele minerale din regiune. Potențialul minier al zonei, inclusiv prezența minereurilor de fier, a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării economice și industriale a orașului. Această caracteristică a contribuit la definirea Bocșei ca un centru al activităților economice, influențând atât ocuparea forței de muncă, cât și structura economică locală. În ceea ce privește

viitorul, aspectele geomorfologice ale Bocșei pot constitui baza pentru dezvoltarea turistică și sustenabilă.

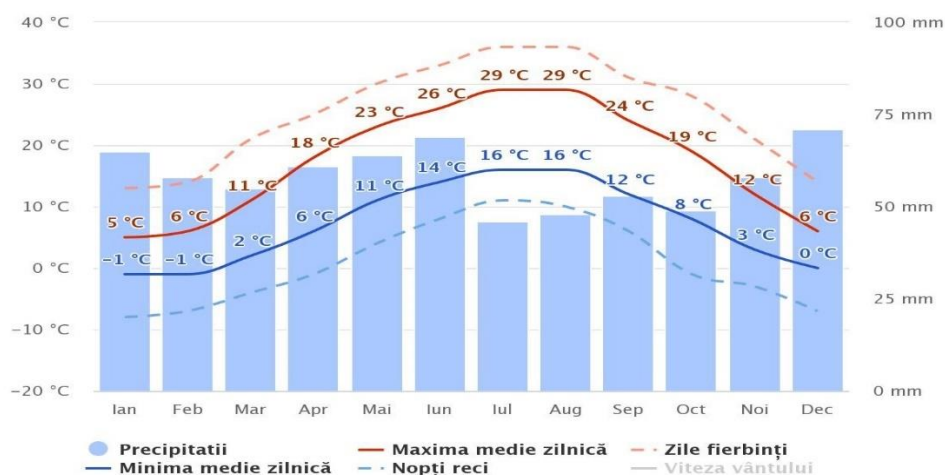
Diversitatea reliefului și a resurselor oferă oportunități pentru crearea unor trasee turistice, zone de agrement și proiecte de dezvoltare durabilă. Orașul poate atrage vizitatori dornici să exploreze natura, să se bucure de peisajul montan și să descopere frumusețea resurselor naturale.

Aspectele geomorfologice ale orașului Bocșa adaugă o notă de autenticitate și originalitate. Relieful, râul, forma terenului și resursele minerale contribuie la caracteristicile unice ale acestei comunități, iar valorificarea lor corectă poate aduce beneficii multiple, de la dezvoltarea economică la atragerea de turiști și promovarea unui stil de viață sustenabil.

4.2.4 Clima

Clima este temperat-continentală cu influențe submediteraneene. Media anuală a temperaturii aerului la Bocșa este de +10,3° C, iar media cantităților anuale de precipitații oscilează între 700-800 l/m².

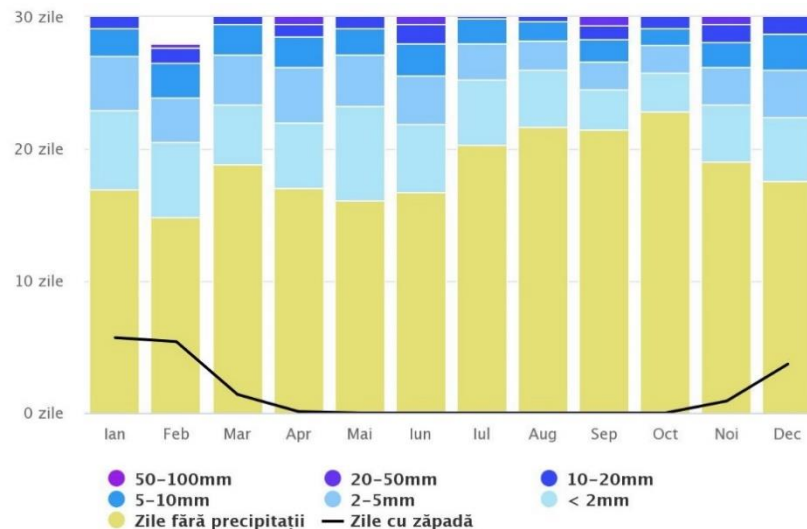
Figura 1: Temperatura și precipitațiile in orasul Bocsa

Sursa: *metoblue.com - Bocșa*⁶

Cantitațiile de apă sunt reduse în lunile aprilie - octombrie, cea mai mare rată de precipitații fiind înregistrată în lunile ianuarie și februarie.

⁶ Sursa: *metoblue.com*

Figura 2: Cantitatea de precipitații în orașul Bocșa

Sursa: *metoblue.com - Bocșa*⁷

Schimbările climatice reprezintă o preocupare majoră la nivel global și au impact asupra fiecărui oraș, inclusiv Bocșa. Integrarea considerațiilor legate de schimbările climatice în strategia de dezvoltare a orașului este esențială pentru a asigura o dezvoltare durabilă și reziliență în fața provocărilor climatice. Schimbările climatice pot avea un impact semnificativ asupra orașului Bocșa, afectând calitatea vieții locuitorilor și sustenabilitatea orașului. Temperaturile ridicate, variabilitatea în precipitații și fenomenele meteorologice extreme pot influența mediul urban.

Situația schimbărilor climatice în orașul Bocșa este evidentă și necesită atenție deosebită în ceea ce privește impacturile și măsurile de adaptare. O serie de semne și tendințe indică modificări în climat care pot afecta mediul urban și comunitatea.

Creșterea temperaturilor medii este vizibilă în datele climatice, având potențialul de a influența modul în care funcționează orașul și cum se adaptează locuitorii la temperaturi mai ridicate.

Variabilitatea în modelele de precipitații este o altă caracteristică a schimbărilor climatice. Aceasta poate duce la perioade de secetă sau la ploi intense, provocând provocări în ceea ce privește resursele de apă și gestionarea infrastructurii.

⁷ Sursa: *metoblue.com*

Aceste schimbări climatice pot avea un impact semnificativ asupra biodiversității locale, afectând habitatele naturale și speciile înconjurătoare.

Infrastructura orașului trebuie să fie adaptată pentru a face față noilor provocări climatice. Aceasta include abordarea inundațiilor, gestionarea apelor și asigurarea infrastructurii reziliente în fața schimbărilor climatice.

Pentru agricultură, schimbările climatice reprezintă o provocare majoră, cu fluctuații ale temperaturilor și modele de precipitații care pot influența producția și securitatea alimentară.

În ansamblu, situația schimbărilor climatice în orașul Bocșa necesită o abordare planificată și integrată pentru a promova adaptarea și reziliența în fața acestor provocări. Prin dezvoltarea și implementarea strategiilor adecvate, orașul poate minimiza riscurile și poate asigura o dezvoltare urbană sustenabilă într-un context de schimbări climatice în evoluție.

Prin urmare, este important să se integreze considerentele legate de schimbările climatice în strategia de dezvoltare a orașului.

Adaptarea la Schimbările Climatice:

- **Gestionarea Apelor:** Orașul Bocșa poate dezvolta infrastructură pentru gestionarea eficientă a apelor pluviale, reducând riscul de inundații în perioade de precipitații intense.
- **Eficiența Energetică:** Strategiile de eficiență energetică pot contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la atenuarea efectului insulei de căldură prin tehnologii precum iluminatul stradal eficient și clădirile bine izolate.
- **Spații Verzi și Biodiversitate:** Dezvoltarea de spații verzi și promovarea biodiversității în oraș pot contribui la îmbunătățirea calității aerului, la temperaturi mai scăzute și la conservarea habitatelor naturale.
- **Planificarea Urbană Sustenabilă:** Orașul poate promova dezvoltarea urbană durabilă, cu transport public eficient, zone verzi integrate și zone rezidențiale eficiente energetic.
- **Conștientizarea Cetățenilor:** Campanii de conștientizare pot educa cetățenii cu privire la practici durabile, cum ar fi economisirea apei, reducerea deșeurilor și utilizarea eficientă a energiei.
- **Parteneriate și Colaborare:** Colaborarea cu organizații locale, instituții de cercetare și sectorul privat poate sprijini dezvoltarea și implementarea măsurilor de adaptare.

Prin integrarea acestor considerente în strategia de dezvoltare, orașul Bocșa poate deveni mai rezilient în fața schimbărilor climatice și poate asigura o dezvoltare durabilă și prosperă pentru comunitatea sa.

4.2.5 Apele de suprafață și subterane

Reteaua hidrografică a orașului Bocșa cuprinde:

- Lacul Medreș;
- Lacul Coltan;
- Râul Bârzava; - izvorăște din Munții Semenic din Județul Caraș Severin, are o lungime de 166 km din care 127 km în România unde 3,8 km machiază frontiera româno - sârbească.
- Pârâul Ezerișului;
- Pârâul Moravița;
- Pârâul Godinova;

4.2.6 Mediu, natură și biodiversitate

În cadrul orașului Bocșa se găsesc predominant păduri de foioase, stejar, tei, carpen. Orașul se află într-un județ în care pădurile se întind pe aproximativ jumătate din suprafața acestuia, la nivel județean fiind identificate 403 ha în anul 2021.

Tabel 1: Suprafața spațiilor verzi pe județe și localități (municipii și orase)

Municipii și orase	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Municipiul Resita	152	152	152	150	150
Municipiul Carasebes	65	65	65	65	65
Oras Anina	10	10	10	10	10
Oras Baile Herculane	59	59	59	59	59
Oras BOCSA	35	35	35	35	35
Oras Moldova Noua	43	43	43	43	43

Oras Oravita	13	13	13	13	13
Oras Otelul Rosu	28	28	28	28	28

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform Institutul Național de Statistică, se poate observa că, în cadrul orașului Bocșa, precum și în alte localități din Județul Caraș-Severin, există o atenție considerabilă acordată conservării și dezvoltării spațiilor verzi. Aceste spații verzi au o importanță semnificativă pentru calitatea vieții și bunăstarea comunității, contribuind la crearea unui mediu mai plăcut și mai sănătos.

În ceea ce privește orașul Bocșa, se poate observa că acesta dispune de o suprafață de 35 de hectare alocată zonelor verzi. Aceasta reflectă un angajament ferm în protejarea și îmbunătățirea mediului înconjurător prin menținerea acestor spații verzi. Acest lucru sugerează că autoritățile și comunitatea locală au înțeles importanța peisajului natural și a zonelor verzi pentru crearea unui oraș mai atrăgător și mai prietenos cu mediul. Pe ansamblu, toate municipiile și orașele din Județul Caraș-Severin, inclusiv Bocșa, au manifestat o coeziune și continuitate în ceea ce privește gestionarea spațiilor verzi. Faptul că aceste suprafețe au rămas relativ constante în perioada analizată denotă o preocupare constantă pentru mediu și pentru satisfacerea nevoilor rezidenților. Datele prezentate evidențiază o înțelegere profundă a importanței mediului înconjurător și a spațiilor verzi în Județul Caraș-Severin. Această atenție acordată conservării și dezvoltării acestor spații sugerează un efort colectiv pentru a crea și menține un cadru urban echilibrat, care să contribuie la calitatea vieții și sănătatea populației.

În orașul Bocșa, problema mediului și a terenurilor degradate prezintă provocări semnificative care pot afecta calitatea vieții locuitorilor și integritatea mediului înconjurător. Analiza detaliată a acestei situații poate dezvălui implicațiile și tendințele asociate cu degradarea mediului și terenurilor în oraș:

Degradarea Solurilor: În urma exploatării necorespunzătoare a terenurilor și a practicilor agricole intensive, terenurile din Bocșa pot prezenta semne de degradare, inclusiv eroziune, compactare și epuizarea resurselor nutritive. Aceasta poate afecta fertilitatea solurilor și, implicit, producția agricolă locală.

Poluarea Solului: Activitățile industriale anterioare sau actuale pot fi sursa poluării solului cu substanțe chimice nocive. Aceasta poate afecta calitatea

solului și poate reprezenta o amenințare pentru sănătatea umană și mediul înconjurător.

Dezafectarea Zonelor Industriale: Zonelor industriale dezafectate sau neutilizate pot reprezenta terenuri degradate cu potențial impact asupra mediului urban. Reabilitarea acestor zone poate fi necesară pentru a preveni riscul de contaminare și pentru a le integra într-un plan de dezvoltare urbană sustenabilă.

Impactul Asupra Biodiversității: Degrădarea terenurilor poate duce la pierderea habitatelor naturale și la diminuarea biodiversității. Aceasta poate avea consecințe negative asupra diversității speciilor și a echilibrului ecologic al ecosistemelor.

Impactul Asupra Calității Aerului și Apei: Terenurile degradate pot contribui la poluarea aerului și a apei, prin eliberarea particulelor fine în aer sau prin scurgerea de substanțe toxice în sursele de apă. Aceasta poate afecta calitatea mediului și sănătatea umană.

Riscul de Alunecări de Teren și Eroziune: Terenurile degradate pot prezenta un risc crescut de alunecări de teren și eroziune, mai ales în cazul în care sunt afectate de intervenții umane nepotrivite sau de schimbări climatice. Acest risc poate amenința infrastructura și siguranța locuitorilor.

În final, analiza mediului și a terenurilor degradate în orașul Bocșa subliniază necesitatea unor intervenții direcționate pentru protecția mediului și pentru îmbunătățirea calității vieții. În abordarea dezvoltării urbane, trebuie să se acorde atenție reabilitării și revitalizării zonelor afectate pentru a asigura o dezvoltare urbană sustenabilă și un mediu sănătos pentru locuitori.

Dezvoltare, regenerare urbana

Orașul Bocșa se confruntă cu oportunități semnificative de dezvoltare și regenerare urbană, într-un mod care să răspundă nevoilor actuale ale comunității și să asigure o dezvoltare sustenabilă pe termen lung. În ciuda provocărilor, există potențialul de a transforma orașul într-un mediu urban mai atractiv, funcțional și durabil.

- **Zonarea Urbană:** Situația actuală a zonării urbane poate influența dezvoltarea și regenerarea. Este important să se definească clar zonele rezidențiale, comerciale și industriale, astfel încât să se permită o planificare coerentă și o utilizare eficientă a resurselor disponibile.

- **Infrastructură Urbană:** Starea infrastructurii, cum ar fi drumurile, transportul public, sistemele de apă și canalizare, joacă un rol esențial în dezvoltarea urbană. Regenerarea infrastructurii vechi sau învechite poate sprijini modernizarea și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.
- **Patrimoniul Urban:** Valorificarea patrimoniului urban, cum ar fi clădirile istorice sau structurile culturale, poate adăuga un caracter distinct orașului și poate atrage atât locuitori cât și turiști. O evaluare a patrimoniului urban și identificarea modurilor de reutilizare poate contribui la regenerarea orașului.
- **Spațiile Verzi și Zonele de Recreere:** Analiza spațiilor verzi existente și a zonelor de recreere poate indica dacă există nevoi pentru dezvoltarea sau extinderea acestora. Spațiile verzi pot juca un rol semnificativ în îmbunătățirea calității vieții și în crearea unui mediu urban atractiv.
- **Comunitate și Participare Publică:** Implicarea comunității în procesul de dezvoltare și regenerare urbană este crucială. O analiză a gradului de participare publică și a nevoilor comunității poate orienta direcția dezvoltării într-un mod care să reflecte aspirațiile și cerințele locuitorilor.
- **Economie Locală:** O analiză a structurii economice a orașului și a oportunităților de creștere poate influența modul în care se abordează dezvoltarea. Dezvoltarea economică în paralel cu regenerarea urbană poate crea locuri de muncă și poate spori atractivitatea orașului.

Dezvoltarea și regenerarea urbană în orașul Bocșa presupun o analiză detaliată a aspectelor precum zonarea, infrastructura, patrimoniul, spațiile verzi, implicarea comunității și economia locală. O abordare coerentă și colaborativă poate duce la o dezvoltare echilibrată și sustenabilă, contribuind la transformarea orașului într-un mediu urban viabil și atrăgător pentru locuitori și vizitatori.

4.3 Structura socio-demografică a populației

Schimbările demografice din România vor avea o importanță semnificativă în următoarele decenii, deoarece cea mai mare parte a modelelor privind viitoarele tendințe demografice sugerează că populația din UE va continua să îmbătrânească ca urmare a nivelurilor fertilității care rămân scăzute și a unei speranțe de viață din ce în ce mai mari.

Consecințele economice și sociale asociate fenomenului de îmbătrânire a populației este posibil să aibă implicații profunde în întreaga Europă, atât la nivel național, cât și la nivel regional. De exemplu, nivelurile reduse de fertilitate vor conduce la o scădere a numărului de studenți din sistemul de învățământ, vor exista mai puține persoane de vârstă activă care să susțină restul populației și o proporție mai mare de persoane vârstnice (dintre care unii vor

avea nevoie de infrastructură suplimentară, de servicii de asistență medicală și de locuințe adaptate). Aceste schimbări demografice structurale ar putea avea impact asupra capacității administrațiilor de a colecta venituri din taxe și impozite, de a își echilibra propriile finanțe sau de a furniza pensii și servicii de asistență medicală adecvate.

Situația demografică generează un impact semnificativ atât economic cât și social, având consecințe directe asupra dezvoltării orașului Bocșa. Conform datelor statistice, populația actuală în orașul Bocșa este în scădere, existând o puternică tendință migratoare în alte zone urbane cu creștere mai mare economică.

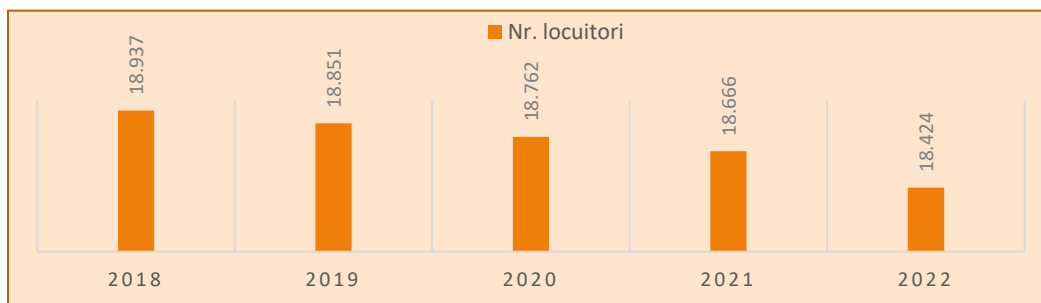
Tabel 2: Evoluția populației în orașul Bocșa - după domiciliu

Localitate	Anul	Nr. Locuitori
Orasul Bocsa	2018	18.937
	2019	18.851
	2020	18.762
	2021	18.666
	2022	18.424

Sursa: Institutul Național de Statistică

Scăderea populației în orașele mai mici este un fenomen care se amplifică din cauza sporului natural negativ accentuat și din cauza migrației. Astfel, pe fondul declinului demografic tot mai accentuat din România în ultimele decenii, populația după domiciliu în orașul Bocșa a scăzut semnificativ.

Populația după domiciliu a orașului Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

În orașul Bocșa, populația a înregistrat o ușoară scădere de la 19.027 locuitori în 2017 la 18.421 în 2022. Cu toate acestea, în 2023, populația se estimează să revină la nivelul inițial de 19.027 locuitori. Această fluctuație poate indica schimbări în dinamica demografică sau migrația populației.

Tabel 3: Populatia dupa domiciliu - pe localitati

Localitati	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Municipiul Resita	86.680	85.593	84.567	83.083	81.461	79.977
Municipiul Caransebes	29.947	29.781	29.593	29.256	28.917	28.468
Oras Anina	9.208	9.100	8.959	8.818	8.677	8.443
BAILE HERCULANE	4.950	4.824	4.713	4.624	4.556	4.461
BOCȘA	19.027	18.926	18.813	18.712	18.542	18.421
MOLDOVA NOUA	13.247	13.150	13.021	12.833	12.662	12.481
ORAS ORAVITA	12.954	12.800	12.656	12.372	12.175	12.012
ORAS OTELU ROSU	12.385	12.347	12.216	12.049	11.888	11.737

Sursa: Institutul Național de Statistică

Comparativ, alte orașe din județ au manifestat și ele anumite tendințe demografice care nu sunt deloc îmbucurătoare. De exemplu, municipiul Reșița a cunoscut o descreștere treptată a populației, de la 86.680 în 2017 la 79.977 în 2022. Municipiul Caransebeș a avut și el o ușoară scădere, trecând de la 29.947 în 2017 la 28.468 în 2022, dar anticipând o revenire în 2023. În orașul Anina, populația a scăzut constant până în 2022. Orașul Băile Herculane a înregistrat o stabilitate în populație în această perioadă. Comparativ, Orașul Moldova Nouă a înregistrat o scădere treptată în populație până în 2022, dar a cunoscut o creștere semnificativă în 2023. Orașul Oravița și orașul Oțelu Roșu au înregistrat o descreștere constantă a populației în întreaga perioadă analizată. Aceste date indică faptul că orașul Bocșa a avut o tendință similară cu alte localități din județ în ceea ce privește fluctuațiile populației. În ansamblu, migrația, natalitatea și schimbările economice influențează modul în care populația acestor orașe evoluează în timp.

Tabel 4: Evolutia populatiei in orasul Bocsa dupa gen

Localitate	Anul	Gen	Nr. Locuitori
Orasul Bocsa	2018	Masculin	9.350
		Feminin	9.587
	2019	Masculin	9.328
		Feminin	9.523
	2020	Masculin	9.292
		Feminin	9.470
	2021	Masculin	9.225
		Feminin	9.441
	2022	Masculin	9.092

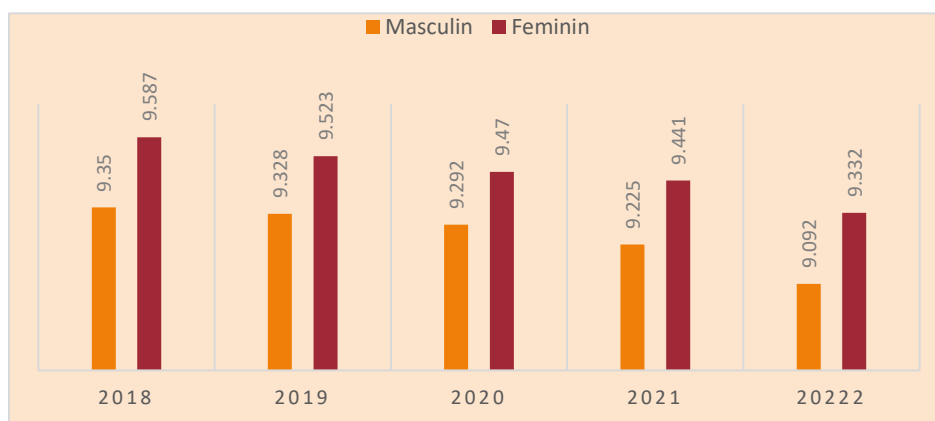

		Feminin	9.332
--	--	---------	-------

Sursa: Institutul Național de Statistică

Structură pe sexe a populației cu domiciliul în Orașul Bocșa indică faptul că în anul 2018 din numărul total al orașului de 18.937 de locuitori 9.350 (49,35%) erau de sex masculin, iar 9.587 (50,65 %) de sex feminin.

Tabel 5: Populația după domiciliu a orașului Bocșa, după gen

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcule consultant

Structură pe sexe a populației cu domiciliul în Orașul Bocșa indică faptul că în anul 2018 din numărul total al orașului de 18.937 de locuitori 9.350 (49,35%) erau de sex masculin, iar 9.587 (50,65 %) de sex feminin. În anul 2022 diferența dintre cele două sexe s-a menținut, înregistrându-se o mică creștere la numărul de persoane de sex feminin. Din punct de vedere socio-economic, structura populației pe sexe și vârste condiționează semnificativ mărimea potențială a forței de muncă, structura ocupațională a populației și structura cererii de bunuri și servicii. Cunoașterea structurii populației pe vârste permite anticiparea tendinței de dezvoltare a unor fenomene demografice deja instalate.

Tabel 6: Populația după domiciliu pe grupe de vârstă în Orașul Bocșa

Categorii de vârstă	2018	2019	2020	2021	2022
0- 4 ani	993	993	962	1005	908
5- 9 ani	1030	980	965	958	978
10-14 ani	1172	1172	1143	1087	1045
15-19 ani	1061	1078	1086	1112	1127
20-24 ani	1061	1032	1051	1095	1083
25-29 ani	1323	1238	1144	1100	1030
30-34 ani	1427	1470	1486	1425	1342

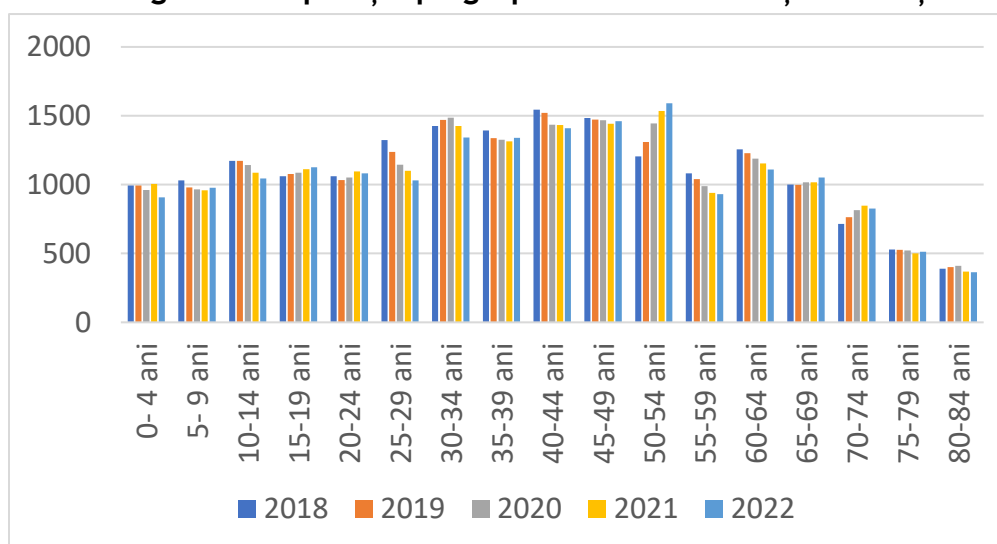

35-39 ani	1393	1338	1326	1314	1340
40-44 ani	1545	1520	1434	1433	1409
45-49 ani	1483	1473	1468	1443	1461
50-54 ani	1204	1310	1445	1536	1590
55-59 ani	1082	1039	990	941	932
60-64 ani	1257	1228	1188	1154	1110
65-69 ani	1000	999	1018	1018	1052
70-74 ani	715	764	815	847	827
75-79 ani	530	526	522	500	513
80-84 ani	390	400	410	368	365
85 ani si peste	271	291	305	312	312

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se observă o creștere semnificativă a persoanelor pensionate (65 de ani și peste), paralel cu scăderea numărului de copii (0-14 ani) și a persoanelor active (15/16 ani până la vârsta de pensionare). Scaderea însă nu pare a fi îngrijorătoare, având în vedere numărul de persoane între 0-14 ani care își au domiciliul în orașul Bocșa. Din punct de vedere al vârstei, cea mai mare parte a populației este concentrată în intervalul de vârstă 30 - 54 ani, 46 % din totalul populației. În același timp, populația tinerilor sub 15 ani reprezintă 15% din totalul populației. Structura pe grupe de vârstă conform datelor statistice preluate de la INS din 2018 până în 2022 indică o pondere tot mai scăzută a populației tinere în Orașul Bocșa.

Figura 3: Populația pe grupe de vârstă a orașului Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcule consultant

Scăderea populației tinere implică un anumit risc care se va concretiza prin punerea presiunii pe sectoarele economice ale orașului prin scăderea forței

de muncă, o dată cu îmbătrânirea populației. Proportia crescută a vârstnicilor și fertilitatea scăzută va agrava rapid situația demografică din Orașul Bocșa, îmbătrânirea creând pe viitor probleme în ceea ce privește resursa financiară și cea de muncă în ceea ce privește raportul dintre natalitate și mortalitate, acesta se prezintă astfel:

Tabel 7: Evoluția natalitate/mortalitate în orașul Bocșa

Localitate	An	Natalitate	Mortalitate
Orasul Bocsa	2017	201	207
	2018	203	214
	2019	186	199
	2020	201	231
	2021	164	310
	2022	144	239

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizând evoluția natalității și mortalității în orașul Bocșa în perioada 2017 -2022, putem observa anumite tendințe și schimbări semnificative în ceea ce privește ratele natalității și mortalității. În anii 2017 și 2018, natalitatea a fost relativ constantă, cu valori de 201 născuți vii, respectiv 203 născuți vii. În același timp, mortalitatea a înregistrat o ușoară creștere de la 207 la 214 în aceeași perioadă. Aceste cifre sugerează o anumită stabilitate în ceea ce privește nașterile și decesele în oraș în acești ani. În anul 2019, ambele rate, atât natalitatea cât și mortalitatea, au scăzut.

Natalitatea a coborât la 186 de persoane, iar mortalitatea la 199 de persoane. Aceasta ar putea indica o schimbare temporară în demografie sau poate fi influențată de diferiți factori sociali și de sănătate. Anul 2020 a adus o creștere a natalității la 201, dar și a mortalității la 231 de persoane.

Această diferență mai mare dintre natalitate și mortalitate poate indica o perioadă de fluctuație în ceea ce privește starea de sănătate sau alți factori care afectează mortalitatea în comunitate. În anul 2021, observăm o scădere semnificativă a natalității la 164 de persoane, în timp ce mortalitatea a crescut semnificativ la 301 de persoane. Această discrepanță mare dintre ratele natalității și mortalității poate ridica preocupări cu privire la sănătatea și bunăstarea în comunitate, fiind posibilă influența unor factori precum sănătatea publică sau accesul la servicii medicale. În 2022, ambele rate au înregistrat o scădere, natalitatea ajungând la 144 de persoane și mortalitatea la 239 de persoane. Aceste schimbări pot continua să reflecte diverse influențe sociale, economice sau de sănătate care modelează demografia în oraș.

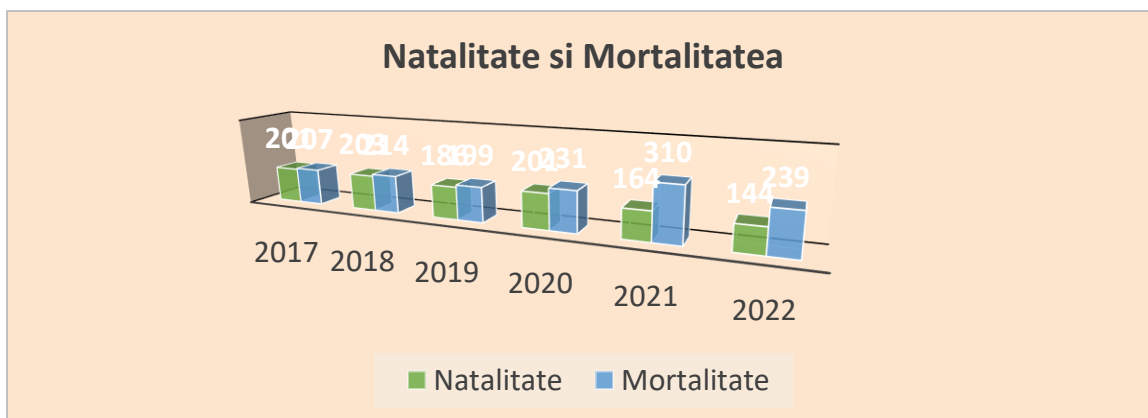

Natalitatea este în scădere în orașul Bocșa, influențată fiind de migrația tinerilor, lipsa banilor, lipsa încrederii în societate și a stabilității. În timp ce numărul nașterilor este în general în scădere, numărul deceselor și al celor care pleacă peste hotare este în continuă creștere. Astfel, natalitatea scăzută reprezintă principala cauză a schimbării demografiei.

Efectele negative ale procesului de îmbătrânire asupra desfășurării vieții economice și sociale, cât și asupra evoluțiilor demografice viitoare, sunt vizibile dar se vor accentua în timp, determinând perturbații la nivelul populației școlare, populației fertile, populației în vârstă aptă de muncă și populației vârstnice (de pensionari, beneficiari ai serviciilor de sănătate și de asistență socială)

Mortalitatea specifică pe cauze arată o tendință de creștere a ponderii deceselor prin boli cardiovasculare, atât la adultul tânăr cât și la vârstnici, precum și o creștere importantă a ponderii deceselor prin tumori, în special la grupe de vârstă tinere și la femei. Menținerea unui nivel de trai scăzut în anumite segmente de populație, accesul redus al populației la servicii publice de bază - medicale atât de sănătate cât și de asistență socială, influențează negativ mortalitatea și speranța de viață.

Figura 4: Grafic sporul natural în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcul consultant

Plecând de la informațiile furnizate de Institutul Național de Statistică din România, remarcăm faptul că în perioada analizată 2017- 2021 numărul persoanelor decedate este în continuă creștere, ajungând ca în anul 2021 să se înregistreze un număr de 301 de persoane decedate. Natalitatea este invers proporțional cu mortalitatea, având un trend descendent.

Tabel 8: Sporul natural al județului Caraș Severin-Regiunea Vest

	2017	2018	2019	2020	2021
Caras-Severin	-6121	-5166	-5217	-10393	-14621
Regiunea VEST	-1858	-1672	-1625	-2487	-3002

Sursa: Institutul Național de Statistică

În analiza datelor furnizate, observăm că județul Caraș-Severin are un spor natural negativ în fiecare an, ceea ce indică o situație de scădere a populației județului din punct de vedere biologic. Această tendință se reflectă prin numărul de decese care a depășit constant numărul de nașteri în perioada analizată. Sporul natural a înregistrat o valoare de -1898 de persoane în 2017, care s-a înrăutățit în 2018 (-1714 de persoane) și a continuat să fie negativ în anii următori, culminând cu -2091 nr. persoane în 2022. Acest lucru poate indica posibile provocări demografice și sociale în județul Caraș-Severin.

Tabel 9: Sporul natural al populației rezidente pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Judet	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Arad	-2039	-1584	-1471	-2825	-3833	-2589
Caras-Severin	-1898	-1714	-1653	-2495	-3003	-2091
Hunedoara	-2123	-2229	-2405	-3794	-4768	-3575
Timis	-240	183	86	-1439	-3202	-1723

Sursa: Institutul Național de Statistică

În paralel, județul Arad prezintă o situație similară, cu sporuri naturale negative în fiecare an. Numărul de decese a depășit numărul de nașteri în fiecare an, iar valoarea sporului natural a atins cote alarmante în 2021, cu un deficit de 3833 de persoane. Această situație ar putea ridica semne de întrebare cu privire la factorii care au dus la această tendință și ar putea necesita investigații suplimentare pentru a identifica eventualele cauze. Județul Hunedoara înregistrează, de asemenea, sporuri naturale negative în fiecare an, cu o tendință constantă de creștere a deficitului între numărul de nașteri și cel de decese.

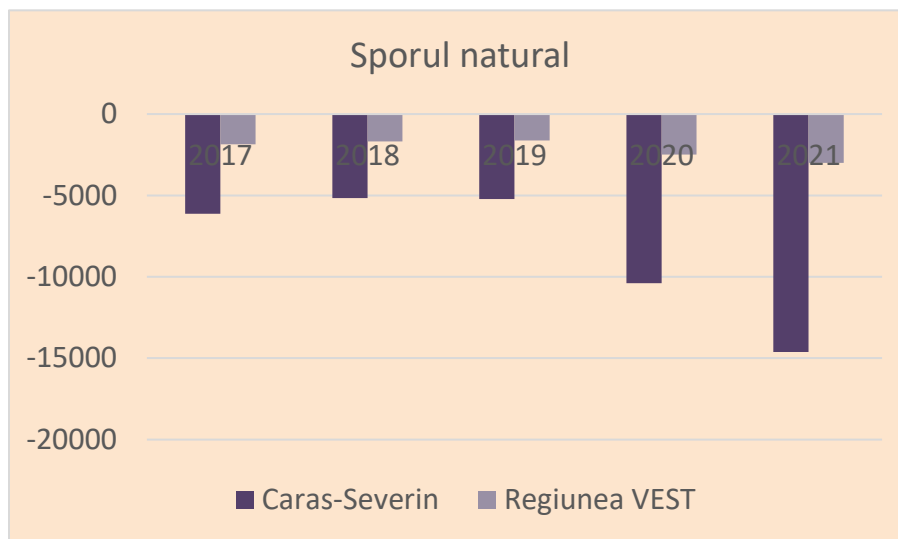
Valoarea cea mai ridicată a sporului natural negativ a fost înregistrată în 2021, cu un număr de 4768 de persoane. Aceasta poate sugera provocări legate de structura de vârstă a populației și poate necesita intervenții pentru a aborda

aceste aspecte. Pe de altă parte, județul Timiș prezintă o situație mixtă, cu sporuri naturale pozitive în anii 2018 și 2019, dar cu o trecere la sporuri negative în 2020 și 2021. Această schimbare poate fi rezultatul unor factori demografici sau sociali și ar putea necesita analize suplimentare pentru a înțelege direcția în care se îndreaptă populația județului. Datele furnizate arată că majoritatea județelor analizate se confruntă cu sporuri naturale negative, indicând o problemă demografică potențială în regiune.

Este esențial ca autoritățile să analizeze cu atenție aceste tendințe și să dezvolte strategii adecvate pentru a aborda provocările demografice și pentru a asigura dezvoltarea sustenabilă a fiecărui județ. Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul născuților vii și numărul persoanelor decedate, în anul de referință. Observăm că în perioada analizată, sporul natural rămâne în continuare negativ, astfel că numărul persoanelor decedate depășește numărul născuților vii. Îngrijorător este faptul că deși negativ, acesta este în continuă creștere, lucru influențat doar de mortalitate întrucât se observă că în perioada amintită numărul persoanelor decedate a crescut, în vreme ce numărul născuților vii a rămas aproape constant, neînregistrând diferențe semnificative

Grafic 5: Sporul natural în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcul consultant

În anul 2018, rata sporului natural a înregistrat o valoare de -0.581. Aceasta indică faptul că numărul de decese a fost ușor mai mare decât numărul de nașteri în acea perioadă. Deși nu a fost o scădere dramatică, semnificația acestui spor negativ nu poate fi ignorată. Aceasta a continuat în anul 2019, când rata sporului natural a scăzut la -0.693. Aceasta sugerează că tendința de

diminuare a populației a persistat și s-a accentuat ușor. Un punct de cotitură semnificativ în evoluția sporului natural a avut loc în anul 2020, când rata a coborât la -1.600. Această scădere semnificativă poate fi atribuită creșterii numărului de decese în comparație cu nașterile. Este important de menționat că acest declin intens a avut un impact semnificativ asupra populației, determinând o reducere semnificativă a numărului de locuitori.

Tabel 10: Rata sporului natural în județul Caraș Severin

	2017	2018	2019	2020	2021
Caras-Severin	-6,9	-6,3	-6,1	-9,4	-11,7
Regiunea VEST	-3,5	-3	-3	-6	-8,6

Sursa: Institutul Național de Statistică

Rata sporului natural al populației este un indicator care măsoară diferența algebrică între rata natalității și rata mortalității generale a populației. Rata sporului natural la 1.000 de locuitori este de -8,6, la nivelul Regiunii Vest, iar la nivelul Județului Caras Severin rata sporului natural la 1.000 de locuitori este -11,7, în vreme ce la nivel național rata sporului natural la 1.000 de locuitori este -7,4. Comparativ cu valorile de la nivel regional, situația este contrastantă, mai ales datorită constanței mai mari a valorilor în cazul acestora și fluctuațiilor mai accentuate la nivelul Județului Caras - Severin, pe fondul unei populații relativ reduse.

Tabel 11: Rata sporului natural al Orașului Bocșa

An	Natalitate	Mortalitate	Populație	Rata Sporului Natural
2018	203	214	18.937	- 0.581
2019	186	199	18.851	- 0.693
2020	201	231	18.762	- 1,600
2021	164	310	18.666	- 14,455
2022	144	239	18.424	- 9.664

Sursa: Institutul Național de Statistică

Evoluția sporului natural în orașul Bocșa reflectă o tendință demografică importantă în ultimii ani. Sporul natural, care reprezintă diferența între numărul de nașteri și numărul de decese într-o populație, a cunoscut fluctuații semnificative, conturând o imagine a schimbărilor din cadrul comunității.

Anul 2021 a adus o schimbare drastică în evoluția sporului natural, cu o rată înregistrată de -14.455. Aceasta reprezintă o scădere semnificativă a populației, iar cauza principală a acestei situații poate fi atribuită creșterii substanțiale a numărului de decese. Această schimbare semnificativă indică o problemă demografică serioasă, care necesită atenție și acțiuni adecvate pentru a contracara efectele negative. Anul 2022 a prezentat o ușoară îmbunătățire față de anul precedent, cu o rată a sporului natural de -9.664. Chiar dacă aceasta reprezintă o ameliorare relativă, rămâne evident că problema declinului demografic persistă și necesită măsuri adecvate pentru a aborda această tendință.

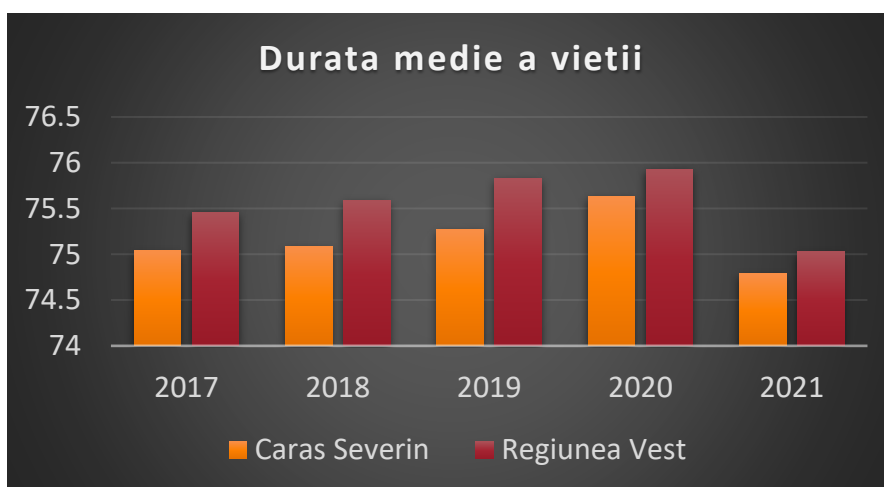
Evoluția sporului natural în orașul Bocșa evidențiază o problemă serioasă legată de scăderea populației. Schimbările semnificative în rata sporului natural, cu valori negative și în scădere, subliniază necesitatea adoptării unor politici și măsuri care să încurajeze natalitatea și să promoveze o calitate mai bună a vieții pentru a contracara această tendință demografică negativă

Tabel 12: Durata medie a vieții în județul Caraș Severin

	2017	2018	2019	2020	2021
Județul Caras-Severin	75.04	75,08	75,27	75,63	74,79
Regiunea VEST	75,46	75,59	75,83	75,93	75,05

Sursa: Institutul Național de Statistică

Grafic 6: Durata medie a vieții

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcul consultant

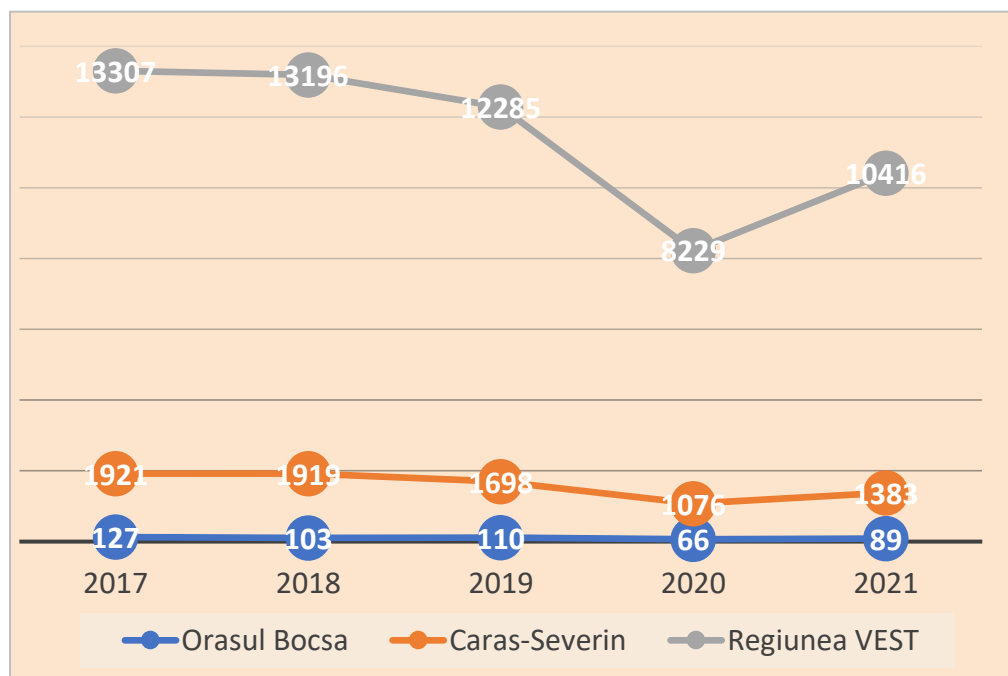
În ceea ce privește speranța de viață, se remarcă faptul că în Județul Caraș-Severin se înregistrează aceeași scădere în ceea ce privește speranța de viață, scădere înregistrată și la nivelul Regiunii Vest. La nivelul Orașului Bocșa, în ceea ce privește numărul de căsătorii observăm un trend descendent, cel mai mic număr înregistrându-se în anul 2020 cu un număr de 66 de căsătorii. Față de anul 2017, în 2021 s-a înregistrat o scădere a numărului de căsătorii de 38 de căsătorii.

Tabel 13: Evoluția numărului de căsătorii din perioada 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
ORAS BOCSA	127	103	110	66	89
Caras- Severin	1921	1919	1698	1076	1383
Regiunea VEST	13307	13196	12285	8229	10416

Sursa: Institutul Național de Statistică

Grafic 7: Evoluția numărului de căsătorii din perioada 2017-2021

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcul consultant

La nivelul Orașului Bocșa, în ceea ce privește numărul de căsătorii observăm un trend descendent, cel mai mic număr înregistrându-se în anul 2020 cu un număr de 66 de căsătorii. Față de anul 2017, în 2021 s-a înregistrat o scădere a numărului de căsătorii de 38 de căsătorii. În anul 2020 la nivelul Regiunii vest s-au înregistrat 8229 căsătorii, față de anul 2019, în 2020 s-au înregistrat cu 4056 căsătorii mai puține, urmând ca în anul 2021 să se înregistreze o creștere de 2187. În anul 2020 la nivelul Regiunii Vest s-au înregistrat 8229 căsătorii, față de anul 2019, în 2020 s-au înregistrat cu 4056 căsătorii mai puține, urmând ca în anul 2021 să se înregistreze o creștere de 2186 de casatorii.

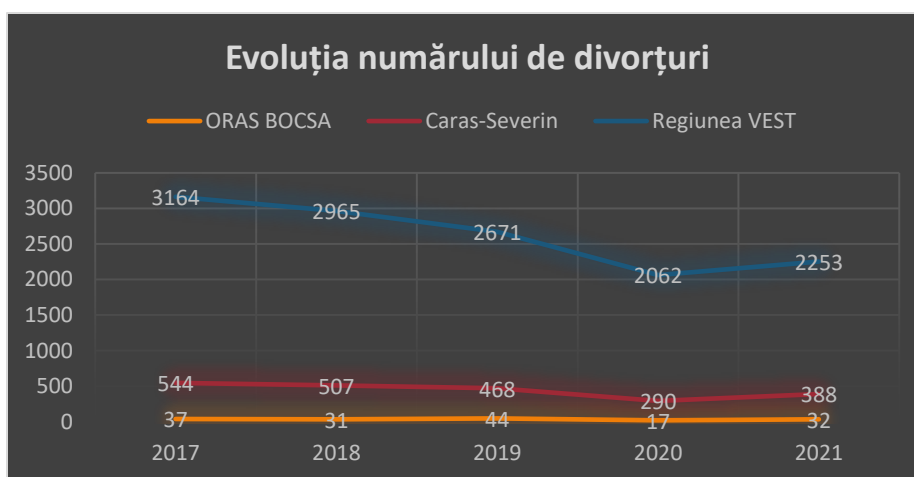
Tabel 14: Numărul de divorțuri în orașul Bocșa

	2017	2018	2019	2020	2021
ORAS BOCSA	37	31	44	17	32
Caras-Severin	544	507	468	290	388
Regiunea VEST	3167	2965	2671	2062	2253

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește numărul divorțurilor se remarcă și aici un trend descendent înregistrat Orasul Bocsa.

Grafic 8: Evoluția numărului de divorțuri în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcul consultant

În ceea ce privește numărul divorțurilor se remarcă și aici un trend descendent înregistrat Orasul Bocsa.

Dacă în anul 2017 erau înregistrate 37 de divorțuri și reprezentau aproape 1/3 din divorțurile înregistrate la nivelul Județului Caraș Severin - 544 de divorțuri, în anul 2020 s-au înregistrat cel mai mic număr al divorțurilor din perioada analizata. Această scădere a numărului de divorțuri se remarcă și la nivelul Județului Caraș Severin și asupra regiunii vest.

Tabel 15: Rata de divortialitate

	2017	2018	2019	2020	2021
Caras-Severin	1,68	1,58	1,48	0,92	1,25
Regiunea VEST	1,58	1,48	1,34	1,03	1,14

Sursa: Institutul Național de Statistică

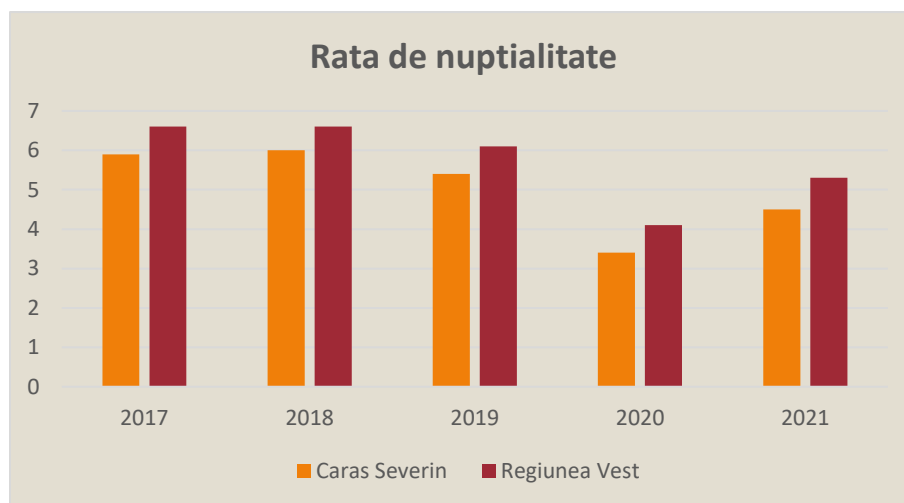
Sursa: Institutul Național de Statistică

Rata divorțurilor la nivelul județului Caraș- Severin a înregistrat o scădere drastică fata de anii precedenți, acest lucru datorându-se apariției pandemiei COVID19. In anul 2021 s-a înregistrat o creștere de 1.1% la nivelul Județului Caraș-Severin și de 1.2% la nivelul Regiunii de Vest.

Tabel 16: Rata de nupțialitate pe medii de rezidență, macroregiuni,

	2017	2018	2019	2020	2021
Caras-Severin	5,9	6	5,4	3,4	4,5
Regiunea VEST	6,6	6,6	6,1	4,1	5,3

Sursa: Institutul Național de Statistică

Grafic 9: Rata de nuptialitate

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcule consultant

Rata nupțialității, exprimată prin numărul de căsătorii la 1.000 locuitori, a atins cea mai mică valoare în anul 2020, când valoarea indicatorului statistic a fost de 3,4% în Caraș-Severin și de 4,1% la nivelul regiunii de vest. În anul 2021 valoarea acestui indicator a fost de 4,5 % în Caraș-Severin și de 5,3% la nivelul regiunii de vest, cu o ușoară creștere, comparativ cu anul anterior.

Pe parcursul celor cinci ani pe care i-am analizat, rata de divorțialitate a fost cea mai scăzută în anul 2020 cu 0,9% în Caraș-Severin și de 1,03% la nivelul regiunii de vest, iar cea mai ridicată în anul 2017 cu 1,68% în Caraș-Severin și de 1,58% la nivelul regiunii de vest.

Tendința de scădere a ratei nupțialității poate fi explicată din mai multe perspective:

- demografice: generația născută în anii 90, mult mai puțin numeroasă decât cea născută în anii 80, a atras după sine și o scădere a numărului de căsătorii la vârsta de 20-30 de ani);
- economice: costul ridicat al vieții, cu precădere al locuințelor, poate constitui un impediment pentru formarea de noi familii);
- sociale: tinerii sunt tot mai interesați de dezvoltarea personală și de carieră, ceea ce conduce la fenomenul de amânare a căsătoriei și a nașterii.

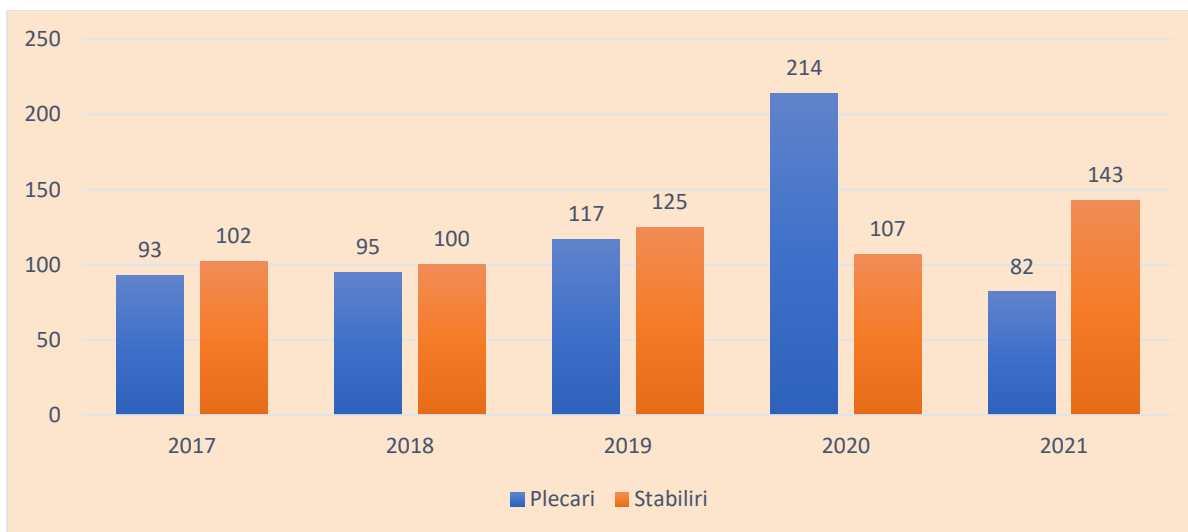
Tabel 18: Evoluția stabilirilor și a plecărilor cu domiciliul în 2021 comparativ cu 2017

Localitate	An	Plecari	Stabiliri
Orasul Bocsa	2017	93	102
	2018	95	100
	2019	117	125
	2020	214	107
	2021	82	143

Sursa: Institutul Național de Statistică

Mișcarea migratorie a populației desemnează forma de mobilitate geografică ce reprezintă schimbarea statului rezidențial. Diferența dintre numărul persoanelor venite și celor plecate denotă tendința de a părăsi municipiul. Seriile de date cu privire la mișcarea migratorie a populației conform datelor statistice preluate de la INS, respectiv stabilirile și plecările cu domiciliul la nivel Orasului Bocsa, analizează intervalul 2017-2021, ce oglindește fenomenul demografic al migrației, de unde reiese diferența dintre plecările și stabilirile cu domiciliul.

Grafic 10: Evoluția stabilirilor și a plecărilor

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcule consultant

Din analiza datelor se observă o creștere de 50 de persoane în 2021 față de 2017 a numărului de persoane care au ales să-și stabilească domiciliul în Orasul

Bocșa, coroborată de o scădere de 11 persoane în 2021 față de 2017 a numărului de persoane care au ales să-și mute domiciliul din Orasul Bocșa. Cea mai mare creștere a fost înregistrată în anul 2021 când numărul persoanelor care au ales să-și mute domiciliul din orașul Bocșa a fost de 214 și un număr de 117 de persoane care au ales să se stabilească în oraș.

Ca în orice oraș, există o tendință crescută de mobilitate spațială a populației, atât mobilitate internă (în cadrul țării) în altă unitate administrativ teritorială, între sate și orașe, sau migrație internațională (externă). Acest indicator este deosebit de important având în vedere faptul că plecările de reședință sunt influențate de o serie de factori cum ar fi: nivel de trai scăzut, sărăcia, lipsa locului de muncă, probleme etnice, criza financiară, și stabilirea de reședință sunt influențate de alți factori: nivel de trai mai ridicat, salarii mai ridicate, posibilitatea de a găsi un loc de muncă mai bun.

Tabel 19: Evoluția soldului migrator în Orasul Bocșa

Localitate	An	Soldul Migrator
Orasul Bocșa	2017	9
	2018	5
	2019	8
	2020	-107
	2021	61

Sursa: Institutul Național de Statistică - calcule consultant

Evoluția soldului migrator în Orasul Bocșa, ilustrează o serie de schimbări semnificative în populație pe parcursul ultimilor ani. Analiza acestor valori poate oferi o înțelegere mai profundă a impactului migrației asupra comunității locale.

În anul 2017, soldul migrator a fost pozitiv, cu o valoare de 9. Aceasta sugerează că numărul de persoane care s-au stabilit în Orasul Bocșa a fost mai mare decât numărul celor care au plecat. Această situație pozitivă poate indica o atracție a orașului pentru potențiali locuitori sau poate reflecta o perioadă de creștere a economiei sau a oportunităților. În anul 2018, soldul migrator a continuat să fie pozitiv, dar cu o valoare mai mică de 5. Acest lucru ar putea indica o ușoară încetinire a ritmului de atragere a populației în comparație cu anul precedent. Totuși, un sold migrator pozitiv sugerează în continuare că orașul era considerat atractiv pentru stabilire. Anul 2019 a înregistrat din nou un sold migrator pozitiv, cu o valoare de 8. Aceasta poate indica o continuare a trendului pozitiv al atragerii populației, cu o creștere moderată a numărului de persoane care s-au stabilit în oraș.

Anul 2020 a adus o schimbare semnificativă în evoluția soldului migrator, cu o valoare negativă de -107. Aceasta indică faptul că numărul celor care au plecat din Orasul Bocșa a depășit semnificativ numărul celor care s-au stabilit. O astfel de scădere puternică poate fi atribuită unor factori precum condiții economice dificile sau alte schimbări care au determinat o migrație mai accentuată din oraș. În anul 2021, soldul migrator s-a redresat semnificativ, ajungând la o valoare pozitivă de 61. Această revenire sugerează că situația s-a îmbunătățit, cu mai mulți oameni care au ales să se stabilească în oraș în comparație cu cei care au plecat.

În ansamblu, evoluția soldului migrator în Orasul Bocșa indică o dinamică complexă între atragerea și plecarea populației în diferite perioade. Fluctuațiile pot fi influențate de factori precum oportunitățile economice, schimbările în calitatea vieții și evenimente specifice locale sau regionale. Analiza acestor tendințe poate oferi o perspectivă asupra transformărilor demografice din oraș și poate ajuta la dezvoltarea strategiilor pentru gestionarea migrației și a impactului acesteia asupra comunității

4.4 Infrastructura

4.4.1 Infrastructura de transport

Transportul reprezintă una dintre cele mai importante dimensiuni ale dezvoltării economice într-un oraș. Construirea și întreținerea infrastructurii de transport sunt activități cu un puternic efect multiplicator deoarece creează numeroase locuri de muncă și impulsionează dezvoltarea economică pe orizontală. Având în vedere importanța deosebită pe care o are mobilitatea urbana, orașul Bocșa a realizat **Planul de mobilitate urbana durabila din orașul Bocșa**, actualizat în anul 2018, în care au fost identificate măsuri pentru eficientizarea circulației și pentru îmbunătățirea rețelei stradale. Transportul public său privat, motorizat și nemotorizat, staționarea, starea drumurilor sunt aspecte importante care ghidează dezvoltarea viitoare a zonei urbane și a serviciilor de mobilitate din orașul Bocșa.

Lipsa unei infrastructuri de transport adecvate poate sufoca dezvoltarea, iar economia regională stagnează sau chiar înregistrează un regres. În plus, lipsa unei infrastructuri de transport eficientă și intermodală stopează dezvoltarea locală și îngreunează traficul sau tranzitul acelei localități.

La nivel local, nu sunt reglementate aspecte privind logistica urbană. Impunerea unor astfel de reglementări, care să includă și mențiuni privind norma de depoluare a vehiculelor utilizate pentru aprovizionare constituie măsuri necesare pentru implementarea unei logistici urbane practic lipsite de CO₂ - unul dintre cele zece obiective identificate în Cartea albă a transporturilor

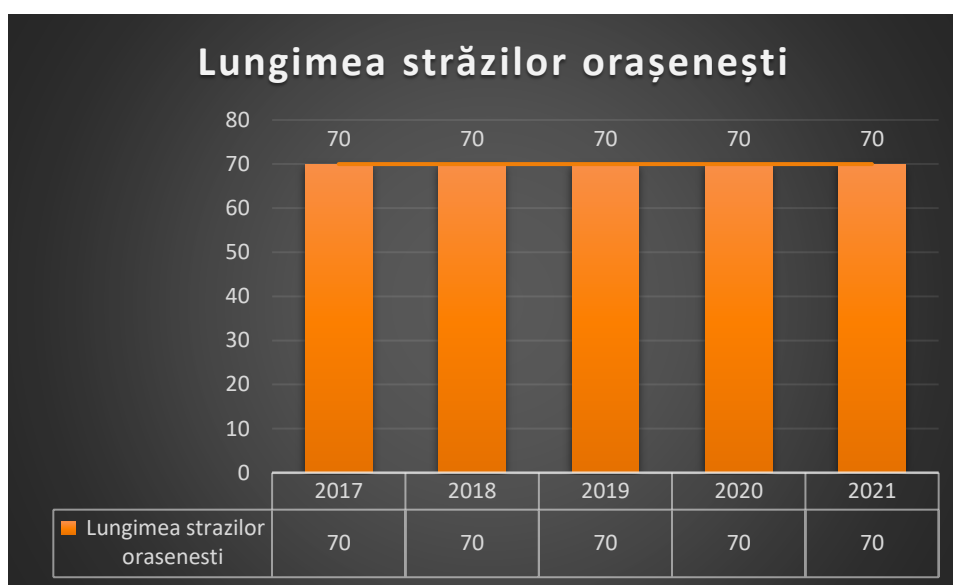

În scopul formării unui sistem de transport competitiv și sustenabil. Principala problema o reprezintă lipsa arterelor ocolitoare, care să preia fluxurile de autovehicule de marja cu masa totală maximă autorizată mai mare de 7,5 tone aflate în tranzit, conduce la situația în care volume ridicate de vehicule grele de marfă tranzitează zone cu densitate mare de locuire, respectiv zone utilizate frecvent de pietoni și bicicliști.

Rețeaua stradală

Conform datelor statistice identificate prin intermediul INSSE, situația orașului Bocșa, în ceea ce privește gradul de modernizare a străzilor și lungimea acestora pe diferite categorii de drumuri publice se prezintă astfel:

Grafic 11: Lungimea străzilor orășenești ale orașului Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform graficului, lungimea străzilor ce tranzitează orașul Bocșa își păstrează constantă în perioada evoluției anilor 2017-2021, nefiind elaborate acțiuni de creștere a acestor valori, fiind astfel identificată necesitatea investiției în infrastructura rutieră pentru realizarea de noi suprafețe rutiere pentru fluidizarea și gestionarea eficientă a străzilor orășenești prin realizarea de centuri rutiere destinate autovehiculelor de mare tonaj ce îngreunează fluiditatea traficului și pe termen lung provocând daune carosabilului datorită tonajului ridicat. Conform datelor furnizate de INSSE, lungimea străzilor din orașul Bocșa în intervalul 2017-2021 este de 70 km. Această informație este

identificabila la secțiunea-F. Utilități publice de interes local, din cadrul platformei de cercetare.

Totodată, lungimea străzilor modernizate în orașul Bocșa este prezentat în tabelul următor, conform datelor furnizate de INSSE.

Tabel 20: Lungimea străzilor modernizate din Bocsa.

Județ	Oraș	2017	2018	2019	2020	2021
Caras-Severin	Bocșa	38 km	42 km	50 km	55 km	55 km

Sursa: Institutul Național de Statistică

Această evoluție reflectă un efort susținut de dezvoltare și îmbunătățire a infrastructurii rutiere în orașul Bocșa. Creșterea continuă a lungimii străzilor modernizate în primele patru ani indică un angajament pentru a îmbunătăți accesibilitatea și calitatea infrastructurii rutiere în comunitate. Menținerea lungimii constante în anul 2021 poate indica fie atingerea unui nivel considerat adecvat în ceea ce privește infrastructura rutieră modernizată, fie posibila focalizare pe întreținerea și menținerea calității străzilor existente.

Datele oferă o imagine asupra eforturilor de modernizare a infrastructurii rutiere în orașul Bocșa, indicând o creștere inițială a lungimii străzilor modernizate și menținerea acestei lungimi în anul recent. Aceste eforturi au potențialul de a îmbunătăți mobilitatea și condițiile de viață pentru locuitorii orașului.

Faptul că numărul de kilometri al străzilor modernizate a rămas constant la 70 km în fiecare an în perioada 2017-2021 în orașul Bocșa sugerează o abordare de modernizare stabilă și constantă a infrastructurii rutiere. Acest lucru ar putea indica fie o strategie de mentenanță și îmbunătățire a calității străzilor existente, fie un ritm constant de extindere a modernizării în zonele cheie. Această coerență în lungimea străzilor modernizate ar putea reflecta planificarea strategică a orașului pentru a asigura o dezvoltare urbană echilibrată și sustenabilă pe termen mediu.

De asemenea, dimensionarea greșită a infrastructurii poate avea consecințe nefaste asupra altor sectoare de activitate, ca de exemplu sectorul situațiilor de urgență (urgențe medicale, pompieri, poliție) sau sectorul construcțiilor. Pe de altă parte, construirea și întreținerea infrastructurii de transport sunt activități cu un puternic efect multiplicator, ce creează numeroase locuri de muncă și impulsionează dezvoltarea economică pe

orizontală. Sectorul construcțiilor, industria materialelor de construcții, industria metalurgică, industria mașinilor și utilajelor de construcții și serviciile de proiectare sunt domeniile economice care au cel mai mult de câștigat în urma investițiilor în infrastructură.

La nivelul rețelei globale de transport rutier, orașul Bocșa este conectat la rețeaua Trans- Europeană de Transport principală (TEN-T Core) prin drumul național DN 58B. Sectoarele stradale pe care este suprapus traseul drumului național sunt cele mai solicitate din punct de vedere al traficului și, în același timp, cele pe care se înregistrează frecvent evenimente de circulație soldate cu victime.

Sectoarele stradale pe care este suprapus traseul drumului național sunt cele mai solicitate din punct de vedere al traficului și, în același timp, cele pe care se înregistrează frecvent evenimente de circulație soldate cu victime.

Tabel 21: Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat

Drum	Origine	Destinație	Traseu
DN 58B	0+000 Reșița(DN 58)	Km 66 + 908 Voiteg (DN 59)	Reșița — Bocșa — Voiteg
DJ583	0+000 Ezeriș DN 58	Km 10+000 Bocșa DN 58B	Ezeriș — Bocșa
DJ 585	Km 0+000 Doclin D 572	Km 36+200 Limita Jud.Timi Duleu	Doclin — Biniș — Bocșa — Ramna — Valeapai — Limita Jud.Timiș (Duleu)
DJ 586	Km 0+000 Bocșa	Km 18+000 DJ 581 Ocna de Fier	Bocșa -DJ 581 (Ocna de Fier)

Sursa: Planul național de mobilitate urbana a orașului Bocșa

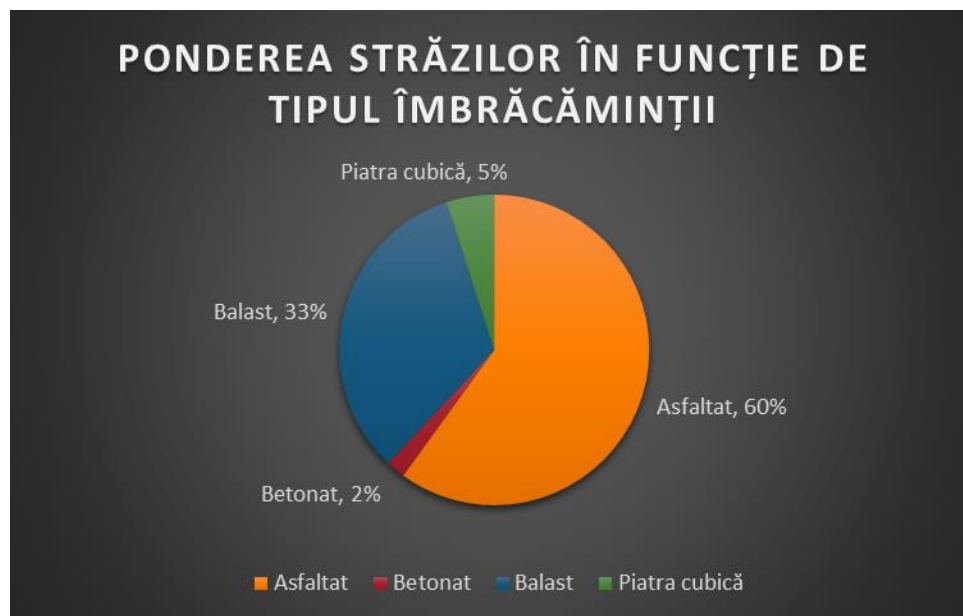
Deficiența majoră a rețelei rutiere din zona orașul Bocșa este generată de lipsa unei variante de ocolire, care să conducă la eliminarea totală din rețeaua urbană a traficului de vehicule de marfă aflate în tranzit, diminuând în acest fel externalizările suportate de locuitori. Rețeaua stradală a localității, în care se regăsesc sectoare suprapuse peste traseele drumurilor DN 588, DJ583, DJ 585 și DJ 586 are o lungime totală de aproximativ 70 km. Preponderent acestea sunt acoperite cu îmbrăcăminte din asfalt, în proporție de 60%. 40% din lungimea rețelei stradale este acoperită cu îmbrăcăminte de beton, piatră cubică sau balast (împietruită). Se observă că cea mai mare parte a străzilor a

căror suprafață de rulare este din asfalt (neluând în calcul străzile suprapuse peste traseul drumului național) se regăsește în cartierul Bocșa Română.

Grafic 12: Ponderea strazilor in functie de tipul imbracamintii

Sursa: Plan de mobilitate Urbană Durabilă

Primăria Bocșa a depus studiul de fezabilitate pentru varianta ocolitoare a orașului Bocșa, o centura cu acces rapid la autostrada, proiect ce va ajuta la fluidizarea traficului și dezvoltarea economică a orașului Bocșa. Există sectoare stradale suprapuse peste traseul drumului național, pe care se înregistrează valori mari de trafic de tranzit și număr crescut de accidente. Această situație este generată în special de lipsa unei variante de ocolire, care constituie deficiența majoră a rețelei de circulații. Se remarcă insuficiența locurilor de parcare, în condițiile creșterii indicelui de motorizare, cu consecințe negative privind ocuparea spațiilor pietonale și siguranța circulației. Lipsa unei politici de parcare, care să susțină diminuarea călătoriilor cu autoturismele în zona centrală este o problemă care trebuie cât mai curând să își găsească o rezolvare. Pentru îmbunătățirea condițiilor de circulație este necesar să se implementeze sisteme de management al traficului care să conducă la creșterea siguranței circulației.

Din punct de vedere al investițiilor în infrastructura stradala, orașul Bocșa va beneficia de reabilitarea și modernizarea de 72 de străzi prin intermediul Programului Național „Anghel Saligny”, cu o valoare totală de 7,1 milioane de lei, proiect aprobat de Ministerul Dezvoltării.

Transport feroviar

Localitatea Bocșa este racordată la rețeaua națională de cale ferată în stația Vasiova și haltele Bocșa Română și Bocșa Montană, amplasate pe linia secundară 922 Reșița-Nord - Berzovia - Gătaia - Voiteni. Aceasta linie este neelectrificată.

Harta 4: Rețeaua feroviara din orașul Bocșa

Sursa: Plan de mobilitate Urbană Durabilă

În ultimii ani operarea serviciului de transport de călători este realizată de operatorul privat RegioTrans. În decursul unei zile, în intervalul 4:00 - 22:00 sunt programate 6 perechi de trenuri. Acest mijloc de transport nu este însă atractiv mai ales din cauza lipsei unui terminal intermodal care să asigure transferul în siguranță a fluxurilor de călători între transportul public local, județean, interjudețean și cel feroviar.

Infrastructura pentru mobilitate

Rețeaua de transport rutier din orașul Bocșa este prevăzută cu trotuare pentru deplasarea pietonală. În ultimii ani aceste elemente de infrastructură au primit o atenție deosebită, o parte din trotuarele de pe arterele principale fiind reabilitate odată cu infrastructura carosabilă, în cadrul proiectului major - "Modernizare străzi în orașul Bocșa" (25.672 m), finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2007 - 2013. Astfel, în situația actuală, în orașul Bocșa întâlnim sectoare ale rețelei pietonale care încurajează utilizarea acestui mod de deplasare respectiv trotuare largi, cu îmbrăcăminte în stare tehnică foarte bună, care asigură accesibilitate și siguranță pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv pentru cei cu probleme de mobilitate, dar și sectoare care prezintă un grad ridicat de deteriorare sau care lipsesc. Pe axa principală de circulație (de-a lungul DN 588), care asigură legătura între Cartierele Bocșa

Montană, Vasiova și Bocșa Română există sectoare pe care nu sunt amenajate trotuare sau pe care aceste elemente de infrastructură se află în stare tehnică proastă. În ceea ce privește deplasarea persoanelor cu mobilitate redusă (persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane însoțite de copii, etc.), cu excepția rampelor de acces în instituțiile publice, elemente de accesibilitate precum borduri îngropate sau semi-îngropate la trecerile de pietoni, marcaj tactil la trecerile de pietoni, încă nu se regăsesc amenajate la nivelul rețelei de transport.

Continuarea intervențiilor de modernizare/ reabilitare a infrastructurii pietonale, inclusiv a zonele semi-pietonale și exclusiv pietonale este justificată de ponderea modală ridicată a deplasărilor efectuate pe jos, care reprezintă conform anchetelor privind mobilitatea populației aproximativ 49% din numărul total de deplasări. Îmbunătățirea calității infrastructurii pietonale constituie un factor care contribuie la orientarea populației către acest mod de transport, în detrimentul utilizării autovehiculelor personale, în special pentru deplasările pe distanțe scurte. Infrastructura pietonală și cadrul aferent acesteia (mobilier urban, spații verzi etc) reprezintă unele dintre componentele infrastructurii care influențează calitatea vieții. În zona urbană se regăsesc astfel de amenajări, dar și zone în care sunt necesare intervenții. De asemenea, remarcăm starea tehnică precară a trotuarelor pe străzi de legătura, pe care se înregistrează circulație intensă de autovehicule.

Sisteme inteligente de transport

Reglementările privind organizarea și controlul traficului în intersecțiile urbane se înscriu în două categorii principale: reglementări pe baza indicatoarelor de prioritate și reglementări prin semaforizare. În prezent, sistematizarea circulației la nivelul rețelei stradale a orașului Bocșa este realizată prin sisteme încadrate în cele două categorii menționate. Managementul traficului la nivelul rețelei de transport a Orașului Bocșa este realizat prin două sisteme de semaforizare amplasate în zonele cu volume de trafic și pietoni ridicate, în cartierul Bocșa Română:

- Intersecția dintre Str. Republicii și Str. Autogării;
- Intersecția dintre Str. Republicii, Str. Ion Creangă și Str. Sadovei.

În ceea ce privește transportul public, în situația actuală nu sunt implementate funcțiuni privind managementul acestui mod de transport (de exemplu: monitorizarea vehiculelor, informarea în timp real a călătorilor în stații, e-ticketing etc). La nivelul arealului de studiu nu sunt folosite sisteme inteligente de gestionare a traficului, iar datele de trafic nu pot fi înregistrate

în mod automatizat în timp real. Nu există un centru de monitorizare și gestionare a traficului.

Transport cu biciclete

În Avizul Comitetului European al Regiunilor - Foaia de parcurs a UE pentru deplasarea cu bicicleta”, Comisia subliniază „că o planificare detaliată referitoare la bicicletă ca mijloc de transport poate fi integrată în strategiile locale de transport în vederea dezvoltării unei viziuni ambițioase pentru deplasarea cu bicicletă, care să poată beneficia de susținere din partea comunităților vizate.”

Sistemul de transport dedicat ciclismului ocupă un loc prioritar în categoria sistemelor alternative de mobilitate, mijloacele de transport aferente acestuia prezentând accesibilitate ridicată în rândul populației comparativ cu mijloace de transport ecologice autopropulsate (autovehicule electrice). În situația actuală, la nivelul arealului de studiu a fost demarată dezvoltarea infrastructurii pentru biciclete, fiind funcțională o rețea izolată de piste de biciclete în cartierul Bocșa Română (1,9 km). Există cerere pentru acest mod de transport, circulația bicicletelor desfășurându-se, pe partea carosabilă, pe benzile de circulație dedicate autovehiculelor, aspect care pune în pericol siguranța circulației pentru toți participanții la trafic. Benzile/ pistele dedicate circulației bicicletelor constituie infrastructura din cadrul sistemului de transport în cauză, pentru întregirea acestuia fiind necesare mijloace de transport și tehnici de exploatare aferente. Astfel, pentru dezvoltarea acestui sistem de transport alternativ, pe lângă realizarea rețelei este necesară funcționarea unor centre de închiriere a bicicletelor și desfășurarea unor campanii de promovare a utilizării acestui mod de transport.

O concluzie preliminară a tuturor datelor de mai sus ne arată faptul că orașul Bocșa a investit în realizarea de noi străzi, investiții care trebuie susținute în continuare, fiind dublate de investiții în modernizarea străzilor și mărirea numărului de autovehicule de transport. Rețeaua stradală nu oferă facilități pentru circulația neautorizată, circulația bicicliștilor fiind îngreunată de lipsa pistelor dedicate, de mașinile parcate pe carosabil sau de alte obstacole. Astfel, bicicliștii sunt expuși coliziunii cu pietonii sau cu autovehicule. De asemenea, pentru bicicliști nu există rasteluri și centrele de închiriere sunt aproape inexistente. Starea tehnică a drumurilor are nevoie permanentă de îmbunătățiri iar lipsa fondurilor de la bugetul local afectează negativ mobilitatea populației. În unele intersecții, din cauza lipsei semaforizării, circulația este îngreunată. Trotuarele nu sunt pe deplin corespunzătoare prezentând pe alocuri denivelări și nu oferă facilități dedicate pentru persoane cu probleme locomotorii. Spațiile de parcare nu sunt modernizate ceea ce duce la un inconfort al cetățeanului.

Potrivit datelor furnizate de Primăria orașului Bocșa la nivelul zonei urbane sunt amenajate 706 locuri de parcare. Principalele aspecte identificate în urma analizei rețelei stradale sunt: există sectoare stradale suprapuse peste traseul drumului național, pe care se înregistrează valori mari de trafic de tranzit și număr crescut de accidente; această situație este generată în special de lipsa unei variante de ocolire, care constituie deficiența majoră a rețelei de circulații; existența sectoarelor stradale a căror suprafață de rulare este din balast; insuficiența locurilor de parcare, în condițiile creșterii indicelui de motorizare, cu consecințe negative privind ocuparea spațiilor pietonale și siguranța circulației, în medie 98 autoturisme sunt alocate unui loc de parcare amenajat [analiza realizată în cartierele de locuințe colective, unde nu există alternativa de parcare la proprietate]; tendința de creștere a numărului de accidente de circulație conturată în ultimii 3 ani; lipsa unei politici de parcare, care să susțină diminuarea călătoriilor cu autoturismele în zona centrală.

În consecință, implementarea unor măsuri de dezvoltarea modurilor de transport care presupun costuri reduse pentru utilizatori, având în același timp impact redus asupra mediului (pietonal, bicicleta, transport public), care să conecteze cele două trupuri principale ale orașelor, inclusiv zonele centrale ale acestora (caracterizate de complexitate ridicată a mobilității), constituie o etapă esențială în susținere mobilității urbane durabile în orașul Bocșa. Acțiunile viitoare în domeniul mobilității trebuie să conducă la reducerea valorilor de trafic auto, care în prezent alterează calitatea mediului urban.

4.4.2 Infrastructura de utilități

Utilitățile publice de interes local au o importanță socială și economică, fiind absolut necesare în vederea consolidării dezvoltării durabile a localităților, îmbunătățirea condițiilor de viață și atractivitatea locuitorilor și investitorilor pentru un oraș sau altul. Conform documentelor de specialitate și a directivelor europene, principalele obiective de dezvoltare a infrastructurii de utilități publice sunt: spațiile verzi, alimentarea cu apă, canalizarea, alimentarea cu energie termică, alimentarea cu gaze naturale și alimentarea cu energie electrică.

4.4.2.1 Alimentarea cu apă

Serviciul de alimentare cu apă și canalizare este reglementat de Legea nr. 241/2006. Conform acesteia, în art. 2, alin 1 se precizează următoarele: „Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare al localităților, denumit în continuare serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, se află sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorității administrației publice locale, care are drept scop asigurarea alimentării cu apă, canalizarea și epurarea

apelor uzate pentru toți utilizatorii de pe teritoriul localităților. O alimentare cu apă este un sistem hidrotehnic alcătuit din:

- captare de apă brută;
- pompare treapta I, dacă e cazul;
- conducte de aducțiune, pentru transportul apei brute de la sursă, la stația de tratare;
- stație de tratare, pentru corectarea calității apei brute, funcție de calitatea impusă la consumator;
- rezervoare, pentru înmagazinarea volumului de apă necesar pentru: rezerva de avarie, compensarea consumului orar, rezerva necesară pentru combaterea incendiilor;
- stație de pompare treapta a II-a, pentru asigurarea presiunii necesare în rețeaua de distribuție, dacă e cazul. Asigurarea presiunii se poate asigura și gravitațional;
- rețea de distribuție, pentru distribuția apei la consumatori.

La nivelul județului Caraș-Severin, în anul 2019, erau racordate la rețeaua de distribuție a apei 65 de localități, dintre care 8 municipii și orașe, cu o lungime totală a rețelei de distribuție a apei de 1.293,1 km. De asemenea, tot la nivelul anului 2019, erau racordate la canalizarea publică un număr de 49 de localități, dintre care 8 municipii și orașe, cu o lungime totală a conductelor de canalizare de 704,4 km.

Sursele de captare ale apei în orașul Bocșa sunt distribuite astfel;

- Pentru cartierul Bocșa Romana, captarea este realizată din 8 foraje cu o adâncime variabilă între 80 și 120 m, amplasate în zona intravilană a orașului, în zona agricolă a vecinătății comunei Berzovia. Funcționează simultan 4 foraje care asigură un debit de 175 mc/h. Extragerea apei se realizează cu ajutorul unor pompe ce pompează prin conducte în bazinul de acumulare de 400 mc din cadrul uzinei de apă.
- Pentru cartierele Bocșa Montana și Vasiova, captarea se realizează din fosta galerie minieră, denumită Ursoane din Ocna de Fier, unde există un izvor cu un debit de 22 l/s, apa fiind transportată gravitațional printr-o conductă de aducțiune spre oraș unde se înmagazinează în rezervorul de 1000 mc de pe str. Tata Oancea.

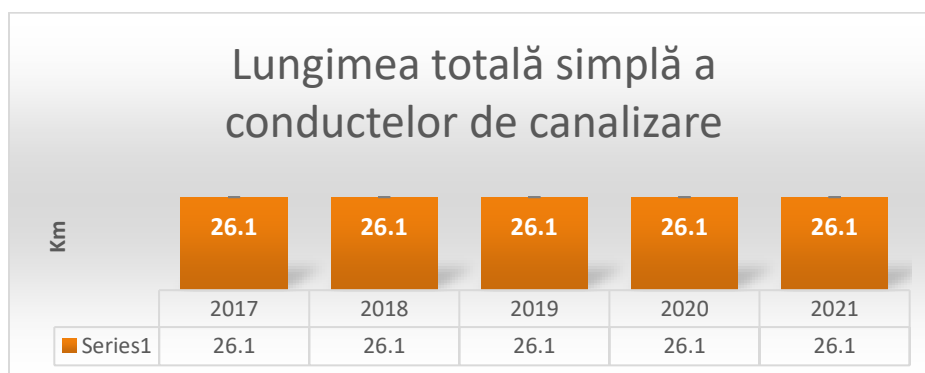
Instalațiile de stingere a incendiilor sunt alcătuite dintr-o rețea de hidranți în număr de 88, din care o mare parte au fost montați după anul 2000. Sub aspectul parametrilor de calitate, apa livrată la consumatori (care este un amestec provenit de la toate puțurile de mică sau de mare adâncime) corespunde și se încadrează în prevederile STAS 1342 privind condițiile de potabilitate.

Această situație favorabilă face ca tratarea apei să fie simplă și anume numai clorinarea ca măsura de siguranță împotriva unor eventuale accidente de impurificare sub aspect bacteriologic. Datorită calității apei brute extrase singurul tratament necesar este clorarea.

Apa este pompată și trimisă consumatorilor prin **rețeaua de distribuție** care este destul de eterogenă sub aspectul materialului folosit, a vechimii, a repartizării în teritoriu și al gradului de uzură. Principalele caracteristici ale rețelei sunt următoarele: Lungimea totală a rețelei de aducțiune a apei de la Uzina este de aproximativ 5 km. Din totalitatea rețelei, 50% din infrastructura a fost înlocuită cu conducta din polietilenă iar restul este din structura metalică cu o vechime de aproximativ 50 de ani. Calitatea apei potabile este influențată de tronsoanele conductelor de aducțiune și de distribuție fiind necesară tratarea apei cu hipoclorit de sodiu la ambele captări. Pentru siguranța cetățenilor, lunar se fac analize pentru determinarea calității apei potabile. Rețeaua de distribuție asigură atât debitul de alimentare a consumatorilor cât și debitul pentru stingerea incendiului la hidranți subterani exterior de incendiu, deoarece rețeaua s-a dezvoltat în timp, concomitent cu etapele de dezvoltare a orașului, aceasta este alcătuită din mai multe tipuri de țevi.

Grafic 13: Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

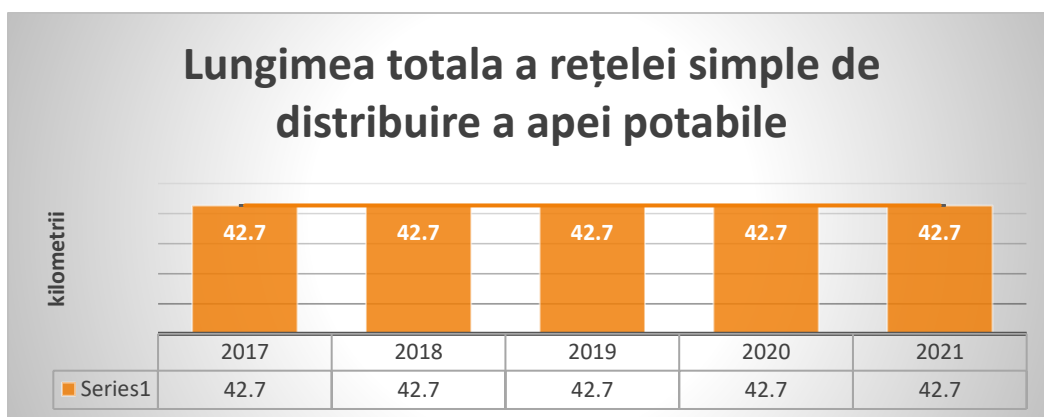
Rețeaua de distribuție a apei în orașul Bocșa are o lungime de aproximativ 48 km. Din totalul rețelei, aproximativ 65 % din rețea a fost înlocuită cu conducte din polietilenă, în perioada anilor 2000-2022, restul conductelor fiind din structura metalică cu o vechime de 40-50 ani. Sistemul de colectare a apelor uzate este destul de precar, cu o vechime de peste 40 de ani, necesita îmbunătățiri. Lungimea toata a sistemului de colectare este de aproximativ 9 km si deversează în râul Bârzava prin două guri de deversare. Rețeaua de canalizare

este gestionată de firma S.C. AQUACARAȘ, firma ce a accesat în anul 2014 fonduri europene pentru execuția unui proiect de extindere cu aproximativ 32 de km, fiind până în prezent nefinalizat.

Sistemul de apa-canal din orașul Bocșa va beneficia de reabilitarea și modernizarea infrastructurii prin Programul Național de investiții „Anghel Saligny”, investiția fiind finanțată împreună cu componenta de refecare a infrastructurii rutiere.

Grafic 14: Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile

Sursa: Institutul Național de Statistică

Stația de epurare reprezintă atât o necesitate pentru orașul Bocșa cât și o necesitate vitală pentru mediul înconjurător. Stațiile de epurare sunt esențiale în societate deoarece aceste mecanisme ajută la curățarea apei uzate înainte de a fi eliberată în mediul înconjurător. Apele uzate conțin substanțe toxice și alte poluanți care pot fi dăunătoare pentru mediul înconjurător și pentru sănătatea oamenilor. Prin curățarea apei uzate prin intermediul stațiilor de epurare, aceste substanțe toxice și poluanții sunt îndepărtați, astfel încât apa poate fi eliberată în râuri, lacuri într-o stare mult mai sigură.

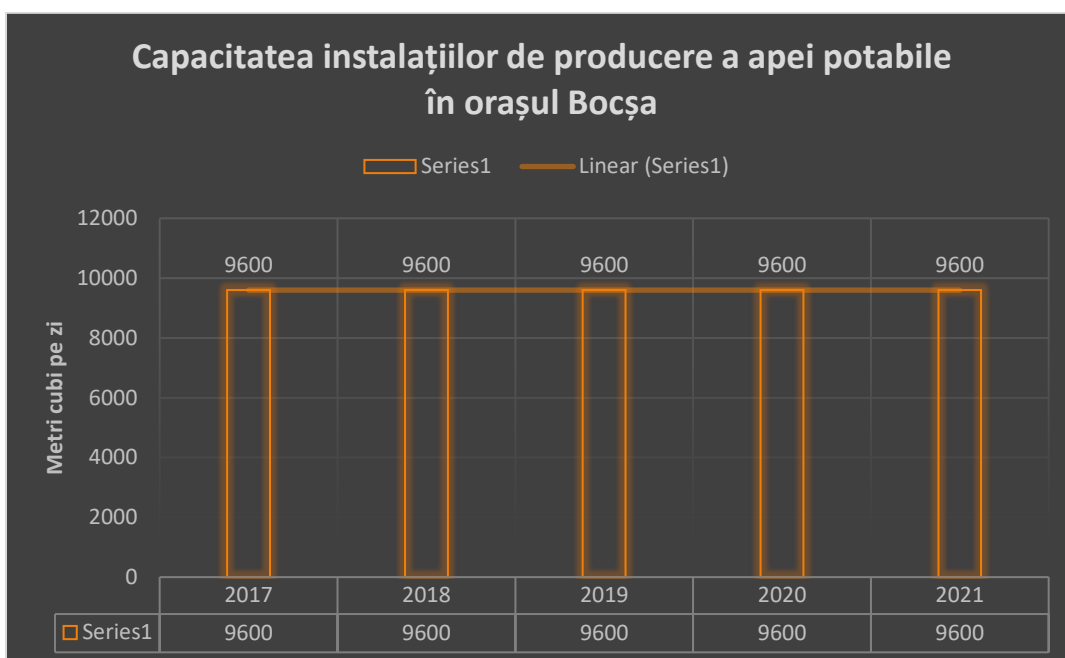
De asemenea, stațiile de epurare ajută la protejarea ecosistemelor acvatice, precum și la prevenirea apariției bolilor și a altor probleme de sănătate în comunitățile înconjurătoare. Acestea sunt, de asemenea, importante pentru agricultură, deoarece apa curată este esențială pentru irigare și alte activități agricole.

Prin urmare, în orașul Bocșa, se urmărește implementarea unei stații de epurare, destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimie, biologice și terțiare.

Grafic 15: Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile

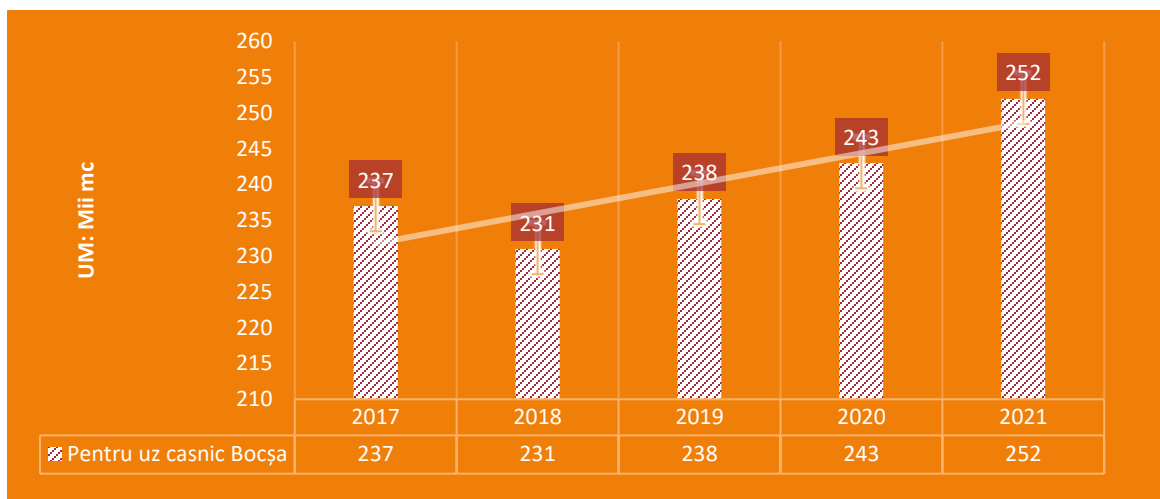

Sursa: Institutul Național de Statistică

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile din orașul Bocșa este redusă, deoarece pot procesa o cantitate anuală de 9600 metri cubi de apă. Aceasta înseamnă că instalațiile respective sunt concepute pentru a furniza apă potabilă în cantități semnificative dar nu suficiente pentru un număr mare de oameni. Este important să se mențină capacitatea instalațiilor de tratare a apei potabile la un nivel adecvat pentru a satisface necesitățile populației. Dacă capacitatea este prea mică, s-ar putea să nu fie suficientă apă potabilă pentru a satisface cerințele populației, ceea ce poate duce la probleme de sănătate și de siguranță. Pe de altă parte, dacă capacitatea este prea mare, ar putea fi o risipă de resurse.

Capacitatea instalațiilor de tratare a apei potabile este determinată în funcție de nevoile populației și de disponibilitatea resurselor de apă. Aceasta poate varia în funcție de locație, climă și alte factori locali.

Grafic 16: Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor

Sursa: Institutul Național de Statistică

În prezentul grafic este prezentată cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor locali din orașul Bocșa. Este sesizabila creșterea progresivă a consumului de apă în locuințe și gospodării. În raport cu consumul mediu anual de apă potabilă, la modul general, un consum mediu de apă potabilă pe zi pentru un singur locuitor se situează în jurul valorii de 100-200 litri, conform INSSE. Astfel, prin acordarea unui consum mediu de 150 litri de apă pe zi, raportat la aprox. 18.000 de locuitori, rezulta un consum de 2.700.000 litri/zi, respectiv 2.700 metri cubi/zi.

Din această comparație, putem observa că în cele din urmă, cantitatea de apă potabilă disponibilă de 26,3 metri cubi pe zi nu este suficientă pentru a satisface cerințele de apă potabilă pentru 18.000 de locuitori. În acest caz, este necesară o creștere a capacității instalațiilor de tratare a apei pentru satisfacerea necesităților din punct de vedere al utilităților și bunăstării comunității.

4.4.2.2 Sistemul de colectare și de tratare a apelor uzate

Sistemul de canalizare al orașului Bocșa cuprinde:

- Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare reprezintă lungimea canalelor (tuburilor) prin care se colectează și se evacuează apele reziduale (menajere, industriale, etc.) și a celor provenite din precipitații de pe teritoriul localității cu canalizare publică, începând de la căminele de racordare a clădirilor cu instalații de canalizare și până la punctul de deversare a apelor reziduale într-un emisar natural. Se includ atât rețelele de canalizare (de serviciu) cât și canalele colectoare principale și

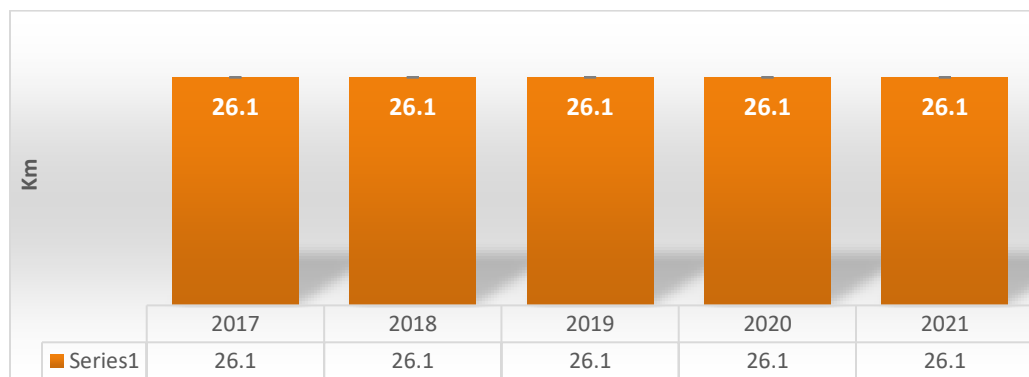

secundare. În cazul când conductele sunt așezate în mai multe rânduri pe aceeași stradă, se considera lungimea lor totală. Nu se includ racordurile la clădiri. În ceea ce privește evoluția infrastructurii de canalizare se constată o creștere mult prea mică.

- **Rețeaua de canalizare meteorică** este funcțională, cu o lungime de aprox. 90 km și este alcătuită din rigole pluviale pe aproape toate străzile, fiind compusă din conducte cu diametrul mare pe străzile principale. **Debitul stațiilor în funcțiune pentru epurarea apei reziduale** se referă la instalațiile aflate în funcțiune la sfârșitul anului pentru curățirea (prin decantare, tratare chimică, biologică etc.) apelor reziduale de substanțe poluante. Epurarea apelor uzate poate fi: mecanică (decantată); mecano-biologică (decantată și purificată prin decantare și oxidare).

La momentul actual nu există o stație de epurare funcțională în orașul Bocșa. Stația de epurare se află în proces de execuție în proporție de 90%. Sistemul de canalizare prezintă în condiții corespunzătoare de exploatare în special ca urmare a lucrărilor recente de reabilitare/extindere a canalizării menajere, de extindere a stațiilor de repompare a apei uzate menajere cât și a lucrărilor de reabilitare și modernizare a stației de epurare.

Grafic 17: Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare, pe județe și localități

Sursa: Institutul National de Statistică

Având în vedere că lungimea conductelor de canalizare din orașul Bocșa a fost constantă în perioada 2017-2021, acest grafic de linie simplu ne sugerează că nu s-au înregistrat creșteri semnificative ale acestei infrastructuri în orașul Bocșa în ultimii ani. De asemenea, graficul sugerează lipsa unor investiții semnificative în dezvoltarea infrastructurii de canalizare în ultimii ani.

4.4.2.3 *Alimentarea cu energie termica*

Energia termică la nivelul orașului Bocșa se realizează individual, prin utilizarea centralelor pe lemn sau a sobelor, fiind foarte puțin locuințe racordate la energia termică. Centralizarea se realizează doar în cazul blocurilor de la nivelul orașului Bocșa, restul locuințelor utilizând sobe sau centrale termice pe lemn.

Lipsa acordării la o rețea de energie termică poate avea un impact semnificativ asupra vieții oamenilor și a economiei locale a orașului Bocșa. Posibilele consecințe generate de lipsa acordării la o rețea termică sunt prezentate în felul următor:

- Creșterea costurilor cu încălzirea locuințelor cauzată de lipsa accesului la o rețea de energie termică, fiind necesara utilizării altor surse de energie cum ar fi gazele naturale sau lemnele. Aceste surse pot fi mai costisitoare decât energie termică și pot duce la costuri mai mari de facturare.
- Poluarea aerului prin folosirea altor surse de încălzire poate contribui la poluarea aerului prin emisiile de dioxid de carbon, particule fine și alte substanțe toxice. Aceasta poate avea un impact negativ asupra sănătății oamenilor și a mediului înconjurător.
- Reducerea eficienței energetice cauzat de lipsa accesului la o rețea de energie termică, fiind necesara utilizarea altor surse de încălzire, cum ar fi centrale termice de apartament. Aceste surse pot fi mai puțin eficiente energetic decât o rețea centralizată, ceea ce poate duce la o mai mare consum de energie și la costuri mai mari pe termen lung.
- Creșterea riscului de defrișare cauzat de utilizarea excesiva a lemnului din lipsa accesului la o rețea de energie termică, fiind necesara folosirea lemnului pentru încălzirea locuinței. Aceasta poate duce la o cerere mai mare pentru lemn și la o defrișare mai mare a pădurilor.

Lipsa accesului la o rețea de energie termică poate avea un impact semnificativ asupra vieții oamenilor și a mediului înconjurător, prin creșterea costurilor cu încălzirea, poluarea aerului, reducerea eficienței energetice și creșterea riscului de defrișare. Prin urmare, se urmărește dezvoltarea rețelei de distribuție a energiei termice a orașului Bocșa.

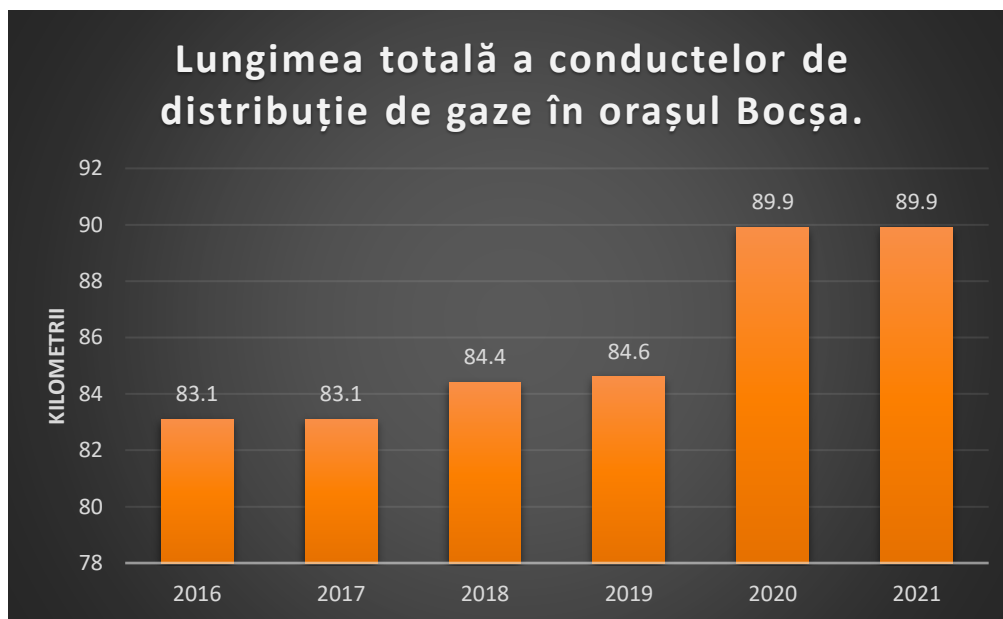
4.4.2.4 *Alimentare cu gaze*

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor se referă la totalitatea conductelor (din rețea și direct din conductele magistrale de transport) prin care se distribuie gaze la consumatorii dintr-o localitate, începând de la stațiile de reglare a presiunii și predare a gazelor de către

furnizori până la punctele de branșare a consumatorilor, indiferent de presiunea de regim la care sunt exploatare. Nu se include lungimea branșamentelor și lungimea conductelor magistrale de transport.

Grafic 18: Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor în orașul Bocșa

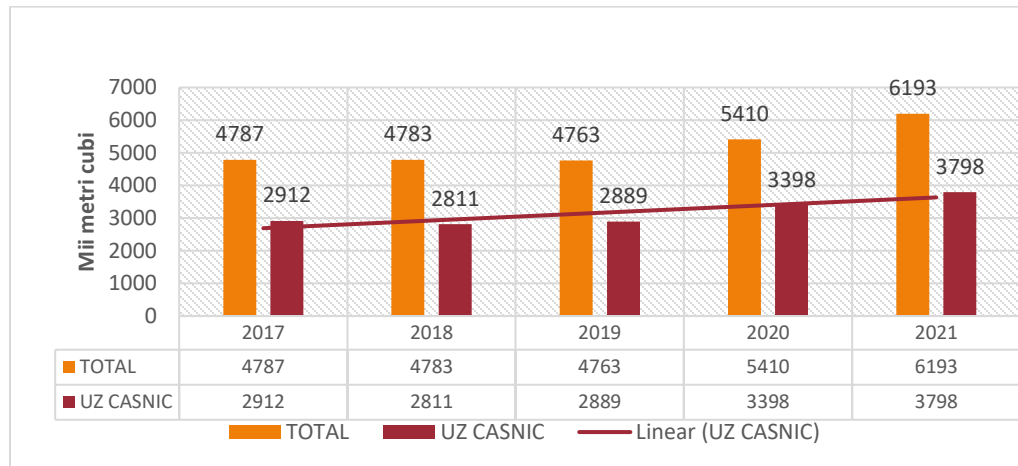

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la graficul de mai sus, au fost realizate investiții pentru modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale în mai multe zone din România, inclusiv în Banatul Montan, regiunea în care se află Bocșa. Conform INSSE, majoritatea locuințelor din orașul Bocșa sunt racordate la rețeaua de gaze naturale.

Alimentarea cu gaze naturale în orașul Bocșa se face prin intermediul companiei Transgaz, care gestionează sistemul național de transport al gazelor naturale din România. În prezent, există o conductă de gaze naturale care alimentează orașul, iar rețeaua de distribuție este administrată de o companie locală de distribuție.

Grafic 19: Evoluția gazelor naturale distribuite în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Consumul de gaze naturale în gospodăriile casnice din Bocșa a crescut semnificativ în ultimii ani, de la 4.787 mii de metri cubi în 2017 la 6.193 mii de metri cubi în 2021, ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ 29% în 4 ani. Din 2017 până în 2020, consumul a rămas destul de stabil, fluctuând între 4.783 și 5.410 mii de metri cubi. Însă, în 2021, consumul a crescut semnificativ, ajungând la 6.193 mii de metri cubi, ceea ce ar putea indica o creștere a numărului de consumatori de gaze naturale sau o creștere a consumului mediu pe gospodărie.

4.4.2.5 Alimentare cu energie electrică

Infrastructura sistemului de alimentare cu energie electrică la nivelul orașului Bocșa este formată din stații de transformare, linii electrice (supraterane și subterane), postura de transformare și linii de joasă tensiune. Alimentarea cu energie electrică în Bocșa este gestionată de compania de distribuție a energiei electrice ENEL Distribuție Banat. Aceasta se ocupă cu furnizarea și distribuția de energie electrică către consumatorii din oraș și din zonele înconjurătoare. În ultimii ani, Enel a investit în modernizarea și extinderea rețelelor electrice din localitate, astfel încât să asigure o alimentare cât mai sigură și mai eficientă a consumatorilor. De asemenea, au fost implementate soluții tehnologice pentru a crește gradul de automatizare și monitorizare a rețelei, astfel încât orice incident să poată fi gestionat cât mai rapid și eficient.

În ceea ce privește producția de energie electrică, în Bocșa nu există centrale electrice sau alte surse de producție locală, ci energia electrică este achiziționată și distribuită de ENEL Distribuție Banat.

În orașul Bocșa, eficiența energetică reprezintă o preocupare permanentă, iar situația actuală arată că există oportunități de îmbunătățire. Consumul de energie din diverse surse, precum locuințe, industrie și transport, are un impact semnificativ asupra dezvoltării urbane și asupra mediului înconjurător. Sursele predominante de energie includ atât cele tradiționale, precum combustibilii fosili, cât și cele regenerabile, cum ar fi energia solară sau eoliană. Mixul energetic în orașul Bocșa poate varia, dar persistă nevoia de a migra către surse mai curate și sustenabile, pentru a reduce impactul asupra emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru a asigura securitatea energetică pe termen lung. Eficiența clădirilor rămâne o provocare importantă. Multe clădiri pot avea izolație slabă și sisteme de încălzire învechite, ceea ce duce la consumuri energetice ridicate. Iluminatul și echipamentele ineficiente pot contribui, de asemenea, la consumul excesiv de energie.

Transportul urban prezintă oportunități semnificative de îmbunătățire a eficienței energetice. În prezent, adoptarea transportului public și a mijloacelor de transport durabil poate fi limitată, ceea ce poate duce la emisii mari de gaze cu efect de seră și la dependența de combustibili fosili. Iluminatul public este, de asemenea, o preocupare. Tehnologiile ineficiente de iluminat și sistemele de iluminat non-ecologice pot contribui la consumuri energetice excesive, având un impact negativ asupra eficienței energetice.

Eficiența energetică este un aspect crucial în dezvoltarea unui oraș sustenabil și în abordarea schimbărilor climatice. În cadrul strategiei de dezvoltare pentru orașul Bocșa, eficiența energetică poate aduce numeroase beneficii atât din perspectiva mediului, cât și a economiei locale.

Adoptând și promovând măsuri de eficiență energetică în strategia de dezvoltare, orașul Bocșa poate contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la economisirea resurselor și la crearea unui mediu urban mai durabil și confortabil pentru locuitori. Situația eficienței energetice în orașul Bocșa reflectă o nevoie de îmbunătățire a gestionării consumului de energie în diferite sectoare. Adoptarea măsurilor pentru reducerea consumului și a emisiilor de gaze cu efect de seră poate contribui la crearea unui oraș mai durabil din punct de vedere energetic și mai prietenos cu mediul.

4.4.2.6 *Managementul deșeurilor*

Serviciul public de salubritate face parte integrantă din categoria serviciilor de utilități publice în responsabilitatea Primăriei Orașului Bocșa, care trebuie, potrivit legii, să răspundă cerințelor privind continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ și să asigure sănătatea populației și calitatea vieții.

Asigurarea igienei publice și salubritatea municipiului reprezintă un obiectiv primordial pentru administrația publică locală.

Serviciul public de salubritate din orașul Bocșa administrează activitățile de colectare, transport și depozitare a deșeurilor municipale, a deșeurilor similare cu proveniență din activități comerciale, industriei, instituții, inclusiv fracții colectate separat, cât și colectarea și transportul deșeurilor provenite din locuințe generate din activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora pe raza Orașului Bocșa, până la data implementării proiectului ”Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin”, iar în acest sens este în derulare procedura de atribuire a contractului de delegare a operatorului pentru zona din care face parte și Orașul Bocșa;

Colectarea și transportul deșeurilor menajere se realizează prin intermediul a două autospeciale pentru compactarea deșeurilor de 16mc și 21 mc, un bulodexcavator și două tractoare cu remorca, utilizate pentru colectarea și transportul deșeurilor provenite din construcții și cele vegetale provenite din urma procesului de toaletare a arborilor și arbuștilor, cât și pentru întreținere spațiilor verzi.

Procesul de colectare este alcătuit din două fracții, respectiv umedă și uscată (carton, sticlă, plastic, metal), existând în acest sens 44 de puncte/platforme (betonate sau pietruite), nesecurizate, dotate cu europubele de 1100L în cartierele de blocuri și țarcuri pentru fracția uscată (carton, sticlă, plastic, metal), iar restul cetățenilor ce locuiesc la case, instituțiile publice, cât și agenții economici au fost dotați cu europubele de diferite capacități în funcție de necesități.

Centralizarea deșeurilor se realizează la nivelul UAT Bocșa, urmând ca responsabilitățile de colectare să fie transmise către instituțiile abilitate ale statutului pentru gestionarea și administrarea situației deșeurilor. Populația orașului este conectată la serviciul de salubritate a orașului Bocșa, în acest sens fiind încheiate contracte cu cetățenii.

În funcție de tipul și proveniența deșeurilor, acestea sunt repartizate în felul următor pentru colectarea, transportarea și depozitarea acestora:

- Deșeurile menajere (fracția umedă), sunt colectate și transportate către CMID Lupac, unde deșeurile sunt sortate, tratate mecanico-biologic și depozitate, contra cost;
- Deșeurile municipale reciclabile (fracția uscată: carton, plastic, sticlă, metal) sunt preluate de către un operator economic în baza unui contract;

- Deșeurile municipale rezultate din construcții, respectiv reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară sunt colectate, transportate și depozitate temporar pe depozitul de materiale inerte administrat de către serviciul nostru;

Tarifele practicate sunt aprobate prin HCL nr.158/26.10.2022 și acestea sunt pentru deșeuri municipale de 169,70 lei/mc, respectiv 16,97 lei/persoană/lună, iar pentru cele provenite din construcții/reamenajări/amenajări interioare sau exterioare tariful este de 71,11 lei/mc, la acestea adăugându-se TVA-ul aferent.

La nivelul UAT Bocșa nu au fost implementate proiecte cu privire la managementul deșeurilor, excepția de la caz fiind încadrarea în sistemul centralizat de colectare a deșeurilor, prin intermediul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, din care face parte și orașul Bocșa.

Cantitatea de deșeuri urbane generată, considerată ca fiind un indicator al consumului populației, va avea în următorii ani o evoluție moderat crescătoare. Creșterea cantităților de deșeuri colectate se va datora mării consumului de produse și extinderii serviciilor de salubritate în zonele rurale. În urma dezvoltării sistemului de colectare selectivă se va micșora cantitatea deșeurilor depozitate și va crește cantitatea valorificată. De asemenea, promovarea compostării va contribui la reducerea cantităților depozitate, și la îndepărtarea problemelor pe care le presupune fermentarea acestora în depozitele neconforme actuale (levigatul, degajările de gaz cu fenomene de autoaprindere, mirosuri, insecte etc.)

4.4.2.7 Siguranța cetățeanului

În orașul Bocșa, poliția este cea care se implică în activitatea de prevenire și combatere a actelor de violență, a celor de infracționalitate sau de criminalitate. Pentru creșterea nivelului de siguranță a cetățeanului și prevenirea actelor de violență și a infracționalității, orașul Bocșa dispune de 100 camere de filmat, amplasate în diverse zone ale orașului, monitorizate de polițiștii locali din dispecerat. Dispeceratul inaugurat la 1 septembrie 2022 funcționează în orice interval orar.

Prin intermediul ședințelor de Consiliul local, pentru creșterea nivelului de siguranță a cetățeanului, polițiștii locali sunt mai vizibili în comunitate prin patrularea atât și pe timpul nopții, alături de Poliția Română, pentru a preîntâmpina și a descuraja infracțiunile pe raza orașului Bocșa. Orașul Bocșa se confruntă cu un deficit de personal în ceea ce privește acoperirea necesară pentru a menține un nivel optim de siguranță în comunitate. Prin urmare, este

necesară suplimentarea personalului, întrucât există un polițist local la fiecare 1000 de locuitori.

Pentru a se asigura o acoperire eficientă a întregii zone, este necesară instalarea a cel puțin 150 de camere de supraveghere video. De asemenea, pentru a se putea realiza patrularea în mod eficient, este nevoie de suplimentarea numărului de autovehicule pentru poliție. În ceea ce privește indicatoarele din oraș, este necesară marcarea conforma cu indicatoare pentru a ajuta la prevenirea infracțiunilor și a îmbunătăți siguranța rutieră. Pentru a menține un nivel optim de eficiență și siguranță în activitatea de prevenire și combatere a infracționalității, este necesară modernizarea și extinderea instituției, precum și achiziționarea de mijloace de transport și indicatoare de intrare în oraș.

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU) din orașul Bocșa are drept scop prevenirea, monitorizarea și gestionarea situațiilor de urgență care apar pe teritoriul orașului. Acesta este avizat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență al județului Caraș-Severin și este clasificat în TIP V3, ceea ce înseamnă că are în gestionare un număr mare de gospodării (peste 3000) și minim două autospeciale cu apă și spumă.

În prezent, SVSU Bocșa se confruntă cu o serie de probleme legate de dotarea și echiparea sa, inclusiv un parc auto învechit, care include două autospeciale cu apă și spumă din 2009 și 1973, un microbuz din 1979, fără modul de descarcerare și prim ajutor, stații de comunicații cu un sistem de alarmare care nu funcționează la parametri optimi. În acest sens, este necesară îmbunătățirea calității sistemului de intervenție prin dotarea corespunzătoare cu autospeciale noi, dotate cu modul de descarcerare și prim ajutor, echipament individual de protecție și un sistem nou de alarmare care să asigure acționarea sirenei prin diferite căi de comunicare.

4.4.2.8   *Transportul local*

Conform legislației, „serviciile publice de transport local fac parte din sfera serviciilor comunitare de utilitate publică și cuprind totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul localităților sau al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale”. Principalul mod de transport public care se regăsește la nivelul orașului Bocșa este transportul rutier cu microbuze și autobuze, cu operare la nivel local, județean și interjudețean.

Sistemul de transport public urban este reprezentat de rețeaua de autobuze aflate în gestiunea operatorului S.C. Trans Loc Bocșa S.R.L., companie al cărei acționar unic este Consiliul Local Bocșa. În baza unui contract de delegare prin concesiune a gestiunii, serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate, încheiat între Orașul Bocșa și operatorul de transport S.C. Trans Loc Bocșa S.R.L., Nr.16380/ 20.09.2016 și aprobat prin H.C.L. nr. 99/15.09.2016, operatorului de transport îi revine dreptul și obligația de a efectua serviciul de transport public local de persoane prin curse regulate cu autobuze. Societatea comercială S.C. Trans Loc Bocșa S.R.L. are ca principal obiect de activitate Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători (cod CAEN 4931). Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate în Orașul Bocșa a fost încheiat în la data de 20.09.2016, pe o perioadă de 6 ani. Acest contract prevede că operatorul datorează o redevență lunară, a cărei valoare este de 0,50 % din total venituri, fără TVA. care se indexează în fiecare lună cu indicele de inflație comunicat de Direcția Generală de Statistică stabilit prin Hotărâre de Guvern.

Traseul de transport public utilizează principalele artere de circulație din orașul Bocșa, asigurând legătura între cartierele Bocșa Română, Vasiova și Bocșa Montană. Preponderent, infrastructura stradală utilizată de mijloacele de transport public local are suprafață de rulare din asfalt - calitate bună. O altă componentă a infrastructurii din cadrul sistemului de transport public este reprezentată de stații. La nivelul rețelei de transport public se întâlnesc stații amenajate cu adăposturi pentru călători însă prezintă deficiențe privind sistemul de informare și prezenta elementelor de securitate (monitorizare video, afișarea programului de circulație etc.).

În orașul Bocșa nu există autobuze electrice sau alte tipuri de vehicule nepoluante. Orașul Bocșa dispune de patru autobuze primite prin contract de delegare prin partea Primăriei orașului Bocșa, iar din cele patru autobuze, trei fiind nefuncționale, activitatea de transport public desfășurându-se cu un singur autobuz.

Persoanele transportate sunt îmbarcate sau debarcate în puncte fixe, prestabilite. Pentru efectuarea serviciului, operatorul de transport percepe de la persoanele transportate un tarif de transport pe baza titlului de călătorie. Distribuția biletelor se realizează prin: automate, agent economic și SMS.

Îmbunătățirea siguranței și securității călătorilor în stații poate fi realizată prin amenajarea stațiilor cu adăposturi, mobilier pentru locuri de așteptare, sistem de supraveghere video, etc., alveole destinate opririi mijloacelor de transport public.

Transportul public rutier prin servicii regulate la nivel județean este administrat de Consiliul Județean Caraș-Severin, având operatori privați, iar cel interjudețean se află în administrarea Autorității Rutiere Române. La nivelul localității nu este funcțional un terminal de transport amenajat astfel încât să ofere condiții corespunzătoare din punct de vedere al siguranței și confortului călătorilor. Cursele asociate Orașului Bocșa au capăt de traseu în zona de Vest a localității, în vecinătatea intersecției dintre DN 58B și DJ 585 (figura 2.44). Stația de capăt nu este prevăzută cu dotări pentru călători. De asemenea, nu sunt amenajate spații de staționare pentru autovehicule; pe durata de staționare la capăt de traseu autovehiculele sunt parcate pe carosabil și trotuar, incomodând desfășurarea circulației. Pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare desfășurării acestui serviciu public, sunt necesare investiții pentru dezvoltarea unui terminal de transport intermodal (transport local/ județean/ regional) modern.

Serviciul de transport public interjudețean prin servicii regulate este gestionat de Autoritatea Rutieră Română, având operatori privați. Rețeaua de transport public interjudețean prin curse regulate include localitatea Bocșa, pe traseul Reșița - Timișoara, în decursul unei zile lucrătoare fiind operate 4 curse, în intervalul 5:30 - 16:00.

Ca și în situația sistemului de transport public județean, trebuie menționat faptul că în situația actuală la nivelul localității nu este funcțional un terminal de transport amenajat astfel încât să ofere condiții corespunzătoare din punct de vedere al siguranței și confortului călătorilor. Pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare desfășurării acestui serviciu public, sunt necesare investiții pentru dezvoltarea unui terminal de transport intermodal (transport local/ județean/ regional) modern.

4.4.3 Infrastructura de sănătate

În societatea actuală, alături de sistemul de învățământ, sistemul public de servicii medicale are o importanță extraordinară, datorită caracterului indispensabil pe care acest sistem îl are, din investițiile mari în capitalul uman, din numărul ridicat al persoanelor deservite și din implicațiile majore ale funcționării serviciilor medicale în toate domeniile vieții sociale. Datorită importanței deosebite, serviciile de sănătate, serviciile medicale și cele sanitare sunt servicii publice.

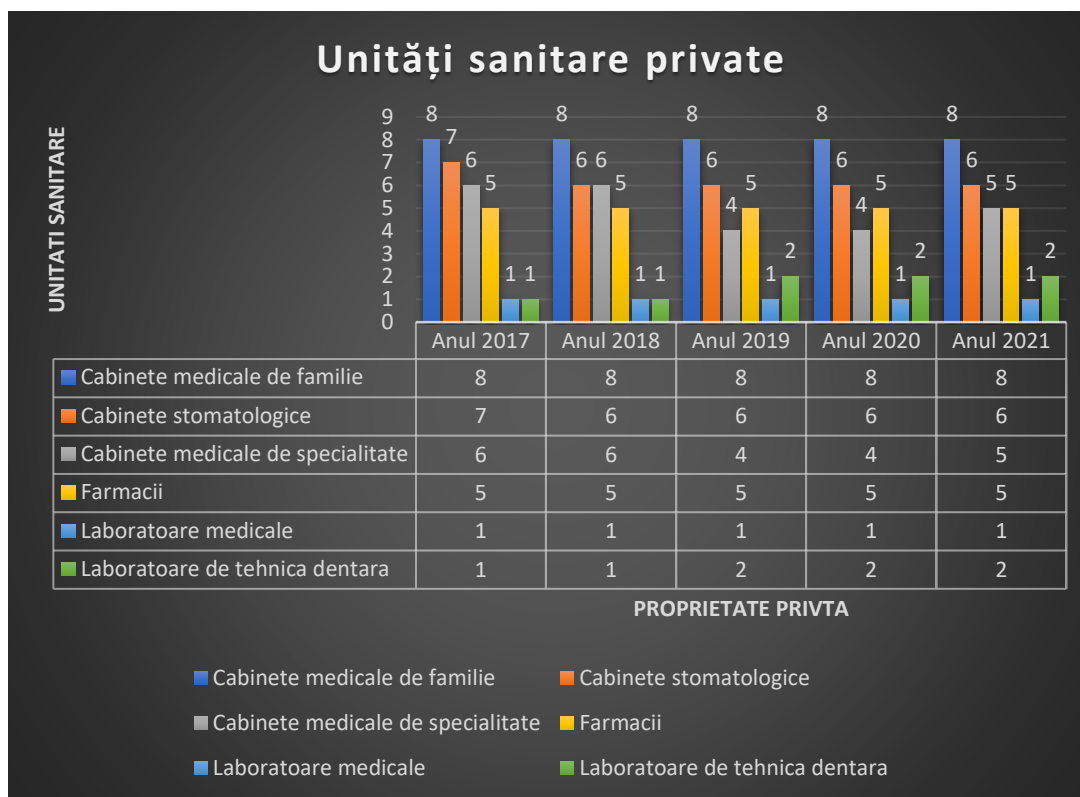
Una dintre cerințele esențiale pentru a asigura o calitate ridicată a vieții într-o comunitate este accesul ușor la servicii medicale și sociale de înaltă calitate. Accesibilitatea acestor servicii reprezintă, de asemenea, un indicator important al atractivității unei comunități. Alături de educație de calitate și

oportunități profesionale, accesul la servicii medicale și sociale de încredere este unul dintre factorii esențiali luați în considerare de către forța de muncă competitivă când iau decizii cu privire la stabilirea într-o anumită locație (fie prin emigrare, fie prin imigrare).

În România, chiar dacă reforma sistemului de sănătate a început în anul 1998, aceasta nu s-a finalizat, ba mai mult, nu a avut efectele scontate luând în considerare locul pe care sistemul de sănătate din România îl ocupă în prezent, comparativ cu celelalte state europene. Infrastructura de sănătate din orașul Bocșa este formată din unități sanitare prevăzute în următorul grafic:

Grafic 20: Unitățile sanitare private din orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor de pe site-ul propriu, spitalul din Bocșa a fost înființat în anul 1952, este format din 2 clădiri: clădirea principală este în format parter plus 2 etaje și cuprinde secția cu 60 de paturi pentru bolnavi cronici boli interne, farmacia cu circuit închis, fizioterapia, spălătoria, dispensarul TBC cu circuit

separat, laboratorul, compartimentul financiar-contabil și administrativ. În a doua clădire a policlinicii se afla radiologia, bucătăria, magazia de alimente precum și cabinetele medicale concesionate medicilor.

Spitalul de boli cronice Bocșa, împreună cu curtea, garajul și clădirile anexe, ocupă o suprafață de 6.821 mp. Activitatea principală a spitalului este îngrijirea bolnavilor cu boli cronice interne. Încălzirea clădirii spitalului se face prin 2 centrale termice pe gaz iar apa caldă menajeră se obține prin boilerele electrice. Aprovizionarea cu apă se face de la rețeaua orașului și din cele 5 fântâni forjate în curtea spitalului și din rezerva de apă a spitalului.

Energia electrică se face din distribuția națională de curent electric, spitalul având o stație de transformare proprie. Spitalul are și un generator propriu de producere de energie electrică în caz de avarie a sistemului. Prepararea alimentelor se face în bucătăria spitalului de unde se distribuie pe secția interne.

Structura de sănătate a orașului Bocșa se confruntă cu mai multe probleme majore. În primul rând, spitalul din oraș este închis și necesită reabilitare, dotare și echipare cu echipamente specifice pentru a putea funcționa corespunzător. Aceasta poate duce la dificultăți în accesul la serviciile medicale de calitate și poate avea un impact negativ asupra stării de sănătate a populației locale.

Spitalul Municipal Bocșa a fost închis în anul 2016 din cauza unor probleme financiare și de management. Închiderea spitalului a avut un impact negativ asupra comunității locale, deoarece accesul la îngrijirea medicală a devenit mult mai limitat. După închiderea spitalului, pacienții au fost nevoiți să meargă la spitalele din orașele vecine pentru a primi îngrijiri medicale, ceea ce a dus la creșterea timpilor de așteptare pentru consultații și tratamente și la creșterea costurilor pentru transportul și cazarea pacienților și a însoțitorilor lor.

Închiderea spitalului a cauzat pierderea locurilor de muncă, la scăderea activității economice din zonă și la creșterea migrației populației, ceea ce poate afecta negativ dezvoltarea socială și economică a comunității locale. Pe de altă parte, redeschiderea unei unități medicale poate avea un impact pozitiv semnificativ asupra comunității locale, prin creșterea accesului la servicii medicale de calitate, prin creșterea activității economice și prin crearea de noi locuri de muncă în sectorul medical.

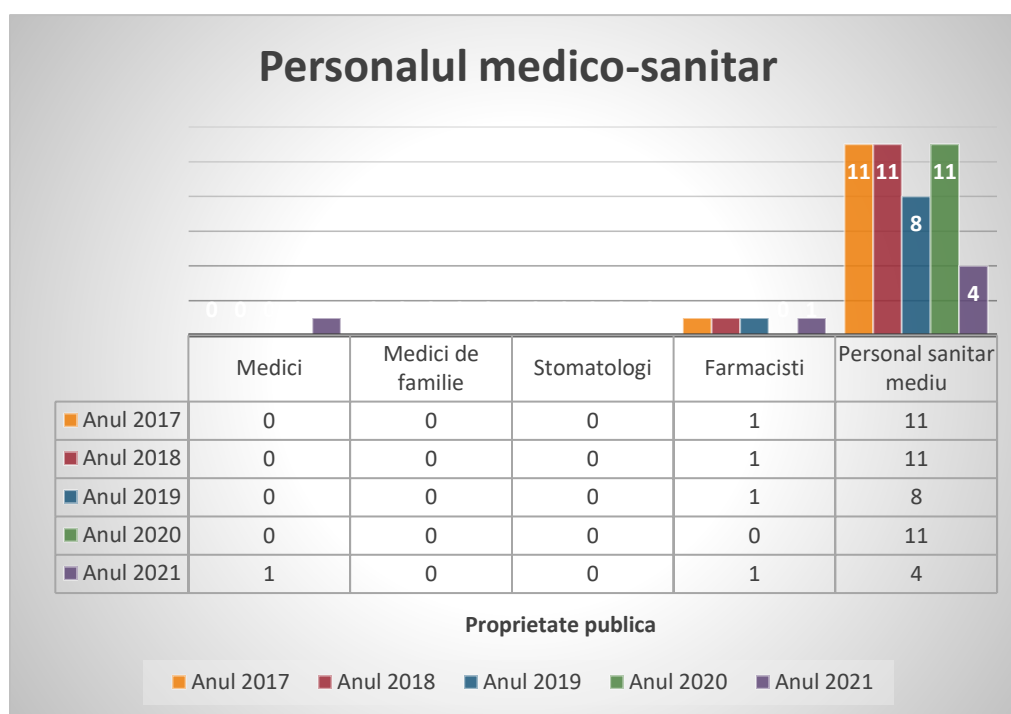
În al doilea rând, numărul de ambulanțe este redus, ceea ce poate duce la întâzieri în acordarea primului ajutor și la dificultăți în transportul pacienților

către unitățile medicale. Acest lucru poate fi extrem de problematic în cazurile de urgență.

Se urmărește extinderea policlinicii și transformarea unității într-un centru de urgență și ambulanță, dar această dezvoltare poate fi limitată de capacitatea existentă și de lipsa de personal medical. De asemenea, în prezent, numărul redus de personal medical reprezintă o problemă majoră în infrastructura de sănătate din orașul Bocșa, ceea ce poate duce la o îngrijire inadecvată a pacienților și la o lipsă de resurse umane pentru a face față la cererea mare de servicii medicale.

Grafic 21: Numărul personalului medico-sanitar public din orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Tabel 22: Personalul medico-sanitar pe categorii, forme de proprietate la nivel județean

Categorii de cadre medico-sanitare	Forme de proprietate	Județ	2017	2018	2019	2020	2021

Medici	Proprietate publica	Caras-Severin	299	299	304	309	322
	Proprietate privata	Caras-Severin	262	256	270	265	223
din total medici: medici de familie	Proprietate publica	Caras-Severin	2	2	4	5	4
	Proprietate privata	Caras-Severin	156	161	154	150	136

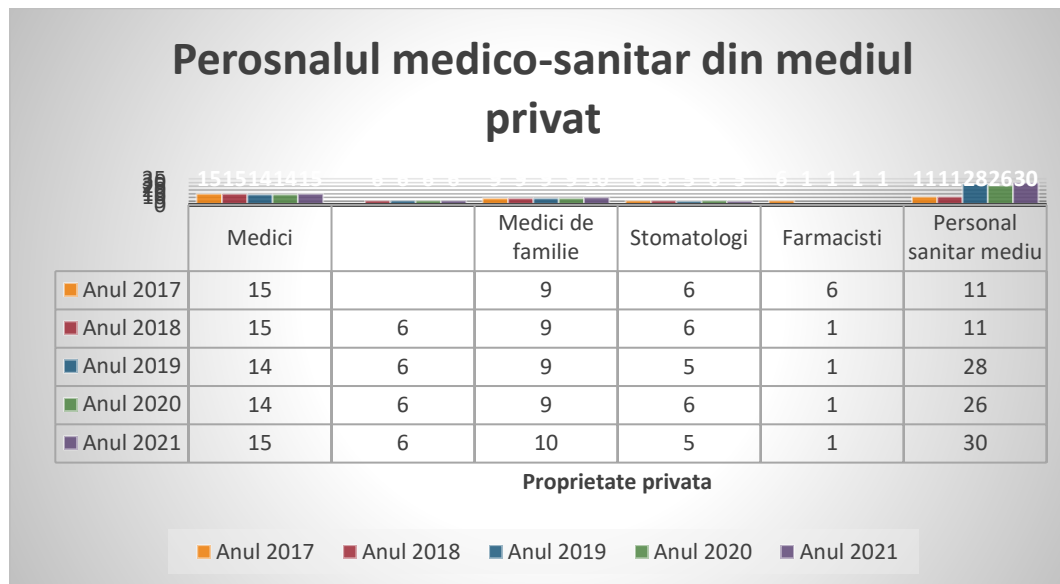
Sursa: Institutul National de Statistică

Conform INSSE, comparativ cu media locală, la nivel județean numărul medicilor este de aproximativ 322 medici, în mediul public, în anul 2021, cu o populație de aproximativ 312.117 de locuitori. Astfel, media medicilor la nivel județean este de aproximativ 1,033 medici la fiecare 1000 de locuitori, în timp ce la nivel local, raportat la numărul medicilor la 1000 de locuitori, conform datelor furnizate de INSSE și a calculelor efectuate, în orașul Bocșa se identifică un medic la 18.421 de locuitori. Astfel, raportul ar fi de aproximativ 0.054 medici la 1000 de locuitori. Acest lucru înseamnă că, în medie, există aproximativ 0.054 medici pentru fiecare 1000 de locuitori în acea localitate în 2023, ceea ce indică o situație de subacoperire în ceea ce privește serviciile medicale în raport cu nevoile populației. În mediul privat, la nivel județean, se identifică 223 medici, reprezentând o valoare de 0,71 medici la fiecare 1000 de locuitori, pe când la nivel local, în orașul Bocșa, media este de aproximativ 0.813 medici la 1000 de locuitori. De asemenea, scăderea numărului de membri ai personalului medico-sanitar este cauzată de schimbări în structura și organizarea sistemului de sănătate, cum ar fi închiderea unităților sanitare. Un posibil factor generator al scăderii numărului de personal sanitar este cauzat de închiderea spitalului din orașul Bocșa. Totodată, cadrele medicale de stat pentru probleme minore, cum ar fi farmaciile, medicii de familie sau medicii stomatologici sunt înlocuite de cabinetele private, conform datelor statistice generate prin intermediul INSSE.

Grafic 22: Numărul personalului medico-sanitar din mediul privat din orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Există o deficiență de date referitoare la nivelul dotărilor și reabilitărilor pentru toate unitățile medicale din orașul Bocșa, dar luând în considerare nivelul dotărilor unităților medicale la nivel național, situația per ansamblu nu este una pozitivă. În raport cu situația medicilor din mediul public, la nivel privat, numărul de medici identificați, conform datelor furnizate de INSSE, în anul 2021 este de 15 medici. Raportul de 15 medici la 18.421 de locuitori sugerează o situație în care există un număr moderat de medici în comparație cu populația servită. În general, un raport mai mic ar indica o mai bună acoperire medicală, în timp ce un raport mai mare indică o subacoperire. În situația actuală, un raport de aproximativ 0.813 medici la 1000 de locuitori indică o situație în care raportul numărului de medici la populație este relativ mic. Această situație indică o necesitate crescută de extindere a infrastructurii de sănătate și a resurselor medicale pentru a asigura îngrijirea adecvată a populației.

4.4.4 Infrastructura de telecomunicații

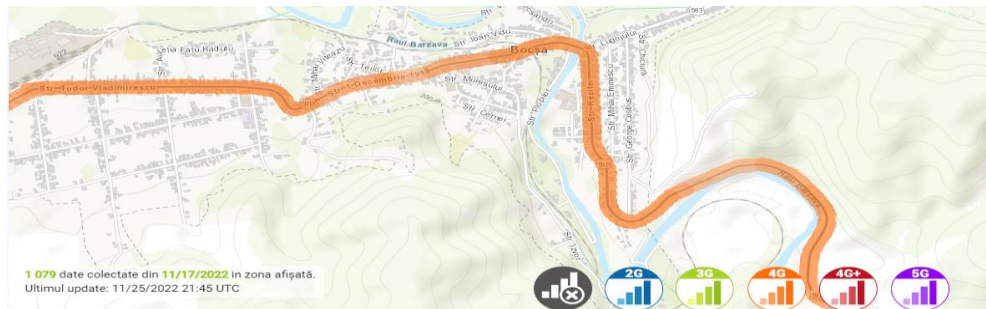
Un factor cheie pentru dezvoltarea societății informaționale constituie accesul la rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice. Așadar, nivelul de dezvoltare și prezența acestor rețele determină posibilitățile populației de a fi parte și a beneficia de toate avantajele societății

informaționale.⁸Termenul de telecomunicații însumează comunicațiile efectuate la distanță, prin diferitele tehnologii existente, respectiv radioul, telefonica, televiziunea și rețelele de calculatoare. Dezvoltarea unei comunități se află într-o relație de interdependență cu accesul la servicii de date și voce de pe diferite dispozitive: calculatoare, laptopuri, notebook-uri, tablete, smartphone-uri și chiar televizoare. Acestea creează nevoia unei infrastructuri de comunicații performante, capabile să susțină avântul tehnologic.

Operatorii de telecomunicații se împart în două categorii majore: operatori care furnizează servicii prin cablu și operatori wireless. Companiile de telecomunicații prin cablu oferă servicii de telefonie, acces la internet, distribuție TV și rețele fixe de telecomunicații și se adresează în principal reședințelor, zonelor de birouri și intermediarilor de servicii de telecom. La nivelul anului 2016, aceasta nisa era curpinsă de peste 1 miliard de linii fixe de telefonie la nivel Mondial. Nivelul de acoperire și accesibilitate la serviciile de comunicații prin operatorii este prezentată astfel:

Harta 5: Reteaua de comunicare- DiGi Mobile

Sursa: nPerf

Harta 6: Reteaua de comunicare- Orange Mobile

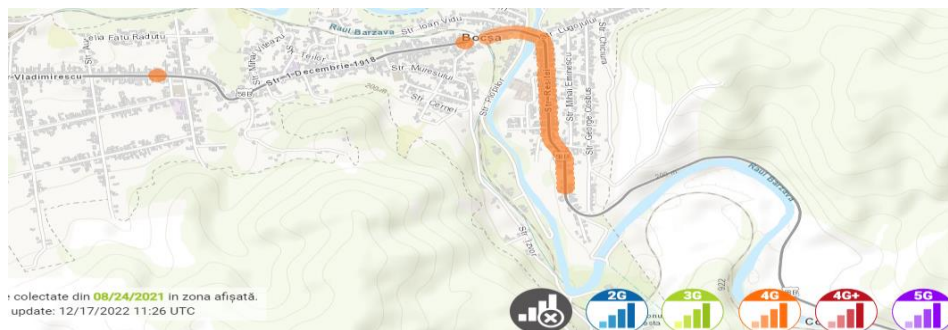

⁸ Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării- <https://me.gov.md/ro/content/infrastructura-de-comunicatii-si-acces>

Sursa: nPerf

Harta 7: Rețeaua de comunicare- Telekom Mobile

Sursa: nPerf

Harta 8: Rețeaua de comunicare- Vodafone Mobile

Sursa: nPerf

Conform graficelor prezentate ce vizează nivelul de acoperire al rețelelor de comunicare, populația orașului Bocșa are acces la serviciile de comunicații prin operatorii Orange, Telekom, Vodafone și DiGi, în cazul telefoniei mobile. De asemenea, nivelul de acoperire al rețelelor de comunicare este similar cu nivelul de acoperire al internetului. În Bocșa, furnizorii de servicii de telecomunicații oferă servicii de telefonie mobilă și internet de mare viteză prin intermediul rețelelor lor de comunicații. Aceste rețele sunt în principal bazate pe tehnologii de comunicații mobile, cum ar fi 4G și 5G, și sunt utilizate de operatorii de telefonie mobilă. În plus, există furnizori de servicii de internet fix în Bocșa, care oferă servicii prin cablu, DSL și fibră optică. Aceste servicii sunt utilizate în principal de consumatorii și afacerile locale pentru a accesa internetul și a comunica prin e-mail, aplicații de mesagerie și alte servicii de comunicații.

De asemenea, Poșta Română, compania națională de servicii poștale din România, oferă și servicii de telecomunicații, precum servicii de fax și internet

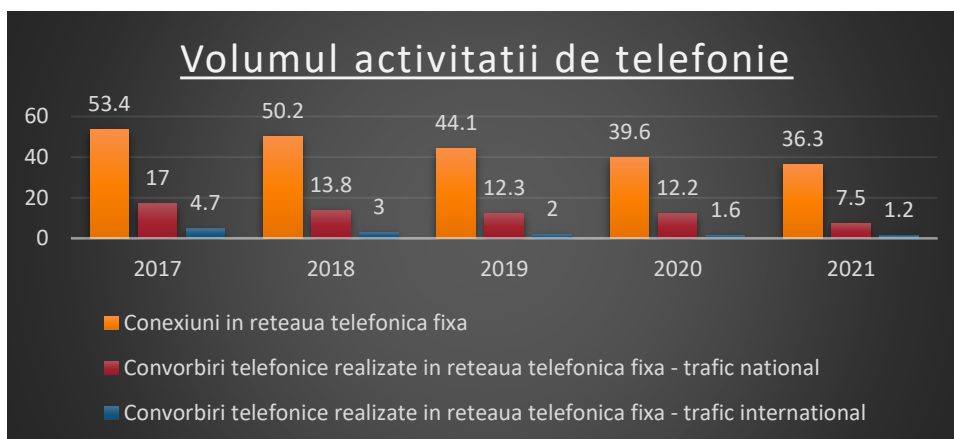

prin intermediul rețelei sale de filiale și oficii poștale din întreaga țară. În orașul Bocșa există două oficii poștale.

- Oficiul Poștal Bocșa - situat pe strada Revoluției din Decembrie 1989, nr. 33A. Acesta oferă o gamă largă de servicii poștale, inclusiv colete, scrisori și alte servicii poștale, precum și servicii de fax și transfer de bani prin intermediul sistemului poștal.
- Oficiul Poștal Bocșa Montană - situat pe strada Muncii, nr. 53. Acesta oferă și el o gamă largă de servicii poștale, inclusiv colete, scrisori și alte servicii poștale, precum și servicii de fax și transfer de bani prin intermediul sistemului poștal.

Infrastructura telecomunicațiilor din Bocșa oferă o gamă largă de servicii de comunicații, inclusiv servicii de telefonie mobilă și internet de mare viteză prin intermediul rețelelor de comunicații ale furnizorilor locali.

Grafic 23: Volumul activității de telefonie

Sursa: Institutul Național de Statistică

Piața telecomunicațiilor în orașul Bocșa este definită ca o piață matură, reprezentată de marii furnizori naționali, aceștia asigurând toate categoriile de telecomunicații, respectiv: radio și televiziune, telefonie fixă și telefonie mobilă, Internet. Gradul de acoperire a rețelelor de comunicare, mass-media și a serviciilor de Internet este ridicat, numărul solicită e asemenea, în ceea ce privește serviciile de telefonie, analiza volumului activității de telefonie.

De asemenea, în ceea ce privește serviciile de telefonie, analiza volumului activității de telefonie pe categorii se regăsește în tabelul de mai sus. Conform analizei efectuate, anii 2020, 2021 au generat scăderi în volumul conexiunilor în rețeaua telefonică fixă, atât pentru traficul național cât și pentru cel

internațional. Conform operatorilor ce furnizează servicii de comunicații și internet, raza de acoperire cu internet cuprinde întreg orașul Bocșa.

Accesul la informație constituie unul din principalii factori ce contribuie la dezvoltarea comunității orașului Bocșa, este necesară derularea unor campanii de informare a populației cu privire la beneficiile diversificării posibilităților de acces la informație și la resursele informaționale publice, în condițiile în care gradul de conectare la infrastructura de comunicații este foarte scăzut.

4.4.5 Infrastructura socială, incluziune socială și comunități defavorizate

Direcția de Asistență Socială Bocșa, este instituția publică aflată în subordinea Consiliului Local Bocșa, înființată la data de 19. 05. 2020, urmare a transformării Serviciului Public de Asistență Socială Bocșa în Direcția de Asistență Socială Bocșa, conform Certificatului de Acreditare seria A. F., nr. 006866. Direcția de Asistență Socială Bocșa realizează la nivel local măsurile de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie. Instituția are rolul de a asigura la nivelul orașului, aplicarea politicilor și strategiilor guvernamentale de asistență socială în vederea prevenirii și combaterii marginalizării sociale și a sărăciei.

Scopul de dezvoltare a serviciilor sociale din orașul Bocșa, conform strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din cadrul direcției de asistență socială Bocșa, 2023-2027, este de a dezvolta un sistem funcțional de servicii care să sprijine persoanele vulnerabile în vederea depășirii situațiilor de dificultate și prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială, respectiv de creștere a calității vieții și promovarea incluziunii sociale. În scopul garantării drepturilor fiecărei persoane vulnerabile, vor fi implementate măsuri de asistență socială pentru asigurarea beneficiilor de servicii sociale adecvate precum și posibilitatea de acces la beneficii sociale într-un mod egal și nediscriminatoriu atunci când situația o impune.

În vederea realizării atribuțiilor prevăzute de lege, Direcția de Asistență Socială Bocșa, îndeplinește în principal următoarele funcții:

- de coordonare a activităților de asistență socială și de protecție a familiei și a drepturilor copilului, a persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, e. t. c., precum și a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excluziune socială în care se pot afla anumite grupuri la nivelul localității;
- de administrare a fondurilor pe care le are la dispoziție;

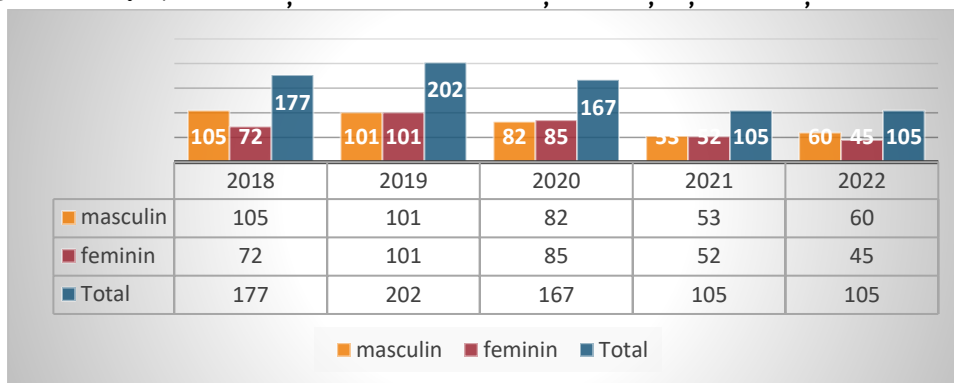

- de comunicare și colaborare cu instituțiile care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale precum și cu persoanele beneficiare;
- de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

În domeniul protecției copilului și familiei, Direcția de Asistență Socială Bocșa, asigură respectarea și apărarea următoarelor drepturi:

- drepturilor copilului prin servicii de consiliere, prevenire a separării acestuia de familie, propune și aplică măsurile de protecție specială pentru copii aflați în dificultate sau cu handicap
- asigurarea măsurilor necesare protecției pentru reabilitarea persoanelor adulte care s-au aflat în situații de risc.
- asigură respectarea drepturilor acestora prin acordare de servicii de asistență persoanelor cu handicap.

Grafic 24: Numărul șomerilor din orașul Bocșa și evoluția numerică

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la graficul de mai sus este de remarcat scăderea cu aproximativ 50% în anul 2021 a numărului de șomeri, comparativ cu anul 2018, reprezentând astfel un impact pozitiv asupra economiei și societății în ansamblu.

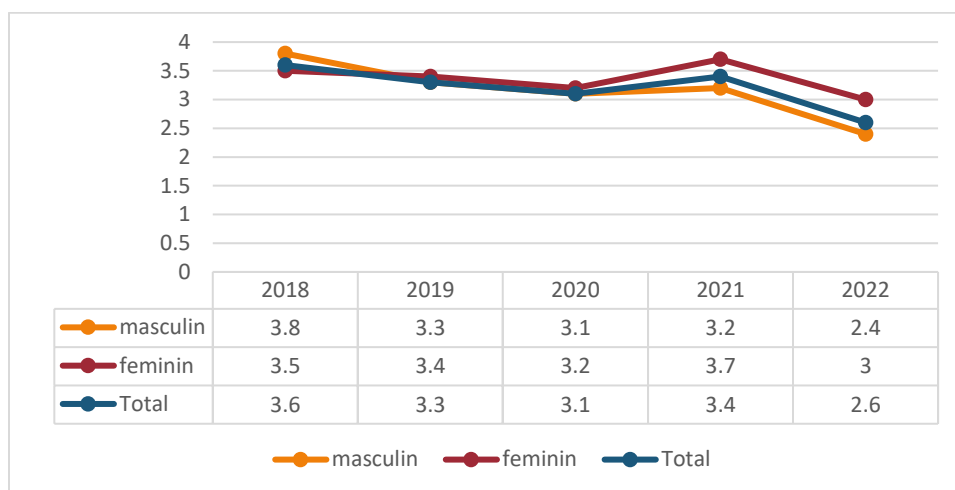
Beneficiile scăderii numărului de șomeri sunt multiple, inclusiv:

- Creșterea nivelului de trai - din moment ce mai mulți oameni au locuri de muncă, aceștia vor avea mai mulți bani la dispoziție pentru a-și satisface nevoile de bază și pentru a-și permite bunuri și servicii suplimentare.
- Reducerea sărăciei - odată ce mai mulți oameni au locuri de muncă și câștigă un salariu decent, nivelul de sărăcie din societate poate scădea.

- Creșterea producției și a veniturilor - scăderea numărului de șomeri poate duce la o creștere a producției și a veniturilor, deoarece mai mulți oameni vor avea locuri de muncă și vor putea contribui la economie.
- Reducerea costurilor sociale - scăderea numărului de șomeri poate reduce costurile sociale, cum ar fi ajutoarele de șomaj și de asistență socială.
- Creșterea stabilității sociale - Odată ce mai mulți oameni au locuri de muncă, se poate crește stabilitatea socială, deoarece aceștia nu mai sunt dependenți de ajutoare sociale și pot avea un nivel mai mare de siguranță financiară.

Grafic 25: Rata șomajului din orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

În corelație cu graficul se observă rata șomajului ce se poziționează pe o linie descendentă, generând un beneficiu economic pentru societate și un nivel ridicat al forței de muncă. Acest grafic prezintă evoluția ratei șomajului în orașul Bocșa între anii 2018 și 2022, cu o distincție între sexe. Conform graficului, rata șomajului pentru sexul masculin a scăzut semnificativ de la 3.8% în 2018 la 2.4% în 2022. Această scădere ar putea fi un semn al unei îmbunătățiri a pieței muncii în zonă, deoarece mai puțini bărbați se confruntă cu pierderea locului de muncă și mai mulți își găsesc un loc de muncă sau își păstrează job-ul. De asemenea, rata șomajului pentru sexul feminin a scăzut și ea de la 3.5% în 2018 la 2.6% în 2022. Această scădere ar putea fi, de asemenea, un semn al unei îmbunătățiri a pieței muncii în zonă, cu un număr mai mic de femei care își pierd locul de muncă și un număr mai mare de femei care găsesc sau își păstrează locul de muncă.

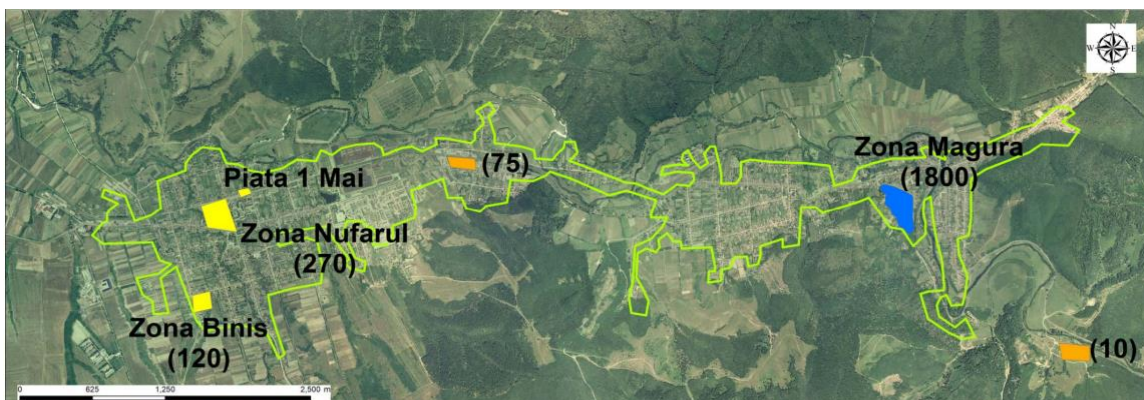
Scăderea ratei șomajului este o veste bună pentru comunitatea locală, deoarece poate indica faptul că economia locală se dezvoltă și că mai mulți

oameni au acces la locuri de muncă. De asemenea, evoluția favorabilă a ratei șomajului poate avea un impact pozitiv asupra bunăstării economice a orașului Bocșa. Mai mulți oameni angajați înseamnă mai mulți bani cheltuiți în comunitate și o creștere a cererii de bunuri și servicii locale. Acest lucru poate duce la o creștere a investițiilor și la crearea de noi oportunități de afaceri în zonă, ceea ce ar putea îmbunătăți și mai mult **situația economică a orașului**.

Nu exista cantina sociala si centre de primiri urgente a persoanelor din grupurile defavorizate. Nu exista servicii de asistenta sociala la domiciliu. In oras exista un numar redus de persoane sarace, persoane varstnice singure sau dependente si un numar mare de persoane cu dizabilitati, Nu exista infrastructura pentru servicii sociale si nu exista locuinte sociale. Conform datelor furnizate de către World Bank Document, populația stabilă în orașul Bocșa este de 18.421 în anul 2023, cu un procent de 2,16% din populație situata în zone marginalizate, respectiv 30% din populație în zone dezavantajate pe ocupare. Prin intermediul Băncii Mondiale sunt prezentate zonele cu comunități marginalizate declarate de autoritățile locale.

Harta 9: Comunități marginalizate declarate de autoritățile locale

Sursa: World Bank document

Astfel, conform imaginii prezentate, la nivelul orașului Bocșa se înregistrează zone marginalizate precum: Piata 1 Mai, Zona Nufărul (270), Zona Magura (1800), Zona Binis (120) locuitori, însumând în total un număr de 2275 de persoane aflate în zone marginalizate și făcând parte din grupuri defavorizate

4.4.6 Infrastructura de situații de urgență

În contextul apariției unor riscuri tot mai mari în lume, orașul Bocșa nu are capacitățile necesare pentru a face față tuturor tipurilor de dezastre care ar putea surveni. Cu toate acestea, este important ca orașul să depună eforturi în direcția pregătirii pentru astfel de situații, deoarece dezastrele naturale sunt

adesea inevitabile. Adoptarea unei atitudini de reziliență, bazată pe planuri bine elaborate, sensibilizarea întregii societăți cu privire la riscuri și investițiile menite să reducă aceste riscuri sunt elemente cheie care pot sprijini dezvoltarea durabilă în mod direct și adecvat.

Infrastructura în situații de urgență este un aspect critic pentru a asigura o pregătire adecvată și o intervenție rapidă în cazul unor situații de criză, cum ar fi dezastrele naturale, accidentele sau alte evenimente imprevizibile. Aceasta poate include instalații de avertizare timpurie, echipamente de intervenție, sisteme de comunicare și transport, centre de comandă și centre de evacuare.

O infrastructură bine dezvoltată poate spori capacitatea de a face față urgențelor și poate reduce timpul de răspuns, astfel încât să se poată minimiza pierderile de vieți și de bunuri materiale. În plus, o infrastructură adecvată poate spori reziliența comunităților afectate, permițându-le să se recupereze și să se reconstruiască mai rapid și mai eficient după o criză.

De asemenea, este important să se ia în considerare infrastructura în procesul de planificare și pregătire a situațiilor de urgență, astfel încât să se asigure că resursele și capacitățile necesare sunt disponibile și că intervenția poate fi coordonată eficient.

Totodată, conform legislației în vigoare, în România sunt identificate următoarele riscuri:

Riscuri cauzate de hazarduri naturale:

- Riscuri cauzate de hazarduri naturale: fenomene meteorologice periculoase (furtuni, inundații, tornade, secetă, îngheț); incendii de pădure; avalanșe; fenomene distructive de origine geologică (alunecări de teren, cutremure de pământ).
- Riscuri cauzate de hazarduri tehnologice: accidente, avarii, explozii și incendii (industrie, transport și depozitareaș produselor periculoase, transporturi, nucleare); poluarea apelor; răbușiri de construcții, instalații sau amenajări; eșecul utilităților publice; muniție neexplodată.
- Riscuri cauzate de hazarduri biologice: epidemii; epizootii/zoonoze

În cadrul Primăriei orașului Bocșa funcționează Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență, care are este o structură specializată, alta decât cea aparținând serviciilor de urgență profesionale, destinată să execute activități de prevenire, monitorizare și gestionare a situațiilor de urgență în orașul Bocșa. Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență al orașului Bocșa este dotat cu două autospeciale de stingere a incendiilor. Instalațiile de stingere a incendiilor sunt

alcătuite dintr-o rețea de hidranți în număr de 88, din care o mare parte au fost montați după anul 2000. Conform organigramei de funcționare⁹ prezente pe site-ul primăriei Bocșa, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență are în structura 41 de posturi în care 11 posturi cu angajați după cum urmează: 1 post șef serviciu; 2 posturi inspectori pentru prevenire și protecție civilă; 8 posturi conducător autospecială; 30 posturi de voluntari

Serviciul se constituie în subordinea Comitetului Local pentru Situații de Urgență Centrul Operativ, Secretariatul Tehnicconsiliului local al Municipiului Giurgiu, a primarului sau a persoanei nominalizate de către acesta. Activitatea acestuia se desfășoară în domeniul apărării vieții, bunurilor și mediului împotriva incendiilor și a dezastrelor, precum și pentru realizarea măsurilor de protecție civilă. Conform art. 25¹⁰ din OMAI 75 din compartimentul de prevenire poate face parte și personalul din grupele de intervenție. Conform art. 26(5) din OMAI 75 personalul care încadrează grupe de intervenție poate îndeplini și atribuțiile echipelor specializate.

4.4.7 Infrastructura de învățământ

Infrastructura de învățământ este esențială pentru asigurarea unei educații de calitate pentru elevi și studenți. O infrastructură adecvată poate oferi un mediu sigur și confortabil pentru învățare, cu resursele necesare pentru a sprijini dezvoltarea intelectuală și socială a elevilor.

Printre beneficiile unei infrastructuri adecvate de învățământ se numără:

- Accesibilitate: o infrastructură bună poate asigura accesul la educație pentru toți elevii și studenții, inclusiv pentru cei din zonele rurale sau defavorizate.
- Siguranță și securitate: o clădire sigură și bine întreținută poate asigura securitatea și protecția elevilor și cadrelor didactice.
- Resurse de învățare: o infrastructură adecvată poate oferi resursele necesare pentru a sprijini învățarea, cum ar fi laboratoare, biblioteci, computere și echipamente sportive.
- Mediu de învățare confortabil: un mediu de învățare confortabil poate îmbunătăți experiența de învățare și poate contribui la creșterea motivației și a performanței academice.

⁹ Primaria Bocșa, organigrama de funcționare- <https://orasulbocsa.ro/serviciul-voluntar-pentru-situatii-de-urgenta-svsu/>

¹⁰ ORDINULUI nr. 75 din 27 iunie 2019, publicat în Monitorul Oficial nr. 533 din 28 iunie 2019, la data de 08 Octombrie 2021 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: RECTIFICAREA nr. 75 din 27 iunie 2019.

- Dezvoltare personală și socială: o infrastructură adecvată poate oferi oportunități pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor prin activități extracurriculare, cum ar fi sportul, teatrul sau muzica.

Infrastructura de învățământ este crucială pentru asigurarea unei educații de calitate. Guvernele și comunitățile ar trebui să investească într-o infrastructură adecvată pentru școli și universități, pentru a asigura un mediu de învățare sigur și confortabil și pentru a sprijini dezvoltarea intelectuală și socială a elevilor. Educația și formarea profesională destinată locuitorilor din orasul Bocsa sunt esențiale pentru stimularea creșterii economiei și a competitivității, oferind un mediu durabil pentru dezvoltarea locală.

Infrastructura de la nivelul orasului Bocsa nu se pozitioneaza momentan la nivelul necesar de dezvoltare incat ofere un climat adaptat nevoilor de învățare ale populației, fiind departe de se alinia recomandărilor Uniunii Europene.

Unitățile de învățământ din orașul Bocșa:

1. Centrul școlar de educație incluziva „Christiana” Bocșa
2. Scoala profesionala speciala Bocșa
3. Grădinița cu p.p Bocșa
4. Gradinita cu program normal nr.1 Bocșa
5. Gradinita cu program normal nr.2 Bocșa
6. Gradinita cu program normal nr.4 Bocșa
7. Gradinita cu program normal nr.6 Bocșa
8. Gradinita „TINKER BELL” Bocsa
9. Liceul tehnologic „ Constantin Lucaci” Bocsa
10. Liceul Teoretic „ Tata Oancea” Bocsa
11. Scoala Gimnaziala nr.1 Bocsa
12. Scoala Gimnaziala nr.2 Bocsa
13. Gradinita cu program normal nr.5 Bocșa

Tabel 23: Numărul unităților de învățământ din Bocșa pe niveluri de educație

Unitati de invatamnt	2017	2018	2019	2020	2021
Prescolar	3	3	2	2	2
Primar si gimanzial (inclusive invatamantul special)	3	3	3	3	3
Liceal	2	2	2	2	2

TOTAL	8	8	7	7	7
--------------	---	---	---	---	---

Sursa: Institutul Național de Statistică

În graficul de mai sus sunt prezentate numărul unităților de învățământ din orașul Bocșa structurate pe nivelurile de educație. Conform datelor statistice identificate, învățământul preșcolar se poziționează pe o linie descendentă din punct de vedere al evoluției și dezvoltării. Comparativ cu celelalte unități de învățământ, care își mențin numărul constant de unități, învățământul preșcolar nu beneficiază de aceasta menținere. Astfel, în anul 2019 raportat la anii anteriori, orașul deține mai puțin cu o unitate preșcolară. Factorii generatori pot fi determinați de scăderea numărului de copii înscriși la grădinița, după cum se poate observa în tabelul 4.4.7.2, în anul 2018 numărul copiilor înscriși la grădinița era de 333, ajungând ca în anul 2021 să fie un număr de 182, reprezentând o scădere de aproximativ 50%.

În corelație cu nivelul natalității, un alt factor generator al poziționării pe o linie descendentă a învățământului preșcolar este reprezentat de scădere natalității din orașul Bocșa, fiind înregistrată o scădere constantă, cu mici variații, conform graficului aferent natalității, tabelul 4.4.7.13. De asemenea, scădere numărului de copii înscriși și a unităților de învățământ preșcolare a generat scăderea numărului sălilor de clasă pentru susținerea activităților de clasă, conform tabelului 4.4.7.5.

Totodată, prin scăderea numărului de copii înscriși la grădinița, numărul personalului didactic este de asemenea în scădere, comparativ cu anul 2018.

Tabel 24: Populația școlară, pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Nivel de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Copii înscriși în grădinițe	312	333	202	180	182
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	1391	1314	1261	1166	1141
Elevi înscriși în învățământul liceal	712	574	529	482	455
Elevi înscriși în învățământul profesional	94	104	138	147	150
Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	110	103	76	50	51
TOTAL	2619	2428	2206	2025	1979

Sursa: Institutul Național de Statistică

Observăm o scădere generală a numărului de elevi înscriși în învățământul din Bocșa în ultimii ani, de la 2619 în 2017 la 1979 în 2021. Aceasta poate fi influențată de scăderea numărului de copii din zonă, dar și de alte factori, precum migrația sau schimbarea preferințelor educaționale. De asemenea, putem observa că cel mai mare număr de elevi înscriși este în învățământul primar și gimnazial, reprezentând peste jumătate din totalul de elevi în fiecare an. Numărul de elevi înscriși în învățământul liceal și profesional a înregistrat o scădere semnificativă în ultimii ani, în timp ce învățământul postliceal a rămas relativ constant, dar cu un număr mic de elevi. Educația este una dintre cele mai importante resurse ale unei societăți. Ea poate fi considerată un pilon esențial al progresului social și economic și ar o serie de efecte pozitive asupra societății, mai exact o serie de efecte pozitive asupra orașului Bocșa, printre care¹¹:

Dezvoltarea economică: Educația contribuie la dezvoltarea economică prin furnizarea de forță de muncă calificată și inovatoare. Oamenii educați pot crea noi produse și servicii și pot contribui la creșterea competitivității economice a unei țări.

- Reducerea sărăciei și inegalității: Educația reprezintă un instrument puternic pentru reducerea sărăciei și inegalității sociale. Ea ajută la creșterea accesului la oportunități de angajare și la venituri mai bune, ceea ce poate îmbunătăți calitatea vieții și reduce inegalitățile economice.
- Îmbunătățirea sănătății și a bunăstării :Oamenii educați sunt mai predispuși să aibă un stil de viață sănătos și să aibă o mai bună înțelegere a factorilor care afectează sănătatea. Aceasta poate duce la reducerea bolilor și îmbunătățirea bunăstării în societate.
- Creșterea participării civice: Educația poate încuraja oamenii să fie mai activi în viața civică și să participe la procesul decizional al societății. Oamenii educați pot fi mai bine informați și mai motivați să se implice în probleme sociale și politice.
- Promovarea diversității și toleranței: Educația poate contribui la promovarea diversității culturale și a toleranței. Prin învățarea despre alte culturi și valori, oamenii educați pot dezvolta o înțelegere mai profundă și o mai mare apreciere a diferențelor dintre oameni.
- Educația poate contribui la promovarea diversității culturale și a toleranței. Prin învățarea despre alte culturi și valori, oamenii educați pot dezvolta o înțelegere mai profundă și o mai mare apreciere a diferențelor dintre oameni.

¹¹ "Education and Poverty Reduction" de Elaine Unterhalter
(https://www.academia.edu/19599179/Education_and_Poverty_Reduction)

Educația este foarte importantă pentru dezvoltarea individului și a societății în ansamblu. Conform INSS, pe toate nivelurile de educație, nivelul populației școlare din orașul Bocșa se afla în decalaj. Factorii responsabili ce cauzează aceasta scădere a populației școlare sunt influențați de criterii, precum; lipsa unei infrastructuri moderne, atât din punct de vedere al echipamentelor din dotarea unităților de învățământ cât și din punct de vedere al mobilierului și materialelor didactice necesare în formarea și perfecționarea elevilor, nivelul scăzut de promovabilitate și conștientizare a necesității educației, în acest caz fiind necesară implicarea atât a părinților cât și a autorizațiilor publice responsabile în procesul de informare, lipsa resurselor necesare pentru urmarea unei forme de învățământ.

Astfel, corelând cu raportul ratei abandonului școlar din orașul Bocșa, conform datelor INSSE din tabelul 4.4.7.13, rata abandonului școlar este în continuă creștere, evidențiind astfel necesitatea investițiilor la nivelul unităților de învățământ prin dezvoltarea infrastructurii de învățământ, beneficiind astfel, prin aceste acțiuni, de efectele pozitive pe care educația le aduce la nivelul unei societăți.

Tabel 25: Personalul didactic, pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Invatamant prescolar	23	23	17	17	18
Invatamant primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	97	113	118	90	72
Invatamant liceal	69	54	49	63	55
Invatamant profesional	0	0	0	0	20
TOTAL	189	190	184	170	165

Sursa: Institutul Național de Statistică

În tabelul precedent este prezentată situația cadrelor didactice din învățământ pe diferite niveluri de educație. Dacă privim învățământul din orașul Bocșa prin raportare la numărul de personal didactic care deservește această activitate, remarcăm faptul că media cadrelor didactice nu este constantă de-a lungul timpului, fiind înregistrată o scădere a numărului personalului didactic. Ținând cont de scădere numărului de personal didactic, din punct de vedere al proporționalității, numărul cadrelor didactice este proporțional cu numărul de elevi, raportat pentru fiecare nivel de educație.

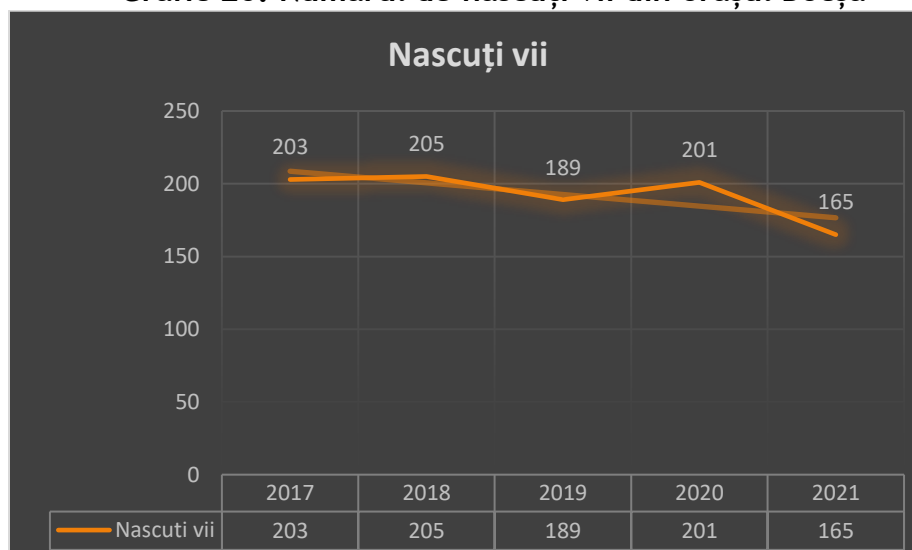
În aceeași ordine de idei, putem observa ca numărul total de personal didactic din orașul Bocșa a scăzut de la 189 în anul 2017 la 165 în anul 2021. În ceea ce privește distribuția pe niveluri de educație, în anii 2017 și 2018, învățământul primar și gimnazial avea cel mai mare număr de personal didactic cu 97 și 113 cadre didactice, respectiv. În anul 2019, acest număr a crescut la 118, dar a scăzut semnificativ în anul 2020 și 2021, ajungând la 90 și, respectiv, 72 de cadre didactice.

În ceea ce privește învățământul liceal, numărul de cadre didactice a înregistrat o scădere de la 69 în anul 2017 la 55 în anul 2021. În ceea ce privește învățământul profesional, acesta nu a avut personal didactic în anii 2017-2019, dar a început să crească în anul 2020 cu 20 de cadre didactice.

Din perspectiva datelor prezentate, putem trage mai multe concluzii cu privire la situația personalului didactic din Bocșa. În primul rând, putem observa o tendință de scădere a numărului de cadre didactice în ultimii ani, ceea ce poate fi o problemă semnificativă pentru calitatea educației în oraș. De asemenea, numărul mic de cadre didactice în învățământul profesional în anii precedenți, subliniază faptul că aceasta nu este o opțiune foarte populară pentru cariera didactică în Bocșa.

Această scădere poate fi cauzată de mai mulți factori, printre care se pot număra: scăderea numărului de elevi, migrația personalului didactic către alte zone sau retragerea din activitatea didactică. Scăderea numărului de cadre didactice poate avea efecte negative asupra calității învățământului și poate conduce la supraîncărcarea celor care își desfășoară activitatea în acest domeniu. Este important ca autoritățile locale și naționale să ia în considerare aceste date și să ia măsurile necesare pentru a îmbunătăți situația personalului didactic în orașul Bocșa.

În general, putem observa o tendință de scădere a numărului de cadre didactice în orașul Bocșa în ultimii ani, ceea ce poate sugera o posibilă scădere a interesului pentru aceste profesii sau o migrare a personalului didactic către alte zone sau alte domenii de activitate.

Grafic 26: Numărul de născuți vii din orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin prezentarea grafică se identifică o variație ușoară în numărul de născuți vii în orașul Bocșa în ultimii ani, cu o creștere ușoară între anii 2017 și 2018 și apoi o scădere constantă până în 2021. Aceste cifre pot sugera o posibilă scădere a populației școlare în viitor, ceea ce poate afecta sistemul de învățământ din orașul Bocșa. Totuși, trebuie ținut cont și de alți factori care pot influența numărul de elevi, cum ar fi migrația sau schimbările în preferințele de învățământ ale părinților.

Tabel 26: Evoluția populației școlare

Anul	Numărul de născuți vii	Populația școlară
2017	203	2619
2018	205	2428
2019	189	2206
2020	201	2025
2021	165	1979

Sursa: Institutul Național de Statistică

Observăm o variație ușoară în numărul de născuți vii în orașul Bocșa în ultimii ani, cu o creștere ușoară între anii 2017 și 2018 și apoi o scădere constantă până în 2021. Aceste cifre pot sugera o posibilă scădere a populației școlare în viitor, ceea ce poate afecta sistemul de învățământ din orașul Bocșa. Totuși, ar trebui să ținem cont și de alți factori care pot influența numărul de elevi, cum ar fi migrația sau schimbările în preferințele de învățământ ale părinților. In

scopul realizării unei asocieri între numărul de născuți vii și populația școlară din orașul Bocșa, elaborăm rata de creștere sau de scădere a acestora. Astfel, prin această modalitate, putem vedea dacă există o relație între cele două variabile.

Rata de creștere a populației școlare:

2018 fata de 2017: $((2428-2619)/2619)*100 = -7.29\%$

2019 fata de 2018: $((2206-2428)/2428)*100 = -9.14\%$

2020 fata de 2019: $((2025-2206)/2206)*100 = -5.47\%$

2021 fata de 2020: $((1979-2025)/2025)*100 = -2.27\%$

Rata de creștere a numărului de născuți vii:

2018 fata de 2017: $((205-203)/203)*100 = 0.98\%$

2019 fata de 2018: $((189-205)/205)*100 = -7.80\%$

2020 fata de 2019: $((201-189)/189)*100 = 6.35\%$

2021 fata de 2020: $((165-201)/201)*100 = -17.91\%$

Observăm că rata de creștere a populației școlare din orașul Bocșa a fost în scădere în ultimii ani, iar această tendință se reflectă și în rata de creștere a numărului de născuți vii. Astfel, putem observa că, în general, atât numărul de născuți vii cât și populația școlară din orașul Bocșa au cunoscut o scădere în ultimii ani. Mai exact, numărul de născuți vii a scăzut cu aproximativ 19% între anii 2017 și 2021, iar populația școlară a înregistrat o scădere de aproximativ 24% în aceeași perioadă.

Această tendință poate fi explicată de mai mulți factori, precum îmbătrânirea populației, migrația tinerilor către alte zone sau o scădere a natalității. De asemenea, reducerea poluării poate fi un alt factor care să contribuie la scăderea numărului de născuți vii și, implicit, la scăderea populației școlare, deoarece poluarea poate afecta sănătatea și fertilitatea. În orice caz, această situație poate implica o nevoie de adaptare și restructurare a sistemului educațional, precum și o reevaluare a politicilor de creștere a natalității și de încurajare a tinerilor să rămână în orașul Bocșa. Totodată, asocierea cu datele privind poluarea școlară poate indica faptul că această situație poate fi cauzată de problemele de mediu din zonă.

Tabel 27: Numărul sălilor de clasă pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Invatamant prescolar	18	18	12	12	13
Invatamant primar și gimnazial (inclusiv invatamantul special)	76	79	79	66	66

Invatamant liceal	50	50	50	50	50
TOTAL	144	147	141	128	129

Sursa: Institutul Național de Statistică

Dintre toate nivelurile de educație prezentate în tabelul de mai sus, învățământul liceal este singurul care menține constant numărul sălilor de clasă pentru desfășurarea activităților de predare, comparativ cu numărul sălilor de clasă din învățământul preșcolar unde numărul acestora a scăzut la 13 săli de clasă, cauzat de scădere numărului de preșcolari înscriși la nivelul de învățământ preșcolar, factorul principal fiind scădere gradului de natalitate înregistrat în orașul Bocșa.

Tabel 28: Numărul laboratoarelor școlare pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	2	2	2	2	2
Invatamant liceal	10	10	10	10	10
TOTAL	12	12	12	12	12

Sursa: Institutul Național de Statistică

În tabelul de mai sus este prezentată situația laboratoarelor școlare pe unitățile de învățământ pe niveluri de educație din orașul Bocșa în perioada 2017-2021. Se observă că numărul total de laboratoare școlare a rămas constant, fiind în fiecare an de 12. În ceea ce privește distribuția pe niveluri de educație, se poate observa că există 2 laboratoare pentru învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special) și 10 laboratoare pentru învățământul liceal. Această distribuție sugerează faptul că orașul Bocșa are un interes și o preocupare pentru dezvoltarea învățământului la nivel superior, oferind un număr mare de laboratoare pentru învățământul liceal, care este ultimul nivel de învățământ preuniversitar. De asemenea, menținerea numărului total de laboratoare în fiecare an poate sugera un interes și o investiție constantă în dezvoltarea sistemului educațional din orașul Bocșa.

Tabel 29: Numărul sălilor de gimnastică pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
----------------------	------	------	------	------	------

Invatamant primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	2	2	2	2	2
Invatamant liceal	3	3	3	3	3
TOTAL	5	5	5	5	5

Sursa: Institutul Național de Statistică

În orașul Bocșa există în fiecare an un total de 5 săli de gimnastică, dintre care 2 sunt la nivelul învățământului primar și gimnazial (inclusiv învățământul special) și 3 sunt la nivelul învățământului liceal. Aceste cifre nu s-au schimbat în decursul ultimilor cinci ani (2017-2021), ceea ce sugerează o stabilizare a investițiilor în infrastructură la acest nivel. Totodată, este elementară creșterea numărului de săli de gimnastică în viitor, pentru a asigura condiții optime de învățare și dezvoltare fizică a elevilor.

Din tabelul prezentat, putem observa că numărul de săli de gimnastică din orașul Bocșa este relativ mic, comparativ cu numărul total de elevi. Deși sunt suficiente săli de gimnastică pentru fiecare nivel de educație în parte, este posibil ca aceste săli să fie folosite în mod intens și să nu fie suficiente pentru a satisface nevoile tuturor elevilor din oraș.

Tabel 30: Numarul atelierelor școlare pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Invatamant liceal	10	10	10	10	10

Sursa: Institutul Național de Statistică

Tabel 31: Numărul terenurilor de sport pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Invatamant primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	3	3	3	3	3
Invatamant liceal	2	2	2	2	2
TOTAL	5	5	5	5	5

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la numărul de unități de învățământ, terenurile de sport sunt proporționale cu numărul unităților de învățământ.

Tabel 32: Numărul PC-uri/ echipamente IT pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Invatamant prescolar	8	9	7	7	11
Invatamant primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	72	72	76	76	80
Invatamant liceal	90	90	92	203	310
Total	170	171	175	286	401

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform Băncii Mondiale¹², clădirile, sălile de clasă, laboratoarele și dotările - într-un cuvânt, infrastructura educațională - constituie elemente vitale ale mediilor de învățare din școli și universități. Rezultatele cercetărilor în domeniu sugerează că infrastructura de foarte bună calitate conduce la îmbunătățirea predării, a rezultatelor școlare ale elevilor și reducerea abandonului școlar, pe lângă alte beneficii.

În tabelul precedent se poate observa creșterea constantă a numărului de PC-uri și echipamente digitale pentru dezvoltarea competențelor și abilităților elevilor și pentru eficientizarea și adaptarea la tendințele actuale în domeniul tehnologiei. Raportat la populația școlară din cadrul unităților de învățământ din orașul Bocșa, numărul echipamentelor digitale nu este preponderent cu numărul elevilor din cadrul unităților, fiind necesară investiția în echipamente digitale noi și performante pentru dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul orașului Bocșa, astfel încât să fie în tendința cu normele europene din punct de vedere al educației, optimizării și facilitării accesului la educație. Cu un număr relativ scăzut de PC-uri și cu un număr de cadre didactice în scădere, cu valori scăzute ale bugetelor acordate educației, orașul Bocșa nu pare să se îndrepte spre o îmbunătățire a calității actului educațional. Dacă raportăm numărul persoanelor în vârstă de școală (inclusiv învățământul preșcolar) la numărul de PC-uri existente în cadrul acestor unități de învățământ, observăm că elevii din orașul Bocșa nu dispun de infrastructura necesară dezvoltării lor, într-un domeniu absolut vital, așa cum este cel al tehnologiei informațiilor.

Pentru susținerea competențelor este nevoie de suficiente săli de clasă dotate corespunzător, de laboratoare, de săli de sport, etc.

¹² <https://blogs.worldbank.org/ro/education/de-ce-este-important-pentru-nv-are-infrastructura-educa-iona>

Tabel 33: Numărul absolvenți pe niveluri de educație din orașul Bocșa

Niveluri de educație	2017	2018	2019	2020	2021
Primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	117	115	137	135	104
Liceal	123	110	121	106	102
Profesional	12	17	18	24	19
Postliceal (inclusiv învățământul special)	42	20	17	15	17
TOTAL	294	262	293	280	242

Sursa: Institutul Național de Statistică

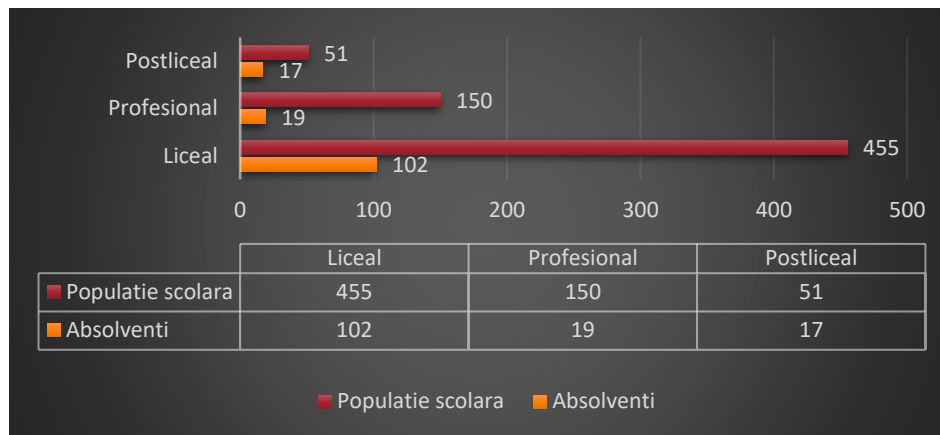
În ceea ce privește numărul de absolvenți, pe niveluri de educație, remarcăm că la nivelul orașului Bocșa numărul absolvenților de învățământ liceal scade treptat, comparativ cu anul 2017. Observăm că există o ofertă limitată la programe de calificare profesională a persoanelor cu un nivel scăzut de calificare, fiind identificată necesitatea dezvoltării învățământului profesional. Deși informarea și conștientizarea abilităților native ale elevilor este esențială, în orașul Bocșa serviciile specializate pentru orientare în cariera a tinerilor sunt reduse iar numărul psihologilor și al mediatorilor din unitățile școlare este nesemnificativ.

Conform recomandării Consiliului privind Programul național de reformă al României pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2019¹³ „Capacitatea cadrelor didactice de a aplica o abordare centrată pe elevi nu este dezvoltată suficient”. „Educația și formarea profesională este considerată în continuare o opțiune secundară de către elevi și părinți, iar rata de ocupare relativ scăzută în rândul proaspeților absolvenți ai programelor de educație și formare profesională ridică problema relevanței acestor programe pentru piața forței de muncă.”

¹³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2019-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-romania_ro.pdf

Grafic 27: Nivelul numărului de absolvenți raportat la numărul populației școlare pe diferite niveluri de educație

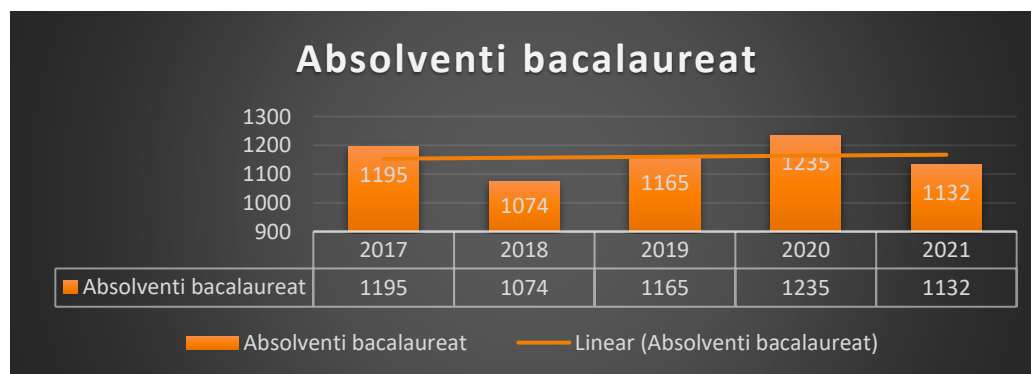

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la numărul de elevi pentru fiecare nivel de educație, se identifica la nivelul orașului Bocșa nivelul scăzut de absolvenți, aceasta corelare fiind vizibilă prin relaționarea dintre numărul populației școlare și numărul de absolvenți. Astfel, în anul 2020, populația școlară pentru nivelul de educație profesională a fost de 150 de elevi cu un număr total de 19 absolvenți.

Situația numărului scăzut de absolvenți este similară pentru celelalte niveluri de educație înregistrate la nivelul orașului Bocșa.

Grafic 28: Numarul elevilor care au promovat examenul de bacalaureat din județul Caras-Severin

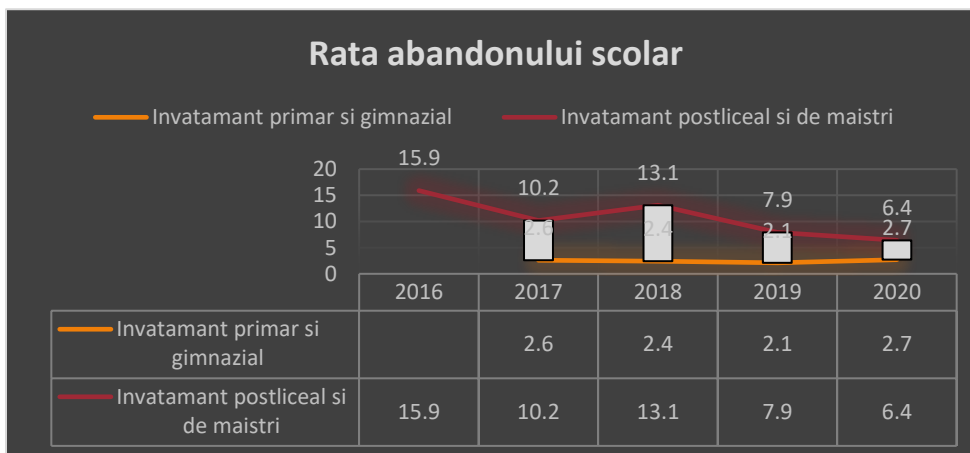
Sursa: Institutul Național de Statistică

Gradul de promovabilitate al examenului de bacalaureat prezintă variații de scădere și creștere al absolvenților de bacalaureat, după cum se poate

observa și în graficul 4.4.7.12, unde din anul 2018 până în anul 2020 se identifica o creștere a numărului de absolvenți, fiind urmată de o scădere a ratei de promovabilitate la examenul de bacalaureat. Conform Ministerului Educației¹⁴, rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat este de peste 50%, rata la nivel național fiind de 73,3%.

Grafic 29: Rata abandonului în învățământul preuniversitar din județul Caras-Severin

Sursa: Institutul National de Statistica

Rata de abandon școlar reprezintă un indicator important în cadrul procesului de dezvoltare durabilă a orașului Bocșa, deoarece abandonul generează efecte negative atât la nivelul individului, cât și la nivelul societății. Abandonul școlar aduce în egală măsură în discuție cauza care îl generează reprezentată de cele mai multe ori de situația economică precară, de exodul părinților în străinătate provocat de lipsa locurilor de muncă atractive, de dezvoltarea insuficientă a infrastructurii de educație și sanitare, atitudini discriminatorii. Părăsirea timpurie a școlii are implicații atât economice, care vor duce la inadaparea individului la locurile de muncă existente cauzând sărăcia cât și implicații sociale ce vor conduce la marginalizare.

În orașul Bocșa se înregistrează în anul 2020 o rată de 2.7 a abandonului școlar, în creștere față de anii precedenți, tendința fiind către o rată de circa 5 % din populația școlară.

¹⁴ Ministerul Educației: <https://www.edu.ro/>

4.4.8 Infrastructura de cercetare

Infrastructura de cercetare este esențială pentru avansarea cunoștințelor și descoperirea unor noi soluții pentru problemele actuale și viitoare din diverse domenii, precum medicină, biotehnologie, inginerie, fizică, chimie, științe sociale și altele. De asemenea, aceasta facilitează colaborarea între cercetători din întreaga lume și încurajează schimbul de idei și de expertiză. Totodată, este esențială în dezvoltarea orașului Bocșa dar și a întregii regiuni din Banat.

Guvernele și organizațiile de cercetare investesc în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de cercetare pentru a spori calitatea și eficiența activităților de cercetare, pentru a atrage cercetători talentați și pentru a spori colaborarea la nivel internațional. De asemenea, investițiile în infrastructura de cercetare vor stimula creșterea economică și dezvoltarea durabilă. Prin intermediul infrastructurii de cercetare, orașul Bocșa poate atrage cercetători și investiții în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Aceștia pot aduce cu ei expertiză, idei noi și o cultură a inovării care poate stimula dezvoltarea economică și inovarea într-un oraș sau o regiune.

Investitia in infrastructura de cercetare ofera conditii de cercetare și învățare mai bune pentru studenți, cercetători și oameni de afaceri. Aceste facilități oferă un mediu propice pentru dezvoltarea ideilor noi, în special în domeniile emergente, precum inteligența artificială, tehnologia informației, energiile regenerabile, sănătatea și biotehnologia. De asemenea, infrastructura de cercetare va ajuta la crearea unui mediu de afaceri mai atractiv și mai competitiv. Dezvoltarea infrastructurii de cercetare a orașului Bocșa va genera capacitatea de care nu dispune în acest moment de atragere a investitorilor și companiilor inovatoare, care vor beneficia de expertiza cercetătorilor locali și de facilitățile de cercetare existente.

Activitatea de cercetare reprezintă un proces de căutare sistematică, uneori accidentală, de noi cunoștințe, desfășurată în cadrul disciplinelor academice de către cercetători. Conform definiției, activitatea de cercetare se referă la sporirea cunoașterii, rezultate care pot fi considerate noi numai dacă sunt recunoscute ca atare pe plan internațional. În caz contrar, nu poate fi vorba de o activitate de cercetare, ci de documentare.

Regulamentul UE nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 oferă următoarea definiție infrastructurilor de cercetare: „*Infrastructură de cercetare înseamnă instalații, resurse și servicii conexe utilizate de comunitatea științifică pentru a desfășura activități de cercetare în domeniile sale respective și cuprinde principalele echipamente sau seturi de instrumente științifice, resurse de cunoștințe precum colecții, arhive sau informații științifice*

structurate, infrastructurile generice bazate pe tehnologia informației și comunicațiilor cum ar fi rețelele, materialul informatic, programele de software și instrumentele de comunicare, precum și orice alte mijloace necesare pentru desfășurarea activităților de cercetare. Asemenea infrastructuri pot fi „localizate” într-un singur sit sau „distribuite” (o rețea organizată de resurse).”

În România, Ministerul Cercetării și Inovării are printre principalele sale scopuri dezvoltarea infrastructurilor de cercetare, potențialului lor de inovare și a capitalului uman și urmărește să finanțeze prin fonduri UE nerambursabile următoarele activități¹⁵:

- Dezvoltarea infrastructurilor de cercetare europene în perspectiva 2020:
  - Crearea unor noi infrastructuri de cercetare de nivel internațional.
  - Finanțarea UE va contribui, după caz, la etapa pregătitoare, etapa de punere în aplicare sau etapa operațională;
  - Integrarea și deschiderea la nivel pan-european a infrastructurilor de cercetare naționale;
  - Dezvoltarea, implementarea și operarea e-infrastructurilor de cercetare bazate pe ICT.
  - Promovarea potențialului de inovare al infrastructurilor de cercetare și al capitalul uman.
  - Consolidarea politicii privind infrastructurile de cercetare la nivel european și creșterea cooperării internaționale.

În orașul Bocșa nu există niciun institut de cercetare dezvoltare din subordinea ANCS ori al Academiei Române sau a unui minister. Nu au fost identificate societăți care să desfășoare activități în domeniile amintite. Având în vedere acestea, putem afirma că în orașul Bocșa lipsesc investițiile relevante din domeniul cercetării-dezvoltării.

4.4.9 Fondul de locuințe și spațiile verzi

O dezvoltare echilibrată a fondului de locuințe și a spațiilor verzi este importantă pentru o dezvoltare urbană sustenabilă. Un fond adecvat de locuințe poate asigura accesibilitatea la locuințe, în timp ce spațiile verzi pot îmbunătăți calitatea vieții și sănătatea populației. Prin urmare, planificatorii urbani și autoritățile locale ar trebui să ia în considerare atât nevoia de dezvoltare a locuințelor, cât și nevoia de spații verzi în procesul de dezvoltare urbană.

Accesul la locuințe reprezintă un drept fundamental și poate fi considerat o condiție pentru satisfacere a unei vieți demne a comunității în orașul Bocșa.

¹⁵ <http://www.research.gov.ro/ro/articol/3258/programe-interna-ionale-excelen-a-tiin-ifica-prezentare-general>

Condițiile de locuit reprezintă un indice important privind bunăstarea populației orasului, deoarece acestea conduc la satisfacerea unor nevoi primare de ordin biologic, psihologic, social și familial

Conform analizei, doar 144 dintre locuințele existente sunt de tipul proprietate privată, reprezentând o valoare procentuala de aproximativ 2%, restul fiind proprietăți private.

Tabel 34: Evoluția suprafețelor locuibile existente pe forme de proprietate în orașul Bocșa

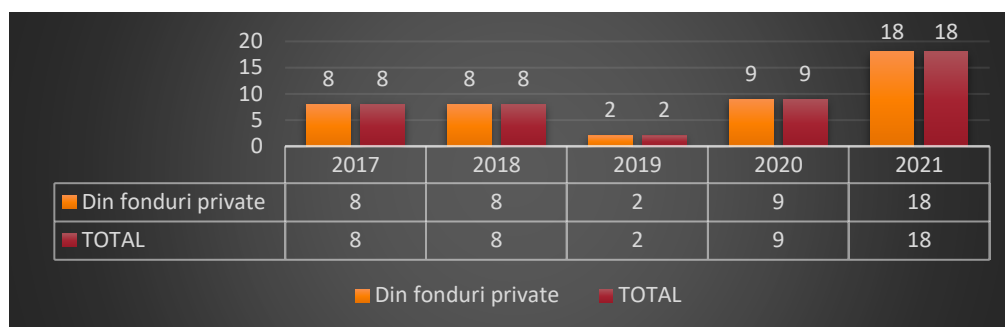
Forma de proprietate	2017	2018	2019	2020	2021
Proprietate publică	4292	4205	3723	3562	3411
Proprietate privată	330290	331147	331843	333306	336284
Total	334582	335352	335566	336868	339695

Sursa: Institutul Național de Statistică

Perioada anilor 2017-2021 înregistrează o evoluție constantă a suprafețelor locuibile existente pentru proprietățile private, creșterea fiind identificată în fiecare an, comparativ cu proprietățile publice din orașul Bocșa, suprafețe ce se diminuează treptat. Dezvoltarea suprafețelor locuibile de tipul proprietății private reprezintă extinderea sau îmbunătățirea proprietăților existente deținute de indivizi sau companii în vederea creșterii spațiului locuibil disponibil sau a calității spațiului locuibil existent. Totodată, dezvoltarea suprafețelor locuibile poate fi, de asemenea, realizată prin demolarea construcțiilor existente și construirea de noi proprietăți. Acest lucru poate fi realizat pentru a construi o casă nouă, un bloc de apartamente sau o clădire comercială. Dezvoltarea suprafețelor locuibile existente pe forma de proprietate privată aduce numeroase beneficii, inclusiv creșterea confortului și a spațiului de trai, îmbunătățirea valorii de revânzare a proprietății și reducerea costurilor de întreținere pe termen lung prin modernizarea sistemelor și echipamentelor. Cu toate acestea, poate fi costisitoare și trebuie efectuate cu atenție pentru a respecta reglementările și normele locale privind construcțiile.

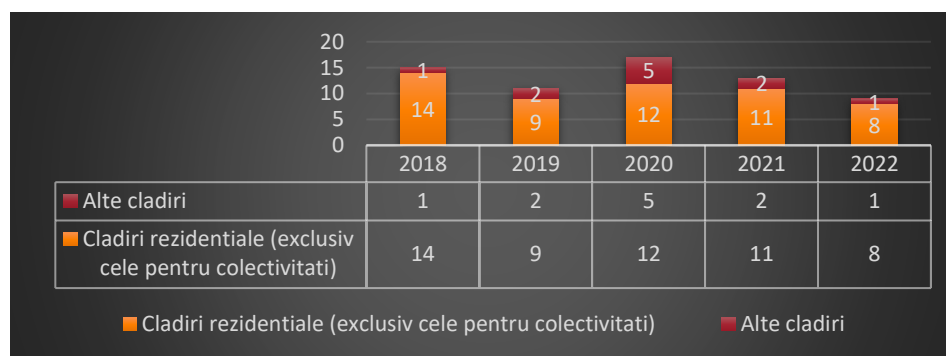
Grafic 31: Evoluția locuințelor terminate in cursul anului pe surse de finanțare in orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la evoluția locuințelor terminate in cursul unui an, in anul 2021 numărul proprietăților private s-a dublat, comparativ cu anul 2020. In cazul proprietăților publice, nu s-au înregistrat evoluții ale acestor tipuri de proprietăți, conform INSSE.

Grafic 32: Numărul autorizațiilor de construire eliberate pentru clădiri pe tipuri de construcții

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform prezentării grafice, dinamica numărului de autorizații de construire este destul de scăzută, fiind înregistrat un decalaj in dezvoltarea societății Bocșa prin evoluția locanțelor si a suprafețelor locuite.

Spațiile verzi din orașul Bocșa

După natura proprietății, spațiile verzi publice din orașul Bocșa sunt parcuri, scuaruri, spatii amenajate cu dominanta vegetală, zone cu vegetație

spontană ce intra în domeniul public și spații verzi private - spații verzi aflate în proprietate privată. Administrarea spațiilor verzi se face de către administrația publică locală în cazul celor publice sau de către proprietarii acestora pentru cele private.

Planificarea spațiilor verzi este o obligație a fiecărei administrații publice locale și este stipulată în Legea nr. 24/2007 76 Legea privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților). În funcție de suprafața deținută, în Legea nr. 24/2007 spațiile verzi urbane publice se clasifică în:

- parc - cu suprafață de cel puțin 1 ha;
- spațiul verde - cu suprafață mai mică de 1 ha-, în zone rezidențiale sau aferente sediilor instituțiilor publice, grădina - teren cultivat cu flori, copaci și arbuști ornamental, care este folosit pentru agrement și recreere, parcul sportiv, grădina botanică etc.

Conform Primăriei Bocșa, s-au realizat acțiuni de amenajare a spațiilor verzi prin investiția într-o zonă de recreere pentru cetățenii orașului. Au fost utilizați 1.700 de metri pătrați, reprezentând cel mai mare spațiu disponibil în zonă, fiind incluse alei, bănci, instalație de iluminat public, spații verzi și instalații de divertisment pentru copii. De astfel, primăria a decorat spațiile verzi din apropierea clădirii administrative prin plantarea de arbuști ornamental.

Conform datelor identificate prin intermediul INSSE, în orașul Bocșa, suprafața spațiilor în perioada anilor 2017-2021 s-a menținut constantă, 35 de hectare de spații verzi. Raportând la numărul de locuitori din orașul Bocșa, de aproximativ 18.421 de locuitori, conform INNSE, obținem o valoare de 19.02 metri pătrați/locuitor. O valoare de aproximativ 19.02 metri pătrați de spațiu verde pe locuitor poate fi interpretată pozitiv ca un semn al unei bune disponibilități a spațiilor verzi în comunitate. Aceasta sugerează că există suficient spațiu verde pentru ca locuitorii să se bucure de activități în aer liber, recreere și conectare cu natura într-un mod satisfăcător.

În acțiunea de investiție în spațiile verzi a orașului Bocșa s-au realizat o serie de activități de plantare de pomi precum acțiunea intitulată „Primăvara e mult mai verde”, în zona Bocșa Izvor. Aceasta acțiune a fost elaborată prin intermediul tinerilor voluntari, elevi ai Liceului Teoretic „Tata Oancea”, însoțiți de cadre didactice, precum și angajați ai S.P.G.C Bocșa, care au plantat un număr de 600 de puiți de brad pe ambele părți ale drumului de camioane, dinspre Insula Paradis către localitatea Colțan. Localitatea Colțan se situează pe drumul dintre Bocșa și Câlnic, pe malul râului Bârzava. Este administrat și aparține de Orașul Bocșa, primăria considerându-l cartier.

Un alt tip de acțiune de amenajare a spațiilor verzi identificată în orașul Bocșa este reprezentată de amenajarea zonei de agrement a orașului intitulată “ Aleea cu tei”, prin intermediul Administrației locale, în scopul repopulării zonei prin oferirea unui spațiu amenajat corespunzător. Conform INSSE, suprafața spațiilor verzi în comuna Bocșa este de 35 ha. Aceasta valoare raportată la numărul locuitori din Bocșa în anul 2023, respectiv 18.421 de locuitori, reprezintă 19 metri pătrați de spațiu verde per locuitor, comparativ cu norma europeană de 26 mp, fiind necesară investiția în dezvoltarea spațiilor verzi din cadrul orașului Bocșa.

În orașul Bocșa, evaluarea situației privind spațiile verzi dezvăluie importanța și implicațiile acestor zone pentru mediul urban și comunitate. Iată o analiză a situației spațiilor verzi în oraș:

1. Cantitatea și Disponibilitatea Spațiilor Verzi: Evaluarea spațiilor verzi disponibile în oraș arată că acestea au un rol semnificativ în îmbunătățirea calității mediului urban. Identificarea suprafețelor și locațiilor exacte ale zonelor verzi poate oferi o imagine clară asupra gradului de accesibilitate pentru locuitori.

2. Beneficii pentru Mediu și Sănătate: Analiza arată că spațiile verzi au un impact pozitiv asupra mediului, contribuind la absorbția dioxidului de carbon, îmbunătățirea calității aerului și reducerea efectului insulei de căldură. Totodată, acestea aduc beneficii pentru sănătatea locuitorilor prin oferirea de spații de relaxare și recreere în natură.

3. Distribuția Spațiilor Verzi: Distribuția spațiilor verzi în oraș poate influența gradul de acces la aceste zone pentru diferite comunități. Analiza poate releva dacă există inechități în distribuția spațiilor verzi și dacă este necesară o mai bună planificare pentru a asigura accesul echitabil pentru toți locuitorii.

4. Calitatea și Utilizarea Spațiilor Verzi: Starea de întreținere, designul și facilitățile disponibile în spațiile verzi pot influența modul în care sunt utilizate. Analiza poate dezvălui dacă aceste spații îndeplinesc nevoile comunității și dacă sunt adaptate pentru activități recreative variate.

5. Rolul în Biodiversitate și Echilibru Ecologic: Spațiile verzi au un rol important în conservarea biodiversității urbane, oferind habitat pentru specii de plante și animale. Analiza poate indica dacă aceste spații contribuie la menținerea echilibrului ecologic și la sprijinirea biodiversității locale.

6. Potențial pentru Extindere și Regenerare: Evaluarea poate dezvălui dacă există spații neutilizate sau degradate care pot fi regenerare sau extinse pentru a răspunde nevoilor crescute ale comunității și pentru a maximiza beneficiile pe care le aduc spațiile verzi.

În concluzie, analiza situației spațiilor verzi în orașul Bocșa subliniază importanța acestor zone pentru mediu, sănătatea locuitorilor și echilibrul urban. O abordare atentă și planificată a dezvoltării spațiilor verzi poate aduce beneficii semnificative pentru comunitate și pentru mediu, contribuind la crearea unui oraș mai plăcut și mai sustenabil.

Prin analiză, putem identifica următoarele implicații ale spațiilor verzi în contextul Bocșa:

1. Beneficii Asupra Calității Vieții: Spațiile verzi reprezintă zone de relaxare și reînnoire pentru locuitori, contribuind la îmbunătățirea stării de bine și la reducerea stresului cotidian.

2. Rol Ecologic: Aceste zone contribuie la menținerea echilibrului ecologic prin promovarea biodiversității locale și prin servirea ca habitat pentru diverse specii de plante și animale.

3. Mitigarea Efectelor Climatice: Vegetația din spațiile verzi contribuie la răcirea mediului urban, ajutând la combaterea efectului insulei de căldură și la îmbunătățirea calității aerului.

4. Atracție Turistică și Socială: Spațiile verzi bine amenajate devin puncte de atracție pentru turiști și pentru comunitatea locală, oferind oportunități pentru activități recreative și evenimente sociale.

5. Rol în Îmbunătățirea Imaginii Orașului: Spațiile verzi contribuie la aspectul estetic al orașului, creând un mediu urban plăcut și atractiv pentru locuitori și vizitatori.

6. Conexiunea cu Natură: Aceste zone oferă o legătură esențială între mediul urban și natură, încurajând o relație sănătoasă și armonioasă între oameni și mediu.

7. Promovarea Sustenabilității: Într-un context de dezvoltare urbană sustenabilă, spațiile verzi sunt esențiale pentru crearea unui mediu prietenos cu mediul și pentru asigurarea unui moșteniri ecologice pozitive pentru generațiile viitoare.

Analiza situației spațiilor verzi în orașul Bocșa subliniază importanța acestor zone pentru mediu, sănătatea locuitorilor și echilibrul urban. O abordare atentă și planificată a dezvoltării spațiilor verzi poate aduce beneficii semnificative pentru comunitate și pentru mediu, contribuind la crearea unui oraș mai plăcut și mai sustenabil.

Situându-ne în contextul orașului Bocșa, spațiile publice reprezintă un element esențial în crearea unui mediu urban funcțional și plăcut pentru locuitori. Aceste spații, precum parcurile, piețele, zonele de joacă și locurile pentru evenimente, joacă un rol crucial în definirea identității orașului și în îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Parcurile și zonele verzi sunt elemente vitale ale structurii urbane, oferind spații pentru recreere, activități sportive și relaxare în mijlocul naturii. Aceste spații nu doar îmbunătățesc aspectul estetic al orașului, dar și au un impact pozitiv asupra sănătății și bunăstării locuitorilor. Piețele și locurile de socializare sunt noduri de interacțiune comunitară. Aceste spații oferă oportunități pentru întâlniri informale, organizarea de evenimente culturale și târguri locale, stimulând astfel conexiunile sociale și economice în rândul locuitorilor.

Spatiile de joacă pentru copii sunt esențiale pentru dezvoltarea lor. Aceste zone se transformă în mediul în care copiii își pot dezvolta abilitățile motorii, sociale și cognitive într-un mod distractiv și sigur. Locurile pentru evenimente și cultură contribuie la îmbogățirea vieții culturale a orașului. Aceste spații sunt destinații pentru spectacole, expoziții și festivaluri care aduc oamenii împreună și stimulează participarea la activități culturale. Mobilitatea și conectivitatea în spațiile publice sunt esențiale pentru un oraș funcțional. Acestea pot fi îmbunătățite prin planificare urbană inteligentă, asigurând accesul ușor și sigur la diferite zone ale orașului.

Spațiile publice din Bocșa joacă un rol semnificativ în definirea aspectului și caracterului urban. O gestionare adecvată și o planificare inteligentă a acestor spații contribuie la crearea unui mediu urban plăcut, funcțional și interconectat, care să reflecte nevoile și valorile comunității.

Smart City

Conceptul de "smart city" se referă la utilizarea tehnologiilor digitale și a datelor pentru a îmbunătăți calitatea vieții într-un oraș, eficientizând infrastructura și serviciile publice.

În prezent, orașul Bocșa se află într-un proces de explorare și dezvoltare a conceptului de "smart city", căutând să utilizeze tehnologiile și inovațiile

pentru a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor și eficiența funcționării urbane. O serie de aspecte sunt evidente în privința acestei inițiative în oraș:

Infrastructura Tehnologică: În orașul Bocșa, se remarcă eforturile în crearea unei infrastructuri tehnologice adecvate. Acest lucru poate implica dezvoltarea rețelelor de comunicații avansate, inclusiv conectivitatea 5G, precum și adoptarea tehnologiilor IoT care permit obiectelor să fie conectate și să partajeze date.

Gestionarea Resurselor: Conceptul de "smart city" vizează optimizarea resurselor și reducerea consumului inutil. Orașul poate implementa sisteme de gestionare a energiei, apei și a altor resurse, care permit monitorizarea și controlul eficient al consumului, contribuind la o mai bună sustenabilitate.

Transport Inteligent: În contextul "smart city", orașul Bocșa explorează soluții pentru a face transportul mai eficient și mai convenabil pentru locuitori. Aceasta poate implica utilizarea semafoarelor inteligente care se adaptează fluxului de trafic sau implementarea sistemelor de parcare conectate pentru a reduce congestiunea și timpul pierdut în căutarea unui loc de parcare.

Utilizarea Datelor: Pentru a sprijini inițiativele de "smart city", colectarea și analiza datelor joacă un rol crucial. În acest sens, orașul poate dezvolta platforme de date deschise, astfel încât comunitatea și dezvoltatorii terți să poată utiliza aceste informații pentru a dezvolta aplicații și soluții inovatoare.

Servicii Urbane Avansate: Îmbunătățirea serviciilor urbane este un obiectiv al conceptului de "smart city". În orașul Bocșa, acest lucru poate însemna implementarea iluminatului public controlat de senzori, optimizarea colectării deșeurilor sau furnizarea de servicii publice digitale pentru a eficientiza interacțiunea locuitorilor cu administrația publică.

Implicarea Cetățenilor: În cadrul inițiativei "smart city", orașul Bocșa poate căuta modalități de a implica mai activ cetățenii în procesul de luare a deciziilor. Platformele digitale pot facilita comunicarea bidirecțională și feedback-ul în timp real, creând o comunitate mai conectată și participativă.

În ansamblu, situația "smart city" în orașul Bocșa indică o evoluție spre adoptarea tehnologiilor și soluțiilor inteligente pentru a rezolva provocările urbane. O astfel de abordare are potențialul de a îmbunătăți eficiența, calitatea vieții și sustenabilitatea orașului, punând bazele pentru o dezvoltare urbană mai avansată și orientată spre viitor.

În contextul orașului Bocșa, implementarea unui model de smart city ar putea aduce numeroase avantaje, printre acestea se enumera următoarele:

1. **Infrastructură Conectată:** Orașul Bocșa ar putea implementa tehnologii de infrastructură conectată, cum ar fi senzori de monitorizare a traficului și a calității aerului. Aceste date ar putea ajuta la gestionarea traficului, reducerea congestiei și la îmbunătățirea calității aerului.
2. **Eficiență Energetică:** Implementarea soluțiilor de eficiență energetică, cum ar fi iluminatul stradal inteligent, ar putea reduce consumul de energie și emisiile de carbon, contribuind la protejarea mediului înconjurător.
3. **Servicii Publice Eficiente:** Integrarea tehnologiilor IoT (Internet of Things) ar putea permite monitorizarea în timp real a utilităților publice, cum ar fi rețelele de apă și gaze. Aceasta ar ajuta la detectarea rapidă a scurgerilor sau avarilor și la intervenții eficiente.
4. **Participarea Cetățenilor:** O aplicație mobilă pentru cetățeni ar putea oferi posibilitatea locuitorilor să raporteze probleme, să furnizeze feedback și să participe la procesul de luare a deciziilor în comunitate.
5. **Educație și Sănătate Smart:** Implementarea tehnologiilor în școli și spitale ar putea sprijini învățarea și tratamentul medical prin utilizarea resurselor digitale.
6. **Promovarea Turismului:** O aplicație pentru turiști ar putea oferi informații despre atracțiile turistice, evenimentele locale și facilitățile disponibile în Bocșa.
7. **Sisteme Inteligente de Transport:** Integrarea transportului public cu soluții de transport inteligent ar putea ajuta la planificarea traseelor, achiziționarea de bilete online și la îmbunătățirea experienței călătorilor.
8. **Securitate și Siguranță:** Tehnologiile de monitorizare video și sistemul de alertă timpurie ar putea contribui la creșterea securității în oraș.
9. **Gestionarea Deșeurilor:** Implementarea tehnologiilor de monitorizare a containerelor de gunoi ar putea optimiza colectarea deșeurilor și ar putea contribui la un mediu mai curat.

Digitalizarea Administrației: Implementarea serviciilor online pentru cetățeni ar putea simplifica procesele administrative și ar putea îmbunătăți interacțiunea cu autoritățile locale.

4.5 Economie, turism si sport

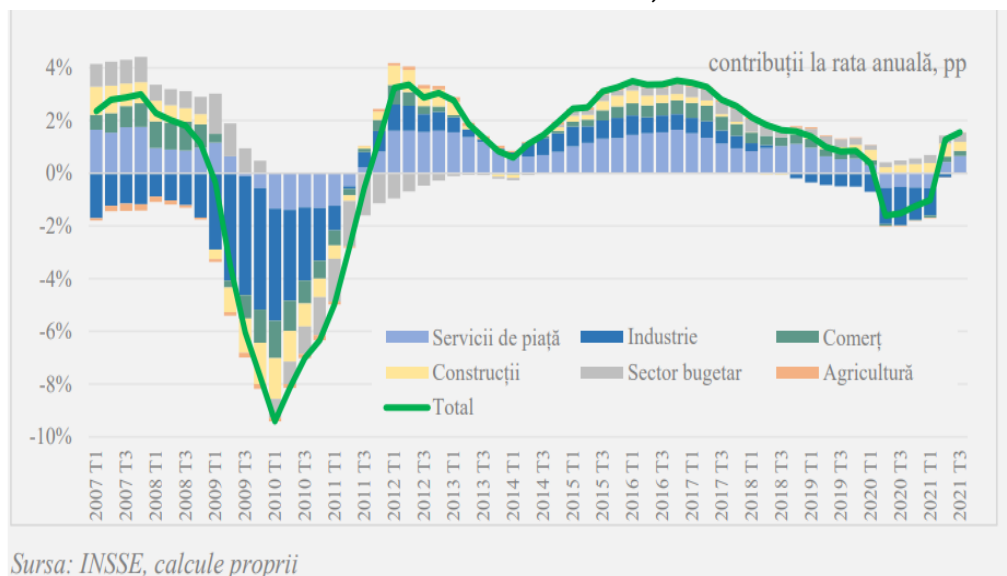
În prezent, criza forței de muncă, accentuarea inflației, perspectivele deprecierei monedei naționale, extinderea blocajului financiar, pandemia Covid-19 și războiul de la granițele țării, reprezintă, cele mai importante provocări la nivel național, pentru mediul de afaceri, arată studiul realizat de compania Frames în *"Barometrul privind starea economiei"*. Deși criza pandemică a

distorsionat puternic activitatea economică la nivel național, impactul asupra pieței muncii a fost unul moderat ca urmare a măsurilor de sprijin adoptate de către autorități.

Facilitățile directe (șomaj tehnic) și indirecte (măsuri de susținere a lichidității, IMM Invest, amânări de taxe) au reușit să limiteze efectele pandemiei asupra pieței muncii, prevenind o majorare rapidă și amplă a ratei șomajului. În acest studiu, anul 2020 a fost văzut de majoritatea investitorilor drept un an în care măsurile reale de reformă au fost, din păcate, înghețate, cu consecințe directe în înrăutățirea cadrului macro-economic.

Grafic 33: Efectivul de salariați în economie

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pandemia a adâncit dinamica nefavorabilă a angajării în industrie pre-existentă crizei. În linie cu situația din alte state europene, industria prelucrătoare a fost puternic afectată, iar disponibilizările de personal în România au fost concentrate la nivelul industriei auto și industriei ușoare. Pe de altă parte, sectorul construcțiilor și IT&C au indicat o reziliență sporită.

Întrebați care ar putea fi principalele provocări cu care se va confrunta mediul de afaceri, peste 60% dintre firmele intervievate au indicat problema forței de muncă, 53% dintre respondenți au menționat accentuarea blocajului financiar, 49% - creșterea inflației, iar 36% s-au arătat îngrijorați de o potențială evoluție negativă a cursului de schimb.

„Criza forței de muncă s-a accentuat începând cu anul 2019, iar importul de muncitori străini nu a reușit să compenseze nici 10% din necesar. Dincolo de stimularea consumului, creșterile salariale din mediul bugetar au accentuat dezechilibrele din piața muncii. Planurile de dezvoltare ale multor companii se află în stand-by din cauza acestor probleme de personal pentru care, din păcate, statul întârzie să vină cu soluții, cea mai solicitată de investitorii fiind o necesară scădere a impozitelor pe salarii. În plus, este nevoie de un plan de măsuri pentru reîntoarcerea românilor, mai ales a celor tineri, în țară”, arată concluziile Barometrului. De asemenea, studiul precizează faptul că cel mai ridicat interes al investitorilor va continua să fie consumul, cu un accent tot mai puternic în zona de online. Sectorul de transport și depozitare, va aduce, de asemenea, o profitabilitate optimă, iar serviciile dedicate firmelor și populației, vor înregistra, în continuare, un interes major, arată studiul realizat de compania Frames în ”Barometrul privind starea economiei”.

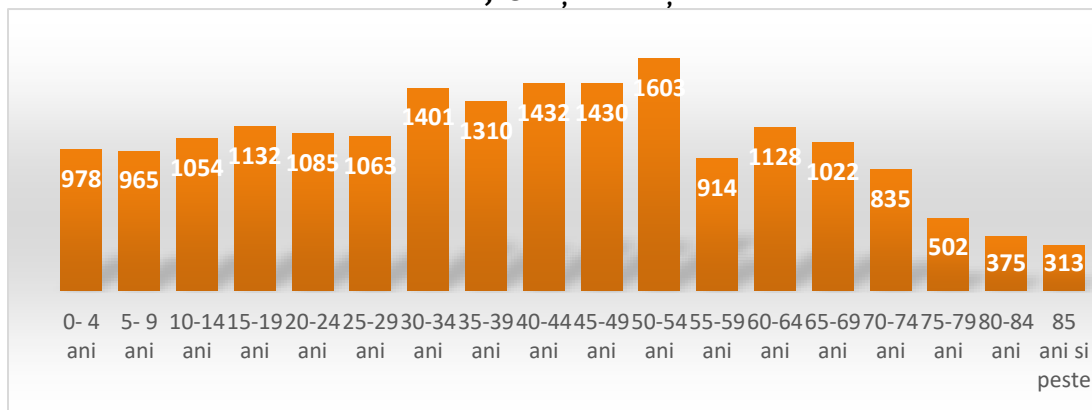
4.5.1 Forța de munca

Datele recensământului efectuat în 2022, indică o populație a orașului Bocșa de 14.572 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2011, când se înregistraseră 15.842 de locuitori, evidențiindu-se o scădere de 1.270 de persoane în 10 ani, ceea ce constituie o situație alarmantă pentru localitate. (recensamantromania.ro). Cauzele acestui fenomen sunt, în general, lipsa unei perspective viabile de dezvoltare din punct de vedere economic și social a zonei. Lipsa locurilor de muncă a determinat migrarea populației active către alte zone dezvoltate economic din țară, precum și în străinătate. Migrarea în străinătate este constituită, în general, din persoane cu vârste cuprinse între 18 - 35 ani.

În orașul Bocșa, majoritatea locuitorilor sunt români (82,43%), principalele minorități fiind cele de romi (3,37%), maghiari (1,8%) și germani (1,05%). În ultimii ani, variația demografică înregistrată în Orașul Bocșa urmărește tendința de variație înregistrată la nivel național, iar valorile extreme la nivelul județului Caraș Severin sunt înregistrate de orașele Băile Herculane și Bocșa. Principalele cauze ale reducerii numărului de locuitori în aceste localități sunt sporul natural negativ, emigrarea și relocarea rezidențială în zonele urbane unde sunt locuri de muncă disponibile.

Grafic 34: Distribuția populației înregistrate în anul 2022, pe grupe de vârste, Orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor statistice înregistrate în anul 2021, ponderea populației ocupate în orașul Bocșa reprezintă 18,2% din totalul numărului de locuitori (2657 persoane). Conform Institutului Național de Statistică, vârstele de muncă căutate a fi angajate în orașul Bocșa sunt următoarele:

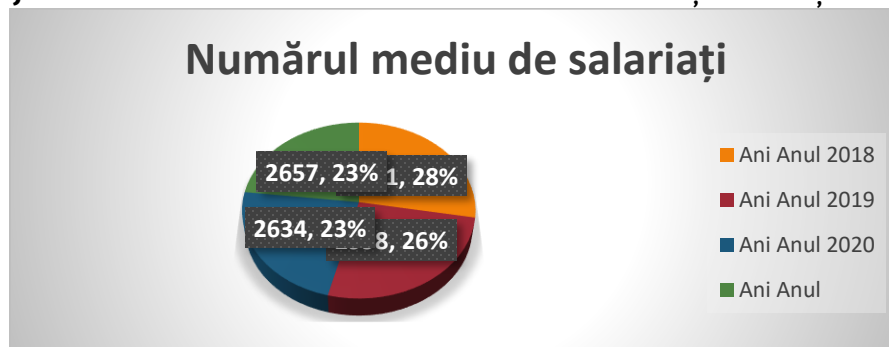
- pentru populația de gen feminin, grupele de vârstă de la 15 la 59 de ani.
- pentru populația de gen masculin, grupele de vârstă de la 15 la 64 de ani.

Ca și număr mediu al salariaților înregistrați în orașul Bocșa în ultimii 4 ani se remarcă o scădere a acestora cu 17%, de la 3191 de angajați în 2018 la doar 2657 în 2021, după cum urmează:

Tabel 35: Număr mediu de salariați în orașul Bocșa

Număr mediu de salariați	Ani			
	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Orașul Bocșa	3191	2998	2634	2657

Sursa: Institutul Național de Statistică

Grafic 35: Structura numărului mediu de salariați în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

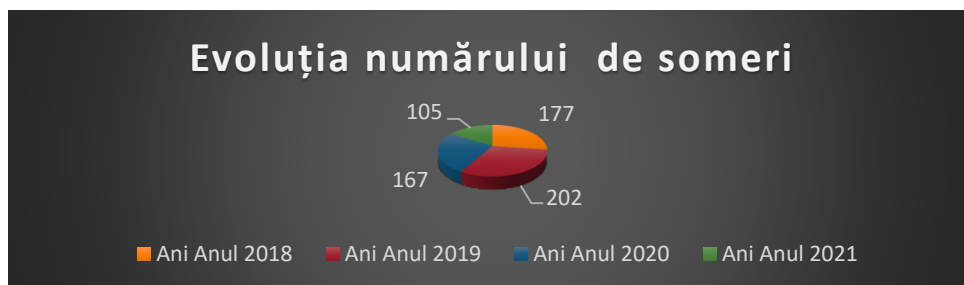
În ceea ce privește rata șomajului în orașul Bocșa aceasta înregistrează o scăder, pentru ambele sexe, dacă luăm în considerare anul 2021 față de anul 2018, după cum este ilustrat în tabelul de mai jos:

Tabel 36: Număr de someri, pe sexe, în orașul Bocșa

Număr de someri	Ani			
	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Total	177	<u>202</u>	<u>167</u>	<u>105</u>
Sex masculin	105	<u>101</u>	<u>82</u>	<u>53</u>

Sursa: Institutul Național de Statistică

Astfel, de la 108 șomeri de sex masculin în 2018, s-a ajuns la doar 53 de persoane în anul 2021 și din cele 72 de femei șomere în anul 2018 se înregistrează în 2021 doar 52, per total scăderea fiind de la 177 persoane în 2018 la 105 în 2021, după cum se vede în figura de mai jos:

Grafic 36: Evoluția numărului de șomeri în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

4.5.2 Agenți economici

Din totalul celor 743.8531 de companii din România în anul 2019, cea mai mare pondere este deținută de companiile micro (cel mult 9 angajați), care reprezintă 91,5% din total (680.450 firme). Companiile mici (între 10 și 49 angajați) reunesc 6.3% din numărul total al firmelor (46.670 firme), în timp ce companiile mijlocii (între 50-249 angajați), în număr de 12.945, au o pondere de doar 1,74%. Doar 3.788 de companii sunt firme mari, cu cel puțin 250 de angajați, reprezentând 0,5% din total. Pentru anul 2021 au depus datele de bilanț la ANAF un număr de 289 agenți economici, care totalizează un număr de 1713 salariați. Cifra de afaceri realizată de acești agenți economici activi, la nivelul anului 2021 este de 646.141.983 lei. În ceea ce privește orașul Bocșa, domeniile economice cu cea mai mare competitivitate față de media națională, sunt următoarele:

Tabel 37: Domeniile de activitate cu cea mai mare competitivitate in Orașul Bocșa

Concurența: Domeniile CAEN cu competitivitatea cea mai mare față de media națională.

Cod CAEN	Denumire domeniu	Existent
0811	Extractia pietrei ornamentale si a pietrei pentru constructii, extractia pietrei calcaroase, ghipsului, cretei si a ardeziei	4
4724	Comert cu amanuntul al painii, produselor de patiserie si produselor zaharoase, in magazine specializate	4
3832	Recuperarea materialelor reciclabile sortate	3
9603	Activitati de pompe funebre si similare	3
4939	Alte transporturi terestre de calatori n.c.a.	14
4332	Lucrari de tamplarie si dulgherie	6
4752	Comert cu amanuntul al articolelor de fierarie, al articolelor din sticla si a celor pentru vopsit, in magazine specializate	4
8621	Activitati de asistenta medicala generala	3
0220	Exploatarea forestiera	4
4399	Alte lucrari speciale de constructii n.c.a.	3

Sursa: Institutul Național de Statistică

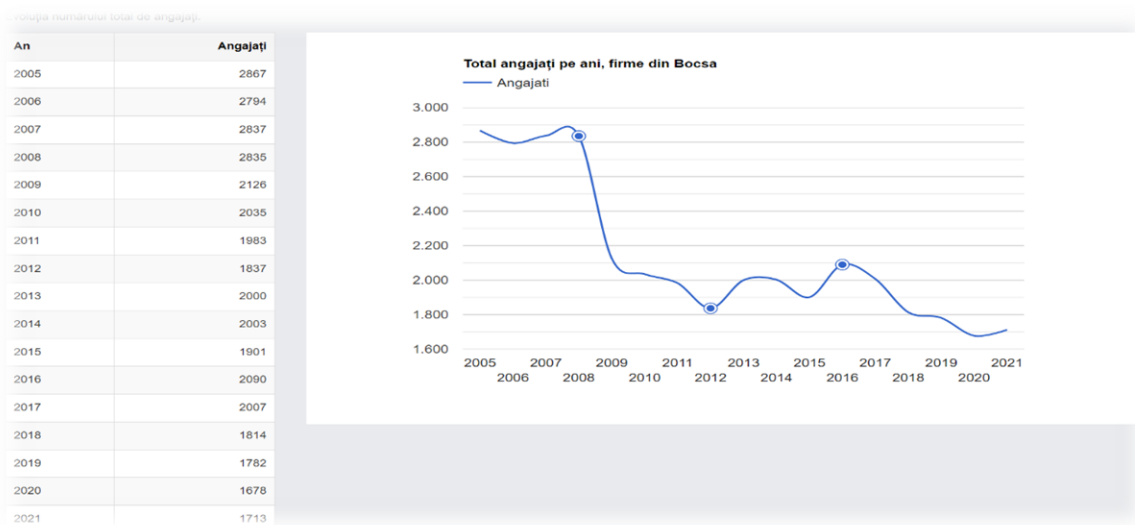
În ceea ce privește orașul Bocșa, domeniile cu cifra de afaceri cea mai mare față de media națională, sunt următoarele:

Tabel 38: Domeniile cu cifra de afaceri cea mai mare în Orașul Bocșa

Cod CAEN	Denumire domeniu	Cifra RON
4711	Comert cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	120 540 173
0147	Cresterea pasărilor	88 453 835
4652	Comert cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații	77 444 627
4614	Intermedieri în comerțul cu mașini, echipamente industriale, nave și avioane	56 137 764
4941	Transporturi rutiere de marfuri	37 269 973
1013	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasare)	35 982 826
2711	Fabricarea motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice	35 872 786
1011	Prelucrarea și conservarea cânilor	33 432 362
2223	Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții	19 312 249
0220	Exploatarea forestieră	18 263 734

Sursa: Institutul Național de Statistică

Evoluția cifrei de afaceri totale la nivelul orașului Bocșa în perioada 2005-2021 se prezintă astfel:

Grafic 37: Evoluția cifrei de afaceri în Orașul Bocșa în intervalul 2005-2021

Sursa: Institutul Național de Statistică

Referitor la evoluția numărului total de angajați în perioada 2005-2021, înregistrați la nivelul agenților economici din Bocșa, situația se prezintă în felul următor:

Grafic 38: Evoluția numărului de angajați în Orașul Bocșa în intervalul 2005-2021

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform studiului realizat de compania Frames în "Barometrul privind starea economiei", oamenii de afaceri estimează că, începând cu anul 2020, economia va continua să pună frână, pe fondul accentuării dezechilibrelor macro-economice. În Barometrul mediului de afaceri în România (ediția 2022) se precizează că pandemia de Coronavirus a distorsionat puternic activitatea economică la nivel global. Incertitudinea asociată evoluției pandemiei și restricțiile impuse de autorități pentru a limita răspândirea virusului au generat un șoc atât pe latura cererii, cât și a ofertei, iar economia globală s-a contractat cu 3,3% în anul 2020, un declin mult mai amplu fiind însă evitat prin stimulii fiscali și monetari de proporții istorice. Măsurile de sprijin au vizat, pe de o parte, retenția locurilor de muncă și protejarea veniturilor gospodăriilor și, pe de altă parte, sprijin financiar pentru menținerea lichidității în cadrul companiilor.

În primele trei trimestre ale anului 2021, România a înregistrat o redresare completă a activității economice comparativ cu nivelul pre-pandemic, însă ritmul trimestrial de creștere decelerează. În perspectivă, este așteptată o temperare a creșterii economice la nivelul anului 2022, în principal ca urmare a unui efect de bază ridicat în anul anterior. În contextul derapajului fiscal și pe fondul incertitudinilor generate de pandemie, Guvernul României și-a luat angajamentul de a reduce gradual deficitul bugetar sub 3% din PIB până în anul 2024, în condițiile în care o corecție abruptă ar afecta premisele creșterii economice.

Cu excepția serviciilor oferite de instituțiile publice (asistență medicală, învățământ, administrație publică), principalii angajatori din orașul Bocșa

activează în comerț și producție (produse alimentare din carne, îmbrăcăminte, încălțăminte, instrumente muzicale, produse din materiale plastice), după cum urmează:

Tabel 38: Principalii angajatori din Orașul Bocșa, la nivelul anului 2022

Nr.	Nume Firmă
1	MONDOPLAST SRL, STR.Damaschin Bojincă, nr.1, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
2	Collini Com SRL, Calea Timișorii 3A, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
3	Endress Group Romania SRL, Str.Medresului, nr.17, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
4	Jumbo Com SRL, str.Timișorii 3A, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
5	Collini Avis SRL, str.Timișorii 1A, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
6	Palaloga Carnprep Reșița SRL, str.Binișului, nr.1, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
7	Endress Power Romania SRL , Str.Medresului, nr.17, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
8	Plast Lasgo SRL, str.Carpați, nr.3, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin
9	Patrom SRL, str.Carpați, nr.3, loc. Bocșa, jud.Caraș-Severin

Sursa: Institutul Național de Statistică

Dinamica alertă a inflației reprezintă o provocare majoră (aceasta a urcat la 7,8% în luna noiembrie 2021). Barometrul analizează răspunsurile a 1068 de firme din România cu privire la nivelul de încredere al mediului de afaceri analizat de-a lungul a șapte piloni: cifra de afaceri și piața, profitabilitatea, investiții, forța de muncă și dimensiunea companiei, costuri și accesul la finanțare, interacțiunea cu autoritățile din perspectiva companiei și evoluția economiei naționale și globale. Studiul are la bază un chestionar aplicat în perioada 15 august -20 noiembrie 2021.

Tabel 39: Numărul de salariați la principalii angajatori din Orașul Bocșa, la nivelul anului 2022

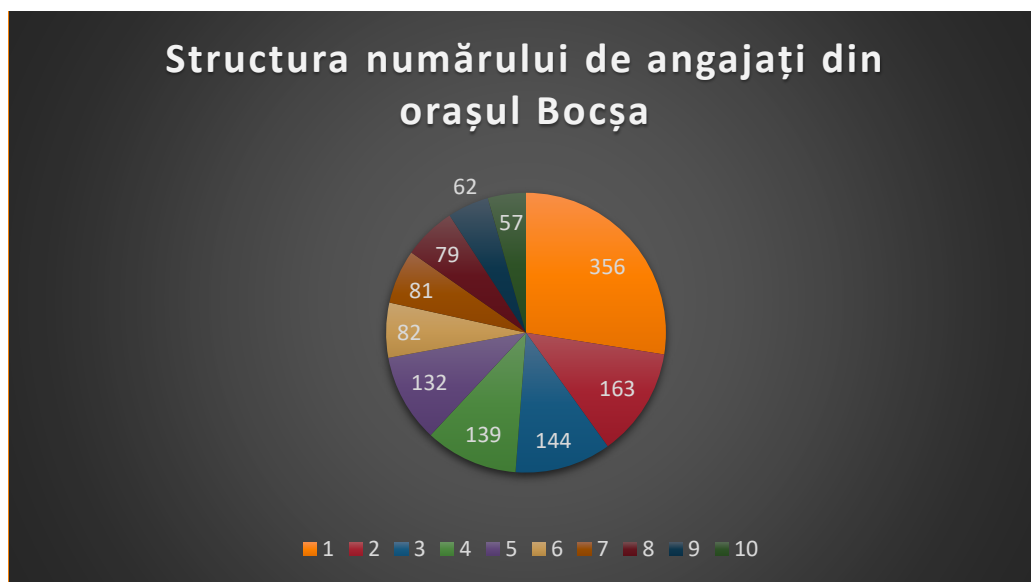
Angajator	Principalul obiect de activitate	Forma de proprietate	Număr de salariați
Collini Com	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare	Privată	356
Collini	Prelucrarea și conservarea cărnii de pasăre	Privată	163

Jumbo Com	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)	Privată	144
Maveric Speed	Fabricarea încălțămintei	Privată	139
Cotonblu Rom	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	Privată	132
Patrom	Fabricarea instrumentelor muzicale	Privată	82
Thirom Precision & Engineering	Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație	Privată	81
Plast Lasgo	Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții	Privată	79
Școala cu cls.I-VIII, nr.1, Bocșa	Educație	De stat	62
Liceul Tehnologic	Educație	De stat	57

Sursa datelor: Registrul Comertului

Grafic 39: Structura numărului de angajați în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din figura de mai sus se remarcă faptul că cea mai mare pondere o dețin angajații în comerț (27,4% din totalul persoanelor angajate), urmați fiind de cei care lucrează în fabricarea și prelucrarea produselor din carne (în special carne de pasăre), reprezentând 23,7% dintre salariați.

În orașul Bocșa se identifică un număr total de 476 firme, dintre care 465 firme SRL, 7 firme SRLD, 2 firme SA, 1 firmă SNC, 1 firmă SOCO. Raportat la numărul de locuitori din Bocșa în anul 2023, respectiv 18.421 de locuitori, se calculează o valoare de 25 firme/1000 de locuitori.

4.5.3 Sector industrial și comerț

Orașul Bocșa, situat în județul Caraș-Severin, este o comunitate cu o istorie bogată și diversificată, în care sectorul industrial și de comerț joacă un rol esențial în definirea și dezvoltarea sa. Aflat la intersecția dintre tradiție și inovație, Bocșa și-a construit o reputație de centru industrial și comercial de referință în zonă.

Cu rădăcini adânc înrădăcinate în prelucrarea metalelor și exploatarea minieră, orașul Bocșa găzduiește o serie de industrii care contribuie la forța economică și diversitatea sa. Industria metalurgică, construcția de mașini și altele au creat un peisaj industrial vibrant, unde abilitățile tradiționale se îmbină cu tehnologiile moderne pentru a genera oportunități și inovație.

Pe lângă sectorul industrial, comerțul joacă un rol cheie în asigurarea bunurilor și serviciilor necesare pentru locuitorii săi. De la magazinele de cartier, care rămân un punct de reper al vieții de zi cu zi, până la lanțuri de magazine și restaurante, orașul Bocșa răspunde nevoilor variate ale comunității.

Această secțiune își propune să exploreze mai detaliat sectorul industrial și de comerț din orașul Bocșa, examinând contribuțiile lor la dezvoltarea locală, impactul economic și social, precum și contextul mai larg în care acestea evoluează. Prin analiza datelor statistice relevante și a perspectivelor locale, ne propunem să oferim o privire cuprinzătoare asupra modului în care aceste două sectoare contribuie la viața și prosperitatea orașului Bocșa.

Sectorul Industrial în Orașul Bocșa:

Orașul Bocșa, situat în județul Caraș-Severin, se remarcă prin prezența unui sector industrial bine dezvoltat, care își are rădăcinile într-o istorie îndelungată de prelucrare a metalelor și exploatare minieră. Industria metalurgică și de prelucrare a metalelor constituie o componentă esențială a

economiei locale. O serie de companii active în acest domeniu contribuie la dezvoltarea economică și la crearea de locuri de muncă în comunitate.

Bocșa este recunoscut pentru producția de aliaje, bare, profile și alte componente metalice, care sunt folosite în diverse sectoare industriale. Industria minieră, cu istoria sa bogată, a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării locale și a contribuit la identitatea orașului.

Un alt segment important al sectorului industrial este cel al construcției de mașini. Companiile din Bocșa se specializează în producția și reparația de utilaje și echipamente industriale, oferind soluții pentru nevoile specifice ale clienților.

Sectorul de Comerț în Orașul Bocșa:

În ceea ce privește sectorul de comerț, orașul Bocșa oferă o varietate de opțiuni pentru nevoile zilnice ale locuitorilor. Comerțul tradițional joacă un rol important, cu magazine de cartier care asigură furnizarea de bunuri de bază în apropierea locuințelor. În același timp, orașul găzduiește și magazine mai mari, supermarketuri și lanțuri de magazine, oferind o gamă variată de produse de consum și servicii.

O parte semnificativă a serviciilor de comerț sunt axate pe restaurante, cafenele și localuri de alimentație publică. Acestea nu numai că satisfac nevoile gastronomice ale locuitorilor, dar contribuie și la dezvoltarea unui mediu social vibrant.

Într-o economie aflată sub zodia consumului, cei mai mulți dintre investitori (61%) estimează că afacerile din comerț vor genera cel mai ridicat nivel de interes. Serviciile (47%), construcțiile (37%), transportul și depozitarea (28%) și activitățile profesionale, științifice și tehnice (23%) se vor afla, de asemenea, în topul investițiilor interesante, arată analiștii economici în "Barometrul privind starea economiei".

De remarcat este scăderea semnificativă a interesului pentru agricultură, silvicultură și pescuit față de ediția precedentă a Barometrului Frames, de la 27% la 12%, un semn că provocările din zona de costuri de producție, pricing, distribuție și vânzare s-au accentuat. În ultimii ani, importurile alimentare au ajuns, din păcate, să ocupe mare parte din piață. Coroborat cu alte probleme, precum seceta, gripa aviară, cea porcină, business-ul agricol, în principal cel din zona micilor ferme, a devenit unul extrem de riscant, iar interesul investitorilor pentru agricultură a scăzut semnificativ, afirmă experții care au elaborat studiul menționat.

Acest fapt este dovedit de datele de la Registrul Comerțului care arată că, în 2019, numărul firmelor noi din acest sector a scăzut cu peste 50%. Sectorul construcțiilor va continua să crească, iar presiunea pe prețuri se va accentua în zona marilor orașe, acolo unde cererea de spații de locuit și de birouri este semnificativă. Investițiile în zona de IT (software) vor reprezenta, de asemenea, un punct de interes, grevate însă de criza de personal, extrem de puternică în acest sector, mai arată concluziile Barometrului elaborat de compania Frames. Așa cum se prezintă în Strategia de dezvoltare 2014-2020, industria județului Caraș-Severin a fost afectată după anul 1989 de procesul de restructurare a sectorului minier și siderurgic, însoțite de disponibilizări masive de personal. Declinul a fost atenuat în ultimii ani de dezvoltarea industriei prelucrătoare, preponderent în sistem lohn, impulsionată de investiții străine semnificative, precum și a sectorului comerțului, transporturilor și construcțiilor.

În ultimii 20 ani, agricultura a fost supusă unor modificări structurale ca urmare a schimbării statutului juridic al terenurilor și extinderii formei de proprietate privată. Condițiile pedoclimatice favorabile oferă agriculturii multiple șanse de dezvoltare în viitor. În județul Caraș-Severin, ponderea suprafeței agricole este de 399 620 ha, (47%). Ponderea suprafețelor ocupate de păduri este însă mult mai mare în județul Caraș-Severin (45,66%, din suprafața județului). De remarcat faptul că 25% din pădurile din județul Caraș-Severin se încadrează în clasa de vârstă V, adică mai mult de 100 ani. În ciuda potențialului enorm de dezvoltare al județului Caraș-Severin, mediul rural nu se dovedește încă atractiv pentru tineri, forța de muncă de la sate fiind îmbătrânită (unele sate se depopulează) și necalificată și este direct legat de profitul obținut din exploatarea pământului și de scăderea nivelului de trai din mediul rural. Din datele disponibile la Institutul Național de Statistică se observă nivelul mediu brut al salariilor, pe sexe, din județul Caraș Severin, care a crescut din 2018 și până în 2021 cu 31% pentru angajații bărbați și cu 30,3% pentru angajatele de sex feminin.

Tabel 40: Castigul salarial nominal mediu brut lunar, pe sexe, in jud.Caras Severin

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani			
	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Caras-Severin	Lei/luna	Lei/luna	Lei/luna	Lei/luna
Angajați sex masculin	1397	4007	4314	4496

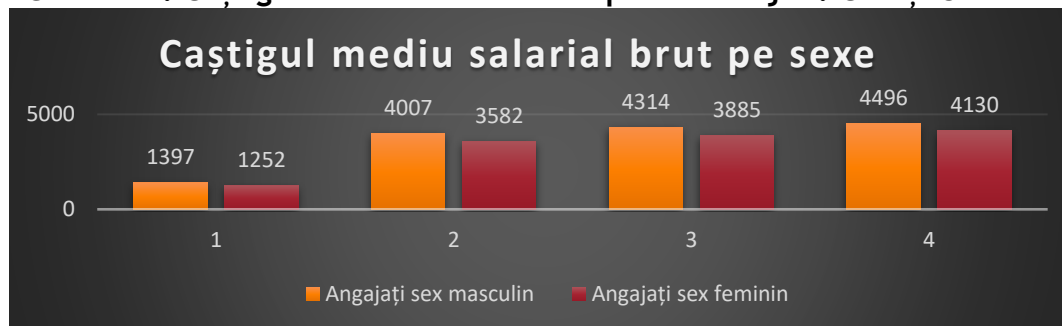

Angajați sex feminin	1252	3582	3885	4130
----------------------	------	------	------	------

Sursa: Institutul Național de Statistică

Sursa: Institutul Național de Statistică

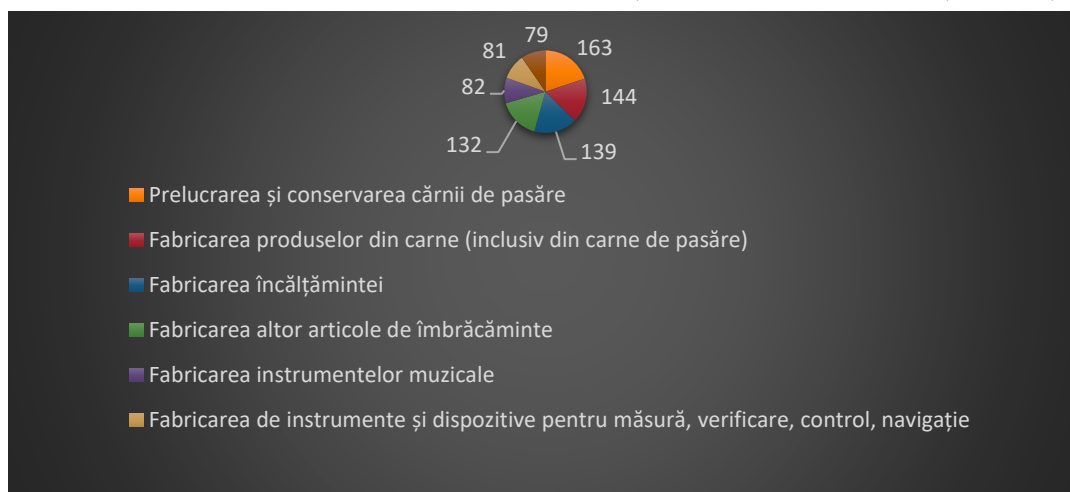
Grafic 40: Caștigul mediu salariat brut pe sexe în jud. Caraș -Severin

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește sectorul industrial din orașul Bocșa, se remarcă o dezvoltare a producției de încălțăminte, îmbrăcăminte, instrumente muzicale, instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație, fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții, fabricarea produselor din carne de pasăre, după cum este ilustrat în figura de mai jos:

Grafic 41: Structura numărului de angajați în industrie în orașul Bocșa

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cu privire la sectorul comercial, se remarcă un număr mare de angajați (356) în firmele de comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, ceea ce reprezintă 27,4% din totalul persoanelor angajate, la nivelul orașului Bocșa.

4.5.4 Activitatea sportivă

Bocșa are o echipă de Fotbal și una de Handbal, ambele având numele A.C.S. (Golden Kids) Bocșa. Echipa de fotbal este o echipa din liga a 4-a și are ca stadion - Stadionul Foresta - cunoscut sub numele de Stadionul Izvor - acolo unde joacă grupele de U13 și de U17.

Sala de sport a orașului Bocșa este situată administrativ pe Aleea Ioan Marcu din Bocșa și este coordonată de Casa Orășenească de Cultură din Bocșa. În ea se desfășoară majoritatea competițiilor sportive de anvergură la nivelul orașului, dar și evenimente ocazionale: expoziții, simpozioane, etc.

Toate instituțiile de învățământ de pe raza orașului Bocșa își desfășoară orele de sport în incinta ei, dar și echipele școlare sau ale cluburilor din localitate efectuează antrenamente în această sala. Sporturile care se pot practica în sala de sport sunt: fotbal, handbal, baschet, tenis de câmp, tenis de masă, badminton, dar și exerciții fizice pentru fitness sau body-bilding, sala fiind dotată cu aparatură de specialitate.

Pe locul fostului teren de fotbal cu tribune acoperite s-a construit noul Complex sportiv Bocșa. Acesta este prevăzut cu vestiare, teren de fotbal, teren de tenis, teren multifuncțional, tribună, piste de alergat, dar și parcări auto. Capacitatea totală a stadionului pentru Liga a 2 a este de 1500 locuri, din care minim 500 de locuri pe scaune. Terenul de fotbal cu gazon natural are dimensiunea de 62/100 metri. Stadionul dispune de o tabela de marcaj electronică și un sistem audio care să facă posibilă comunicarea cu spectatorii și jucătorii.

Cluburile sportive de handbal din Bocșa oferă cursuri și pregătire, atât pentru performanța și disciplină în sport, cât și pentru dezvoltarea aptitudinilor sportive la copii. Handbalul este un joc sportiv de echipă, ce se practică în competiții și concursuri, atât de fete, cât și de băieți, împărțiți pe categorii de vârstă și grade de măiestrie. Handbalul este un mijloc al educației fizice, deoarece contribuie la întărirea sănătății, la dezvoltarea fizică armonioasă, la dezvoltarea unor calități motrice, psihice, la însușirea unor deprinderi motrice. Jocul de handbal este cercetat din punct de vedere tehnic, tactic, fizic, teoretic și psihologic, sistematizând activitatea echipelor cu rezultate foarte bune.

4.5.5: Infrastructura și viața culturală

Vatra actuală a orașului Bocșa a fost locuită din antichitate, găsim din vestigii din perioada culturii Coțofeni, datând din 1800-1600 î.Hr. Însă, o primă mențiune scrisă despre existența localității Bocșa o găsim în anul 1333, în catastihul protopopiatului latin de Caraș, referitor la deportarea zeciuielii papale¹⁶, o mențiune ulterioară fiind făcută în anul 1437, cu privire la localitatea Vasiova (Vazylaw) din districtul privilegiat Capul Bârzavei. În 1534, un document atestă cetatea Bocșa sub denumirea de “ex castro Bokcha”. Localitatea Bocșa Română este amintită în scris în 1595 când s-au dărâmat ultimile întărituri zidite de Glad și de descendentul său Achtum. Minele de aur de la Bocșa sunt amintite încă din anul 1552. În 1563 turcii cuceresc cetatea Bocșa; după alungarea turcilor, Bocșa trece în administrația camerei imperiale din Viena. Sub stăpânirea habsburgică, administrația devine mai ordonată, astfel în conscripția din 1717 Bocșa (Română) apare cu 82 de case, iar Vasiova cu 32 de case. Poveste în poveste de-a lungul celor peste 690 de ani de localitate Bocșa. În 1943, unindu-se Bocșa Montană cu Vasiova formează comuna Bocșa Vasiova, iar din 1 ianuarie 1961, prin noua împărțire teritorială a țării, Bocșa Vasiva se contopește într-o singură unitate administrativă cu Bocșa Română luând astfel naștere orașul Bocșa, cu o suprafață totală de 495 ha.

Bocșa este un spațiu miraculos, dăruit cu bogății naturale (Bocșa a fost declarată prin Deciziunea nr. 46.713 din 25 iulie 1931 a Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale *stațiune climaterică*) și cu oameni de seamă (doi deținători ai premiului Herder, sculptorul *Constantin Lucaci* și compozitorul *Zeno Vancea*, s-au născut la Bocșa)¹⁷.

Orașul Bocșa ocupă dintotdeauna un loc important pe harta culturală a Banatului; este una dintre localitățile cu un trecut istoric îndelungat și cu o îndelungată tradiție culturală. Bocșa înscrie în istoria culturii bănățene pagini importante: de la *Reuniunile de cântări* (inițiate în 1876), vestitul cor „Doina” din Vasiova, *Societatea muzicală mixtă din Bocșa Română* și alte astfel de mișcări muzicale și culturale, până la prezența ASTREI la Bocșa prin crearea Despărțământului Bocșa (1898), existența unor *Societăți de lecturi*, dar și a numeroase biblioteci particulare (Mihail Gașpar, Tata Oancea, Mihail Velceleanu etc.), iar, mai târziu înființarea unei biblioteci comunale (1953), devenită, din 1961, orașenească.¹⁸

¹⁶ Pesty Frigyes/ *Krassó Vármegye Története*. - Budapest: Az Athenaeum R. Társ, Könyvnyomdája, 1882.

¹⁷ Gabriela Șerban. *Biblioteca, între datorie și pasiune. 60 de ani de lectură și bibliotecă publică la Bocșa*. Reșița: TIM, 2013 (Bocșa – istorie și cultură)

¹⁸ Mihai Vișan, Daniel Crecan. *Istorie și administrație la Bocșa multiseclară. Itinerariul metalurgiei bocșene la tricenar*. Ed. a III-a, revizuită și adăugită. Timișoara: David Press Print, 2019

Biserici și monumente

Comunele bocșene, în dezvoltarea lor industrială, au fost afectate de trei valuri de coloniști:

- 1718-1780, 1801-1850 - în aceste două etape cei mai mulți dintre coloniști proveneau din Stiria,
- cea de-a treia etapă este predominant maghiară și s-a întins între ultimele decenii ale secolului XIX și primul deceniu al secolului XX.

Conviețuirea românilor autohtoni cu aceste etnii a generat, între altele, ridicarea unor lăcașe de cult care, peste timp, se înscriu pe lista obiectivelor turistice fiind declarate elemente de patrimoniu:

- În anul 1726 are loc finalizarea lucrărilor de construcție a Bisericii Romano-Catolice din Bocșa Montană în prima ei formă. Construcția actuală datează din 1756
- În anul 1751 are loc ridicarea primei biserici ortodoxe de la Bocșa Română. Parohia are astăzi 680 de credincioși practicanți
- În anul 1783 se finalizează construcția Bisericii Romano-Catolice din Neuwerk închinată Sfântului Nepomuk
- În anul 1798 are loc finalizarea lucrărilor de construcție a Bisericii Ortodoxe de la Bocșa Montană. Biserica are astăzi 848 de credincioși
- În anul 1803 are loc finalizarea lucrărilor de construcție a Bisericii Ortodoxe din Vasiova, care are astăzi 994 credincioși practicanți
- În anul 1843 are loc finalizarea lucrărilor de construcție a Bisericii Greco-Catolice din Bocșa Montană
- Între anii 1905-1907 a fost ridicată Mănăstirea Sf. Ilie Tesviteanul și are astăzi 13 maici și un preot. Mănăstirea a fost construită la începutul secolului XX, în apropierea unui izvor, în mai multe etape. Inițial, a fost ridicată doar capela, iar mănăstirea a fost ridicată mai târziu de către călugărul Macarie Gușcă. Conform legendei, în apele izvorului și-a spălat fața un miner care era orb și și-a recăpătat vederea.
- Între anii 1920-1928 a fost ridicată Biserica Romano-Catolică din Bocșa Română.
- La nivelul orașului, cele două biserici romano-catolice funcționale însumează aproximativ 800 credincioși.
- Între 1937-1938 a fost construită Biserica Reformată din Bocșa Montană, filială a Reșiței.

În concluzie, valurile succesive ale colonizărilor ordonate de Cancelaria de la Viena și mai apoi de latifundiarii maghiari au determinat coabitarea instituțiilor de cult ortodoxe cu cele reformate, romano-catolice, greco-catolice și mozaice în localitățile bocșene.

Muzee si Biblioteci orășenești

Complexul Cultural din Bocșa cuprinde un centru de info-turism local și județean, două muzee de circulație universală (muzeul „Constantin Lucaci” și muzeul „Constantin Gruescu”), un parc în incinta interioară a acestui complex - parcul „Welicsek”(ce va cuprinde exponate fosilizate din cuaternar).

Centrul de info-turism local va revigora traseele turistice interbelice, după cum urmează:

- Casa de Cultură - Capela Calvariei - Capela și sculpturile din cimitirul catolic Bocșa Montană-Centrala Hidro și furnalul din perimetrul gării Bocșa Montană - lacul Medreș - canalul Eruga - lacul Vârtoape;
- Casa de Cultură - bisericile din patrimoniul local - Cetatea Cuiеști - Mănăstirea „Sf. Ilie Tesviteanul”- Muzeul de mineralogie de la Ocna de Fier - lacurile cu nuferi de la Dognecea.

În ceea ce privește domeniul științei și artelor, de-a lungul timpului, Bocșa a fost bine reprezentată de mari creatori precum: sculptori (Tiberiu Bottlik, Constantin Lucaci), pictori și arhitecți (Iosif Vasile Gaidoș, Filip Matei, Elena Hăbășescu, Viorel Coțoiu, A. Diaconovici și A. Drăguț), istorici și specialiști în drept (Corneliu Diaconovici, Traian Simu, Avram Filipaș, Nicolae Cazan, Nicolae Bocșan), muzicieni (Ioachim Perian, Zeno Vancea, Marta Bugariu-Kesler, Matei Antzel, Aurelia Fătu-Răduțiu, Nicolae Florei, Constantin T. Stan, Lucian Krasz nec, Marius Maniov), politicieni (Carol Loncear, Sorin Frunzăverde), scriitori în grai (Nicolae Humă Bogdan, Iosif Cireșan Loga, Petru E. Oance), scriitori (Mihail Gașpar, Ioana Cioancăș, Titus Suci u, Ioan Cărmăzan). În perioada interbelică, funcționau două tipografii în Bocșa Montană: tipografia lui Adolf Roesner în limba germană și tipografia „Minerva” a lui Mihail Velceleanu, în limba română.

Fenomenul cultural din orașul Bocșa este coordonat prin intermediul a două instituții orășenești:

- **Casa de Cultură Orășenească** (derulează anual 4 proiecte culturale: Festivalul de poezie în grai „Tata Oancea”, Festivalul de muzică populară „Aurelia Fătu Răduțiu” organizat începând cu anul 1977 și Festivalul etniilor și Festivalul „Nicolae Florei”) . Pe lângă aceste manifestări, aceeași instituție va derula proiecte de educație muzicală, plastică și dramatică cu participarea unor instituții de specialitate din Timișoara și Reșița.
- **Biblioteca Orășenească „Tata Oancea”** a fost înființată în anul 1953, iar din anul 1992 instituția poartă numele bibliofilului țăran „Tata Oancea”

(Petru Encovetti Oance), nume pe care-l duce cu mândrie și onoare și dincolo de fruntariile țării. Astăzi biblioteca deține un fond de documente de peste 75.000 unități de bibliotecă, din toate domeniile și în diferite limbi. Biblioteca Orășenească "Tata Oancea" Bocșa și-a intensificat constant acțiunile de participare la viața cultural-educativă a orașului prin organizarea de manifestări proprii sau în colaborare cu alte instituții. Se realizează periodice: „Bocșa 2000”; „Gazeta Bocșei”; „Ramuri”; „Bocșa culturală”, proiecte editoriale „Bocșa, istorie și cultură”, „Dascăli de frunte”, concursul județean de creații literar-artistice: „Gânduri către Dumnezeu”, simpozioane: „La o cafea cu scriitorii - „Sub zodia Vărsătorului”, „Îndrăgostiți de carte”, „Înfruntarea cărților”, „La Bocșa de Sf. Ilie”, „Ruga de la Vasiova”, „Sfinții Trei Ierarhi - modele de educație creștină”

În anul 2010 biblioteca este cea care reînființează *Festivalul-concurs de folclor - interpretare vocală - „Aurelia Fătu Răduțu”*, iar în 2012 înființează la Bocșa *Muzeul de artă „Constantin Lucaci”*, singurul de acest gen din țară.

Anul 2023 este unul deosebit de important pentru cultura orașului Bocșa, deoarece se aniversează 300 de ani de la zidirea Bisericii Catolice din Bocșa Montană, precum și cei 100 de ani de la înființarea gazetei „Drum Nou” la Bocșa de către protopopul Mihail Gașpar, marcând, în același timp, tradiția Bocșei în ceea ce privește inițierea și tipărirea unor publicații - calendare, reviste, gazete, cărți (de exemplu: Calendarul „Lumina poporului”, Bocșa Montană, 1934, ș. a.).

Anul 2023 va fi un an omagial pentru cei 100 de ani de la nașterea poetului Claudius Myron Ișfan, un poet bocșean pe nedrept uitat, dar se va marca și memoria învățătorului Ioan Marcu născut cu 175 de ani în urmă în județul Timiș, trudit și clădit pe tărâm cultural și educațional bocșean, dormindu-și somnul de veci în Cimitirul Ortodox din Bocșa Montană.

De asemenea, anul 2023 se află sub semnul omagierii primului enciclopedist român, de la a cărui moarte se împlinește un centenar, dr. Corneliu Diaconovici, descendent al unei importante și alese familii bocșene de intelectuali, dar și sub semnul sculpturilor maestrului Lucaci de la a cărui naștere se împlinesc 100 de ani.

Evenimente culturale

IANUARIE

- *Săptămâna Culturii Naționale. Ziua Națională a Culturii Române. Simpozion; Biblioteca Orășenească „Tata Oancea” - 70 ani; Ziua Poetului*

Național Mihai Eminescu; vernisaj expoziție de pictură, lansare de carte, simpozion 130 de ani de la construirea căii ferate Bocșa Montană - Reșița etc.

- *Remember Claudius Myron Ișfan - 100 ani de la naștere (6 ian. 1923 - 6 aug. 1966)*
- *Remember Ioan Marcu - 175 de ani de la naștere (25 ian. 1848 - 1932)*
- *Simpozion „Trei ierarhi, modele de educație creștină”. Ediția a VIII-a, 2023*
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de filme.*
- *Centrul de Tineret „Vasiova” la o lecție de istorie - Unirea Principatelor - și cultură Anul omagial al persoanelor vârstnice și Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești (psalți).*

FEBRUARIE

- *Ziua Internațională a Cititului Împreună, ed. a VIII-a (Biblioteca - 70)*
- *Ziua Națională a Lecturii ed. a II-a (Biblioteca - 70)*
- *Întâlnire literară și lectură publică - Scriitorii de lângă noi. Presentări de cărți, autori și traducători din Banat. La o cafea cu scriitorii - ed. a VI-a. (Adriana Weimer - 55; Gabriela Șerban - 55; Stela Boulescu - 65)*
- *Remember Octavian Doclin și Doru Popovici*
- *Expoziție de pictură;*
- *Valentine's Day - Îndrăgostiți de carte - ed. a XIII-a Recital de poezie. Expoziții.*
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de film.*
- *Centrul de Tineret Vasiova la ceas aniversar - 9 ani de existență și activitate.*

MARTIE

- *Întâlnire literară și lectură publică - Martie literar - Expoziție de măștișoare; recital de poezie; concurs Cea mai frumoasă dedicație în Martie (Biblioteca - 70);*
- *In memoriam Iosif Vasile Gaidoș - 25 de ani de la moarte (7 iulie 1919 - 3 martie 1998)*
- *Simpozion aniversar - artistul Constantin Muntean - 75 (30 martie 1948)*
- *Sub semnul lui Nichita. Ziua mondială a poeziei. Recital de muzică și poezie; simpozion; prezentare de carte. Poezii de lângă noi (Biblioteca - 70) Simpozion aniversar - Ion Căliman - 70 (29 martie 1948)*
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de film*
- *Editarea și Lansarea revistei Bocșa Culturală nr. 1/ 2023*

APRILIE

- Ziua internațională a cărții pentru copii: prezentări de cărți și autori, expoziții, recital literar-muzical (Biblioteca - 70);
- Concurs județean de creație literară și artistică *Gânduri către Dumnezeu* ed.a XVI-a
- **Ziua bibliotecarului. Ziua mondială a cărții și a dreptului de autor:** Simpozion, prezentare de carte; expoziții, diverse manifestări specifice evenimentului. Editare și Lansare de carte *Monografia Bibliotecii Orășenești „Tata Oancea” Bocșa - 70 de ani*
- *Simpozion aniversar - Florin Ionescu - 55 (10 aprilie 1968)*
- *Editare și lansare de carte „Biserica catolică Bocșa Montană - 300”*
- *In memoriam Eugen Stan - 75 ani de la naștere (11 aprilie 1948)*
- *Expoziție de pictură Nik Potocean - 300 de ani de la clădirea Bisericii Catolice Bocșa Montana*
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecție de film*

MAI

- *1 Mai - recital de muzică și poezie*
- *Bănățeni de ieri și de azi - Filip Matei - 170 de ani de la naștere (1853 - 1940) și Ionică Stepan - 100 de ani de la naștere (15 mai 1923 - 31 martie 2012)*
- *Ziua Europei - ziua poeziei. Editare și Lansare de carte Ionel Petrică*
- *Înfruntarea cărților. Concurs.ed. a VII-a*
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de filme. Invitat Ioan Cărmăzan - lansare volum UARF 30*

IUNIE

- *Ziua copilului - Premiера Concursului „Gânduri către Dumnezeu”, ed. a XVI-a*
- *Moment Eminescu - recital de muzică și poezie.*
- *Întâlniri esențiale - regizorul Ioan Cărmăzan - 75 ani (27 iunie 1948)*
- *Să ne prețuim valorile: dr. Nicolae Bocșan - 7 ani de la moarte. Dezvelire placă comemorativă și denumire școală.*
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de filme.*
- *Editare și Lansare revista „Bocșa culturală” nr. 2/ 2023*

IULIE

- *La Bocșa de Sf. Ilie* . Expoziție. Zilele orașului. Aniversare 690 de ani de atestare documentară a Bocșei. Editare și Lansare *Album Bocșa* realizat de Erwin J. Țigla și Gh. Jurma.
- *In memoriam Constantin Lucaci - 100 de ani de la naștere (7 iulie 1923 - 19 iulie 2014)*
- *Editare și Lansare de carte: „Bocșa, un oraș ca o poveste. Oameni de seamă” în cadrul proiectului „Biblioteca Bocșa - 70” de Gabriela Șerban*
- *Editare și Lansare de carte - autor ing. Victor Creangă*

AUGUST

- *Festival de Film - ed. a III-a . Cartea și filmul.* Aniversare Biblioteca Orășenească „Tata Oancea” la 70 de ani. Întâlniri cu scriitori din țară și străinătate.
- *Simpozion aniversar - Herta Muller - 70 (17 august 1953) și Cornel Ungureanu - 80 (3 august 1943)*
- *In memoriam Corneliu Diaconovici - 100 de ani de la moarte (18 febr. 1859 - 17 aug. 1923) Editare și lansare carte.*

SEPTEMBRIE

- *Ruga de la Vasiova și Tata Oancea. Tradiții și obiceiuri din Banat.* Simpozion și recital de poezie dialectală. Lansare de carte Adrian Georgescu.
- *Editare și lansare de carte „Jurnalul lui Tata Oancea” vol 5 de Vasile Bogdan.*
- *Simpozion - Pagini de istorie corală bocșeană - In memoriam Nicolae Mureșan - 120 ani de la naștere (30 sept. 1903 - 30 sept. 1982);*
- *Cinemagia. Proiecții de film.*
- *Editarea și Prezentarea revistei Bocșa culturală nr. 3/ 2023*

OCTOMBRIE

- *Întâlnire cu bunici - Ziua persoanelor vârstnice.* Recital de poezie și lectură literatură pentru copii.
- *Simpozion aniversar: Vera Lungu - 85 (9 oct. 1938)*
- *In memoriam Antzel Mathias - 40 ani de la moarte (18 octombrie 1914 - 20 oct. 1983)*
- *Simpozion aniversar - Nik Potocean - 70 (19 oct. 1953)*
- *Expoziție de artă și Lansare de carte Erwin Josef Țigla.*
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de filme*

NOIEMBRIE

- *Nocturna bibliotecii - Biblioteca - 70* (lansări de cărți și prezentări de autori, recital de muzică și poezie, expoziții, proiecții de filme, dezbateri, comunicări, prezentarea fondului și a instituției)
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de filme*

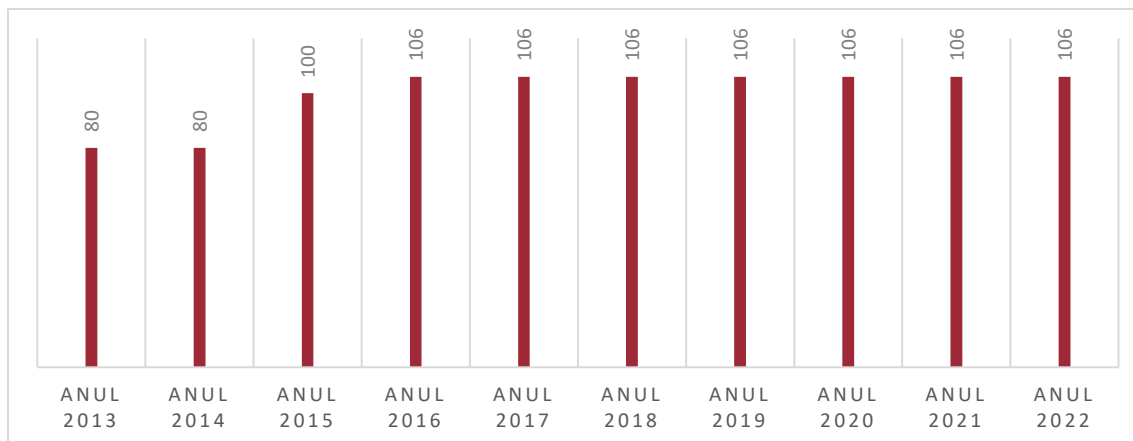
DECEMBRIE

- *1 decembrie recital muzică și poezie la Aranjarea tradiționalului brad din cărți (ediția a XII-a)*
- *Editarea și Prezentarea revistei "Bocșa culturală" 4/ 2023*
- *Editarea și Lansarea volumului XVI Gânduri către Dumnezeu*
- *In memoriam - Tata Oancea - 50 ani de la moarte (29.aug. 1881 - 4 decembrie 1973)*
- *Târgul de Crăciun ed. a III-a, 2023* (lansări de cărți, concert de colinde, șezătoare literar-muzicală)
- *Cinemagia: Vizionare film. Proiecții de filme*
- *Șezătoare literar-muzicală Colinde de Crăciun. Expoziție.*

4.5.6: Infrastructura turistica

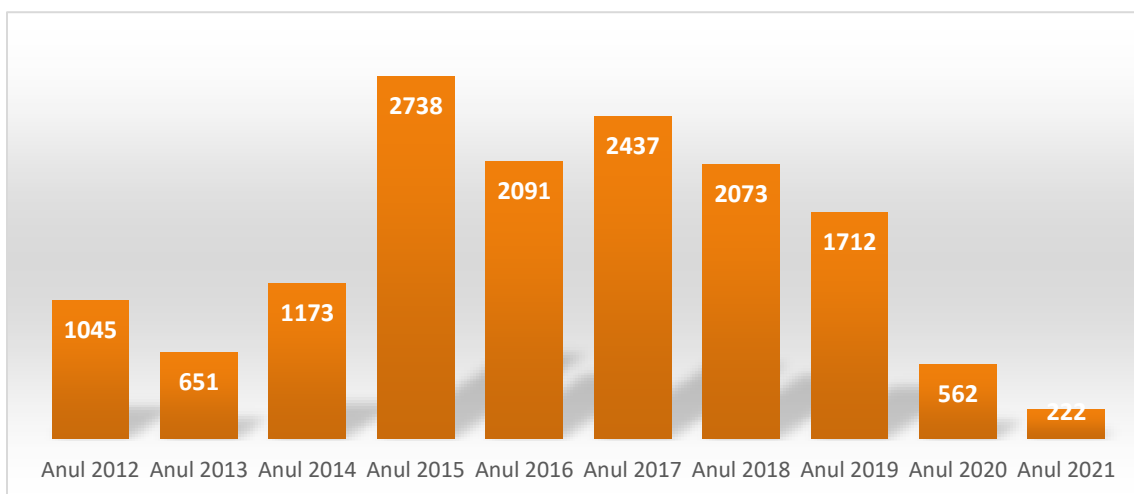
După anul 1990, privatizarea atinge și în Bocșa sectorul de turism și agreement local prin modernizarea și apariția unor pensiuni, precum: pensiunea „Insomnia” (3 margarete, cu 15 locuri cazare și un bar restaurant cu 75 locuri), pensiunea „Alyn” (3 margarete, sală-restaurant de 90 locuri, sală de conferințe și 12 camere cazare), motelul „Izvor” (3 margarete, sală-restaurant cu o capacitate de 90 locuri, o terasă și 10 camere cazare), pensiunea „Stejarul” (3 margarete, sală-restaurant de 90 locuri, o terasă și 20 de locuri cazare).

În prezent, unitățile de primire turiști din orașul Bocșa (pensiuni, cabane), oferă o capacitate redusă de cazare, de numai 106 locuri/zi. După cum se vede și în graficul de mai jos, capacitatea de cazare a înregistrat în ultimii ani o stagnare a numărului de locuri de cazare, probabil din cauza pandemiei care a afectat sectorul turistic la nivel global.

Grafic 42: Variația capacității de cazare în orașul Bocșa, 2013 -2022

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică, numărul turiștilor sosiți în orașul Bocșa a scăzut în ultimii ani, de la 2.738 persoane în anul 2015 la 2022 turisti in anul 2021, cu siguranță datorită pandemiei Co-vid19. (vezi figura de mai jos).

Grafic 43: Variația numărului de turiști sosiți anual, 2012 -2021

Sursa: Institutul Național de Statistică

BANATUL MONTAN - are multe bogății naturale, după cum urmează: câmpie (7 % din totalul de 852.000 ha), dealuri (11 %), munți (Almăjului, Locvei, Aninei, Dognecei, Cernei, Poiana Ruscăi, Țarcu, Muntele Mic și SEMENIC

reprezentând 65,4% din suprafața județului), depresiuni (Caransebeș - Mehadica, Almăjului, Ezeriș), fluviul Dunărea, 5 râuri (Timiș, Caraș, Nera, Cerna, Bârzava, cu afluenții lor), lacuri naturale (Ochiul Bei, Lacul Dracului), baraje de acumulare (Văliug, Secu, Trei Ape, Mărul, Prisaca, Lacul Buhui, Mărghițaș, Lacul cu Nuferi, Lacul Mare). De asemenea, județul Caraș Severin are 47 rezervații naturale, 3 parcuri naționale: Domogled - Valea Cernei, Semenic - Cheile Carașului, Cheile Nerei - Beușnița și Parcul Natural Transfrontalier Porțile de Fier. O frumusețe care ține de tradiția locului o constituie morile de apă de pe Valea Rudăriei din Țara Almăjului! Ca specii de plante, unicat în Europa, este Pinul negru de Banat.

BANATUL MONTAN - include și stațiunea balneoclimaterică Băile Herculane. Tot în acest județ s-a construit și prima cale ferată din România - Oravița-Baziaș, iar prima locomotivă din România este expusă în prezent la Muzeul de Locomotive din Reșița. Ca și zonă culturală, se constată că primul teatru atestat din România a fost tot în acest județ, la fel și Muzeul primei farmaciei montane din România.

Fiind un județ de o rară frumusețe naturală, cu o bogăție de resurse unice în țară, județul Caraș Severin ar putea fi dezvoltat ca un pol al turismului național. În orașul Bocșa, formele de turism practicate sunt: agroturismul, turismul cultural și religios, turismul de vânatoare și pescuitul sportiv, turismul industrial și urban, turismul balnear, turismul sportiv, speoturismul, turismul activ și de aventură, turismul extrem și de escaladă, turismul de croazieră. Obiectivele turistice în împrejurimile orașului Bocșa, care pot fi promovate în viitor pentru creșterea numărului de turiști sunt:

- Ruinele cetății "Buza Turcului"
- Lacul Medreș, la o distanță de 3 km.
- Lacul Vârtoape, la o distanță de 8 km.
- Lacul Dănila, la o distanță de 8 km.
- Lacul Mic și Lacul Mare Dognecea, la o distanță de 24 km.
- Muzeul de mineralogie Gruescu: Ocna de Fier, la o distanță de 6 km.
- Munții Semenic, cu stațiunea climaterică Semenic, la o distanță de 65 km.
- Stațiunea Trei Ape, la o distanță de 70 km.
- Stațiunea Crivaia și lacul Văliug, la o distanță de 50 km.
- Stațiunea balneoclimaterică Buziaș, la o distanță de 50 km.
- Cheile Carașului - la o distanță de 32 km.

Având în vedere informațiile prezentate mai sus, se observă, pe de o parte, că există o valoare redusă a capacității de cazare în orașul Bocșa, dar și un grad scăzut de ocupare a capacității de cazare datorită scăderii drastice a numărului de turiști din cauza efectelor pandemiei, iar pe de altă parte există o

multitudine de obiective turistice care pot fi promovate corespunzător și pot crește în viitor numărul turiștilor sosiți în această zonă deosebit de frumoasă a țării. Dezvoltarea turismului, prin extinderea capacităților de cazare și promovarea corespunzătoare a obiectivelor turistice din zonă ar contribui la creșterea numărului de angajați și la sporirea economiei în oraș. În acest sens, pot fi identificate posibilități de atragere a investitorilor pentru a susține dezvoltarea și promovarea turismului în Banatul Montan.

4.6 Capacitatea administrativa

Secțiunea prezentă realizează o radiografiere a cadrului instituțional din orasul Bocsa, analizând capacitatea administrativă și procesul de cooperare interinstituțională.

Administratia publica locala si structurile asociative

În regulamentul de organizare și funcționare al aparatului de specialitate al primarului, Primăria Orașului Bocșa definește modul de organizare al aparatului de specialitate al primarului și a subdiviziunilor sale organizatorice, stabilește regulile de funcționare, politicile și procedurile, aparatului de specialitate precum și atribuțiile angajaților acestuia.

Aparatul de specialitate al primarului este organizat potrivit prevederilor Codului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să asigure îndeplinirea efectivă a hotărârilor consiliului local și să soluționeze problemele curente ale colectivității locale. În cadrul aparatului de specialitate al primarului, Regulamentul de organizare și funcționare ajută la îndeplinirea următoarelor funcții:

- Funcția de instrument de management: prin care toți angajații dobândesc o imagine comună asupra organizării aparatului de specialitate al primarului, iar obiectivele acestuia devin mai clare.
- Funcția de legitimare a atribuțiilor și obligațiilor: fiecare membru al aparatului de specialitate al primarului știe cu precizie ce atribuții are, care îi este limita de decizie, care sunt relațiile de cooperare și de subordine;
- Funcția de integrare socială a personalului: conține reguli și norme scrise care reglementează activitatea întregului personal, pentru realizarea obiectivelor comune.

Primarul, Viceprimarul, Secretarul împreună cu aparatul de specialitate al Primăriei Orașului Bocșa, constituie o structură funcțională cu activitate

permanenta, care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale. Orașul Bocșa are un primar și un viceprimar, aleși în condițiile legii pe o perioadă de 4 ani și un secretar public de conducere cu studii superioare juridice sau administrative.

Administrația publică în Orașul Bocșa este organizată și funcționează în temeiul principiilor autonomie locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit

Structura organizatorica

Structura organizatorică a Primăriei Bocșa este compusă din:

- compartimente de specialitate
- servicii de specialitate
- birouri de specialitate

Serviciile, Birourile și Compartimentele ale aparatului de specialitate al Primarului Orașului Bocșa nu au capacitatea decizională și nici dreptul de a iniția proiecte de hotărâri, ci doar abilitatea legală de a fundamenta prin rapoarte de specialitate, referate etc., sub aspect legal, formal de eficiență și/sau eficacitate, oportunitate, proces decizional.

Structura organizatorică a Primăriei Orașului Bocșa a fost stabilită prin Hotărârea Consiliului Local Bocșa nr. 196 din 28.09.2012 și modificată pe măsura ce legislația în vigoare a solicitat acest lucru. Aceasta este formată astfel:

- Administrator Public;
- Compartimentul Administrației Publice Locală;
- Compartimentul Secretariat;
- Compartimentul Juridic;
- Serviciul Economic, are în structura sa:
  - Compartimentul Buget Contabilitate
  - Compartimentul Administrativ - Gospodăresc, Securitatea și Sănătatea Munci,
  - Compartimentul evidența, administrarea domeniului public și privat al orașului,
- Serviciul Impozite și taxe are în componența sa:

- Compartimentul executare silită,
- Compartimentul Impozite, taxe persoane fizice și juridice,
- Serviciul Urbanism și Amenajarea Teritoriului;
- Compartimentul Urbanism, Tehnic și Amenajarea Teritoriului
- Compartimentul Informare și Relații publice
- Compartimentul Analiza, Proiecte, Studii și Prognoze;
- Compartimentul de Audit Intern;
- Compartimentul Resurse Umane și Salarizare;
- Compartimentul Activități Comerciale;
- Cabinetul Primarului;
- Compartimentul Autoritatea de Transport.

Primarul, Viceprimarul și secretarul orașului asigură conducerea, coordonarea și controlul activității desfășurate de compartimentele de specialitate, așa cum reiese din organigramă și dispoziția biroului.

În scopul organizării executării legii și a celorlalte acte normative, aparatul de specialitate al Primarului Orașului Bocșa îndeplinește următoarele atribuții generale, reieșit din componența autorităților administrației publice locale:

- Activități de aplicare și executare a legislației în vigoare, inclusive a hotărârilor adoptate de Consiliul Local Bocșa și a dispozițiilor emise de primar;
- Înnoire studii, programe, rapoarte, referate și alte documente pe care se fundamentează procesul decizional din cadrul consiliului local și primarul;
- Acorda la cererea instituțiilor publice și serviciilor publice de sub autoritatea Consiliului Local, în baza aprobării respectiv a dispoziției primarului, asistența tehnică, juridică, economică și de altă natură;
- Exerciția activități de îndrumare și control, conform legislației în vigoare;
- Asigura îndeplinirea în concret a atribuțiilor specifice fiecărui compartiment de specialitate, în condiții de legalitate și oportunitate;
- Îndeplinește orice alte atribuții reieșite din legislația în vigoare, hotărârile Consiliului Local și dispozițiile emise de primar;
- Răspunde în condițiile legii și ale prezentului regulament pentru întreaga activitate desfășurată.

Consiliul local

Conform art. 36 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, consiliul local îndeplinește următoarele categorii de atribuții:

Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

- atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local și ale societăților comerciale și regiilor autonome de interes local;
- atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;
- atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului;
- atribuții privind gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni;
- atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

În exercitarea acestor atribuții consiliul local:

- aprobă statutul comunei, orașului sau municipiului, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local
- aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local, precum și reorganizarea și statul de funcții ale regiilor autonome de interes local
- exercită, în numele unității administrativ-teritoriale, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți comerciale sau regii autonome, în condițiile legii
- aprobă, la propunerea primarului, bugetul local, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar
- aprobă, la propunerea primarului, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în numele unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii
- stabilește și aprobă impozitele și taxele locale, în condițiile legii
- aprobă, la propunerea primarului, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, în condițiile legii
- aprobă strategiile privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale
- asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de

- integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor
- hotărăște darea în administrare, concesiunea sau închirierea bunurilor proprietate publică a comunei, orașului sau municipiului, după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii
  - hotărăște vânzarea, concesiunea sau închirierea bunurilor proprietate privată a comunei, orașului sau municipiului, după caz, în condițiile legii
  - avizează sau aprobă, în condițiile legii, documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism ale localităților
  - atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de obiective de interes public local
  - asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:
    1. educația;
    2. serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;
    3. sănătatea;
    4. cultura;
    5. tineretul;
    6. sportul;
    7. ordinea publică;
    8. situațiile de urgență;
    9. protecția și refacerea mediului;
    10. conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;
    11. dezvoltarea urbană;
    12. evidența persoanelor;
    13. podurile și drumurile publice;
    14. serviciile comunitare de utilitate publică: alimentare cu apă, gaz natural, canalizare, salubritate, energie termică, iluminat public și transport public local, după caz;
    15. serviciile de urgență de tip salvamont, salvamar și de prim ajutor;
    16. activitățile de administrație social-comunitară;
    17. locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa;
    18. punerea în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza unității administrativ-teritoriale;
    19. alte servicii publice stabilite prin lege;
  - hotărăște acordarea unor sporuri și altor facilități, potrivit legii, personalului sanitar și didactic;
  - sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase

- poate solicita informări și rapoarte de la primar, viceprimar și de la șefii organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local
- aprobă construirea locuințelor sociale, criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale și a utilităților locative aflate în proprietatea sau în administrarea sa
- poate solicita informări și rapoarte specifice de la primar și de la șefii organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local
- hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local
- hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea comunei, orașului sau municipiului cu unități administrativ-teritoriale din alte țări
- hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară sau din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune

Consiliul local poate conferi persoanelor fizice române sau străine cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al comunei, orașului sau municipiului, în baza unui regulament propriu. Prin acest regulament se stabilesc și condițiile retragerii titlului conferit.

În cadrul Consiliului Local funcționând 4 comisii de specialitate, după cum urmează:

1. Comisia pentru programele de dezvoltare economica, sociala, buget, finante si administrarea domeniului public si privat
2. Comisia pentru amenajarea teritoriului si urbanism, realizarea lucrarilor publice, pritectia mediului, conservarea monumentelor istorice si arhitectura
3. Comisia pentru invatamant, sanatate, cultura, culte, protectie sociala, probleme sportive si de agreement
4. Comisia pentru administratia publica locala, juridica, apararea drepturilor si libertatilor cetatenilor.

Conform Regulamntului Comisiile de specialitate au urmtoarele atributii principale:

- a) analizează proiectele de hotărâri prezentate pe ordinea de zi a sedintei;
- b) se pronunța asupra altor probleme trimse Consiliului local spre avizare;

- c) întocmesc avize asupra proiectelor de hotărâri și asupra problemelor analizate, pe care le prezintă consiliului local;
- d) inițiază și coordonează studii, analize, anchete administrative, prognoze orientative în domeniul pentru care au fost construite;
- e) controlează activitatea societăților comerciale din subordinea Consiliului local potrivit domeniului lor de activitate;
- f) propune asocierea cu alte consilii locale precum și cu agenți economici din țară și străinătate în scopul realizării și exploatării unor lucruri de interes comun;
- g) efectuează studii, analize privind stabilirea legăturilor de colaborare, cooperare și înfrățire cu localități din străinătate;
- h) face propuneri pentru acordarea diplomei de Cetățean de onoare al orașului;
- i) urmăresc punerea în aplicare a hotărârilor Consiliului local în domeniul lor de activitate;
- j) prezintă anual sau ori de câte ori consideră necesar, rapoarte privind activitatea desfășurată de comisie;
- k) propun Primarului anularea autorizațiilor emise de acesta în cazul nerespectării lor de beneficiari și luarea măsurilor pentru restabilirea ordinii de drept;
- l) propun măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentate ale cetățenilor privind protecția socială și oricare alte măsuri de interes social;
- m) controlează periodic modul cum s-au soluționat petițiile cetățenilor, din domeniul lor de activitate;
- n) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite prin regulamentul sau prin alte acte normative, dacă acestea au legătură cu activitatea lor

Distributia angajatilor

Organizarea și funcționarea Primăriei Orașului Bocșa este reglementată prin Regulamentul de organizare și funcționare. În cadrul Primăriei Orașului Bocșa există conform organigramei un număr de 89 de posturi, personal contractual și funcționari publici.

Distribuția acestora este neuniformă. Există un număr de 57 de posturi de funcționari publici și 32 de posturi pentru personalul contractual.

Directia de Asistenta Sociala Bocsa

Directia de Asistență Socială Bocșa, este instituția publică aflată în subordinea Consiliului Local Bocșa, înființată la data de 19. 05. 2020, urmare a transformării Serviciului Public de Asistență Socială Bocșa în Direcția de Asistență

Socială Bocșa, conform Certificatului de Acreditare. Direcția de Asistență Socială Bocșa realizează la nivel local măsurile de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie. Instituția are rolul de a asigura la nivelul orașului, aplicarea politicilor și strategiilor guvernamentale de asistență socială în vederea prevenirii și combaterii marginalizării sociale și a sărăciei.

În vederea realizării atribuțiilor prevăzute de lege, Direcția de Asistență Socială Bocșa, îndeplinește în principal următoarele funcții:

- de coordonare a activităților de asistență socială și de protecție a familiei și a drepturilor copilului, a persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, e. t. c., precum și a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri la nivelul localității;
- de administrare a fondurilor pe care le are la dispoziție;
- de comunicare și colaborare cu instituțiile care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale precum și cu persoanele beneficiare;
- de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

În domeniul protecției copilului și familiei, Direcția de Asistență Socială Bocșa, asigură respectarea drepturilor copilului prin servicii de consiliere, prevenire a separării acestuia de familie, propune și aplică măsurile de protecție specială pentru copii aflați în dificultate sau cu handicap. Asigură măsurile de protecție necesare pentru reabilitarea persoanelor adulte care s-au aflat în situații de risc. În domeniul protecției persoanelor cu handicap, asigură respectarea drepturilor acestora prin acordare de servicii de asistență.

Structura organizatorică a Serviciului Public de Asistență socială este următoarea:

- Director executiv;
- Compartimentul Contabilitate salarizare si resurse umane;
- Compartimentul juridic;
- Compartimentul strategii, programe, proiecte in domeniul asistentei sociale si relatia cu asociatiile si fundatiile;
- Compartimentul comunicare, registratura si relatii cu publicul;
- Compartimentul Asistenta sociala;
- Compartimentul Protectia persoanelor cu handicap si a persoanelor varstnice;

- Compartimentul Protecția copilului și a familiei;
- Centrul de zi pentru copii;
- Compartimentul asistență medicală.

Bugetul Local al Primăriei Orașului Bocșa

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației face anual public execuțiile bugetare ale tuturor unităților administrativ-teritoriale din România. Aceste date permit o analiză detaliată a performanței administrative ale fiecărei primării din țară și permit identificarea zonelor unde pot fi aduse îmbunătățiri.

Situația veniturilor

Veniturile provin în mare parte din următoarele surse principale:

- Din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale;
- sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor;
- Sume din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale;
- Subvenții;

Importanța sectorului administrației publice în economie se poate evalua prin intermediul veniturilor și cheltuielilor publice totale.

Tabel 41: Situația veniturilor în orașul Bocșa

Anul	VENITURI		VENITURI PROPRII					Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București	Sume defalcate din TVA pentru drumuri	Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale	Sume defalcate din TVA pentru finanțarea Programului de dezvoltare a infrastructurii și a bazelor sportive din spațiul rural	Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea învățământului particular sau confesional acreditat	Subvenții	Sume primite de la UE/ali donatori în contul plăților efectuate și prefinanțării aferente cadrului financiar 2014-2020	Alte venituri
	TOTALE	(col.2+5+...+14)	din care:												
	TOTAL	Cote defalcate din impozitul pe venit	Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale	Sume repartizate din Fondul la dispoziția Consiliului Județean	Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor										
00.01.02	48.02	04.02.01	04.02.04	04.02.05	11.02.01	11.02.02	11.02.05	11.02.06	11.02.07	11.02.09	42.02	45.02	48.03		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2018	18,303,130	9,330,194	3,600,355	1,227,000	0	5,580,322	0	3,016,000	0	151,000	40,099	0	185,515	0	
2019	22,712,235	10,532,449	4,562,684	0	0	1,339,264	0	8,770,000	0	217,000	180,162	0	1,637,133	36,227	
2020	32,140,433	13,597,854	5,401,093	1,291,197	0	5,242,409	0	11,423,000	0	183,000	1,224,174	0	441,477	28,519	
2021	41,437,806	14,791,333	6,041,810	0	1,546,950	0	9,127,968	0	8,442,000	0	301,500	8,718,183	0	29,472	27,350
2022	38,703,253	16,427,396	6,008,876	1,709,118	0	11,336,639	0	6,916,756	0	137,860	3,012,776	0	714,675	157,151	

Sursa: <http://www.dpfb.lmdrap.ro/>

Principalele componente ale veniturilor publice totale sunt impozitele și contribuțiile sociale nete. Principalele tipuri de venituri publice sunt impozitele

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ORAȘULUI BOCSA PENTRU PERIOADA 2022-2027

curente pe venit, impozitele pe producție și contribuțiile nete la asigurările sociale.

Tabel 42: Situatia cheltuielilor in orasul Bocsa

Anul	CHELTUIELI		din care: pe titluri de cheltuieli														din care: pe parti si capitole de cheltuieli									
	TOTALE																									
	(col.16+17+...+28)	Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	Dobânzi	Subvenții	Transferuri între unități ale administrației publice	Alte transferuri	Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	Asistență socială	Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente județului	Alte cheltuieli	Cheltuieli de capital	Operațiuni financiare	Plaj efectuate în anul precedent și recuperate în anul curent	Servicii publice generale	Aplânare, ordine publică și siguranță regională	Învățământ	Sănătate	Cultură, recreere și religie	Așiguri și asistență socială	Locuințe, servicii și dezvoltare publică	Protecția mediului	Combustibil și energie	Transporturi	Alte cheltuieli	
2018	19,378,310	7,933,316	4,097,510	128,206	604,792	619,000	500,696	0	2,934,307	368,175	172,511	1,658,424	373,041	-1,658	4,419,171	1,144,604	1,814,940	31,892	1,147,368	6,343,731	1,685,984	1,218,374	0	1,271,041	301,215	
2019	22,894,586	10,601,324	4,610,044	117,154	338,772	0	217,000	0	3,581,089	1,383,698	414,977	1,322,767	319,771	0	4,530,536	1,164,890	2,011,427	41,001	1,190,201	9,718,388	1,564,905	1,200,499	0	1,182,766	289,773	
2020	25,165,462	11,700,922	5,366,204	98,654	347,243	0	183,000	0	4,162,705	642,224	561,810	1,862,629	288,191	-29,920	4,473,479	1,210,423	2,200,666	47,032	1,325,027	10,202,727	1,812,499	1,346,874	0	2,282,163	294,572	
2021	35,928,659	12,198,921	7,365,708	80,456	291,220	0	301,500	0	5,336,716	486,896	633,266	8,971,076	289,321	-16,421	4,753,137	1,163,675	2,826,237	777,534	1,350,654	11,712,577	1,845,965	2,123,421	0	9,091,457	284,002	
2022	ERDARE ARTICAP	13,971,621	11,298,344	109,136	782,320	0	427,961	0	6,722,504	910,710	1,595,970	5,850,745	289,372	-6,955	8,443,134	1,465,293	4,217,044	327,417	3,115,773	13,438,427	3,504,982	3,214,089	0	3,850,333	344,636	

Sursa: <http://www.dpfbfbl.mdrap.ro/>

Tabel 43: Evolutia veniturilor si a cheltuielilor in perioada 2018- 2019

Ani	Venituri	Cheltuieli
2018	18.303,130	19.378,310
2019	22.712,235	22.894,586
2020	32.140,433	25.165,462
2021	41.437,806	35.928,659
2022	38.703,253	41.911,128

Sursa: http://www.dpfbfbl.mdrap.ro/sit_ven_si_chelt_uat.html

Între 2018 și 2022, veniturile Primăriei Bocșa au cunoscut o creștere semnificativă de 44,17%, urmată de o scădere de 46,23% în 2022. Cu toate acestea, există un deficit bugetar de 3.207.875 mii lei. Primaria orasului Bocsa isi propune sa ia masuri pentru a acoperi diferenta dintre venituri si cheltuieli. Aceste masuri pot include imprumuturi, reducerea cheltuielilor sau cresterea veniturilor.

Tabel 44: Ponderea veniturilor proprii in veniturile totale a orasului Bocsa

Ani	Venituri totale	Venituri proprii total	Pondere
2018	18.303,130	9.330,194	50,97%
2019	22.712,235	10.532,449	46,37%
2020	32.140,433	13.597,854	42,30%
2021	41.437,806	14.791,333	35,69%
2022	38.703,253	6.916,756	17,87%

Sursa: <http://www.dpfbl.mdrap.ro/>

Conform performanței bugetului din perioada analizată, ponderea veniturilor proprii în totalul veniturilor bugetului orasului Bocșa este în scădere. Dacă în anul 2018 se înregistra o pondere de 50,97%, în anul 2022 a ajuns la 17,87%.

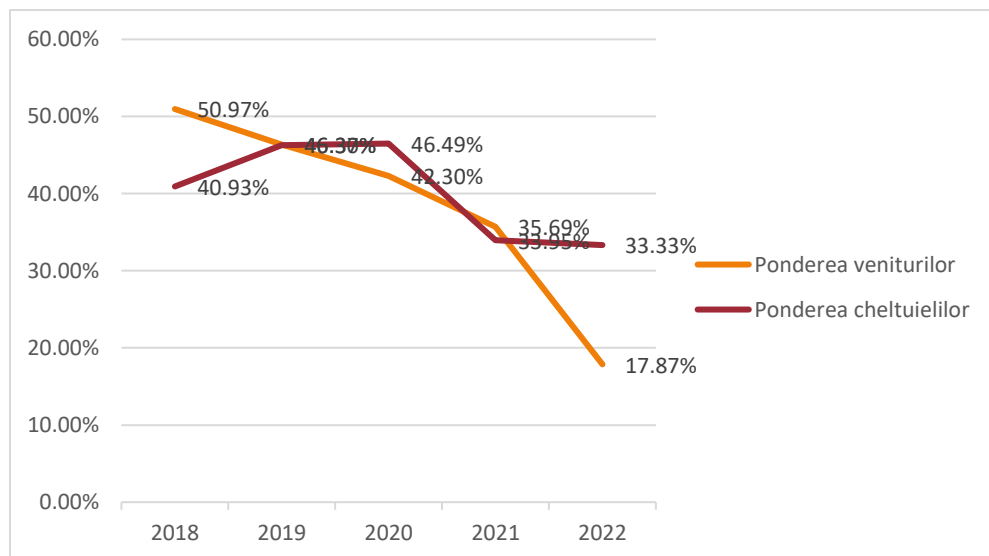
Tabel 45: Ponderea cheltuielilor de personal în totalul cheltuielilor a orasului Bocșa

Ani	Cheltuieli de personal	Cheltuieli total	Pondere
2018	7,933,316	19.378,310	40,93%
2019	10,601,324	22.894,586	46,30%
2020	11,700,922	25.165,462	46,49%
2021	12,198,921	35.928,659	33,95%
2022	13,971,621	41.911,128	33,33%

Sursa: <http://www.dpfbl.mdrap.ro/>

Ponderea cheltuielilor de personal în totalul cheltuielilor este în scădere, dacă în anul 2018 ponderea era de 40,93%, în anul 2022 ajungând la 33,33%. înregistrându-se o scădere de 7,6%.

Grafic 44: Ponderea cheltuielilor de personal

Sursa: <http://www.dpfbl.mdrap.ro/>

Din graficul de mai sus putem observa ca in perioada analizata ponderea veniturilor a inregistrat o scadere dramatica de 33,1%, ajungand in anul 2022 la 17,87%. In schimb ponderea cheltuielilor au inregistrat o mica crestere in ani 2019 -2022, urmand ca in anul 2021 sa aiba o scadere brusca de aproximativ 10,8%. Cheltuielile publice reprezintă modul în care fondurile bugetare sunt distribuite și utilizate pentru a satisface nevoile generale ale societății.

Tabel 46: Cheltuielile publice

Anul	CHELTUIELI													Plajă efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent
	din care: pe titluri de cheltuieli													
	TOTALE (col.16+17+...+28)	Cheltuieli de personal	Bunuri și servicii	Dobânzi	Subvenții	Transferuri între unități ale administrației publice	Alte transferuri	Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	Asistență socială	Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului	Alte cheltuieli	Cheltuieli de capital	Operațiuni financiare	
2018	19,378,310	7,933,316	4,097,510	128,206	604,792	619,000	500,686	0	2,934,307	358,175	172,511	1,658,424	373,041	-1,658
2019	22,894,586	10,601,324	4,610,044	117,154	326,772	0	217,000	0	3,581,089	1,383,698	414,977	1,322,757	319,771	0
2020	25,165,462	11,700,922	5,356,204	98,654	347,243	0	183,000	0	4,162,705	642,224	561,610	1,852,629	289,191	-28,920
2021	35,928,659	12,198,921	7,355,708	80,456	291,220	0	301,500	0	5,336,716	486,896	633,266	8,971,076	289,321	-16,421
2022	41,911,128	13,971,621	11,298,344	109,136	752,320	0	427,361	0	6,722,504	910,710	1,585,970	5,850,745	289,372	-6,955

Sursa: <http://www.dpfbfbl.mdrap.ro/>

În ceea ce privește capitolul de cheltuieli din cadrul bugetului orasului, se poate observa că cele de personal au înregistrat o crestere semnificativa.

Tabel 47: Cheltuielile publice

din care: pe parti si capitole de cheltuieli										
Servicii publice generale	Apărare, ordine publică și siguranță națională	Învățământ	Sănătate	Cultură, recreere și religie	Asigurări și asistență socială	Locuințe, servicii și dezvoltare publică	Protecția mediului	Combustibili și energie	Transporturi	Alte cheltuieli
4,419,171	1,144,604	1,814,940	31,892	1,147,358	6,343,731	1,685,984	1,218,374	0	1,271,041	301,215
4,530,536	1,164,890	2,011,427	41,001	1,190,201	9,718,588	1,564,905	1,200,499	0	1,182,766	289,773
4,473,479	1,210,423	2,200,666	47,032	1,325,027	10,202,727	1,812,499	1,346,874	0	2,252,163	294,572
4,753,137	1,163,675	2,826,237	777,534	1,350,654	11,712,577	1,845,965	2,123,421	0	9,091,457	284,002
8,443,134	1,455,293	4,217,044	327,417	3,115,773	13,438,427	3,504,982	3,214,089	0	3,850,333	344,636

Sursa: <http://www.dpfbfbl.mdrap.ro/>

In perioada de analiza 2018 - 2022, Primaria Orasului Bocsă si-a alocat cea mai mare parte din bugetul sau local in urmatoarele sectoare:

- cheltuieli de personal;
- cheltuieli cu invatamantul
- cheltuieli cu servicii publice generale

➤ Cheltuieli cu asigurari si asistenta sociala.

Cheltuielile de la capitolul Învățământ ale Orasului Bocsa reprezinta un sfert din totalul cheltuililor, in anul 2022 acordandu- se un buget mai mare in ceea ce priveste, cheltuielile cu invatamantul, plecand de la 1,814.940 la 4,217.004, marindu-se cu 132.35% in anul 2022.

Cheltuielile de la capitolul Asigurari si Asistență socială ale orasului Bocsa reprezinta jumatate din cheltuielile totale, acestea crescand in 2022 cu 7,094.696 lei fata de anul 2018.

Factorii care afectează creșterea costurilor administrației publice pot fi definiți după cum urmează:

- **Factori demografici:** Modificări în structura populației pe categorii de vârstă și domeniul socio-profesionale.
- **Factori sociali:** o crestere a venitului pe cap de locuitor in societate necesita un efort fiscal din partea statului, alocarea resurselor pentru coordonarea veniturilor pentru categoriile sociale incluse in sectorul public, inclusiv asistenta sociala
- **Urbanizare:** aceasta necesita resurse financiare suplimentare pentru crearea și dezvoltarea centrelor urbane și pentru finanțarea unor utilități publice
- **Factori economici:** se referă la dezvoltarea și modernizarea economică bazată pe cercetarea științifică. Bugetul de stat asigură finanțarea acțiunilor economice costisitoare, a proiectelor economice legate de risc

ORGANIZAȚII ALE SOCIETĂȚII CIVILE

În conformitate cu Registrul Național al ONG publicat de către Ministerul Justiției (www.just.ro), in anului 2023, în Orasul Bocșa erau înregistrate 35 asociații (aici fiind incluse și asociațiile de proprietari ori asociațiile sportive) si 5 fundații.

5. Analiza SWOT

Plecând de la analiza situației existente prezentate în capitolul anterior, a fost realizată următoarea analiză SWOT

➤ Puncte tari	➤ Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cadru fizico-geografic favorabil dezvoltării așezărilor umane; ➤ Capital natural valoros; ➤ Zona cu risc seismic redus; ➤ Existența în zonă a unor lacuri naturale și artificiale; ➤ Calitatea aerului este foarte bună în oraș, în anul 1913 fiind declarat Stațiune Balneoclimaterică; ➤ Număr de casătorii crescute față de anul 2020; ➤ Nu sunt probleme semnificative din punct de vedere al poluării aerului; ➤ Dezvoltarea infrastructurii pietonale urbane ➤ Dezvoltarea unei rute ocolitoare, special amenajate pentru autovehiculele de mare tonaj pentru fluidizarea traficului. ➤ Ponderea șomerilor înregistrați în totalul resurselor de muncă sub 2% prezintă un echilibru pe piața forței de muncă. ➤ Investiția în spații verzi și amenajarea acestora ➤ Extindere rețea de apă, extindere și reabilitare ➤ Existența proiectelor de canalizare 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orașul și-a pierdut atestarea de Stațiune Balneoclimaterică ➤ Relieful muntos impune restricții în dezvoltarea teritorială, socială și economică ➤ Există zone care prezintă pericol de alunecări de teren; ➤ Nu sunt identificate toate zonele în care solul prezintă fenomene de eroziune; ➤ Natalitate scăzută, spor natural negativ; ➤ Structura piramidei vârstelor ne indică o pondere foarte ridicată a populației ce se va pensiona în următorii 10-15 ani, ceea ce indică o scădere a populației apte de muncă; ➤ Scăderea demografică și procesul de îmbătrânire demografică; ➤ Spor natural negativ, numărul deceselor fiind superior numărului nașterilor, fapt ce va avea efecte negative asupra economiei pe termen lung; ➤ Migrația tinerilor reprezintă una dintre problemele existente la nivel teritorial. ➤ Lipsa infrastructurii rutiere adecvate, special destinate autovehiculelor cu masă totală ce depășește 7,5 tone ➤ Lipsa infrastructurii feroviare electrificate

- Proiecte care susțin dezvoltarea durabilă a orașului și oferă facilități pentru investitori
- Resursele turistice și de agrement diversificate (climaterice, culturale, istorice, arheologice, religioase etc)
- Extindere rețea de apă, extindere și reabilitare
- Așezarea geografică generoasă a orașului din punct de vedere a diversității reliefului și a condițiilor pedoclimatice, oferă un potențial turistic foarte mare;
- Potențial de racordare la noile infrastructuri rutiere ce vor fi construite (autostrăzi, drumuri expres)
- Rețea de alimentare cu energie electrică în întregul oraș;
- Rețea de alimentare cu gaze
- Rețea de iluminat stradal modernizată
- Lipsa unui terminal intermodal care să asigure transferul în siguranță a fluxurilor de călători între transportul public local, județean, interjudețean și cel feroviar.
- Circulație intensă de autovehicule în zona urbană
- Lipsa unui sistem de monitorizare a traficului
- Lipsa digitalizării în mijloacele de transport în comun (informarea în timp real a călătorilor în stații, e-ticketing etc)
- Deficiența privind sistemul de informare și prezenta elementelor de securitate (monitorizare video, afișarea programului de circulație etc.).
- Sistemul de transport dedicat ciclismului nu este dezvoltat preponderent cu cererea de utilizare.
- Locuri insuficiente de parcare
- Trotoarele nu sunt adaptate persoanelor cu probleme locomotorii
- Lipsa autobuzelor electrice în sistemul mijloacelor de transport în comun
- Lipsa proiectelor în managementul deșeurilor
- Necesitatea dezvoltării terminalelor de transport la nivelul localităților
- Lipsa infrastructurii sanitare corespunzătoare
- Lipsa infrastructurii corespunzătoare în situații de urgență
- Infrastructura de învățământ neechipată corespunzător conform normelor europene

- Numar redus al terenurilor sportive si a salilor de gimnastica
- Numar redus de echipamente IT la nivelul invatamantului preuniversitar
- Lipsa infrastructurii de cercetare si inovare publice si private
- Numărul redus de companii mari și scăderea numărului de companii cu capital străin, precum și a investițiilor străine directe indică o atractivitate redusă a zonei din punct de vedere economic
- Nivelul redus al antreprenoriatului și lipsa de inițiative și structuri de educare și sprijin antreprenorial generează un impact negativ asupra capacității economiei locale de a se reînnoi și de a inova.
- Piața consumatorilor este limitată, în condițiile declinului demografic. Acest fapt afectează posibilele avantaje comparative ale orasului în raport cu atragerea de investiții străine directe.
- Numarul redus de locuinte cu acces la rețeaua de energie termica
- Resurse bugetare insuficiente pentru proiectele de infrastructura;
- Inexistența unor plăcuțe explicative la monumente, a unor ghiduri audio în mai multe limbi;
- Legendele, evenimentele istorice nu sunt foarte cunoscute;
- Pregătire insuficientă privind antreprenoriatul și managementul turistic a unor proprietari de pensiuni;
- Probleme legate de personalul din turism (grad scăzut de instruire a

- personalului din turism / lipsa personalului calificat);
- Inexistența informațiilor complete integrate asupra obiectivelor / traseelor turistice din comună în format digital / on-line;
- Lipsa specializării persoanelor care lucrează în activități turistice;
- Infrastructura școlară trebuie extinsă și modernizată; lipsește o sală de sport conformă (cu vestiare pentru elevi), lipsa terenurilor de joacă pentru grădinițele din localități, dar și dotarea adecvată pentru modernizarea laboratoarelor;
- Rata ridicată a absenteimului și rata crescută a abandonului școlar;
- Scăderea natalității care implică scăderea numărului de elevi;
- Posibilitățile financiare reduse ale persoanelor interesate să urmeze cursuri de formare profesională continuă pentru adulți;
- Necesitatea conștientizării importanței formării profesionale continue a adulților în raport cu schimbările inerente de pe piața muncii.
- Lipsa campaniilor de informare privind importanța studiului;
- Riscul adaptării dificile a personalului didactic la cerințele învățământului actual;
- Atragerea personalului didactic de către firme particulare interne sau externe (le oferă salarii atractive)
- Lipsa unor programe școlare alternativă „Step by step” și „After school”

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lipsa unui laborator de analize medicale de urgență ➤ Starea de degradare fizică a unor monumente istorice și a centrelor istorice rurale ➤ Slaba dezvoltare a turismului cultural în pofida potențialului patrimonial foarte valoros; ➤ Lipsa de mediatizare la nivel local și interes scăzut al tinerelor generații pentru implicarea în activitățile culturale; ➤ Insuficiența resurselor financiare la nivel local dar și a proiectelor dedicate protecției patrimoniului imaterial și activităților culturale; ➤ Capacitate administrativă scăzută și resurse financiare insuficiente pentru asistenta sociala; ➤ Resurse informatizate insuficiente in cadrul administratiilor publice din oras; ➤ Suprafețe reduse de spații verzi în mediul urban; ➤ Creșterea poluării apei in zone; ➤ Programe educative insuficiente cu privire la protectia mediului;
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oportunitati 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Asigurarea unei infrastructuri de transport de înaltă calitate ce permite conectivitatea între România și restul Uniunii Europene, precum și între toate regiunile țării, intermediul Programului Operational de Transport (POT) 2021-2027 ➤ Asigurarea unui set de servicii publice pentru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reglementarile ce vizează reducerea volumului de vehicule grele de marfă care tranzitează zone cu densitate mare de locuire și zone utilizate frecvent de pietoni și bicicliști. Acestea includ: ➤ Legea nr. 38/2003 privind transportul rutier: Această lege stabilește reguli pentru transportul rutier de mărfuri, inclusiv restricții privind accesul

dezvoltarea comunitatii prin intermediul Programului National de Dezvoltare Locala.

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin POR VEST 2021-2027
- Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zoneleurbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare prin POR VEST 2021-2027
- Aigurarea unei regiuni cu mobilitate urbana sustenabila prin POR VEST 2021-2027
- Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere prin POR VEST 2021-2027
- Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online prin POR VEST 2021-2027

vehiculelor grele de marfă pe anumite trasee sau în anumite zone.

- Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru implementarea sistemului de taxare a utilizării infrastructurii de transport rutier: Această lege prevede implementarea unui sistem de taxare a utilizării infrastructurii de transport rutier, inclusiv taxe suplimentare pentru vehiculele grele de marfă care tranzitează zonele cu densitate mare de locuire și zonele utilizate frecvent de pietoni și bicicliști.
- HG nr. 394/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 38/2003 privind transportul rutier: Aceste norme metodologice prevăd reguli detaliate privind transportul rutier de mărfuri, inclusiv restricții privind accesul vehiculelor grele de marfă în zonele cu densitate mare de locuire și zonele utilizate frecvent de pietoni și bicicliști.
- Legea nr. 9/2018 privind reglementarea activității de desfășurare a serviciului de transport public local de persoane: Această lege prevede reglementări privind transportul public local de persoane, care pot contribui la reducerea volumului de trafic de vehicule grele de marfă în zonele urbane
- *Reglemenatrea cresterii nivelului de poluare la nivelul infrastructurii feroviare datorat*

- Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice prin POR VEST 2021-2027
  - Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde - infrastructura pentru biciclete (și alte vehicule electrice ușoare) la nivel local/metropolitan prin intermediul PNRR Fondul Local C10.I.1.4
  - Proiect POIM 5.2 - Consolidarea capacității de reacție în caz de dezastre.
  - Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive prin PS 2021-2027
  - Valorificarea oportunităților privind calificarea forței de muncă în colaborare între sistemul de educație local și regional și principalii angajatori privați.
  - Valorificarea oportunităților privind calificarea forței de muncă în colaborare între sistemul de educație local și regional și principalii angajatori privați.
  - Importanța acordată siguranței cetățeanului și climatului de ordine și siguranță publică
- emisiilor de CO2 eliberate in atmosfera de locomtivele diesel, ce impune respectarea urmatoarelor legi:*
- *Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, care stabilește normele de emisie pentru vehiculele rutiere și feroviare;*
  - *Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, care prevede că orice proiect de infrastructură feroviară trebuie să îndeplinească anumite standarde de mediu și să fie supus unor evaluări periodice de impact asupra mediului.*
  - Lipsa unor politici publice județene de creștere demografică și de atragere de populație poate duce, pe viitor continuarea fenomenului de scădere accentuată a populației orasului.
  - Continuarea crizei economice generate de pandemia de COVID-19, cu implicații asupra scăderii vânzărilor și a capacității de finanțare a afacerilor, respectiv asupra asigurării locurilor de muncă
  - Scaderea nivelului de utilizare a infrastructurii rutiere din cauza lipsei infrastructurii și a siguranței fluxurilor de calatori
  - Scaderea nivelului siguranței pietonale in zona urbana determinand uitlizarea autovehiculelor persoanele cauzand o crestere a nivelului de emisii eliberate in atmosfera.
  - Ingreunarea fluiditatii circulatiei atat pietonale cat si rutiere din

- Legislație favorabilă pentru obținerea atestatului de stațiune balneoclimaterică;
  - Promovarea, la nivel național, a unor politici de creștere a natalității, ce au drept scop inițierea unor programe sociale adresate familiilor;
  - Existența programelor naționale și europene ce sprijină menținerea tinerilor în mediul urban, încurajând dezvoltarea propriilor afaceri;
  - Posibilități de diminuare a migrației în rândul tinerilor prin organizarea unor cursuri de formare profesională prin programe europene;
- cauza masinilor parcate necorespunzător sau pe carosabil.
- Dificultatea persoanelor cu probleme locomotorii în a circula în zona pietonală fiind expuși riscurilor de accidentare.
  - Deficiența rețelei de canalizare meteorice să acopere zona rezidențială provocând menținerea pe asfalt a unor cantități mari de apă.
  - Creșterea nivelului de poluare a mediului înconjurător cauzat de lipsa proiectelor în managementul deșeurilor
  - Supraaglomerarea spitalelor de urgență și dificultatea în gestionarea cazurilor
  - Expunerea societății în pericol în cazul situațiilor de urgență
  - Lipsa investițiilor în infrastructura de învățământ cauzează efecte negative pe termen lung atât cetățenilor cât și întregii societăți.
  - Deconectarea tinerilor de la un mediu de viață sănătos dar și reducerea oportunității generării de noi sportivi sau viitori campioni olimpici, cauzat de insuficiența salilor de sport și de gimnastică
  - Lipsa infrastructurii de cercetare poate cauza pierderea domeniilor emergente precum inteligența artificială, tehnologia informației, energiile regenerabile, sănătatea și biotehnologia.
  - Scăderea numărului populației rurale conduce la pierderea interesului pentru modernizarea spațiului de locuit.

- Apropierea de orase (Resita, Timisoara) poate influența migrația în sens negativ;
- Piramida vârstelor ne indică accelerarea fenomenului de îmbătrânire demografică.
- Accentuarea disparităților între centrele urbane mari și orașele mici și mijlocii
- Accentuarea fenomenului de migrație externă, cu precădere a populației tinere și a celei înalt calificate
- Accentuarea în următorii ani a scăderii demografice și accelerarea ritmului de îmbătrânire a populației;
- Reducerea natalității contribuie la accentuarea fenomenului de îmbătrânire a populației active;

6. Viziunea si misiunea strategiei

Viziunea strategiei o reprezintă dezvoltarea orașului Bocșa în perioada 2023-2027 pe baze sustenabile și armonioase pentru îmbunătățirea calitatii vieții pentru toți locuitorii. Prin abordarea integrată a obiectivelor din strategie și prin angajamentul luat de către autorități față de calitatea vieții locuitorilor, se va crea un mediu urban durabil, care se adaptează nevoilor prezentului fără a compromite viitorul. Viziunea strategiei este de a construi un oraș care să fie recunoscut la nivel național și internațional pentru sustenabilitate și bunăstare comunitară. Orașul Bocșa va deveni un exemplu de dezvoltare urbană durabilă și progresivă, în care competitivitatea, inovația și implicarea cetățenilor converg pentru a crea un mediu viabil, conectat și plăcut pentru toți locuitorii săi. Bocșa va fi un oraș inteligent, cu un caracter verde distinct, care prioritizează incluziunea socială și conectivitatea, asigurând astfel calitatea vieții și bunăstarea comunității.

Misiunea strategiei presupune creșterea nivelului de trai al populației din orașul Bocșa. Investițiile masive ce se doresc a fi realizate în infrastructura orașului, vor revigora activitățile specifice, susținând mai departe creșterea economică. În vederea creșterii pe termen lung a nivelului de bunăstare în rândul cetățenilor orașului Bocșa, misiunea strategiei prevede investiții majore în domeniul educației, al dezvoltării sociale, infrastructurii și a mediului. Toate aceste măsuri expuse în prezența strategiei urmăresc crearea de noi oportunități pentru locuitorii orașului Bocșa. Ne angajăm să dezvoltăm orașul Bocșa într-un mod echilibrat, în care aspectele economice, sociale și mediului înconjurător se îmbină armonios.

Prin promovarea dezvoltării economice o dată cu stimularea inovației și a afacerilor locale, vom crea un mediu favorabil pentru investiții și creștere. Implementarea soluțiilor ecologice și dezvoltarea infrastructurii verzi, crearea infrastructurii moderne atât de transport cât și de construcții va conduce la îmbunătățirea calitatii mediului și la dezvoltarea unui oraș mai bine conectat și atractiv.

Viziunea și misiunea noastră reflectă angajamentul nostru pentru o dezvoltare urbană durabilă și prosperă, care să pună în prim-plan nevoile și aspirațiile locuitorilor noștri. Prin crearea unui oraș competitiv, verde, conectat, incluziv și orientat către cetățeni, vom construi un viitor sustenabil pentru Bocșa și comunitatea sa.

7. Obiective

1. Bocșa, un oraș mai competitiv și mai inteligent
2. Bocșa, un oraș mai verde, rezilient, cu emisii scăzute de dioxid de carbon
3. Bocșa, un oraș mai conectat
4. Bocșa, un oraș mai social și mai favorabil incluziunii
5. Bocșa, un oraș mai aproape de cetățeni

OBIECTIV	PRIORITATE	MASURA
1. Bocșa, un oraș mai competitiv și mai inteligent	<u>1.1 Oras competitiv prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice</u>	<u>Masura 1: Dezvoltarea și sporirea capacității de cercetare și inovare a IMM-urilor</u>
		<u>Masura 2: Intensificarea dezvoltării sustenabile prin creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</u>
	<u>Masura 3: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</u>	
	<u>1.2 Oras smart, cu o administratie digitalizata</u>	<u>Masura 1: Valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor și al autorității publice</u>
2. Bocșa, un oraș mai verde, rezilient, cu emisii scăzute	<u>2.1 Oras prietenos cu mediul</u>	<u>Masura 1: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</u>
		<u>Masura 2: Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a</u>

de dioxid de carbon		<u>infrastructurii verzi, si reducerea tuturor formelor de poluare</u>
		<u>Masura 3: Dezvoltarea infrastructurii de apa si apa uzata, gestionarea deseurilor, a sistemelor si retelelor de energie</u>
	<u>2.2 Oras cu o mobilitate urbana sustenabila</u>	<u>Masura 1: Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon</u>
3. Bocsa, un oras mai conectat	<u>3.1 Oras mai accesibil</u>	<u>Masura 1: Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități locale sustenabile, rezilientă la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T</u>
4. Bocsa, un oras mai social si mai favorabil incluziunii	<u>4.1 Oras mai educat</u>	<u>Masura 1: Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</u>
	<u>4.2 Oras mai atractiv</u>	<u>Masura 1: Construirea/modernizarea/reabilitarea cladirilor publice</u>
		<u>Masura 2: Reabilitarea și dotarea infrastructurii medicale</u>

		<u>Măsura 3: Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială</u>
5. Bocșa, un oraș mai aproape de cetățeni	<u>5.1 Oraș pentru cetățeni</u>	<u>Măsura 1: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane</u>
		<u>Măsura 2: Regenerare urbană care vizează transformarea și reinventarea spațiului public, inclusiv renovarea feței urbane a clădirilor de patrimoniu A sau B, precum și zone construite protejate</u>
		<u>Măsura 3: Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de infrastructură culturală publică</u>

OBIECTIV	PRIORITATE	MĂSURA	ACȚIUNI
1. Bocșa, un oraș mai competitiv și inteligent	<u>1.1 Oraș competitiv prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice</u>	<u>Măsura 1: Dezvoltarea și sporirea capacității de cercetare și inovare a IMM-urilor</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea economiei locale prin susținerea cercetării și inovării • Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri • Dezvoltarea unui parc logistic • Organizarea de concursuri inovatoare

	<p><u>Măsura 2:</u> <u>Intensificarea dezvoltării sustenabile prin creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</u></p>	
	<p><u>Măsura 3:</u> <u>Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de campanii de informare a agenților economici locali cu privire la oportunitățile de finanțare în vederea diversificării activității curente și dezvoltarea de noi arii economice de (unități de cazare, unități de servire a mesei, centre sporturi nautice, realizare suveniruri) • Crearea de parteneriate cu unitatile de invatamant pentru creșterea atractivitatii carierei antreprenoriale si dezvoltarea de noi afaceri (start-up)
<p><u>1.2 Oras smart, cu o administratie digitalizata</u></p>	<p><u>Măsura 1:</u> <u>Valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor și al autorității publice</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unei platforme pentru promovarea zonei Bocsa ca destinatie pentru investitii si asigurarea accesului online la servicii si informatii

			<p>publice pentru investitori și forța de muncă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalizarea instituțiilor din administrația orașului Bocșa prin activități ce vor viza: Aplicații de tip Smart City; platforme cu funcții și servicii digitale oferite de instituții publice, plecând de la nevoile și în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor
<p>2. Bocșa, un oraș mai verde, rezilient, cu emisii scăzute de dioxid de carbon</p>	<p><u>2.1 Oraș prietenos cu mediul</u></p>	<p><u>Măsura 1: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea energetică a clădirilor rezidențiale (blocuri de locuințe) – îmbunătățirea izolației termice, modernizarea termică a anvelopei clădirii; îmbunătățirea sistemului tehnic al clădirii (instalații); utilizarea surselor regenerabile de energie în măsura în care sunt concepute și dimensionate pentru consumul propriu al clădirii; lucrări conexe, în procent limitat; campanii de informare, educație și conștientizare cu privire la optimizarea consumului de energie în gospodărie și întărirea valorilor ecologice. • Reabilitarea energetică a clădirilor publice cu funcțiuni sociale (educaționale, de

sănătate, servicii sociale): îmbunătățirea izolației termice, modernizarea termică a anvelopei clădirii; îmbunătățirea sistemului tehnic al clădirii (instalații); utilizarea surselor regenerabile de energie în măsura în care sunt concepute și dimensionate pentru consumul propriu al clădirii; lucrări conexe, în procent limitat; Consolidarea capacității autorității de management, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților publice în domeniul eficienței energetice, campanii de informare, educație și conștientizare cu privire la optimizarea consumului de energie în clădirile publice.

Măsura 2:
Intensificare
acțiunilor de
protecție și
conservare a
naturii, a
biodiversității și a
infrastructurii
verzi, și
reducerea tuturor
formelor de
poluare

- Crearea de noi spații verzi în intravilanul localitatii
- Crearea de spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri; amenajarea zonelor verzi din cadrul muzeelor în aer liber;
- Crearea spațiilor verzi pentru recreere spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de

		<p>apă (zona de maluri și zona de deasupra malurilor); păduri urbane; culoare de protecție față de infrastructura tehnică: perdele forestiere urbane, fâșii plantate, însă doar în cadrul unor proiecte care includ cel puțin încă o componentă din cele de mai sus.</p>
	<p><u>Măsura 3:</u> <u>Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată, gestionarea deșeurilor, a sistemelor și rețelelor de energie</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea utilizării surselor de energie regenerabile • Acțiuni de dezvoltare și de modernizare a sistemelor de apă și de apă uzată; • Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor în vederea tranziției spre economia circulară, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri (ex. colectarea separată, extinderea/dezvoltarea capacității de reciclare etc)
<p><u>2.2 Oras cu o mobilitate urbana sustenabila</u></p>	<p><u>Măsura 1:</u> <u>Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții privind sistemele de transport public local de călători și sistemele pentru transport alternativ nemotorizat; • Achiziționarea de autobuze pentru transport urban curat,

			<p>nclusiv stații de încărcare și alimentare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru transportul nemotorizat; • Dezvoltarea sistemelor de bike-sharing, achiziția de biciclete sau a altor mijloace de transport ecologice • Dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic, management al flotei; • Dezvoltarea unor soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public, inclusiv măsuri de siguranță rutieră; • Dezvoltarea, extinderea, optimizarea stațiilor de transport public, inclusiv a stațiilor și conexiunilor inter-modale;
<p>3. Bocșa, un oras mai conectat</p>	<p><u>3.1 Oras mai accesibil</u></p>	<p><i><u>Masura 1: Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități locale sustenabile, rezilientă la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T</u></i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de creștere a siguranței rutiere și ecologice • Amenajarea de noi locuri de parcare; • crearea sau extinderea variantelor ocolitoare

			<ul style="list-style-type: none"> • decongestionarea traficului din jurul marilor orașe prin investiții în construirea și modernizarea de pasaje sau noduri rutiere, pasarele pietonale, șosele de centură, intersecții periculoase etc. în scopul facilitării tranziției către un sistem de transport urban sustenabil • Amenajarea pistelor de biciclete
4. Bocșa, un oraș mai social și mai favorabil incluziunii	4.1 Oraș mai educat	Măsura 1: Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea/modernizarea/dotarea unitatilor de învățământ • Dotarea sălilor în care se desfășoară actul educațional, laboratoarelor, atelierelor etc, în conformitate cu noile tendințe educaționale și tehnologice, corelat cu dinamica pieței forței de muncă și dubla tranziție, ✓ adaptarea stării tehnice a infrastructurii la cerințele echipamentelor moderne, ✓ lucrări de modernizare/reabilitare și extindere/construire a infrastructurii de învățământ; ✓ Modernizarea institutiilor de învățământ complementare ✓ Amenajarea și dotarea de noi laboratoare

- științifice pentru populația școlară
- Asigurarea serviciilor sociale destinate persoanelor varstnice
  - Modernizare și dotare cămin pentru bătrâni
  - Sprijinirea reintegrării bătrânilor în viața socială a comunității prin derularea unor acțiuni de voluntariat, programe de tip un copil -un buni
  - Organizarea de cursuri de formare pentru îngrijitori bătrâni la domiciliu
  - Sprijinirea îmbătrânirii active prin înființarea unei structuri de economie socială care să creeze locuri de muncă pentru persoanele vârstnice
  - Asigurarea serviciilor sociale destinate copilului, familiei, persoanelor cu dizabilitati, altor categorii sociale vulnerabile;
  - Dezvoltarea unui program de sprijinire a familiilor defavoritate și populației cu risc de sărăcie care să cuprindă oferirea de mese calde zilnice
  - Sprijin pentru servicii de creștere a calității și de accesibilitate la educație, pentru

dezvoltarea de noi specializări, prevenirea părăsirii timpurii a școlii, alte servicii educaționale destinate grupurilor vulnerabile pentru prevenirea excluziunii sociale

- Stoparea violenței domestice în familiile defavorizate
- Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale
- Consiliere profesională și familială persoanelor dezavantajate
- Analiză pentru identificarea situației și a nevoilor copiilor și/sau familiei în vederea creșterii calității vieții acestora precum și asigurarea condițiilor pentru viață demnă, pentru prevenirea și combaterea situațiilor de risc, inclusiv pentru copiii cu părinți plecați în străinătate
- Dezvoltarea de ateliere protejate pentru persoane vulnerabile
- Înființarea unei întreprinderi sociale de inserție care să creeze locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități
- Înființarea de unități de asistență medicosocială
- Crearea de servicii și facilități în vederea integrării copiilor în

- sistemul de educație timpurie și sprijinirea ocupării pe piața muncii a părinților
- Facilitarea accesului tuturor categoriilor sociale la un sistem educational modern;
  - ✓ Incurajarea invatamantului de tip afterschool și organizarea de programe specifice
  - ✓ Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
  - ✓ Creșterea numărului de oferte educaționale orientate pe formarea de competențe și pe utilizarea de soluții digitale/
  - Suport pentru participarea la programe pentru dobândirea de noi competente;
  - ✓ Dezvoltarea și implementarea unor cursuri de calificare/recalificare în scopul integrării populației fără ocupație în câmpul muncii
  - ✓ Cursuri pentru dobândirea de noi competențe pentru

		<p>populația aflată în câmpul muncii</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Schimburi de experiență între școli/licee/angajați pe termen lung prin parteneriat public-privat ✓ Îmbunătățirea nivelului de competențe profesionale și creșterea gradului de ocupare a șomerilor și persoanelor inactive, persoanelor de etnie romă, persoanelor din mediul rural ✓ Înființarea de întreprinderi sociale în scopul combaterii disparităților sociale
<p><u>4.2 Oras mai atractiv</u></p>	<p><i><u>Masura 1:</u></i> <i><u>Construirea/modernizarea/reabilitarea cladirilor publice</u></i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Construirea de locuinte si servicii conexe • Construirea de locuinte pentru tineri • Reabilitarea cladirilor publice • Reabilitarea cladirilor rezidentiale
	<p><i><u>Masura 2:</u></i> <i><u>Reabilitarea și dotarea infrastructurii medicale</u></i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii si serviciilor de sanatate • Creștere capacitate medicină de urgență pediatrica in spatiile existente • Dotarea ambulatoriu integrat • Construire spital • Reparatii capitale si modernizare spital

Măsura 3:
Creșterea rolului
culturii și al
turismului
sustenabil în
dezvoltarea
economică,
incluziunea
socială și
inovarea socială

- Aducerea la stare funcțională optimă a principalelor instituții culturale din oraș
- Investiții în modernizarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri: infrastructură accesibilă și dotări pentru cazare, săli de mese, facilități de agrement și pentru a acomoda nevoile persoanelor cu dizabilități, și alte servicii de agrement, măsuri de promovare a accesului persoanelor vulnerabile la aceste activități.
- Facilitarea accesului la informațiile privind obiectivele turistice
  - Trasarea unor rute turistice tematice
  - Amenajarea spațiilor din proximitatea obiectivelor turistice
  - Dezvoltarea unui sistem digitalizat de informare, semnalizare și orientare turistică
    - Realizarea unor prezentări
    - Organizarea de întâlniri de lucru între mediul public și cel privat în vederea stabilirii și încurajării realizării de noi investiții în sfera recreativă, de agrement

			<p>și petrecere a timpului liber (localuri, săli evenimente culturale, săli teatru, cinematograf, infrastructură turism)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea activitatilor recreative in vederea diversificării posibilităților de petrecere a timpului liber - Amenajarea de noi parcuri și spații de joacă pentru copii - Amenajarea luciului de apă disponibil în vederea încurajării dezvoltării pescuitului sportiv - Realizarea unui complex de agrement - Dezvoltarea unui concept de festival/eveniment de amploare în parteneriat public -privat - Dezvoltarea unor programe de promovare a potențialului turistic din zonă
<p>5. Bocșa, un oras mai aproape de cetateni</p>	<p><u>5.1 Oras pentru cetateni</u></p>	<p><u>Masura 1: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea și revitalizarea integrată a spațiilor urbane _ zone centrale și istorice, cartiere de locuințe, spații verzi-albastre, alei pietonale • Realizarea pistelor de biciclisti • Realizarea proiectelor care vizează utilitățile

<p><u>turismului sustenabil și a securității în zonele urbane</u></p>	<p>publice; • Proiecte care vizează siguranța cetățenilor</p>
<p><u>Măsura 2: Regenerare urbană care vizează transformarea și reinventarea spațiului public, inclusiv renovarea feței urbane a clădirilor de patrimoniu A sau B, precum și zone construite protejate</u></p>	
<p><u>Măsura 3: Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de infrastructură culturală publică</u></p>	<p>• biblioteci, muzee și colecții publice, instituții de spectacole sau concerte etc., cu accent pe diversificarea ofertei acestora, păstrarea și valorificarea identității locale, inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale de promovare, în strânsă legătură cu sectorul industriilor creative</p>

Obiectivul 1. Bocșa, un oraș mai competitiv și mai inteligent

1.1 Oraș competitiv prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Măsura 1: Dezvoltarea și sporirea capacității de cercetare și inovare a IMM-urilor

Proiecte vizate:

- Platforme digitale pentru operatorii de servicii publice

- Centru de afaceri pentru dezvoltarea antreprenoriatului local pentru activități suport și conexe
- Încheiere de parteneriate/asocieri între orașul Bocșa și localitățile din jur în vederea realizării de lucrări de interes comun

Măsura 2: Intensificarea dezvoltării sustenabile prin creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

Proiecte vizate:

- Crearea unui portal al IMM pentru schimb de informații și bune practici între IMM-urile locale

Măsura 3: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Proiecte vizate:

- Achiziția de soft/servicii pentru digitalizarea interacțiunii dintre autorității/instituii publice, cetățeni și mediul de afaceri

1.2 Oraș smart, cu o administrație digitalizată

Măsura 1: Valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor și al autorității publice

Proiecte vizate:

- Extinderea și modernizarea portalului primăriei
- Platforme digitale pentru operatorii de servicii publice
- Extinderea digitalizării serviciilor publice la nivelul primăriei Bocșa;
- Achiziția de soft/servicii pentru digitalizarea interacțiunii dintre autorității/instituii publice, cetățeni și mediul de afaceri
- Digitalizarea Bibliotecii Publice
- Crearea unei baze de date digitale cu prezentarea obiectivelor turistice culturale
- Investiție în sisteme inteligente de transport, e-ticketing;
- Încheiere de parteneriate/asocieri între orașul Bocșa și localitățile din jur în vederea realizării de lucrări de interes comun
- Digitalizarea serviciilor publice oferite de către primărie;

Indicatori output:

- Creșterea în volumul de finanțare obținută din surse externe (fonduri UE, granturi de cercetare etc.).
- Gradul de implicare a IMM-urilor în proiecte de inovare socială sau soluții pentru provocări locale.
- Numărul de IMM-uri care adoptă practici de dezvoltare durabilă sau se angajează în inițiative ecologice.
- Gradul de utilizare a energiei regenerabile în cadrul IMM-urilor.
- Numărul de IMM-uri care dezvoltă parteneriate cu organizații de dezvoltare locală sau regională pentru proiecte durabile.
- Rata de supraviețuire a IMM-urilor noi pe o perioadă de 3-5 ani.
- Gradul de completare a programelor de instruire de către antreprenori și lucrătorii din IMM-uri.
- Numărul de specializări inteligente sau domenii emergente abordate de IMM-uri prin diversificarea activităților.
- Creșterea în numărul de start-up-uri tehnologice înființate în oraș.
- Rata de angajare a absolvenților de învățământ superior în cadrul IMM-urilor locale.
- Procentul din populație care utilizează platformele digitale pentru servicii publice și informații.
- Timpul mediu de procesare pentru serviciile administrative online.
- Gradul de reducere a birocrăției datorată digitalizării proceselor administrative.
- Numărul de evenimente sau training-uri organizate pentru a crește competențele digitale ale cetățenilor.
- Gradul de utilizare a tehnologiilor de urmărire și gestionare a resurselor publice (transport, iluminat, gestionarea deșeurilor etc.).

Obiectivul 2. Bocsa, un oras mai verde, rezilient, cu emisii scazute de dioxid de carbon

2.1 Oras prietenos cu mediul

Masura 1: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Proiecte vizate:

- Reabilitarea (anveloparea) blocuri din orasul Bocsa
- Cresterea eficientei energetice a cladirilor publice
- Cresterea eficientei energetice a cladirilor rezidentiale
- Investitie in parc fotovoltaic/eolian pentru promovarea utilizarii energiei din surse regenerabile

- Campanii de informare, educatie si constientizare cu privire la optimizarea consumului de energie
- Campanii de constientizare pentru colectarea selectiva;
- Schimbarea paradigmei de consum energetic a populației,

Masura 2: Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, si reducerea tuturor formelor de poluare

Proiecte vizate:

- Amenajarea de noi spatii verzi in zona centrala a orasului
- Pubele supraterane inteligente (cu monitorizare grad de umplere, colectare cu card, managementul colectarii)
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme,
- Extindere si modernizare a sistemului de colectare selectiva;
- Construirea de insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor la nivel local (insule ecologice digitalizate)

Masura 3: Dezvoltarea infrastructurii de apa si apa uzata, gestionarea deseurilor, a sistemelor si rețelelor de energie

Proiecte vizate:

- Executie lucrari in zona Lacului Medres
- Realizarea unei statii de epurare, destinate epurarii apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice si/sau tertiare
- consolidarea capacității actorilor din sistem, pentru a susține tranziția la economia circulară, inclusiv constientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată, reciclarea și întoarcerea materialelor rezultate în circuitul de producție.
- Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor

2.2 Oras cu o mobilitate urbana sustenabila

Masura 1: Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Proiecte vizate:

- Construirea unei piste de biciclete

- Investiții privind sistemele de transport public local de călători și sistemele pentru transport alternativ nemotorizat
- Extinderea rețelei de încărcare pentru infrastructura electrică;
- Baza de tip Park&Ride interconectată cu rețeaua de transport public și soluții alternative de mobilitate
- Achiziția de mijloace de transport în comun de tipul „zero emisii”;
- Investiție în sisteme de transport alternativ nemotorizat;
- Indicatori output:
  - Reducerea consumului total de energie în oraș, exprimată în procente.
  - Reducerea emisiilor totale de gaze cu efect de seră în oraș, exprimată în tone de CO₂ echivalent.
- Numărul de clădiri publice și private care au implementat măsuri de eficiență energetică.
- Creșterea în cota de energie regenerabilă în consumul total de energie al orașului.
- Gradul de creștere a conștientizării și implicării comunității în acțiuni de protecție a mediului.
- Reducerea nivelurilor de poluare a aerului și a apei, măsurată prin indicatori specifici.
- Numărul de campanii și inițiative de conștientizare și reducere a poluării în oraș.
- Gradul de acoperire a populației cu sisteme moderne de gestionare a apei și apelor uzate.
- Gradul de creștere a reciclării și reducerea cantității de deșeurii nedegradabile.
- Creșterea în cota de energie produsă din surse regenerabile în rețelele de energie ale orașului.
- Creșterea numărului de mijloace de transport public (autobuze, tramvaie, trenuri) și piste de biciclete.
- Reducerea numărului de vehicule cu emisii mari în oraș (mașini vechi, vehicule poluante).
- Numărul de participanți în programe de car-sharing sau bike-sharing.
- Creșterea numărului de deplasări pe jos, cu bicicleta sau cu transportul public.

Obiectivul 3. Bocșa, un oraș mai conectat

3.1 Oraș mai accesibil

Măsura 1: Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități locale sustenabile, rezilientă la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T

Proiecte vizate:

- Construirea, modernizarea, reabilitarea de pasaje, noduri rutiere și pasaje pietonale pentru decongestionarea traficului;
- Execuție lucrare Podul Bocșa Nouă, orașul Bocșa
- Execuție lucrări pentru semafoare în intersecția DN 58 B cu str. Tata Oancea
- Dezvoltarea unor soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public
- Dezvoltarea, extinderea, optimizarea stațiilor de transport public, stațiilor și conexiunilor inter-modale
- Îmbunătățirea atractivității și siguranței deplasărilor pietonale adiacente coridorului strazii principal prin reamenajarea trotuarelor, crearea de noi spații verzi, montarea elementelor de mobilier urban;
- Amenajarea trecerilor de pietoni inteligenți
- Dezvoltarea unui sistem inteligent de management al traficului
- Modernizarea sistemului de iluminat public stradal în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin, prin înlocuirea corpurilor de iluminat public stradal existente cu corpuri de iluminat cu o tehnologie LED pe toți stâlpii
- Semnalizarea trecerilor de pietoni pentru persoanele cu dizabilități
- Investiție într-un sistem de management de trafic și sisteme de organizare a traficului
- Investiție pentru realizarea de parcuri Park&Ride
- Proiect de modernizare a stațiilor de transport public;

Indicatori Output:

- Numărul de piste de biciclete construite sau modernizate în oraș.
- Gradul de creștere a utilizării transportului public, măsurat prin numărul total de călători într-o perioadă dată.
- Procentul de vehicule publice sau private cu emisii reduse (electric sau hibrid).
- Gradul de utilizare a aplicațiilor mobile pentru planificarea și achiziționarea de bilete pentru transportul public.
- Gradul de acoperire a populației cu rețea Wi-Fi gratuită în mijloacele de transport public.
- Numărul de stații de încărcare pentru vehicule electrice instalate în oraș.
- Gradul de reducere a timpului mediu de călătorie datorită măsurilor de optimizare a traficului.
- Numărul de evenimente și campanii de conștientizare pentru promovarea transportului sustenabil.
- Gradul de utilizare a serviciilor de car-sharing sau bike-sharing.

- Numărul de vehicule de transport public cu emisii zero achiziționate sau introduse în flotă.
- Gradul de dezvoltare și implementare a sistemului de plată cashless în transportul public.
- Numărul de colaborări încheiate cu companii private pentru dezvoltarea soluțiilor de mobilitate inteligentă.
- Gradul de utilizare a datelor în timp real pentru monitorizarea traficului și optimizarea rutei în transportul public.
- Numărul de parcări pentru biciclete instalate în locuri-cheie din oraș.
- Procentul de cetățeni care utilizează metode de transport mai sustenabile în comparație cu anii anteriori.
- Gradul de creștere a gradului de confort și accesibilitate a transportului public pentru persoanele cu dizabilități
- Numărul de parteneriate încheiate cu instituții de cercetare pentru dezvoltarea de soluții inovatoare în domeniul mobilității urbane.

Obiectivul 4. Bocșa, un oraș mai social și mai favorabil incluziunii

4.1 Oraș mai educat

Măsura 1: Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Proiecte vizate:

- Investiții în reabilitarea/modernizarea/ dotarea infrastructurii de învățământ
- Susținerea dezvoltării de programe educaționale prin crearea de abilități antreprenoriale
- Achiziții de microbuze pentru transportul elevilor
- Proiect de prevenirea părăsirii timpurii a școlii
- Extinderea programelor after-school;
- Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET
- Extinderea și diversificarea ofertei pentru programele de școală duală, profesională și tehnologică;
- Programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile;
- Susținerea adoptării unor metode educaționale flexibile, centrate pe elev;
- Identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor supradotați;

- Măsurile pentru integrarea tinerilor pe piața muncii,

4.2 Oras mai atractiv

Masura 1: Construirea/ modernizarea/reabilitarea cladirilor publice

Proiecte vizate:

- Executie lucrari reabilitare "Reabilitare cladire - imobil Corpul B al Liceului Tata Oancea, orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin"
- Executie lucrari "Reabilitare cladire - imobil Liceu Tata Oancea orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin"
- Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de cultura din oras
- Reabilitarea si dotarea cabinetelor medicale scolare;
- Realizarea unui camin pentru persoane varsnice
- Proiect de reabilitare lacasuri de cult, biserici
- Reabilitare clădire - Imobil situat pe str. Victoriei, nr. 12.
- Reabilitarea si adaptarea ambientului de locuinte personale/individuale ale persoanelor varstnice vulnerabile
- Constructii de locuinte sociale
- Servicii de ingrijire la domiciliu pentru persoane varstice

Masura 2: Reabilitarea și dotarea infrastructurii medicale

Proiecte vizate:

- Reabilitare, modernizare, extindere, etajare și dotare Policlinica în regim P+1E
- Investitie in infrastructura cabinetelor
- Investiții în infrastructura publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică

Masura 3: Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea social

Proiecte vizate:

- Realizarea/construirea traseelor turistice pentru zona montana
- Construirea parcului de distractii din orasul Bocsa
- Amenajare zona de agrement in orasul Bocsa
- Proiect de investitie in modernizarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri

- Inițierea unor activități culturale pentru promovarea artiștilor locali în zona pietonală.
- Dezvoltarea infrastructurii turistice
- Campanie pentru susținerea turismului gastronomic în zona orașului Bocșa;
- Dezvoltarea unor infrastructuri multifuncționale de agrement - parcuri de aventură

Indicatori output:

- Gradul de accesibilitate și calitate a infrastructurii educaționale, măsurat prin scoruri de evaluare sau feedback de la elevi și părinți.
- Numărul de parteneriate stabilite între școli și companii locale pentru a sprijini educația tehnică și profesională.
- Gradul de implicare a comunității în activități educaționale, măsurat prin participarea la evenimente școlare.
- Gradul de acoperire a populației cu servicii medicale de bază și specializate.
- Timpul mediu de așteptare pentru consultații medicale în cadrul instituțiilor medicale.
- Gradul de satisfacție a pacienților cu calitatea și accesibilitatea serviciilor medicale.
- Numărul de evenimente culturale și artistice organizate în oraș.
- Gradul de implicare a tinerilor în activități culturale și creative.
- Numărul de turiști care vizitează orașul Bocșa și petrec timp în zonele de agrement.
- Gradul de utilizare a locuințelor sociale și a serviciilor de îngrijire la domiciliu.
- Numărul de facilități recreaționale dezvoltate în parcuri și zone de agrement.
- Gradul de accesibilitate a spațiilor publice și infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități.
- Numărul de persoane vârstnice care participă la activități sociale și de voluntariat.
- Gradul de accesibilitate a clădirilor publice pentru persoanele cu dizabilități.
- Numărul de locuri de muncă create în sectoarele culturale și turistice din oraș.
- Numărul de antreprenori locali sprijiniți prin programe de formare și mentorat.
- Gradul de succes al afacerilor nou înființate în oraș.
- Numărul de persoane vârstnice beneficiare ale serviciilor de îngrijire la domiciliu.
- Gradul de acces la servicii sociale pentru persoanele vulnerabile.

Obiectivul 5. Bocșa, un oraș mai aproape de cetățeni

5.1 Oras pentru cetateni

Măsura 1: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane

Proiecte vizate:

- Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO din orașul Bocșa
- Program de valorificare a patrimoniului imaterial prin dezvoltarea programelor culturale și educaționale de arte și meserii adresate tinerilor (tabere de creație pentru copii și tineri artiști, ateliere de recondiționat; ateliere de creație)
- Parteneriate între autoritățile locale și societatea civilă
- Dezvoltarea parteneriatelor între furnizorii publici și privați de servicii sociale,
- Creșterea accesului la servicii sociale a tuturor categoriilor defavorizate (persoane vârstnice, persoane cu handicap, victime ale violențelor și abuzurilor în familie, familii monoparentale, copii, șomeri și alte categorii vulnerabile),
- Creșterea implicării serviciilor sociale în relațiile cu tinerii care abandonează școala,
- Creșterea capacității centrelor de educație și reconversie profesională pentru șomeri
- Implicarea persoanelor vulnerabile în activități cultural-sportive,
- Încurajarea voluntariatului în servicii de asistență socială,

Măsura 2: Regenerare urbană care vizează transformarea și reinventarea spațiului public, inclusiv renovarea feței urbane a clădirilor de patrimoniu A sau B, precum și zone construite protejate

Proiecte vizate:

- Reabilitare statuilor de interes cultural/turistic
- Amenajarea centrului Orașului Bocșa
- Amenajare zona de recreere pensionari.
- Amenajarea spațiului public și dotarea cu mobilier modern
- Crearea de parcuri noi pentru recreere
- Realizare PUZ CM

Masura 3: Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de infrastructură culturală publică

Proiecte vizate:

- Reabilitarea monumentelor și a clădirilor monument istoric
- Reconditionare și completare de alei pietonale, dotări cu mobilier urban și locuri de joacă

Indicatori output:

- Numărul de evenimente comunitare și activități organizate pentru implicarea cetățenilor în decizii locale.
- Gradul de creștere a participării cetățenilor în inițiativele comunitare și procesele de luare a deciziilor.
- Suprafața totală de spațiu public reabilitată sau regenerată în cadrul proiectelor de urbanism.
- Numărul de clădiri de patrimoniu renovate și aduse în folosință publică.
- Gradul de accesibilitate și utilizare a patrimoniului cultural și istoric în cadrul evenimentelor culturale și turistice.
- Numărul de expoziții, spectacole sau ateliere organizate pentru a promova patrimoniul cultural local.
- Gradul de utilizare a obiectivelor de infrastructură culturală (biblioteci, muzee, teatre etc.).
- Numărul de spații de recreere și agrement construite sau modernizate.
- Gradul de îmbunătățire a aspectului urban și a spațiilor publice măsurat prin sondaje de opinie.
- Numărul de inițiative de implicare a cetățenilor în proiecte de amenajare urbană.
- Gradul de conservare și protecție a monumentelor istorice.
- Numărul de proiecte de revitalizare a spațiilor istorice pentru activități culturale sau comerciale.
- Numărul de cetățeni care participă la evenimente culturale și artistice organizate în oraș.
- Gradul de diversificare a ofertei culturale și a evenimentelor adresate cetățenilor.
- Numărul de turiști care vizitează Bocșa și care beneficiază de atracțiile și serviciile turistice locale.
- Gradul de promovare a atracțiilor turistice prin mijloace online și offline.

8. Monitorizarea si evaluare

8.1 Aspecte generale

Monitorizarea va reprezenta procesul continuu si sistematic de colectare de informatii cantitative si calitative generate de implementarea **Strategiei de dezvoltare locală a orașului Bocșa 2022 -2027** si va contribui la identificarea si cuantificarea oricarei abateri de la planurile si tintele initiale. Monitorizarea implica observarea și înregistrarea regulată a activităților care au loc în cadrul strategiei, colectarea, analiza, comunicarea și utilizarea periodică a informațiilor privind progresul fizic și financiar al realizării proiectelor si actiunilor incluse in SIDU. Scopul monitorizării este de a oferi un feedback cu privire la progresul rezultatelor vizate in Strategie, fiind utila atat autoritatilor statului cat si populatiei din orasul Bocsa.

Activitatea de monitorizare va oferi suport pentru:

- Identificarea succeselor și problemelor în timpul implementării SIDU
- Luarea deciziilor în cunoștință de cauză și în timp util de către reprezentantii UAT Bocsa pentru a sprijini implementarea;
- Analiza pentru resursele utilizate și rezultatele obținute
- Creșterea gradului de conștientizare și participare a părților interesate;
- Evaluarea realizărilor proiectelor și auditul activităților și finanțelor.

Monitorizarea se va realiza prin:

- Colectarea de informații cu privire la toate aspectele proiectelor;
- Verificarea modului în care activitățile proiectelor progresează utilizând indicatori de input (resurse), de output și de rezultat;
- Oferirea de feedback la progresul proiectelor către cei care au contribuit, cei care implementează strategia, precum și beneficiarilor, astfel încât aceștia să poată adapta strategia în contextul schimbării;
- Elaborarea rapoartelor care permit factorilor de decizie să utilizeze informațiile colectate pentru îmbunătățirea performanței proiectului

Monitorizarea este continua, ea desfasurandu-se in toate stadiile de implementare a strategiei pentru a oferi actorilor interesati o imagine cat mai exacta asupra progresului acesteia. Monitorizarea se va concentra pe aspecte precum: cheltuieli, activitati, realizari fizice, accentul fiind pus pe implementare.

Evaluarea va masura eficacitatea, eficienta si impactul strategiei, fiind menita sa imbunatiasca implementarea investitiilor. Evaluarea va urmari

modalitatea de operare a Strategiei, precum și efectele și rezultatele pe care le generează. Aceasta va oferi informații credibile și utile, care să permită integrarea lecțiilor învățate în procesul decizional.

În cadrul procesului de evaluare vor fi luate în calcul următoarele:

- **Relevanță:** Măsura în care elaborarea intervențiilor și a obiectivelor acestora răspund beneficiarilor, nevoilor teritoriale și priorităților, precum și deficiențelor de guvernare și continuă să facă acest lucru în cazul în care contextul se schimbă.
- **Eficacitate:** Măsura în care intervenția a atins sau se așteaptă să își atingă obiectivele și rezultatele.
- **Impact:** Măsura în care intervenția a generat sau se preconizează că va genera un efect pozitiv sau negativ semnificativ, intenționat sau neintenționat.
- **Coerență:** Compatibilitatea intervenției cu alte intervenții la nivel teritorial, sectorial sau instituțional.
- **Eficiență:** Măsura în care intervenția produce sau este probabil să producă rezultate în mod economic și în timp util. Aceasta permite să se înțeleagă dacă resursele ar fi putut fi alocate într-un mod mai bun.
- **Durabilitate:** Măsura în care beneficiile nete ale intervenției continuă sau sunt susceptibile de a continua

Dacă în urma evaluării vor fi sesizate anumite deficiențe informaționale necesare diverselor analize se vor propune măsuri care să contribuie la dezvoltarea sistemului de monitorizare. Din punctul de vedere al momentului de desfășurare, evaluarea are un caracter periodic, fiind realizată numai în anumite momente ale ciclului strategiei.

8.2 Structura instituțională

Monitorizarea și evaluarea SIDU va fi realizată de către membrii desemnați din cadrul UAT Bocșa - **Entitatea responsabilă de Monitorizare și Evaluare a implementării SIDU**. Deși este o sarcină complexă nu este necesară o echipă mare, fiind suficientă desemnarea persoanelor responsabile care lucrează în domeniile aferente în care se realizează proiectele. De asemenea, poate fi utilă implicarea unor specialiști externi, din diferite domenii, respectiv crearea unei structuri flexibile, formată din specialiști, orientată spre sarcini și probleme specifice.

Pentru desfășurarea activităților de monitorizare și evaluare a SIDU, orașul Bocșa va stabili o structură/persoane responsabile cu implementarea

acestor activitati si va dezvolta sau pune in practica proceduri s/sau instrumente de lucru specifice. Echipa dedicata se va ocupa de toate activitatile de monitorizare si va fi responsabila pentru realizarea rapoartelor anuale pentru implementarea strategiei. Activitatea de monitorizare se va concentra pe monitorizarea proiectele incluse în lista prioritara. Sarcinile principale ale entității responsabile cu implementarea și monitorizarea strategiei:

- coordonarea realizării proiectelor, procesului de implementare a strategiei de dezvoltare urbană, în strânsă colaborare cu organizațiile, instituțiile, partenerii implicați, respectiv actualizarea continuă a strategiei și inițierea completării conform necesităților;
- crearea și administrarea sistemului de informare și cercetare, ca instrument de suport decizional pentru realizarea strategiei;
- crearea și administrarea sistemului de supraveghere permanentă,
- crearea grupurilor profesionale necesare pentru realizarea proiectelor/programelor și coordonarea activității acestora;
- pregătirea coordonată a deciziilor administrației locale referitoare la realizarea proiectelor/ programelor;
- identificarea posibilităților de colaborare;
- crearea de parteneriate;
- organizarea, coordonarea sarcinilor operative de comunicare, marketing urban legate de strategia de dezvoltare urbană;
- informarea, raportarea regulată către conducerea orasului si catre opinia publica.

Comunitatea va fi si ea implicata in activitatea de monitorizare a SIDU acestia putand sa identifice anumite probleme aparute in implementare si putand adresa sugestii de imbunatatire pe site-ul institutiei. Astfel, comunitatea va contribui la cresterea eficientei in procesul de luare a deciziilor la nivelul implementarii strategiei, fapt ce va conduce la o mai buna informare si transparenta a intregului proces. In acelasi timp, autoritatile de management sau ADR-ul va avea permanent acces la informatiile agreate privind stadiul SIDU

Plan de actiune pentru implementarea SIDU

Etapele procesului de implementare	Termene	Responsabil
Aprobarea SIDU în forurile decizionale	2023	Primarie
Diseminarea SIDU în forma aprobată către publicul larg (publicarea pe site-ul WEB al primăriei)	2023	Primarie
Înființarea Entității de Monitorizare și Evaluare a implementării SIDU (componentă, secretariat tehnic etc.)	2023	Primarie

În etapa de implementare a proiectelor, prin dispoziție de primar se stabilește echipa de implementare. Echipa va fi responsabilă cu monitorizarea proiectelor.	2023-2027	Primarie
Monitorizarea anuală a SIDU, prin intermediul rapoartelor de monitorizare și a Entității de Monitorizare și Evaluare, a stadiului de implementare a țăintelor asumate prin SIDU.	2023-2027	Primarie
Evaluarea finală a implementării SIDU și pregătirea actualizării documentelor strategice pentru perioada post 2030.	2023-2027	Primarie

Se va avea în vedere organizarea de întâlniri periodice pentru prezentarea stadiului și al evoluției strategiei, respectarea planului de activități, dezbaterile temelor cheie și găsirea soluțiilor ce se impun. Întâlnirile se vor realiza ori de câte ori este nevoie, dar cel puțin o dată pe an, pentru a identifica dacă activitățile au fost realizate sau țintele propuse au fost atinse. Analiza/raportările vor conține statistici actualizate, pentru a se asigura că Strategia este în continuare viabilă.

În activitatea de monitorizare și evaluare a documentului strategic se vor utiliza următoarele tipuri de ședințe:

- ✓ ședințe de monitorizare a documentului strategic;
- ✓ ședință de evaluare anuală a documentului strategic;
- ✓ ședință de evaluare finală a documentului strategic;
- ✓ ședințe ad-hoc de monitorizare/evaluare a documentului strategic.

Ședințele de monitorizare a SIDU

Ședințele vor avea în vedere:

- monitorizarea stadiului proiectelor propuse în cadrul documentului strategic;
- analiza strategiei de management a riscurilor în implementarea SIDU;
- stabilirea activităților pe următorul an și a responsabililor pentru fiecare activitate în parte;
- prezentarea eventualelor probleme identificate în îndeplinirea atribuțiilor desemnate.

În vederea realizării activităților de monitorizare propuse se vor formula note interne către departamentele/serviciile din cadrul Primăriei Orașului Bocșa

în vederea colectării datelor și informațiilor necesare cu privire la stadiul proiectelor inițiate de UAT Bocsa.

Livrabil: Raport de monitorizare

Sedintele anuale de evaluare a SIDU

Ședința va avea în vedere:

- gradul de atingere a obiectivelor stabilite în cadrul documentului strategic;
- analiza problemelor apărute sau ce se previzionează;
- analiza recomandărilor venite din partea autorităților implicate în procesul de implementare a dezvoltării urbane durabile;
- propunerea de soluții în vederea atingerii obiectivelor și indicatorilor stabiliți în cadrul documentului strategic.

Livrabil: Raport anual de evaluare

Ședința de evaluare finală a SIDU

Ședința va avea în vedere:

- stadiul atingerii indicatorilor stabiliți în planul de implementare a SIDU;
- gradul de atingere a obiectivelor stabilite în cadrul documentului strategic;
- impactul documentului strategic la nivel local.

Desfășurarea ședinței de evaluare finală va presupune realizarea următoarelor activități:

- Colectarea datelor necesare evaluării stadiului indicatorilor SIDU, respectiv transmiterea de adrese către instituții de interes local, regional și național și centralizarea informațiilor primite;
- Organizarea unei întâlniri în cadrul căreia se va stabili modul de lucru pentru realizarea evaluării finale a documentului strategic;
- Elaborare și aprobare Raport final de evaluare. Ședința de evaluare finală a documentului strategic va fi realizată în a doua jumătate a anului 2030.

Livrabil: raport final de evaluare

Indicatorii vor fi principalul instrument de monitorizare. Indicatorii vor cuprinde date financiare, realizari și rezultate.

8.3 Procesul de monitorizare si evaluare

Implementarea **Strategiei de dezvoltare locală a orașului Bocșa 2022 -2027** se va realiza cu respectarea normelor europene, a legislației naționale și a reglementărilor locale în vigoare. Monitorizarea strategiei se va realiza de către **Entitatea responsabilă de Monitorizare și Evaluare a implementării SIDU** din cadrul UAT Bocșa. Având în vedere durata perioadei de planificare strategică, se impune efectuarea unor analize intermediare.

Astfel, semestrial, se vor realiza rapoarte în legătură cu modul de implementare a proiectelor, cu accent pe proiectele incluse în lista prioritara. Se vor analiza încadrările în graficul de timp, stadiul achizițiilor, stadiul executiei, stadiul riscurilor, etc. Se vor compara obiectivele și rezultatele atinse cu cele preconizate în strategie, verificându-se mereu ca acestea să fie în concordanță cu cele asumate în SIDU. Monitorizarea semestrială și anuală va contribui la procesul de planificare strategică per ansamblu, inclusiv prin identificarea unor componente strategice cu probleme, care au nevoie de ajustări semnificative, sau care, din contră, performează și au nevoie de investiții suplimentare. Astfel, cel puțin anual, în cadrul monitorizării se va realiza o analiză a nevoilor locale și, dacă se considera necesar, se vor propune modificări ale Strategiei în funcție de nevoile comunității și în limitele acceptate procedural. Aceste analize semestriale sunt necesare pentru ca indica în ce măsură operațiunile din planul de acțiune se desfășoară conform programării și la timp, putând conduce la revizuirea planului în cazul identificării unor disfuncționalități.

Monitorizarea și evaluarea **Strategiei de dezvoltare locală a orașului Bocșa 2022 -2027** facilitează analiza activităților, a rezultatelor, precum și identificarea riscurilor ce pot apărea în etapa de implementare a proiectelor. Procesul de monitorizare a implementării SIDU va urmări pașii stabiliți, asigurându-se astfel culegerea datelor exacte legate de activitățile implementate.

Pentru monitorizarea obiectivelor principale ale Strategia de Dezvoltare Urbană este necesară parcurgerea următoarelor etape:

- identificarea obiectivului/obiectivelor general/generale ;
- definirea indicatorilor ce cuantifică atingerea obiectivelor;
- stabilirea procentului de realizare și încheierea raportului de monitorizare a obiectivelor;
- identificarea potențialelor variații față de reperele stabilite inițial;
- stabilirea strategiilor de acțiune pentru remedierea factorilor perturbatori.

Monitorizarea activităților **Strategiei de dezvoltare locală a orașului Bocșa 2022 -2027** are la bază reperatele importante din derularea proiectelor: perioada,

- conexiunile între activități,
- resursele financiare și umane utilizate,
- bugetul alocat.

Monitorizarea financiară a SIDU în etapa de implementare se face coreland bugetul cheltuit și bugetul aprobat/alocat, acesta din urmă fiind punctul de referință pentru monitorizarea SIDU.

Metodologia de implementare și controla Strategia de Dezvoltare Urbană va tine cont de asigurarea unui management eficient al timpului pentru activități și proiecte, monitorizarea riscurilor de natură financiară sau legate de procesele de achiziții publice și utilizarea resurselor umane la maximum de potențial.

Etape de monitorizare a implementării Strategia de Dezvoltare Urbană se împart în 3 categorii:

1. Indicatori de performanță administrativă în gestionarea proiectelor de investiții

ETAPA 1: PREGĂTIREA PROIECTELOR

Lista indicatorilor ce monitorizează procesul de elaborare a documentațiilor tehnice și de depunere a proiectelor eligibile pentru finanțare:

- Număr de proiecte cu documentații tehnice aprobate;
- Valoarea totală LEI / Euro a proiectelor cu documentații tehnice aprobate;
- Numărul total de cereri de finanțare depuse;
- Valoarea totală LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse;
- Numărul de cereri de finanțare aprobate în urma procesului de verificare;
- Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare aprobate per sursă de finanțare.

ETAPA 2: REALIZAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE ȘI CONTRACTELOR PENTRU LUCRĂRI ȘI SERVICII

Lista indicatorilor ce monitorizează numărul de contracte de finanțare și valoarea contractelor de achiziții pentru lucrări și servicii:

- Număr de contracte de finanțare semnate;

- Valoare contracte semnate per sursă de finanțare;
- Număr de contracte de achiziții de lucrări și servicii semnate;
- Valoare contracte de achiziții de lucrări și servicii semnate;
- Durata medie a procedurilor de achiziție (în zile);
- Număr de proceduri anulate/contestate.

ETAPA 3: EXECUTIA ȘI FINALIZAREA LUCRĂRILOR ȘI SERVICIILOR CONTRACTATE

Lista indicatorilor ce monitorizează stadiul de execuție și finalizare a lucrărilor și serviciilor contractate:

- Număr de contracte de lucrări/servicii finalizate;
- Valoarea în LEI/Euro a lucrărilor și serviciilor recepționate;
- Număr/valoare de acte adiționale semnate;
- Număr/valoare contracte reziliate;
- Valoare penalități per contract.

II. Indicators de realizare imediată (output) și rezultat (outcome) a proiectelor din Strategia de Dezvoltare Urbană

Obiectivul 1. Bocșa, un oraș mai competitiv și mai inteligent

Indicatori output:

- Procentul din veniturile totale ale IMM-urilor alocate pentru cercetare și dezvoltare.
- Numărul de parteneriate de cercetare încheiate între IMM-uri și instituții academice sau de cercetare.
- Creșterea în volumul de finanțare obținută din surse externe (fonduri UE, granturi de cercetare etc.).
- Numărul de patente sau drepturi de proprietate intelectuală obținute de IMM-uri.
- Gradul de implicare a IMM-urilor în proiecte de inovare socială sau soluții pentru provocări locale.
- Gradul de creștere a exporturilor realizate de IMM-uri în comparație cu anii anteriori.
- Numărul de IMM-uri care adoptă practici de dezvoltare durabilă sau se angajează în inițiative ecologice.
- Gradul de utilizare a energiei regenerabile în cadrul IMM-urilor.
- Numărul de IMM-uri care dezvoltă parteneriate cu organizații de dezvoltare locală sau regională pentru proiecte durabile.
- Rata de supraviețuire a IMM-urilor noi pe o perioadă de 3-5 ani.

- Gradul de completare a programelor de instruire de către antreprenori și lucrătorii din IMM-uri.
- Numărul de specializări inteligente sau domenii emergente abordate de IMM-uri prin diversificarea activităților.
- Creșterea în numărul de start-up-uri tehnologice înființate în oraș.
- Gradul de creștere a gradului de ocupare în sectoare de specializare inteligentă.
- Rata de angajare a absolvenților de învățământ superior în cadrul IMM-urilor locale.
- Procentul din populație care utilizează platformele digitale pentru servicii publice și informații.
- Timpul mediu de procesare pentru serviciile administrative online.
- Gradul de reducere a birocrăției datorată digitalizării proceselor administrative.
- Numărul de evenimente sau training-uri organizate pentru a crește competențele digitale ale cetățenilor.
- Gradul de utilizare a tehnologiilor de urmărire și gestionare a resurselor publice (transport, iluminat, gestionarea deșeurilor etc.).

Obiectivul 2. Bocsa, un oras mai verde, rezilient, cu emisii scazute de dioxid de carbon

Indicatori output:

- Reducerea consumului total de energie în oraș, exprimată în procente.
- Reducerea emisiilor totale de gaze cu efect de seră în oraș, exprimată în tone de CO₂ echivalent.
- Numărul de clădiri publice și private care au implementat măsuri de eficiență energetică.
- Creșterea în cota de energie regenerabilă în consumul total de energie al orașului.
- Numărul de hectare de spații verzi noi sau regenerare în oraș.
- Numărul de specii de plante și animale endemice sau rare identificate și protejate.
- Gradul de creștere a conștientizării și implicării comunității în acțiuni de protecție a mediului.
- Reducerea nivelurilor de poluare a aerului și a apei, măsurată prin indicatori specifici.
- Numărul de campanii și inițiative de conștientizare și reducere a poluării în oraș.
- Gradul de acoperire a populației cu sisteme moderne de gestionare a apei și apelor uzate.

- Gradul de creștere a reciclării și reducerea cantității de deșeuri nedegradabile.
- Creșterea în cota de energie produsă din surse regenerabile în rețelele de energie ale orașului.
- Creșterea numărului de mijloace de transport public (autobuze, tramvaie, trenuri) și piste de biciclete.
- Reducerea numărului de vehicule cu emisii mari în oraș (masini vechi, vehicule poluante).
- Numărul de participanți în programe de car-sharing sau bike-sharing.
- Creșterea numărului de deplasări pe jos, cu bicicleta sau cu transportul public.

Obiectivul 3. Bocsa, un oras mai conectat

Indicatori Output:

- Numărul de piste de biciclete construite sau modernizate în oraș.
- Gradul de creștere a utilizării transportului public, măsurat prin numărul total de călători într-o perioadă dată.
- Procentul de vehicule publice sau private cu emisii reduse (electric sau hibrid).
- Gradul de utilizare a aplicațiilor mobile pentru planificarea și achiziționarea de bilete pentru transportul public.
- Gradul de acoperire a populației cu rețea Wi-Fi gratuită în mijloacele de transport public.
- Numărul de stații de încărcare pentru vehicule electrice instalate în oraș.
- Gradul de reducere a timpului mediu de călătorie datorită măsurilor de optimizare a traficului.
- Numărul de evenimente și campanii de conștientizare pentru promovarea transportului sustenabil.
- Gradul de utilizare a serviciilor de car-sharing sau bike-sharing.
- Numărul de vehicule de transport public cu emisii zero achiziționate sau introduse în flotă.
- Numărul de proiecte pilot pentru utilizarea vehiculelor autonome în transportul public.
- Gradul de dezvoltare și implementare a sistemului de plată cashless în transportul public.
- Numărul de colaborări încheiate cu companii private pentru dezvoltarea soluțiilor de mobilitate inteligentă.
- Gradul de utilizare a datelor în timp real pentru monitorizarea traficului și optimizarea rutei în transportul public.
- Numărul de parcări pentru biciclete instalate în locuri-cheie din oraș.

- Procentul de cetățeni care utilizează metode de transport mai sustenabile în comparație cu anii anteriori.
- Gradul de creștere a gradului de confort și accesibilitate a transportului public pentru persoanele cu dizabilități.
- Numărul de parteneriate încheiate cu instituții de cercetare pentru dezvoltarea de soluții inovatoare în domeniul mobilității urbane.

Obiectivul 4. Bocsa, un oras mai social si mai favorabil incluziunii

Indicatori output:

- Gradul de accesibilitate și calitate a infrastructurii educaționale, măsurat prin scoruri de evaluare sau feedback de la elevi și părinți.
- Numărul de parteneriate stabilite între școli și companii locale pentru a sprijini educația tehnică și profesională.
- Gradul de implicare a comunității în activități educaționale, măsurat prin participarea la evenimente școlare.
- Gradul de acoperire a populației cu servicii medicale de bază și specializate.
- Timpul mediu de așteptare pentru consultații medicale în cadrul instituțiilor medicale.
- Gradul de satisfacție a pacienților cu calitatea și accesibilitatea serviciilor medicale.
- Numărul de evenimente culturale și artistice organizate în oraș.
- Gradul de implicare a tinerilor în activități culturale și creative.
- Numărul de turiști care vizitează orașul Bocșa și petrec timp în zonele de agrement.
- Gradul de utilizare a locuințelor sociale și a serviciilor de îngrijire la domiciliu.
- Numărul de facilități recreaționale dezvoltate în parcuri și zone de agrement.
- Gradul de accesibilitate a spațiilor publice și infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități.
- Numărul de persoane vârstnice care participă la activități sociale și de voluntariat.
- Gradul de accesibilitate a clădirilor publice pentru persoanele cu dizabilități.
- Numărul de locuri de muncă create în sectoarele culturale și turistice din oraș.
- Numărul de antreprenori locali sprijiniți prin programe de formare și mentorat.
- Gradul de succes al afacerilor nou înființate în oraș.

- Numărul de persoane vârstnice beneficiare ale serviciilor de îngrijire la domiciliu.
- Gradul de acces la servicii sociale pentru persoanele vulnerabile.

Obiectivul 5. Bocșa, un oraș mai aproape de cetățeni

Indicatori output:

- Numărul de evenimente comunitare și activități organizate pentru implicarea cetățenilor în decizii locale.
- Gradul de creștere a participării cetățenilor în inițiativele comunitare și procesele de luare a deciziilor.
- Suprafața totală de spațiu public reabilitată sau regenerată în cadrul proiectelor de urbanism.
- Numărul de clădiri de patrimoniu renovate și aduse în folosință publică.
- Gradul de accesibilitate și utilizare a patrimoniului cultural și istoric în cadrul evenimentelor culturale și turistice.
- Numărul de expoziții, spectacole sau ateliere organizate pentru a promova patrimoniul cultural local.
- Gradul de utilizare a obiectivelor de infrastructură culturală (biblioteci, muzee, teatre etc.).
- Numărul de spații de recreere și agrement construite sau modernizate.
- Gradul de îmbunătățire a aspectului urban și a spațiilor publice măsurat prin sondaje de opinie.
- Numărul de inițiative de implicare a cetățenilor în proiecte de amenajare urbană.
- Gradul de conservare și protecție a monumentelor istorice.
- Numărul de proiecte de revitalizare a spațiilor istorice pentru activități culturale sau comerciale.
- Numărul de cetățeni care participă la evenimente culturale și artistice organizate în oraș.
- Gradul de diversificare a ofertei culturale și a evenimentelor adresate cetățenilor.
- Numărul de turiști care vizitează Bocșa și care beneficiază de atracțiile și serviciile turistice locale.
- Gradul de promovare a atracțiilor turistice prin mijloace online și offline.

III. Indicatori de impact ai implementării SIDU

- PIB (PPS)/locuitor
- Salariul mediu net lunar
- Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială
- Emisiile de gaze cu efect de seră / locuitor (echivalent tone metrice CO₂/locuitor) - ipoteză valoare locală egală cu media națională

- Speranța de viață a populației (ani)
- Ponderea persoanelor cu studii superioare în totalul populației cu vârsta între 25-64 ani
- Suprafața spațiilor verzi/locuitor
- Cota modală a deplasărilor cu autoturismul propriu
- Soldul migrației interne cu domiciliul
- Suprafața locuibilă medie/locuitor
- Utilizatori unici/an ai serviciilor online ale administrației locale

9. Managementul riscului

Există o serie de riscuri care pot conduce la nerealizarea proiectelor prioritare în SIDU. Aceste riscuri pot apărea din diverse motive și pot împiedica sau întârzi implementarea cu succes a proiectelor planificate. Riscurile identificate în etapa de realizare a strategiei sunt:

1. **Resurse financiare insuficiente:** Lipsa fondurilor sau a resurselor financiare necesare pentru implementarea proiectelor poate fi unul dintre cele mai mari obstacole. Fără finanțare adecvată, proiectele pot fi întârziate sau chiar abandonate.

Cauze potențiale:

- Bugetul insuficient alocat inițial proiectului.
- Schimbări în contextul economic sau politic care afectează disponibilitatea resurselor.
- Subestimarea costurilor reale ale proiectului.

Impact potențial:

- Proiectul este întârziat sau nu poate fi finalizat.
- Calitatea proiectului poate fi compromisă din cauza reducerii costurilor.
- Imaginea și încrederea în autoritățile locale pot fi afectate.

Soluții:

- **Planificare financiară detaliată:** Realizarea unei evaluări complete a costurilor proiectului și a necesarului de resurse financiare. Se va asigura ca bugetul alocat este realist și se va lua în considerare potențialele nevoi suplimentare.

- **Diversificarea surselor de finanțare:** Obținerea de finanțare din mai multe surse, inclusiv fonduri guvernamentale, parteneriate public-privat, fonduri europene sau donații.
- **Mobilizarea comunității:** Implicarea comunitatii și a partilor interesate în strângerea de fonduri pentru proiect. Crowdfunding-ul sau campaniile de strângere de fonduri locale vor putea contribui la acoperirea unei părți din costuri.
- **Reevaluarea priorităților:** Dacă resursele sunt limitate, se va revizui lista de proiecte prioritare și se va concentra pe cele care au un impact mai mare și sunt fezabile din punct de vedere financiar.
- **Monitorizarea și gestionarea bugetului:** Se va implementa o monitorizare riguroasă a cheltuielilor și alocării resurselor pentru a se evita depășirea bugetului precum și pentru a se putea reacționa rapid la orice deviere.
- **Parteneriate cu sectorul privat:** Se vor identifica soluții pentru a încheia parteneriate cu companii private care ar putea avea interes în proiect și care ar putea contribui financiar sau cu resurse materiale.
- **Atragerea experților financiari:** Se va realiza o consultare cu experți financiari pentru a se dezvolta un plan solid de finanțare și pentru a se identifica potențiale oportunități de economisire.
- **Plan de contingente:** Se va dezvolta un plan de contingente pentru a face față unor eventuale lipsuri de finanțare sau pentru a reacționa la schimbările neprevăzute în buget.

2. **Schimbări politice sau administrative:** Schimbările de conducere sau de priorități politice pot avea un impact semnificativ asupra proiectelor planificate. Dacă noii lideri nu susțin sau nu înțeleg importanța proiectelor respective, acestea ar putea să fie amânate sau să fie scoase de pe lista de priorități.

Cauze potențiale:

- Schimbarea de conducere la nivel local sau național.
- Priorități politice noi sau schimbări în viziunea asupra dezvoltării urbane.
- Lipse de susținere sau înțelegere din partea noilor lideri față de proiectele existente.

Impact potențial:

- Proiectele pot fi amânate sau chiar anulate, ceea ce poate duce la pierderea resurselor și efortului investit până la acel moment.
- Încetinirea implementării și nesiguranța asupra direcției viitoare pot afecta moralul și angajamentul echipei de proiect.

Soluții:

- **Documentare și comunicare:** Se va asigura că există documente detaliate care descriu obiectivele, beneficiile și fundamentarea proiectelor. Aceste documente pot servi drept resurse pentru a se prezenta importanța proiectelor către noi lideri.
- **Construirea de relații cu liderii cheie:** Înainte de schimbările politice sau administrative, se va dezvolta relații cu liderii cheie și vor fi implicați în procesul de dezvoltare a proiectelor. Acestea pot crește șansele de susținere în cazul unor schimbări de conducere.
- **Demonstrarea beneficiilor:** Furnizarea de date și exemple concrete cu privire la beneficiile economice, sociale și de mediu pe care proiectele le vor aduce comunității. Cu cât există mai multe argumente solide, cu atât mai puțin probabil vor fi schimbate prioritățile.
- **Angajament și sensibilizare:** Implicarea comunității și părților interesate în susținerea proiectelor. Cu cât există un sprijin mai larg, cu atât mai puțin probabil este ca proiectele să fie ignorate sau anulate.
- **Flexibilitate și adaptabilitate:** Dezvoltarea proiectelor într-un mod care să permită ajustări și adaptări ușoare în funcție de noile priorități politice sau administrative.
- **Parteneriate pe termen lung:** Încheierea de parteneriate cu organizații sau entități care pot fi mai stabile din punct de vedere politic și care împărtășesc viziunea dvs. asupra dezvoltării urbane.
- **Construirea un caz pentru continuare:** După schimbările politice, se vor prezenta liderilor noi contextul și argumentele pentru a continua proiectele existente.
- **Planuri de contingente:** Dezvoltarea planurilor de contingente se va realiza pentru a face față schimbărilor neprevăzute și pentru găsirea unei modalități de a menține progresul în cazul în care prioritatea proiectelor se schimbă.
- **Sensibilizare publică:** Implicarea mass-media și opinia publică în susținerea proiectelor, pentru a crea presiune asupra noilor lideri de a continua planurile existente.

3. **Resistență sau opoziție din partea comunității:** Dacă comunitatea locală sau alte părți interesate se opun proiectelor planificate din diverse motive, aceasta poate duce la întâzieri sau chiar la renunțarea la aceste proiecte din cauza presiunii publice.

Cauze potențiale:

- Neînțelegerea sau neinformarea corectă a comunității cu privire la beneficiile proiectelor.

- Impact negativ perceput asupra vieții cotidiene sau mediului înconjurător.
- Temeri cu privire la deplasarea, pierderea locuințelor sau a mijloacelor de trai.

Impact potențial:

- Proiectele pot fi întârziate sau chiar abandonate din cauza presiunii și opoziției publice.
- Imaginea autorităților locale poate suferi, iar încrederea comunității în procesul de dezvoltare poate scădea.

Soluții:

- **Comunicare și transparență:** Se va Comunica în mod deschis și transparent cu comunitatea. Se vor prezenta avantajele și obiectivele proiectelor și se va asigura că înțelegerea este clară.
- **Implicarea comunității din faza incipientă:** Implicarea comunitati în procesul de planificare și dezvoltare a proiectelor încă de la început. Se vor asculta îngrijorările și sugestiile lor și se va lua în considerare în mod activ.
- **Sesiuni de informare și consultare:** Se vor organiza sesiuni publice de informare și consultare în care să se poată răspunde la întrebări și să abordeze preocupările comunității.
- **Demonstrați beneficiile directe:** Se vor prezenta dovezi tangibile ale beneficiilor proiectelor asupra comunității, cum ar fi îmbunătățirea infrastructurii, alocarea de noi resurse sau crearea de locuri de muncă.
- **Implicarea liderilor comunitari:** Se va Lucra cu lideri comunitari sau influențatori pentru a obține susținerea acestora și pentru a le ajuta să transmită beneficiile proiectelor comunității.
- **Gestionarea preocupărilor:** Identificarea și abordarea în mod concret preocupările și temerile comunității. De exemplu, se vor dezvolta planuri pentru relocarea persoanelor afectate sau pentru minimizarea impactului asupra mediului.
- **Adaptarea și ajustarea proiectelor:** Se va demonstra flexibilitatea la modificări sau ajustări ale proiectelor pentru a reflecta mai bine dorințele și nevoile comunității.
- **Creșterea gradului de participare:** Se va asigura că oamenii se simt implicați și au o voce în procesul de dezvoltare, pentru a minimiza sentimentul de opoziție.
- **Demonstrații concrete:** Realizarea de mici etape sau teste pilot pentru a demonstra concret cum proiectele pot aduce beneficii înainte de a le implementa pe scară largă.

➤ **Sensibilizare și educare:** Se va realiza campanii de sensibilizare și educație pentru a corecta informațiile greșite sau pentru a clarifica aspectele neclare legate de proiecte.

4. **Complexitate tehnică:** Proiectele de dezvoltare urbană pot implica aspecte tehnice complexe, cum ar fi inginerie, urbanism, infrastructură etc. Dificultățile tehnice pot conduce la întâzieri sau la costuri mai mari decât cele estimate inițial.

Cauze potențiale:

- Proiecte care implică tehnologii sau cunoștințe avansate.
- Integrarea diferitelor discipline tehnice și a specialiștilor.
- Necesitatea obținerii aprobărilor și autorizațiilor complexe.

Impact potențial:

- Întârzieri semnificative în implementare din cauza dificultăților tehnice.
- Costuri mai mari decât cele inițial estimate pentru a depăși obstacolele tehnice.
- Risc de avarii sau probleme de funcționare a proiectului în faza de utilizare.

Soluții:

- **Planificare și analiză în profunzime:** Se va efectua o analiză tehnică exhaustivă înainte de începerea proiectului pentru a identifica potențialele obstacole și a dezvolta soluții adecvate.
- **Implicarea experților:** Se vor angaja specialiști cu expertiză relevantă în diferite domenii tehnice pentru a asigura o planificare și execuție corespunzătoare.
- **Evaluarea riscurilor:** Se vor identifica și evalua riscurile tehnice potențiale și se vor dezvolta planuri de gestionare a riscurilor pentru a preveni sau a răspunde la probleme neașteptate.
- **Comunicare transparentă:** Se va asigura înțelegerea complexității tehnice și posibilele provocări de către toți membrii echipei de proiect și părțile interesate.
- **Planificarea etapizată:** Se va dezvolta o abordare etapizată a proiectului, cu evaluări periodice și adaptări în funcție de rezultatele fiecărei etape.

- **Testare și prototipare:** Realizarea de teste și prototipuri pentru a evalua funcționalitatea și a se identifica problemele tehnice înainte de implementarea completă.
- **Parteneriate cu experți externi:** Colaborarea cu instituții academice, organizații sau experți externi pentru a primi sfaturi și asistență în abordarea aspectelor tehnice complexe.
- **Formare și dezvoltare a personalului:** Se va investi în formarea și dezvoltarea personalului pentru a se putea adapta la noile tehnologii și cerințe tehnice.
- **Gestionarea flexibilă a proiectului:** Fiți deschiși la ajustări și schimbări în planurile tehnice în funcție de cerințele în evoluție sau descoperirile în timpul implementării.
- **Comunicarea cu publicul:** Pentru a evita confuziile sau preocupările din partea comunității, se va explica în mod clar și accesibil complexitatea tehnică și importanța sa pentru succesul proiectului.

5. **Probleme de reglementare și autorizare:** Obstacolele legate de obținerea autorizațiilor și aprobărilor necesare pentru proiecte pot întârzia semnificativ implementarea. Birocrația excesivă sau schimbările frecvente în reglementări pot crea dificultăți în procesul de aprobare.

Cauze potențiale:

- Reglementări complexe și neclare.
- Schimbări frecvente în legislație sau reglementări.
- Birocrație excesivă în procesul de obținere a autorizațiilor.

Impact potențial:

- Întârzieri semnificative în implementare din cauza procesului lent de aprobare.
- Creșterea costurilor datorită necesității de a face ajustări pentru a respecta cerințele reglementare.
- Incertitudine și instabilitate în procesul de dezvoltare.

Soluții:

- **Analiza prealabilă a reglementărilor:** Se va realiza o analiză atentă a reglementărilor și a cerințelor de autorizare înainte de a începe proiectul. Se va identifica posibile obstacole și înțelegeți clar ce este necesar pentru a obține aprobările.
- **Implicarea timpurie a autorităților competente:** Se va lucra în strânsă colaborare cu autoritățile locale și agențiile guvernamentale încă de la

începutul procesului de dezvoltare pentru înțelegerea cerințelor și pentru evitarea surprizelor în etapele ulterioare.

➤ **Planificarea aprofundată:** Dezvoltarea unui plan detaliat care să includă toate etapele necesare pentru obținerea autorizațiilor și aprobărilor. Alocarea de timp și resurse adecvate pentru acest proces pot preveni întârzierile neașteptate.

➤ **Comunicarea transparentă cu autoritățile:** Comunicarea cu autoritățile responsabile și asigurarea că toate cerințele și documentele sunt furnizate în mod clar și prompt.

➤ **Advocacy și sensibilizare:** Implicarea în lobby pentru simplificarea și clarificarea reglementărilor în colaborarea cu organizații profesionale sau de industrie. Argumentarea pentru reglementări mai clare și mai eficiente.

➤ **Echipă de experți:** Angajarea de consultanți și specialiști cu experiență în obținerea autorizațiilor și aprobărilor. Aceștia pot ghida procesul și pot evita erorile costisitoare.

➤ **Gestionarea relațiilor cu comunitatea:** Comunicarea în mod transparent cu comunitatea și părțile interesate pentru a se minimiza potențialele opoziții și a obține susținere pentru procesul de autorizare.

➤ **Monitorizare și urmărire:** Stabilirea unui sistem de monitorizare pentru a urmări stadiul procesului de obținere a autorizațiilor și aprobărilor. Astfel, se va putea interveni prompt în cazul în care apar întârzieri sau probleme.

➤ **Reevaluarea planurilor:** Fiți pregătiți să ajustați planurile în funcție de schimbările în reglementări sau cerințele autorităților. Flexibilitatea în planificare poate reduce impactul schimbărilor neașteptate.

➤ **Participarea publică și feedback:** Implicarea comunității în procesul de dezvoltare, se vor lua în considerare feedback-urile lor în elaborarea proiectelor și în procesul de obținere a aprobărilor.

6. **Riscuri de mediu și durabilitate:** Proiectele care nu iau în considerare impactul asupra mediului sau care nu sunt sustenabile pe termen lung pot întâmpina rezistență din partea organizațiilor de mediu sau a publicului și pot întârzia sau chiar bloca implementarea.

Cauze potențiale:

➤ Ignorarea impactului asupra mediului în planificarea și implementarea proiectelor.

➤ Neadoptarea măsurilor pentru a asigura durabilitatea pe termen lung a proiectelor.

➤ Nealinieră cu standardele de mediu și regulamentele existente.

Impact potențial:

- Rezistență și opoziție din partea organizațiilor de mediu și a comunității.
- Blocaje legale sau aprobări întârziate din cauza neconformității cu reglementările de mediu.
- Impact negativ asupra mediului și calității vieții în comunitate pe termen lung.

Soluții:

- **Evaluare a impactului asupra mediului:** Se va efectua o evaluare exhaustivă a impactului asupra mediului pentru fiecare proiect în parte. Se va identifica potențialele riscuri și se vor dezvolta strategii pentru minimizarea acestora.
- **Planificare durabilă:** Se va asigura că fiecare proiect este dezvoltat cu un accent puternic pe durabilitate și impact minim asupra mediului. Integrarea aspectelor de mediu în fazele incipiente poate reduce costurile ulterioare de corecție.
- **Consultarea organizațiilor de mediu:** Implicarea organizațiilor de mediu și experții în procesul de planificare pentru a obține feedback și pentru a asigura că toate aspectele relevante sunt luate în considerare.
- **Adoptarea tehnologiilor verzi:** Încorporarea tehnologiilor și practici ecologice în proiecte, cum ar fi utilizarea energiei regenerabile, reciclarea materialelor și proiectarea eficientă din punct de vedere energetic.
- **Transparență și comunicare:** Comunicarea în mod deschis cu comunitatea și părțile interesate despre măsurile luate pentru a proteja mediul și pentru a asigura durabilitatea proiectelor.
- **Conformitate legală:** Se va asigura că toate proiectele sunt conforme cu regulamentele și standardele de mediu existente. Se va lucra îndeaproape cu agențiile guvernamentale pentru a obține aprobările necesare.
- **Monitorizare și raportare:** Stabilirea unui sistem de monitorizare pentru a se urmări impactul asupra mediului pe parcursul implementării și în faza de utilizare. Se va asigura că raportările sunt transparente și accesibile publicului.
- **Educație și conștientizare:** În cadrul comunității, se vor promova educația și conștientizarea cu privire la beneficiile dezvoltării durabile și modul în care proiectele contribuie la mediul înconjurător.
- **Parteneriate cu ONG-uri:** Colaborarea cu organizații neguvernamentale de mediu pentru a obține suport și expertiză în gestionarea impactului asupra mediului.
- **Planuri de restaurare a mediului:** În cazul în care proiectele pot avea un impact negativ asupra mediului, se vor dezvolta planuri de restaurare pentru a compensa acest impact și a asigura regenerarea zonelor afectate.

7. **Schimbări economice sau de piață:** Schimbările în economie sau pe piața imobiliară pot afecta viabilitatea proiectelor. De exemplu, o criză economică poate reduce disponibilitatea finanțării sau cererea pentru noile facilități planificate.

Cauze potențiale:

- Fluctuații economice sau crize financiare.
- Schimbări în cererea de pe piața imobiliară.
- Instabilitatea monedei sau schimbări fiscale.

Impact potențial:

- Reducerea disponibilității finanțării pentru proiecte.
- Cerere scăzută pentru noile facilități planificate.
- Întârzieri sau încetiniri în implementare din cauza lipsei de resurse.

Soluții:

- **Evaluare a riscurilor economice:** Efectuarea unei analize a riscurilor economice și de piață înainte de începerea proiectelor. Identificarea potențialelor scenarii negative și dezvoltarea strategiei pentru a face față acestora.
- **Diversificarea surselor de finanțare:** Încercarea de a obține finanțare din multiple surse, astfel încât să nu depinda de o singură sursă care ar putea fi afectată de schimbările economice.
- **Planificare conservatoare a bugetului:** Planificarea un buget cu o marjă de siguranță pentru a se putea face față costurilor neașteptate sau diminuării veniturilor.
- **Monitorizarea pieței:** Urmărirea îndeaproape a evoluțiilor economice și schimbărilor din piața imobiliară. Astfel, se vor putea anticipa și răspunde mai eficient la schimbările care ar putea afecta proiectele.
- **Flexibilitate în planificare:** Dezvoltarea proiectelor într-un mod care să permită ajustări rapide în funcție de schimbările de pe piață sau de cererea actuală.
- **Parteneriate public-privat:** Încheierea de parteneriate cu sectorul privat pentru a asigura o sursă stabilă de finanțare și pentru a împărți riscurile cu partenerii privați.
- **Studiul de fezabilitate actualizat:** Actualizarea regulată a studiile de fezabilitate pentru a reflecta schimbările economice și pentru a asigura că proiectele rămân viabile.

- **Stabilirea de priorități:** În cazul în care resursele sunt limitate, se va reevalua lista de proiecte prioritare și se va concentra pe cele care sunt mai rezistente la fluctuațiile economice.
- **Planificare pe termen lung:** Se vor lua în considerare scenarii economice pe termen lung în planificarea proiectelor, astfel încât să se poată dezvolta strategii adecvate de gestionare a riscurilor.
- **Colaborare cu experți financiari:** Consultarea de experți financiari pentru a dezvolta strategii de gestionare a riscurilor și pentru a se identifica modalități de a face față schimbărilor economice.

8. **Probleme tehnologice:** Implementarea unor proiecte poate depinde de tehnologii noi sau complexe, iar întârzieri în dezvoltarea sau implementarea acestor tehnologii pot întârzia proiectele asociate.

Cauze potențiale:

- Dezvoltarea întârziată sau instabilă a tehnologiilor necesare pentru proiecte.
- Probleme tehnice neașteptate în timpul implementării.
- Dependenta de tehnologii noi sau puțin testate.

Impact potențial:

- Întârzieri semnificative în implementare din cauza problemelor tehnologice.
- Costuri mai mari decât cele estimate inițial pentru a rezolva problemele tehnice.
- Risc de neconformitate cu cerințele și așteptările inițiale ale proiectului.

Soluții:

- **Evaluare temeinică a tehnologiilor:** Înainte de a alege tehnologii noi sau complexe, se va efectua o evaluare riguroasă a acestora. Se va înțelege potențialele probleme și riscuri tehnice.
- **Planificare conservatoare:** Se va planifica cu o marjă de siguranță în ceea ce privește calendarul și bugetul pentru a face față întârzierilor tehnologice neașteptate.
- **Testare și prototipare:** Realizarea de teste și prototipuri pentru a evalua funcționalitatea tehnologiilor înainte de implementare pe scară largă.
- **Colaborarea cu experți:** Se va lucra împreună cu experți și furnizori de tehnologie pentru a se identifica potențialele obstacole tehnice și pentru a se găsi soluții în avans.

- **Echipă tehnică calificată:** Se va asigurați-vă că echipa de dezvoltare este compusă din profesioniști calificați și cu experiență în tehnologiile respective.
- **Planuri de rezervă:** Se va dezvolta planuri de rezervă pentru cazul în care tehnologia aleasă nu funcționează conform așteptărilor.
- **Monitorizare constantă:** Se va urmări îndeaproape evoluția tehnologiilor și se va asigura că sunteți la curent cu cele mai recente dezvoltări.
- **Flexibilitate în tehnologii:** În cazul în care tehnologia inițială întâmpină probleme semnificative, fiți pregătiți să evaluați și să adoptați alternative.
- **Parteneriate cu furnizori de tehnologie:** Colaborarea cu furnizorii de tehnologie pentru a avea acces la suport și resurse în rezolvarea problemelor tehnice.
- **Formare și instruire:** Se va asigura că membrii echipei și persoanele implicate în implementare au o înțelegere clară a tehnologiei și a modului de utilizare.

9. **Gestionarea slabă a proiectelor:** O planificare și o gestionare defectuoasă a proiectelor pot duce la întâzieri, depășirea bugetului și nerealizarea obiectivelor stabilite.

Cauze potențiale:

- Planificare inadecvată sau nesistematică a proiectelor.
- Lipsa unui proces clar de monitorizare și raportare a progresului.
- Subestimarea resurselor necesare pentru proiecte.

Impact potențial:

- Întâzieri semnificative în implementare din cauza confuziei și dezorganizării.
- Depășirea bugetului inițial și alocarea inefficientă a resurselor.
- Risc de nerealizare a obiectivelor stabilite și a rezultatelor dorite.

Soluții:

- **Planificare riguroasă:** Investiți timp și efort într-o planificare detaliată a fiecărui proiect. Identificarea resurselor necesare, obiectivelor clare și etapele de implementare.
- **Definirea clară a rolurilor și responsabilităților:** Stabilirea unui responsabil pentru fiecare aspect al proiectului. Claritatea în privința responsabilităților poate preveni confuziile și suprapunerile.

- **Proces de monitorizare:** Pregătirea un proces de urmărire a progresului care să identifice rapid întârzierile sau problemele și să permită intervenții la timp.
- **Raportare transparentă:** Se va Asigura că există un sistem de raportare eficient pentru toți cei implicați în proiect. Rapoartele periodice trebuie să furnizeze informații precise și actuale.
- **Gestionarea riscurilor:** Identificarea și evaluarea potențialelor riscuri ale proiectelor și dezvoltarea planurilor de gestionare a acestora.
- **Comunicare eficientă:** Existenta unui canal de comunicare deschis și eficient între membrii echipei, părțile interesate și alte departamente implicate.
- **Formare și dezvoltare a echipei:** Se va asigura că membrii echipei au competențele necesare pentru a gestiona și implementa proiectele în mod eficient.
- **Folosirea instrumentelor de gestionare a proiectelor:** Se va utiliza instrumente software sau platforme de gestionare a proiectelor pentru a se urmări sarcinile, termenele limită și alocarea resurselor.
- **Reevaluarea periodică:** Efectuarea de evaluări periodice a proiectelor pentru a se identifica nevoi suplimentare, schimbări în planificare sau ajustări necesare.
- **Învățare din experiență:** Analizarea proiectele finalizate pentru a se identifica ce a funcționat bine și ce nu a funcționat. Se vor Aplica aceste învățăminte în gestionarea proiectelor viitoare.

10. **Conflict de interese și corupție:** Presiuni politice sau interese personale pot influența procesul de selecție și implementare a proiectelor, ceea ce poate conduce la alocarea necorespunzătoare a resurselor sau la renunțarea la proiectele cu adevărat importante în favoarea altora.

Cauze potențiale:

- Presiuni politice sau influențe personale în procesul de selecție și implementare a proiectelor.
- Lipsa transparenței și controlului în procesul de luare a deciziilor.
- Corupție în atribuirea contractelor sau în administrarea resurselor proiectelor.

Impact potențial:

- Alocarea necorespunzătoare a resurselor către proiecte ne semnificative.
- Renunțarea la proiecte importante în favoarea celor care servesc interese personale sau politice.

- Pierderea încrederii publicului și afectarea integrității proiectelor.

Soluții:

- **Transparență în procesul de selecție:** Se va asigura că procesul de selecție a proiectelor este transparent și bine documentat. Publicarea criteriile de selecție și justificarea alegerile.
- **Implicarea părților interesate:** Se va implica părțile interesate în procesul de luare a deciziilor pentru a preveni influențele politice sau personale.
- **Reguli și standarde etice:** Se vor implementa reguli clare de etică și de evitare a conflictelor de interese pentru toți cei implicați în procesul de dezvoltare urbană.
- **Monitorizare independentă:** Se va angaja o entitate independentă pentru a monitoriza procesul de selecție și implementare a proiectelor și pentru a asigura respectarea standardelor etice.
- **Canale de raportare a corupției:** Se vor furniza canale sigure și confidențiale pentru raportarea potențialelor cazuri de corupție sau încălcări etice.
- **Educație și conștientizare:** Se va educa membrii echipei și părțile interesate cu privire la importanța evitării conflictelor de interese și a corupției.
- **Transparența financiară:** Se vor asigura că toate tranzacțiile financiare sunt transparente și documentate corespunzător.
- **Supraveghere și control:** Se va păstra un control strict asupra utilizării resurselor și respectării procedurilor de achiziții publice.
- **Examinarea de către auditori independenți:** Se vor angaja auditori independenți pentru a examina utilizarea resurselor și pentru a verifica conformitatea cu standardele de integritate.
- **Legislație și sancțiuni:** Se va implementa o legislație puternică împotriva corupției și a conflictelor de interese, inclusiv sancțiuni pentru încălcările constatate.

Matrice a riscurilor pentru lista de proiecte

Proiect	Riscul Potențial Identificat	Probabilitatea de Manifestare	Impactul asupra Proiectului	Soluții posibile pentru Atenuare
Proiect de amenajare de noi spații verzi	Reducerea bugetului alocat proiectului	Moderată	Scăderea suprafeței amenajate	Reevaluarea și realocarea bugetului, optimizarea procesului de

				cheltuire a fondurilor.
Proiect de reabilitare a zonelor centrale	Oprirea lucrărilor din cauza contestațiilor din partea comunității	Scăzută	Întârzieri în finalizarea lucrărilor	Consultații și colaborare extinsă cu comunitatea, informare corespunzătoare.
Proiect de amenajare spațiu verde zona Lacului Medres	Impactul negativ asupra biodiversității locale	Moderată	Reducerea calității proiectului și a biodiversității	Evaluarea atentă a impactului asupra biodiversității, adăugarea de măsuri de protecție a ecosistemului.
Proiect de amenajare a centrului Orașului Bocșa	Probleme neprevăzute cu structura clădirilor vechi	Moderată	Întârzieri în procesul de reamenajare	Studii de fezabilitate detaliate, verificări periodice ale stării clădirilor.
Proiect de amenajare zona de agrement pe dealuri	Dezastre naturale (inundații, alunecări de teren)	Scăzută	Distrugerea infrastructurii și a facilităților	Planificare a infrastructurii rezistente la dezastre, monitorizare a condițiilor meteorologice.
Proiect de reabilitare (anvelopare) blocuri	Calitatea scăzută a materialelor de construcție	Moderată	Reducerea eficienței energetice și durabilității	Selectarea cu atenție a materialelor, testare prealabilă.
Proiect de reamenajare și maximizare	Oprirea proiectului din cauza schimbării	Scăzută	Întârzieri și incertitudine în	Încorporarea unor clauze contractuale pentru

a spațiilor verzi publice	administrației locale		implementare	continuitate, colaborare cu toate părțile interesate.
Proiect de reabilitare a centrului pentru dezvoltarea turismului la nivelul Orasului Bocsa	Scăderea numărului de turiști din cauza evenimentelor externe (ex. pandemii)	Moderată	Reducerea veniturilor și a fluxului de turiști	Diversificarea strategiilor de promovare, dezvoltarea turismului local.
Proiect de realizare a unor drumuri/trasee turistice pentru zona montană	Schimbări neprevăzute în teren și condiții meteo	Moderată	Întârzieri în finalizarea proiectului	Planificarea pentru schimbări în teren, colaborare cu specialiști în construcții.
Proiect de construire a unui parc de distracții	Probleme legate de conformitatea cu reglementările de siguranță	Moderată	Întârzieri în deschiderea parcului	Verificări și aprobări regulate, respectarea standardelor de siguranță.
Realizare Parc Fotovoltaic	Probleme tehnice în funcționarea panourilor fotovoltaice	Scăzută	Reducerea capacității de producție a energiei	Monitorizare și întreținere regulate, contracte cu furnizori de înaltă calitate.
Realizare Complex Sportiv zona Izvor	Dezastre naturale sau accidente în timpul construcției	Scăzută	Întârzieri și costuri suplimentare	Planificare a infrastructurii rezistente la dezastre, asigurare adecvată.
Modernizare sistem de iluminat	Schimbări neprevăzute în	Scăzută	Întârzieri în implementare, probleme	Audit tehnic prealabil, colaborare cu

public stradal	infrastructura electrică		de funcționare	furnizorii de energie.
PROIECT DE CREARE A UNEI BAZE DE DATE DIGITALE	Probleme tehnice ale platformei	Moderată	Disfuncționalități ale platformei, dezamăgirea utilizatorilor	Testare riguroasă, actualizări și suport tehnic constant.
Dezvoltarea infrastructurii turistice / trasee tematice	Oprirea proiectului din cauza schimbărilor de politici	Scăzută	Întârzieri și incertitudine	Consultații cu autoritățile, flexibilitate în planificare.
Dezvoltarea unor infrastructuri de agrement	Neconformitate cu reglementările de siguranță	Moderată	Întârzieri și costuri suplimentare	Verificări și aprobări periodice, respectarea standardelor de siguranță.
Construirea insulelor ecologice digitalizate	Lipsa adoptării comunității pentru colectarea separată	Moderată	Reducerea ratei de reciclare, poluarea continuă	Campanii de conștientizare, implicarea comunității, educație ecologică.
Parteneriate între autorități locale și societatea civilă	Schimbări în prioritățile administrației locale	Scăzută	Reducerea sprijinului pentru proiecte colaborative	Construirea unor parteneriate solide, menținerea dialogului permanent.
Reamenajare alei pietonale, mobilier urban și locuri de joacă	Probleme tehnice în timpul construcției	Moderată	Întârzieri în finalizarea lucrărilor	Monitorizare a lucrărilor, colaborare cu echipa tehnică.
Reabilitare clădire - Imobil pe str.	Descoperirea unor deteriorări majore neprevăzute	Scăzută	Întârzieri în reabilitare, creșterea costurilor	Evaluări tehnice detaliate, planificare pentru

Victoriei, nr. 12				rezerve financiare.
Reabilitare, modernizare, extindere Policlinică	Probleme tehnice în modernizare/extindere	Moderată	Înteruperi în furnizarea serviciilor medicale	Consultarea cu specialiști, planificare atentă.
Proiect de prevenire a părăsirii timpurii a școlii	Lipsa angajamentului elevilor și părinților	Moderată	Scăderea eficacității programelor	Colaborare extinsă cu școli și părinți, campanii de conștientizare.
Investiții în infrastructura de asistență medicală școlară	Probleme în mentenanța echipamentelor medicale	Moderată	Înteruperi în furnizarea serviciilor medicale	Contracte de întreținere, instruire a personalului.
Modernizare și dotare școli	Creșterea costurilor neprevăzute	Moderată	Reducerea capacității de finanțare a altor proiecte	Planificare atentă, analize cost-beneficiu.
Promovare activități sportive pentru elevi	Scăderea interesului elevilor pentru sport	Moderată	Reducerea impactului programului	Diversitate în activități, colaborare cu antrenori motivați.
Srijinire copii și tineri defavorizați	Dificultăți în selecția beneficiarilor	Scăzută	Reducerea eficacității programului	Proces de selecție transparent, monitorizare a performanțelor.
Program educațional anti-drog pentru adolescenți	Rezistența adolescenților la mesajele anti-drog	Moderată	Reducerea impactului programului	Abordare interactivă, implicarea adolescenților în design.

Eficiență energetică în școli	Probleme tehnice în implementare	Scăzută	Reducerea economiilor și a eficacității energetice	Verificări tehnice periodice, colaborare cu experți în domeniu.
Conștientizare privind mediu în școli	Lipsa implicării comunității	Scăzută	Scăderea impactului mesajelor educaționale	Implicare comunitară, colaborare cu ONG-uri.
Dotare laboratoare chimie și biologie	Întârzieri în livrarea echipamentelor	Moderată	Întârzieri în predarea cursurilor	Comunicare strânsă cu furnizorii, planificare flexibilă.
Modernizare și extindere transport public	Opunere din partea comunității sau aferență costurilor	Moderată	Întârzieri în implementare, reducerea beneficiilor	Consultare extinsă cu comunitatea, informare adecvată despre avantaje.
Dezvoltare zonă industrială	Lipsa interesului investitorilor	Moderată	Scăderea locurilor de muncă create, eșec al proiectului	Promovare activă către investitori, facilități atractive.
Sprijinire antreprenoriat și startup-uri	Eșecul startup-urilor sprijinite	Scăzută	Reducerea impactului economic, dezamăgirea comunității	Selectare riguroasă, mentorat continuu, resurse sustenabile.
Dezvoltare infrastructură IT	Nevoia de finanțare suplimentară	Moderată	Limitarea acoperirii și serviciilor digitale	Parteneriate cu organizații guvernamentale și private.
Revitalizare centru istoric	Creșterea costurilor reabilitării	Moderată	Reducerea resurselor pentru alte proiecte	Planificare atentă, căutarea de surse de

				finanțare multiple.
Dezvoltare piață agroalimentară	Lipsa susținerii comercianților locali	Moderată	Eșecul proiectului, reducerea impactului economic	Consultări cu comercianții, campanii de conștientizare.
Modernizare infrastructură turistică	Schimbări neprevăzute în preferințele turiștilor	Moderată	Reducerea numărului de turiști, eșecul proiectului	Diversitate în facilități, monitorizare constantă a feedback-ului.
Dezvoltare zone de birouri și spații comerciale	Saturarea pieței imobiliare	Moderată	Subutilizarea spațiilor, scăderea veniturilor	Analize de piață detaliate, oferte competitive.
Modernizare rețele de utilități	Probleme tehnice neprevăzute	Moderată	Înteruperi în furnizarea serviciilor, costuri suplimentare	Planificare atentă, mentenanță constantă.

10. Comunicarea în etapa de realizare și implementare a strategiei

Procesul de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) pentru Orașul Bocșa a fost proiectat cu accent pe comunicare transparentă și promovarea deschisă a dialogului cu toate segmentele implicate. Acest proces a fost ghidat de mai multe direcții cheie:

- **Implicarea Grupurilor Țintă:** Strategia a fost dezvoltată cu accent pe includerea tuturor părților interesate în proces, de la locuitori și până la sectorul privat. Aceasta a asigurat că perspectivele și nevoile tuturor acestor grupuri au fost luate în considerare.
- **Plan de Acțiune Detaliat:** Metodologia de elaborare a strategiei a urmat un plan bine definit, structurat în mai multe etape conforme cu modelul propus de Kotler (1999):
  - *Analiză Diagnostic:* O analiză cuprinzătoare a situației urbane actuale, cu identificarea provocărilor și oportunităților.

- **Viziune și Obiective Strategice:** Definirea unei viziuni clare pentru dezvoltarea urbană viitoare și stabilirea obiectivelor strategice.
- **Direcții, Politici și Programe:** Identificarea direcțiilor de dezvoltare, stabilirea politicilor necesare și definirea programelor de acțiune.
- **Portofoliu de Proiecte:** Crearea unei liste de proiecte specifice care contribuie la atingerea obiectivelor strategice.
- **Implementare, Monitorizare și Evaluare:** Etapa de punere în aplicare a proiectelor, urmărirea progresului și evaluarea rezultatelor.
- **Promovarea și Comunicarea: Comunicarea și promovarea strategiei au fost integrate în toate etapele procesului:**
  - În primele etape, accentul a fost pe informarea grupurilor țintă cu privire la provocări și soluții urbane identificate.
  - Pe parcursul implementării, implicarea activă a părților interesate va fi încurajată pentru a asigura o dezvoltare adecvată a proiectelor.
- **Monitorizarea și Evaluarea Implementării:** Planul de acțiune pentru implementarea SIDU a inclus etape de monitorizare a proiectelor, evaluare semestrială și anuală a progresului, și ajustări în funcție de rezultatele obținute.
- **Parteneriate și Colaborări:** În contextul procesului de implementare, colaborările strânse au fost promovate între Orașul Bocșa, autoritățile de management ale programelor operaționale, mai ales ADR și beneficiarii finali.
- **Raportare și Transparență:** Pentru asigurarea transparenței, se vor realiza rapoarte periodice, oferind o imagine de ansamblu asupra progresului și obiectivelor atinse.

Comunicarea cu beneficiarii proiectelor în etapa de realizare a SIDU a fost esențială pentru a asigura transparența, angajamentul și succesul implementării proiectelor. Comunicarea eficientă va contribui la încrederea comunității, la minimizarea rezistenței și la obținerea susținerii necesare pentru a duce la bun sfârșit proiectele planificate.

Pregătirea inițială:

Au fost identificați beneficiarii și anume: locuitorii comunității, organizații nonguvernamentale, întreprinderi private, autorități publice. Pe site-ul instituției, Primăria a anunțat începerea procesului de realizare a strategiei și a fost cerut suport ca populația să se implice în identificarea nevoilor.

Au fost organizate întâlniri cu locuitorii comunității, organizații nonguvernamentale, întreprinderi private, autorități publice. În cadrul întâlnirilor au fost prezentate proiectele prioritare, s-a răspuns la întrebări și s-a primit feedback. Întâlnirile cu publicul au avut o importanță deosebită în

realizarea strategiei deoarece au oferit oportunitatea de a informa cetățenii cu privire la obiectivele strategiei locale, la proiectele propuse și la impactul acestora asupra vieții lor cotidiene. Astfel, cetățenii au devenit mai conștienți de direcția de dezvoltare a comunității lor. Prin organizarea întâlnirilor cu publicul, autoritățile locale au demonstrat transparența și deschiderea față de cetățeni în privința planurilor și deciziilor de dezvoltare. Acest lucru contribuie la încrederea în administrația locală și la responsabilizarea în fața comunității. Prin consultarea cetățenilor și ascultarea opiniilor și preocupărilor lor, administrația locală va lua decizii în realizarea Strategiei mai bine fundamentate, care reflectă nevoile și dorințele reale ale comunității.

Continuarea procesului de transparență decizională s-a realizat prin publicarea pe site-ul primăriei a variantei în consultare a Strategiei. Publicarea primei variante a strategiei pe site-ul primăriei și oferirea locuitorilor posibilitatea de a-și exprima opinia în legătură cu acest document strategic are o importanță semnificativă din mai multe motive:

- **Transparență:** Publicarea strategiei a oferit cetățenilor acces la informații despre direcția de dezvoltare a comunității lor. Acest nivel de transparență demonstrează deschiderea și responsabilitatea administrației locale față de cetățeni.
- **Participare publică:** Prin oferirea oportunității cetățenilor de a-și exprima opinia, a fost stimulată participarea activă și angajamentul lor în procesul de luare a deciziilor. Cetățenii s-au simțit mai implicați și au avut șansa de a contribui la modelarea viitorului comunității lor.
- **Reprezentarea intereselor:** Opiniile exprimate de cetățeni au oferit o perspectivă importantă asupra nevoilor, dorințelor și preocupărilor comunității. Aceste informații au ajutat la adaptarea strategiei pentru a reflecta mai bine interesele majorității.
- **Îmbunătățirea calității strategiei:** Feedback-ul primit de la cetățeni a condus la identificarea posibilelor erori, omisiuni sau neclarități în strategie. Acest lucru a permis corectarea și îmbunătățirea documentului înainte de implementarea sa.
- **Crearea unei legături între administrație și cetățeni:** Oportunitatea de a-și exprima opinia și de a fi ascultați a întărit relația dintre administrație și cetățeni. Oamenii simt că sunt luați în considerare și că au un cuvânt de spus în privința viitorului comunității.
- **Prevenirea rezistenței ulterioare:** Prin consultarea cetățenilor într-un stadiu incipient, se poate preveni sau reduce rezistența și nemulțumirea ulterioară în cazul în care deciziile de dezvoltare nu corespund așteptărilor sau nevoilor cetățenilor.

11. Metodologia de prioritizare a proiectelor

Tinând cont de numărul de proiecte identificate, procesul de prioritizare a proiectelor are ca scop obținerea unui portofoliu de proiecte prioritare, implementabile în perioada 2022-2027 și sustenabile din punct de vedere financiar.

Metodologia de prioritizare cuprinde două etape:

Etapa 1 - pregătirea unei liste de proiecte

Etapa 2 - selectarea proiectelor prioritare cu o valoare aproximativ egală cu cea a bugetului de investiții.

Elaborarea listei prioritare a proiectelor a avut la baza luarea în considerare a nevoilor diferitelor tipuri de categorii de potentiali beneficiari finali ai proiectelor: nevoile cetățenilor, nevoile mediului de afaceri, etc. Pachetul de proiecte prioritare a fost gândit ca un tot unitar, ca un pachet de proiecte integrat teritorial (care să rezolve cât mai multe nevoi din anumite zone) și sectorial (care să rezolve cât mai multe nevoi dintr-un anumit sector). De asemenea, s-a luat în considerare prioritizarea acelor proiecte care vin în completarea unor proiecte finanțate și deja finalizate. S-a acordat prioritate acelor proiecte care aveau deja elaborate documentațiile tehnice și pentru care este necesară doar actualizarea acestora.

Elaborarea listei de proiecte precum și prioritizarea acestora a fost realizată prin parcurgerea unui proces de consultare publică și avându-se în vedere aplicarea unui set de criterii. Prin publicarea variantei în consultare locuitorii au putut să își exprime opinia în legătură cu proiectele incluse în SIDU.

Aspecte importante luate în considerare pentru a prioritiza proiectele în cadrul unei SIDU:

Alinearea cu obiectivele strategiei: Proiectele selectate sunt în concordanță cu obiectivele și direcția generală a strategiei de dezvoltare urbană. Acestea contribuie la atingerea priorităților stabilite în cadrul strategiei.

Impactul asupra comunității: Au fost selectate acele proiecte care au un impact pozitiv asupra comunității și a nevoilor acestora. Au fost

selectate proiectele care aduc beneficii semnificative în ceea ce privește calitatea vieții, accesul la servicii și infrastructură fiind prioritare.

Urgența și necesitatea: S-a acordat prioritate proiectelor care răspund unor nevoi urgente sau care abordează deficiențe critice din cadrul orașului. Aceste proiecte includ îmbunătățirea infrastructurii de bază sau rezolvarea problemelor de mediu.

Fezabilitatea tehnică și financiară: Au fost selectate proiectele care sunt fezabile din punct de vedere tehnic și au o estimare realistă a costurilor și pentru care există resursele necesare pentru implementare. Au fost selectate proiectele pentru care există buget suficient pentru a susține proiectul.

Durabilitatea și sustenabilitate Au fost selectate proiectele care promovează dezvoltarea durabilă și care au un impact pozitiv pe termen lung. Acestea includ proiecte de energie regenerabilă, eficiență energetică și conservarea resurselor naturale. Au fost selectate proiectele care sunt sustenabile din punct de vedere economic, social și de mediu și care au un impact pozitiv pe termen lung și nu creează probleme sau dependențe ulterioare.

Potențialul de creștere economică: Au fost selectate proiectele care pot stimula creșterea economică, dezvoltarea sectorului privat și crearea de locuri de muncă

Sinergii cu alte proiecte: Vor fi selectate proiectele care pot contribui la sinergii cu alte proiecte sau inițiative existente sau planificate în cadrul comunității.

Evaluarea cost-beneficiu: În selecția proiectelor s-a ținut cont de analiza costurilor și beneficiilor proiectului, inclusiv beneficiile economice, sociale și de mediu, în comparație cu resursele necesare pentru implementare.

Incluziunea socială: Au fost selectate acele proiecte care pot contribui la incluziunea socială și la reducerea inegalităților în comunitate.

Potențialul de atragere a finanțărilor: Au fost selectate acele proiecte care au potențialul de a atrage finanțări suplimentare din surse externe, cum ar fi fonduri europene sau granturi, pot fi considerate prioritare.

Elaborarea listei prioritare de proiecte s-a realizat prin implicarea cetățenilor în timpul consultării publice și pornind de la nevoile identificate de către reprezentanții primăriei. Procesul de prioritizare și de selecție a proiectelor a avut la bază identificarea surselor de finanțare și a nevoilor efective ale cetățenilor.

Indicator:

- Alinearea cu obiectivele strategiei
- Impactul asupra comunității
- Urgența și necesitatea
- Fezabilitatea tehnică și financiară
- Durabilitatea și sustenabilitate
- Potențialul de creștere economică
- Sinergii cu alte proiecte
- Evaluarea cost-beneficiu
- Incluziunea socială
- Potențialul de atragere a finanțărilor

12. LISTA DE PROIECTE 2021-2027

Nr. crt.	Proiecte propuse	Program finanțare	Obiective specifice
1.	Amenajarea de noi spații verzi în zona centrală a orașului	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare; Buget local;	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde
2.	Reabilitarea monumentelor și a clădirilor monument istoric	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
3.	Execuție lucrări în zona Lacului Medres; studiu de fezabilitate	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde
4.	Realizarea/construirea traseelor turistice pentru zona montană	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 4: O Europa mai socială și incluzivă; Prioritatea 6: O regiune educată și atractivă
5.	Construirea parcului de distracții din orașul Bocșa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte	Obiectivul de politică 4: O Europa mai socială și incluzivă; Prioritatea 6:

		surse de finantare;	O regiune educată și atractivă
6.	Reabilitarea (anveloparea) blocuri din orasul Bocsa	Programul Regional Vest 2021-2027; PNRR; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde
7	Reabilitare statuilor de interes cultural/turistic	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
8.	Amenajarea centrului Orasului Bocsa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
9.	Construirea unei piste de biciclete	Programul Regional Vest 2021-2027; AFM; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
10.	Amenajare zona de agrement in orasul Bocsa	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 4: O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: O regiune educată și atractivă
11.	Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO din orasul Bocsa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
12.	Reconditionare si completare de alei pietonale, dotari cu mobilier urban si locuri de joaca	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
13.	Reabilitare, modernizare, extindere, etajare și dotare Policlinica în regim P+1E	Program Sanatate 2021-2027;Alte surse de finantare;PNRR	Obiectiv de politică 4 „O Europă mai socială și inclusivă prin implementarea Pilonului european al

			drepturilor sociale” Prioritatea 2 - Servicii de reabilitare, paliative și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești Investiția I1.4: Centre Comunitare Integrat
14.	Construirea, modernizarea, reabilitarea de pasaje, noduri rutiere și pasaje pietonale pentru decongestionarea traficului;	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare; Buget local;	Obiectivul de politica 3: O Europa conectată; Prioritatea 5: Regiune conectată
15.	Execuție lucrare Podul Bocșa Nouă, orașul Bocșa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politica 3: O Europa conectată; Prioritatea 5: Regiune conectată
16.	Execuție lucrări pentru semafoare în intersecția DN 58 B cu str. Tata Oancea	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare; Buget local;	Obiectivul de politica 3: O Europa conectată; Prioritatea 5: Regiune conectată
17.	Dezvoltarea unor soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
18.	Investiții privind sistemele de transport public local de călători și sistemele pentru transport alternativ nemotorizat	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.

19.	Dezvoltarea, extinderea, optimizarea stațiilor de transport public, stațiilor și conexiunilor inter-modale	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
20.	Investitii in reabilitarea/modernizarea/dotarea infrastructurii de învățământ	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educate si atractiva
21.	Executie lucrari reabilitare "Reabilitare cladire - imobil Corpul B al Liceului Tata Oancea, orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin"	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
22.	Executie lucrari "Reabilitare cladire - imobil Liceu Tata Oancea orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin"	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
23.	Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de cultura din oras	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
24.	Proiect de investitie in modernizarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri	Programul Regional Vest 2021-2027; Buget local;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
25.	Cresterea eficientei energetice a cladirilor publice	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde
26.	Cresterea eficientei energetice a cladirilor rezidentiale	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde;
27.	Investitii in regenerarea si decontaminarea siturilor poluate	PODD; Alte surse de finantare;	Obiectiv specific 1 - FEDR/FC (v) promovarea accesului la

			apă și a gestionării durabile a apelor;
28.	Adoptarea de masuri pentru monitorizarea și îmbunătățirea calitatii aerului	PODD; Alte surse de finanțare;	Obiectiv specific 3 - FEDR/FC (vii) creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;
29.	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor, prevenirea eroziunii solului, dotarea cu echipamente a serviciilor voluntare pentru situații de urgență;	Buget local; Alte surse de finanțare; PODD;	- Obiectiv specific 4 - FEDR/FC (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;
30.	Extinderea rețelei de încărcare pentru infrastructura electrică;	AFM; Alte surse de finanțare;	
31.	Sustinerea dezvoltării de programe educaționale prin crearea de abilități antreprenoriale	POEO; POIDS; Alte surse de finanțare;	
32.	Îmbunătățirea atractivității și siguranței deplasărilor pietonale adiacente coridorului străzii principal prin reamenajarea trotuarelor, crearea de noi spații verzi, montarea elementelor de mobilier urban;	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oameni
34.	Baza de tip Park&Ride interconectată cu rețeaua de transport public și soluții alternative de mobilitate	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politică 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.

35.	Amenajare treceri de pietoni inteligente	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
36.	Achizitii de microbuze pentru transportul elevilor	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
37.	Pubele supraterane inteligente (cu monitorizare grad de umplere, colectare cu card, managementul colectarii)	PODD	Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
38.	Extinderea si modernizarea portalului primariei	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
39.	Platforme digitale pentru operatorii de servicii publice	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
40.	Centru de afaceri pentru dezvoltarea antreprenoriatului local pentru activitati suport si conexe	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
41.	Dezvoltarea unui sistem inteligent de management al traficului	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune

			cu mobilitate urbana sustenabila.
42.	Crearea unui portal al IMM pentru schimb de informatii si bune practici intre IMM-urile locale	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
43.	Cooptarea mediului de afaceri pentru dezvoltarea de programe de practica si mentorat pentru tinerii intre 15-25 de ani	POEO; Alte surse de finantare;	Prioritate: 3. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
44.	Reabilitarea și dotarea cabinetelor medicale școlare;	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
45.	Extinderea digitalizarii serviciilor publice la nivelul primariei Bocsa;	Programul Regional Vest 2021-2027;alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
46	Proiect de prevenirea părăsirii timpurie a școlii	Programul Regional Vest 2021-2027; POEO; POIDS;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
47	Achiziția de soft/servicii pentru digitalizarea interacțiunii dintre autorității/instituiții publice, cetățeni și mediul de afaceri	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart
48	Digitalizarea Bibliotecii Publice	Alte surse de finantare; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart
49	Realizarea unui camin pentru persoane varsnice	Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027	Prioritate: P06 „Servicii de suport pentru persoane vârstnice “, Obiectiv specific RSO4.3. Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a

			gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale (FEDR)
50	Extindere și modernizare a sistemului de colectare selectivă;	PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ, "Înființarea de centre de colectare prin aport voluntar "	Dezvoltarea unui management al deșeurilor eficient, prin suplimentarea capacităților de colectare separată, pregătire pentru reutilizare și valorificare a deșeurilor în vederea continuării procesului de conformare cu prevederile directivelor specifice și a tranziției la economia circulară.
51.	Realizarea unei stații de epurare, destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și/sau terțiare	Alte surse de finanțare	
52.	Proiect de reabilitare lacasuri de cult, biserici	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politică 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
53.	Construcții de locuințe sociale	POIDS; Alte surse de finanțare; Bugetul local;	
54.	Realizare PUZ CM	Bugetul local; Alte surse de finanțare	
55.	Investiție în parc fotovoltaic/eolian pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile	Fondul pentru modernizare; Alte surse de finanțare;	

57.	Modernizare sistem de iluminat public stradal în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin, prin înlocuirea corpurilor de iluminat public stradal existente cu corpuri de iluminat cu o tehnologie LED pe toți stâlpii	AFM; Alte surse de finanțare;	
58	Investiție în infrastructura cabinetelor	POS; Alte surse de finanțare;	
59	Investiții în infrastructura publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică	Programul Regional Vest 2021-2027;	
60	Amenajare zona de recreere pensionari.	PNRR	CREAREA UNEI REȚELE DE CENTRE DE ZI DE ASISTENȚĂ ȘI DE RECUPERARE PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE
61	Amenajarea spațiului public și dotarea cu mobilier modern	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart
62	Semnalizarea trecerilor de pietoni pentru persoanele cu dizabilități	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
63	Crearea unei baze de date digitale cu prezentarea obiectivelor turistice culturale	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart;
64	Inițierea unor activități culturale pentru promovarea artiștilor locali în zona pietonală.	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oameni

65	Dezvoltarea infrastructurii turistice	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
66	Campanie pentru sustinerea turismului gastronomic in zona orasului Bocsa;	Alte surse de finantare; Bugetul local;	
67	Dezvoltarea unor infrastructuri multifuncționale de agreement - parcuri de aventură	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
68	Construirea de insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor la nivel local (insule ecologice digitalizate)	PNRR	Componenta 6_. Îmbunătățirea guvernancei în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară/ I1.b Construirea de insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor la nivel local
69	Parteneriate între autoritățile locale și societatea civilă	PNRR	Componenta 14: Crearea de structuri parteneriale între administrația publică locală și societatea civilă
70	Achiziția de mijloace de transport în comun de tipul „zero emisii”;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
71	Investiție în sisteme de transport alternativ nemotorizat;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.

72	Investitie in sisteme inteligente de transport, e-tiketing;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
73	Investitie intr-un sistem de management de trafic si sisteme de organizare a traficului	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
74	Investitie pentru realizarea de parcuri Park&Ride	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
75	Proiect de modernizare a statiilor de transport public;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
76	Campanii de informare, educatie si constientizare cu privire la optimizarea consumului de energie	AFM; Buget local	
77	Crearea de parcuri noi pentru recreere	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
78	Cresterea suprafetei spatiilor verzi de calitate	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
79	Reabilitare clădire - Imobil situat pe str. Victoriei, nr. 12.	PNRR; Alte surse de finantare; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde;
80	Incheiere de parteneriate/asocieri intre orasul Bocsa si localitatile din	Interreg-IPA Cross-border Cooperation	

	jur in vederea realizarii de lucrari de interes comun	Romania-Serbia Programme	
81	Program de valorificare a patrimoniului imaterial prin dezvoltarea programelor culturale si educationale de arte si meserii adresate tinerilor (tabere de creatie pentru copii si tineri artisti, ateliere de reconditionat; ateliere de creatie)	Interreg-IPA Cross-border Cooperation Romania-Serbia Programme; Alte surse de finantare;	
82.	Digitalizarea serviciilor publice oferite de catre primarie;	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
83.	Campanii de constientizare pentru colectarea selectiva;	AFM; Bugetul local; Alte surse de finantare	
84.	Servicii de ingrijire la domiciliu pentru persoane varstice	POIDS	Prioritate: P01. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Obiectiv specific: Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea

			accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung
85.	Reabilitarea și adaptarea ambientului de locuințe personale/individuale ale persoanelor vulnerabile și vârstnice	POIDS	Prioritate: P01. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale (
86.	Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme,	PODD	- Obiectiv specific 4 - FEDR/FC (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;
87.	Consolidarea capacității actorilor din sistem, pentru a susține tranziția la economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată, reciclarea și întoarcerea materialelor	PODD	Obiectiv specific 4 - FEDR/FC (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;

	rezultate în circuitul de producție.		
88.	Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor	POIM	Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric 4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate
89.	Extinderea programelor after-school;	Programul Regional Vest 2021-2027; Buget local;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
90.	Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de masuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET	Programul Operațional Educație și Ocupare)	Prioritatea 1 Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
91.	Extinderea și diversificarea ofertei pentru programele de școală duală, profesionala și tehnologica;	Planul Național de Implementare pentru Educație și Formare	Îmbunătățirea relevanței, accesibilității, flexibilității,

		Profesională Inițială și Continuă (PNI-VET)	atractivității și calității programelor de educație și formare profesională inițială și continuă sunt principalele provocări adresate de Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă
92.	Programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile;	POIDS	Prioritatea 5 - Reducerea disparităților dintre copiii expuși la risc de sărăcie/excluziune socială și ceilalți copii
93.	Susținerea adoptării unor metode educaționale flexibile, centrate pe elev;	Programul Operațional Educație și Ocupare	Prioritate: 7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic Obiectiv specific: Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe de antreprenoriat și digitale, precum și prin

			promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie
94.	Identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor supradotați;	Buget local, Alte surse de finanțare	
95.	Măsuri pentru integrarea tinerilor pe piața muncii,	Programul Operațional Educație și Ocupare	Prioritate: 2. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii (Ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale
96.	Dezvoltarea parteneriatelor între furnizorii publici și privați de servicii sociale,	POIDS	Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni

			integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale
97.	Creșterea accesului la servicii sociale a tuturor categoriilor defavorizate (persoane vârstnice, persoane cu handicap, victime ale violențelor și abuzurilor în familie, familii monoparentale, copii, șomeri și alte categorii vulnerabile),	POIDS	Prioritate: 8. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale
98.	Creșterea implicării serviciilor sociale în relațiile cu tinerii care abandonează școala,	Programul Operațional Educație și Ocupare Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație	. Obiectiv specific: ESO4.6. Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scopul învățării pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități

99.	Creșterea capacității centrelor de educație și reconversie profesională pentru șomeri	Programul Operațional Educație și Ocupare	<p>Prioritate: 3. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți</p> <p>Obiectiv specific: ESO4.1. Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale (FSE+)</p>
100.	Implicarea persoanelor vulnerabile în activități cultural-sportive,	POIDS	<p>Prioritate: 8. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile</p> <p>Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>

101.	Încurajarea voluntariatului în servicii de asistență socială,	POIDS	<p>Prioritate: 6. Servicii de suport pentru persoane vârstnice</p> <p>Obiectiv specific: ES04.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală</p> <p>Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate</p> <p>Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>
------	---	-------	---

13. LISTA PROIECTE PRIORITARE

Nr. crt.	Proiecte propuse	Program finanțare	Obiective specifice
1.	Amenajarea de noi spații verzi în zona centrală a orașului	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare; Buget local;	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde
2.	Reabilitarea monumentelor și a clădirilor monument istoric	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
3.	Execuție lucrări în zona Lacului Medres; studiu de fezabilitate	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde
4.	Realizarea/construirea traseelor turistice pentru zona montană	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 4: O Europa mai socială și incluzivă; Prioritatea 6: O regiune educată și atractivă
5.	Construirea parcului de distracții din orașul Bocșa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 4: O Europa mai socială și incluzivă; Prioritatea 6: O regiune educată și atractivă
6.	Reabilitarea (anveloparea) blocuri din orașul Bocșa	Programul Regional Vest 2021-2027; PNRR; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde

7	Reabilitare statuilor de interes cultural/turistic	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
8.	Amenajarea centrului Orasului Bocsa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
9.	Construirea unei piste de biciclete	Programul Regional Vest 2021-2027; AFM; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
10.	Amenajare zona de agrement in orasul Bocsa	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 4: O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: O regiune educată și atractivă
11.	Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO din orasul Bocsa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
12.	Reconditionare si completare de alei pietonale, dotari cu mobilier urban si locuri de joaca	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
13.	Reabilitare, modernizare, extindere, etajare și dotare Policlinica în regim P+1E	Program Sanatate 2021-2027;Alte surse de finantare;PNRR	Obiectiv de politică 4 „O Europă mai socială și inclusivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale” Prioritatea 2 - Servicii de reabilitare, paliative și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic

			de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești Investiția I1.4: Centre Comunitare Integrat
14.	Construirea, modernizarea, reabilitarea de pasaje, noduri rutiere și pasaje pietonale pentru decongestionarea traficului;	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare; Buget local;	Obiectivul de politica 3: O Europa conectată; Prioritatea 5: Regiune conectată
15.	Execuție lucrare Podul Bocșa Nouă, orașul Bocșa	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politica 3: O Europa conectată; Prioritatea 5: Regiune conectată
16.	Execuție lucrări pentru semafoare în intersecția DN 58 B cu str. Tata Oancea	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare; Buget local;	Obiectivul de politica 3: O Europa conectată; Prioritatea 5: Regiune conectată
17.	Dezvoltarea unor soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
18.	Investiții privind sistemele de transport public local de călători și sistemele pentru transport alternativ nemotorizat	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
19.	Dezvoltarea, extinderea, optimizarea stațiilor de transport public, stațiilor și conexiunilor inter-modale	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
20.	Investiții în reabilitarea/modernizarea/	Programul Regional Vest	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai socială

	dotarea infrastructurii de învățământ	2021-2027; Alte surse de finantare;	si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educate si atractiva
21.	Executie lucrari reabilitare "Reabilitare cladire - imobil Corpul B al Liceului Tata Oancea, orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin"	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
22.	Executie lucrari "Reabilitare cladire - imobil Liceu Tata Oancea orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin"	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
23.	Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de cultura din oras	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
24.	Proiect de investitie in modernizarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri	Programul Regional Vest 2021-2027; Buget local;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
25.	Cresterea eficientei energetice a cladirilor publice	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde
26.	Cresterea eficientei energetice a cladirilor rezidentiale	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde;
27.	Investitii in regenerarea si decontaminarea siturilor poluate	PODD; Alte surse de finantare;	Obiectiv specific 1 - FEDR/FC (v) promovarea accesului la apă și a gestionării durabile a apelor;
28.	Adoptarea de masuri pentru monitorizarea si imbunatatirea calitatii aerului	PODD; Alte surse de finantare;	Obiectiv specific 3 - FEDR/FC (vii) creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi,

			inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;
29.	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor, prevenirea eroziunii solului, dotarea cu echipamente a serviciilor voluntare pentru situații de urgență;	Buget local; Alte surse de finanțare; PODD;	- Obiectiv specific 4 - FEDR/FC (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;
30.	Extinderea rețelei de încărcare pentru infrastructura electrică;	AFM; Alte surse de finanțare;	
31.	Sustinerea dezvoltării de programe educaționale prin crearea de abilități antreprenoriale	POEO; POIDS; Alte surse de finanțare;	
32.	Îmbunătățirea atractivității și siguranței deplasărilor pietonale adiacente coridorului străzii principal prin reamenajarea trotuarelor, crearea de noi spații verzi, montarea elementelor de mobilier urban;	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finanțare;	Obiectivul de politică 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oameni
34.	Baza de tip Park&Ride interconectată cu rețeaua de transport public și soluții alternative de mobilitate	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politică 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
35.	Amenajarea trecerilor de pietoni inteligenți	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politică 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune

			cu mobilitate urbana sustenabila.
36.	Achizitii de microbuze pentru transportul elevilor	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
37.	Pubele supraterane inteligente (cu monitorizare grad de umplere, colectare cu card, managementul colectarii)	PODD	Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
38.	Extinderea si modernizarea portalului primariei	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
39.	Platforme digitale pentru operatorii de servicii publice	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
40.	Centru de afaceri pentru dezvoltarea antreprenoriatului local pentru activitati suport si conexe	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
41.	Dezvoltarea unui sistem inteligent de management al traficului	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
42.	Crearea unui portal al IMM pentru schimb de informatii si bune practici intre IMM-urile locale	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;

43.	Cooptarea mediului de afaceri pentru dezvoltarea de programe de practica si mentorat pentru tinerii intre 15-25 de ani	POEO; Alte surse de finantare;	Prioritate: 3. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
44.	Reabilitarea și dotarea cabinetelor medicale școlare;	Programul Regional Vest 2021-2027; Alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala și incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata și atractiva
45.	Extinderea digitalizării serviciilor publice la nivelul primăriei Bocșa;	Programul Regional Vest 2021-2027;alte surse de finantare;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
46	Proiect de prevenirea părăsirii timpurie a școlii	Programul Regional Vest 2021-2027; POEO; POIDS;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala și incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata și atractiva
47	Achiziția de soft/servicii pentru digitalizarea interacțiunii dintre autorității/instituii publice, cetățeni și mediul de afaceri	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart
48	Digitalizarea Bibliotecii Publice	Alte surse de finantare; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart
49	Realizarea unui camin pentru persoane varsnice	Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027	Prioritate: P06 „Servicii de suport pentru persoane vârstnice “, Obiectiv specific RS04.3. Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv

			locuințe și servicii sociale (FEDR)
50	Extindere și modernizare a sistemului de colectare selectivă;	PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ, "Înființarea de centre de colectare prin aport voluntar "	Dezvoltarea unui management al deșeurilor eficient, prin suplimentarea capacităților de colectare separată, pregătire pentru reutilizare și valorificare a deșeurilor în vederea continuării procesului de conformare cu prevederile directivelor specifice și a tranziției la economia circulară.
51.	Realizarea unei stații de epurare, destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și/sau terțiare	Alte surse de finanțare	
52.	Proiect de reabilitare lacasuri de cult, biserici	Programul Regional Vest 2021-2027;	Obiectivul de politică 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
53.	Construcții de locuințe sociale	POIDS; Alte surse de finanțare; Bugetul local;	
54.	Realizare PUZ CM	Bugetul local; Alte surse de finanțare	
55.	Investiție în parc fotovoltaic/eolian pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile	Fondul pentru modernizare; Alte surse de finanțare;	
57.	Modernizare sistem de iluminat public stradal în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin, prin înlocuirea corpurilor de iluminat public stradal existente cu	AFM; Alte surse de finanțare;	

	corpuri de iluminat cu o tehnologie LED pe toți stâlpii		
58	Investiție în infrastructura cabinetelor	POS; Alte surse de finanțare;	
59	Investiții în infrastructura publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică	Programul Regional Vest 2021-2027;	
60	Amenajare zona de recreere pensionari.	PNRR	CREAREA UNEI REȚELE DE CENTRE DE ZI DE ASISTENȚĂ ȘI DE RECUPERARE PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE
61	Amenajarea spațiului public și dotarea cu mobilier modern	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart
62	Semnalizarea trecerilor de pietoni pentru persoanele cu dizabilități	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart; Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
63	Crearea unei baze de date digitale cu prezentarea obiectivelor turistice culturale	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligentă; Prioritatea 2: Regiune smart;
64	Inițierea unor activități culturale pentru promovarea artiștilor locali în zona pietonală.	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetățeni; Prioritatea 7: Regiune pentru oameni
65	Dezvoltarea infrastructurii turistice	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai socială și incluzivă; Prioritatea 6: Regiune educată și atractivă

66	Campanie pentru susținerea turismului gastronomic în zona orașului Bocșa;	Alte surse de finanțare; Bugetul local;	
67	Dezvoltarea unor infrastructuri multifuncționale de agrement - parcuri de aventură	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 4 - O Europa mai socială și incluzivă; Prioritatea 6: Regiune educată și atractivă
68	Construirea de insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor la nivel local (insule ecologice digitalizate)	PNRR	Componenta 6_. Îmbunătățirea guvernării în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară/ I1.b Construirea de insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor la nivel local
69	Parteneriate între autoritățile locale și societatea civilă	PNRR	Componenta 14: Crearea de structuri parteneriale între administrația publică locală și societatea civilă
70	Achiziția de mijloace de transport în comun de tipul „zero emisii”;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
71	Investiție în sisteme de transport alternativ nemotorizat;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.
72	Investiție în sisteme inteligente de transport, e-ticketing;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politică 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbană sustenabilă.

73	Investitie intr-un sistem de management de trafic si sisteme de organizare a traficului	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
74	Investitie pentru realizarea de parcar Park&Ride	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
75	Proiect de modernizare a statiilor de transport public;	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde; Prioritatea 4: Regiune cu mobilitate urbana sustenabila.
76	Campanii de informare, educatie si constientizare cu privire la optimizarea consumului de energie	AFM; Buget local	
77	Crearea de parcuri noi pentru recreere	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
78	Cresterea suprafetei spatiilor verzi de calitate	PNRR; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 5: O Europa mai aproape de cetateni; Prioritatea 7: Regiune pentru oamenii
79	Reabilitare clădire - Imobil situat pe str. Victoriei, nr. 12.	PNRR; Alte surse de finantare; Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 2: O Europa mai verde Prioritatea 3: Regiunea verde;
80	Incheiere de parteneriate/asocieri între orasul Bocsa si localitatile din jur in vederea realizarii de lucrari de interes comun	Interreg-IPA Cross-border Cooperation Romania-Serbia Programme	
81	Program de valorificare a patrimoniului imaterial prin dezvoltarea programelor culturale si educationale de arte	Interreg-IPA Cross-border Cooperation Romania-Serbia	

	si meserii adresate tinerilor (tabere de creatie pentru copii si tineri artisti, ateliere de reconditionat; ateliere de creatie)	Programme; Alte surse de finantare;	
82.	Digitalizarea serviciilor publice oferite de catre primarie;	Programul Regional Vest 2021-2027	Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligenta; Prioritatea 2: Regiune smart;
83.	Campanii de constientizare pentru colectarea selectiva;	AFM; Bugetul local; Alte surse de finantare	
84.	Servicii de ingrijire la domiciliu pentru persoane varstice	POIDS	<p>Prioritate: P01. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității</p> <p>Obiectiv specific: Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală</p> <p>Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate</p> <p>Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate</p>

			și a serviciilor de îngrijire pe termen lung
85.	Reabilitarea și adaptarea ambientului de locuințe personale/individuale ale persoanelor vârstnice vulnerabile	POIDS	Prioritate: P01. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri redușe și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale (
86.	Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme,	PODD	- Obiectiv specific 4 - FEDR/FC (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;
87.	Consolidarea capacității actorilor din sistem, pentru a susține tranziția la economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată, reciclarea și întoarcerea materialelor rezultate în circuitul de producție.	PODD	Obiectiv specific 4 - FEDR/FC (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;
88.	Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor	POIM	Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsurile de conservare a biodiversității,

			monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric 4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate
89.	Extinderea programelor after-school;	Programul Regional Vest 2021-2027; Buget local;	Obiectivul de politica 4 - O Europa mai sociala si incluziva; Prioritatea 6: Regiune educata si atractiva
90.	Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de masuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET	Programul Operațional Educație și Ocupare)	Prioritatea 1 Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
91.	Extinderea și diversificarea ofertei pentru programele de școală duală, profesionala si tehnologica;	Planul Național de Implementare pentru Educație și Formare Profesională Inițială și Continuă (PNI-VET)	Îmbunătățirea relevanței, accesibilității, flexibilității, atractivității și calității programelor de educație și formare profesională inițială și continuă sunt principalele provocări

			adresate de Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă
92.	Programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile;	POIDS	Prioritatea 5 - Reducerea disparităților dintre copiii expuși la risc de sărăcie/excluziune socială și ceilalți copii
93.	Susținerea adoptării unor metode educaționale flexibile, centrate pe elev;	Programul Operațional Educație și Ocupare	Prioritate: 7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic Obiectiv specific: Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe de antreprenariat și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie

94.	Identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor supradotați;	Buget local, Alte surse de finantare	
95.	Măsurile pentru integrarea tinerilor pe piața muncii,	Programul Operațional Educație și Ocupare	Prioritate: 2. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii (Ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale
96.	Dezvoltarea parteneriatelor între furnizorii publici și privați de servicii sociale,	POIDS	Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale

97.	Creșterea accesului la servicii sociale a tuturor categoriilor defavorizate (persoane vârstnice, persoane cu handicap, victime ale violențelor și abuzurilor în familie, familii monoparentale, copii, șomeri și alte categorii vulnerabile),	POIDS	Prioritate: 8. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale
98.	Creșterea implicării serviciilor sociale în relațiile cu tinerii care abandonează școala,	Programul Operațional Educație și Ocupare Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație	. Obiectiv specific: ESO4.6. Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scopul învățării pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități
99.	Creșterea capacității centrelor de educație și reconversie profesională pentru șomeri	Programul Operațional	Prioritate: 3. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

		Educație și Ocupare	<p>Obiectiv specific: ES04.1. Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale (FSE+)</p>
100.	Implicarea persoanelor vulnerabile în activități cultural-sportive,	POIDS	<p>Prioritate: 8. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile</p> <p>Obiectiv specific: Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>
101.	Încurajarea voluntariatului în servicii de asistență socială,	POIDS	<p>Prioritate: 6. Servicii de suport pentru persoane vârstnice</p>

		<p>Obiectiv specific: ES04.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>
--	--	---

14. Lista cu proiecte implementate/ in curs de implementare (2014-2023/2025):

1. „Modernizare piste biciclete și infrastructura pietonală Modernizare autobază și stații de autobuze, pentru transportul de călători” COD SMIS 120204 - POR 2014-2020 - stadiul proiectului - în implementare.
2. „Îmbunătățirea calitatii vieții sociale și culturale a populației orașului Bocșa, jud. Caras-Severin, prin Refuncționalizare clădire cinema în Sala multifuncțională, Amenajarea și extinderea Casei Orășenești de Cultura Bocșa, a parcului str. 1 Decembrie 1918, oraș Bocșa și Reabilitare și modernizare străzi

in Bocșa Romana, jud Caras-Severi”, COD SMIS 123949 - POR 2014-2020 - stadiul proiectului - în implementare.

3. *„Îmbunătățirea calitatii vieții sociale și culturale a populației orașului Bocșa, jud. Caras-Severin, prin Reabilitare, extindere și amenajare peisajera Muzeul Constantin Lucaci - Bocșa, Reabilitare și extindere imobil existent - amenajare Casa Etnografică, Galerie Mineralogie Constantin Gruescu, Observator astronomic și amenajare peisajera teren și Reabilitare și modernizare străzi în zona de Nord din Bocșa Romana, județul Caras - Severin”, cod SMIS: 126168 -POR 2014-2020 - stadiul proiectului - în implementare.*
4. *Modernizare străzi și trotuare în zonele Măgura, Bocșa Montană, Vasiova, Bocșa Română și Neuwerk, L=20km, în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin, finanțat prin PNDL - stadiul proiectului - în implementare.*
5. *„Reabilitarea și modernizarea străzilor Medreșului și Izvor în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin”- finanțat prin Anghel Saligny - stadiul proiectului - în curs de semnare contract de finanțare.*
6. *„Reabilitare clădire Corpul B al Primăriei orașului Bocșa, jud. Caraș-Severin”, PNRR/2022/C10, Componenta C10 - Fondul Local, Axa I.3 , finanțat prin PNRR - stadiul proiectului - în implementare.*
7. *„Reabilitare clădire Cămin pentru persoane vârstnice Bocșa, în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin”, PNRR/2022/C10, Componenta C10 - Fondul Local, Axa I.3 - finanțat prin PNRR- stadiul proiectului - în implementare.*
8. *„Reabilitare clădire Grădinița cu program prelungit Bocșa, în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin”, PNRR/2022/C10, Componenta C10 - Fondul Local, Axa I.3 - finanțat prin PNRR - stadiul proiectului - în implementare.*
9. *“Elaborare Studiu de Fezabilitate, PAC și elaborare Proiect Tehnic pentru “VARIANTA DE OCOLIRE A ORASULUI BOCȘA, JUDEȚUL CARAS-SEVERIN” - realizat în parteneriat cu CNAIR , finanțat prin POIM - în curs de semnare contract de finanțare- achiziția de licitație deschisă finalizată.*
10. *Actualizare PUG orașul Bocșa, județul Caraș-Severin -finanțat din bugetul local- Anunț de participare publicat în SICAP.*
11. *Realizare PUZ Izvor orașul Bocșa, județul Caraș-Severin - finanțat din bugetul local- Contract de achiziție publică semnat.*

12. *Studiu de fezabilitate pentru Podul Bocșa Nouă, orașul Bocșa, județul Caraș-Severin- finanțat din bugetul local- Contract de achiziție publică semnat- studiu de fezabilitate predat.*
13. *Studiu de fezabilitate pentru Lacul Medres, orașul Bocșa, județul Caraș-Severin finanțat din bugetul local- Contract de achiziție publică semnat- studiu de fezabilitate predat.*
14. *Studiu de fezabilitate pentru realizare Complex Sportiv format din: stadion de fotbal, standarde UEFA liga a 2-a, teren multifuncțional, teren de antrenament, spațiu administrativ, acces auto, împrejurimi și utilități în zona Izvor, orașul Bocșa, județul Caraș-Severin - finanțat din bugetul local- Contract de achiziție publică semnat- studiu de fezabilitate predate. „Construire Complex Sportiv Izvorul Bocșa, oraș Bocșa , jud. Caraș-Severin” - SF - finanțare CNI*
15. *Întocmire D.A.L.I. și P.T. „Modernizare sistem de iluminat public stradal în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin, prin înlocuirea corpurilor de iluminat public stradal existente cu corpuri de iluminat cu o tehnologie LED pe toți stâlpii”- s-a depus la AFM - fondurile s-au epuizat.*
16. *Studiu de fezabilitate pentru achiziție semafoare în intersecția DN 58 B cu str. Tata Oancea, în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin - finanțat din bugetul local- Contract de achiziție publică semnat- studiu de fezabilitate predate.*
17. *Întocmire D.A.L.I. „Reabilitare, modernizare, extindere, etajare și dotare Policlinica în regim P+1E, în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin” - finanțat din bugetul local- Contract de achiziție publică semnat- DALI predate.*
18. *Întocmire D.A.L.I. „Reabilitare clădire - Imobil situat pe str. Victoriei, nr. 12, orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin” - finanțat din bugetul local- Contract de achiziție publică semnat- DALI predate.*
19. *Studiu de fezabilitate și Proiect tehnic + D.D.E. pentru obiectivul de investiții ”Amenajare Parc și loc de joacă pe Aleea Școlii, în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin”*
20. *Întocmire D.A.L.I. „Reabilitare clădire - Imobil Liceul Tata Oancea, orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin” - DALI - „Modernizare clădire publică în vederea creșterii eficienței energetice - Liceul Teoretic „Tata Oancea” Bocșa - Corp B, cu regim P+1E, în orașul Bocșa, județul Caraș-Severin”*
21. *Întocmire D.A.L.I. „Reabilitare clădire - Imobil Corpul B al Liceului Tata Oancea, orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin”*
22. *Parc fotovoltaic*

23. *Exista in derulare proiect implementat de Aqacaras avand ca obiect alimentare cu apa, statie de pompare, canalizare, stație de epurare.(Primaria Bocsa este actional la Aqacaras).*
24. *„Mobilitate urbana verde-ITS / alte infrastructuri TIC (sisteme inteligente de management urban/local) in orasul Bocsa”* *depus la MDLPA prin PNRR Componenta 10 _ Fondul Local, investitia 1.1.2 - Asigurarea infrastructurii pentru transport verde - ITS?alte infrastructuri TIC (sisteme inteligente de management urban/local) runda 2*